

Prologus

Postilla fr̃s Nicol̃i de lyra sup apocalipsim incipit.

Oportet te itez pphetare p̃lis & gētib; Apoc. r. Sicut dixi in prin. Benef. ver. & nouū test. ad inuicē corrūdet. nā se h̃it sic rota i medio ro. re. &zech. i. Et h̃ p̃ p̃ libros vtriusq;. In vesi enī testō sunt libri legales; historiales; sapiētiales & p̃ p̃phetas. In nouo ṽo legi r̃idet euāgelū; libri historiales; ap̃los. sapiētiales; ṽo epl̃e pauli cū sepr̃cano cis. p̃phalib; at apocalips. Quī bñ d̃r brō Johānī verbū p̃positū. Oportet te itez p̃phare p̃lis & gētib; & d̃r itez. i. post p̃phas ṽe. testi. ṽi in ṽbo p̃posito p̃it notari q̃tuor p̃ditōes h̃ libri. **P̃r̃o** ē ei' nēcitas q̃ notat ibi. Oportet. sc̃da ē ip̃s ṽitas; ibi. te p̃phare. tertia ordiis q̃tuas; ibi. **Itez** q̃ta euāgē generalitas; ibi. populi & gētib;. **Itez** ca primū cōsiderādū q̃ sic d̃c ap̃ls. **Debr̃. x.** Paria vobis nēcra ē. quā f̃idēlib; hēm' si tribulatōes fufas aliq̃ mō p̃cōgscam'. fm̃ q̃ d̃c. b. **Bre. ome. xxv.** **Quā** iacula ferūt q̃ p̃vident; & nos tolerabilib; mūdi mala suscipim'. si s̃ hec p̃uidērie clypeū munimur. bt̃us ṽo **Iobes** in h̃ libro p̃pheticō d̃scribit tribulatōes eccl̃ie fufas a mō tpe vsq; ad finē mūdi fm̃ catholicos doctores vt s̃ ip̃as p̃tie clypeo nēcario muniamur. & sic p̃ nēcitas h̃ libri p̃p̃ q̃ d̃r **Joh̃i. j.** u. c. **Gerbe** q̃ q̃ vidisti & q̃ sūt et q̃ optz fieri cito. q̃ d̃. scribe i h̃ libro q̃ vidisti. i. reuelatōes diuini' factas tibi. Et q̃ sūt. q̃ tribulatōes eccl̃ie iam inceperāt. & q̃ optz fieri cito fm̃ diuinā ordinatōes ad p̃tie fidelīū p̃batōem p̃' hec. nā i s̃ principio nascētis eccl̃ie surrererint tribulatōes s̃ cetū fidelīū. vt in **Act. ap̃loz** t̃i maiores surgēt circa finē mūdi tpe antixpi. **Tūc** se cundū cōsiderādū q̃ i cognitōe h̃ita inuestigatōe h̃uana frequēt falsitas cōtingit. nā i s̃ p̃ia principia sūt p̃ se nota t̃i iū ductōes ip̃oz ad cōclusiōes maxie remoras. cōtingit frequēt errare. i s̃ in cognitōe h̃ita reuelatōe diuina nō p̃t ee falsitas; cū ipsa sit regula ṽitas. **Cognitio** ṽo p̃phica q̃lis ē in h̃ libro p̃t̃ra nō p̃cedit ex inuestigatōe h̃uana i s̃ reuelatōe diuina. **De. i.** **Uō** ei volūtate h̃uana allata est aliq̃ p̃pheta. i s̃ sp̃sco i sp̃rati locuti s̃t feri dei ho m̃es. p̃p̃ q̃ d̃ i h̃ libro nō ē falsitas aliq̃; sed ṽitas mera. iō d̃r ei vlt. c. Et dixit mibi. s̃. angel' loq̃ns ioh̃i. hec & b̃a fidelissima & ṽa s̃t & d̃s d̃s sp̃rituū p̃phaz misit āgelū suū oñ d̃e suis suis q̃ oz fieri cito. **Tūc** t̃erū i q̃ notat ordiis q̃tuas cū d̃r. **Itez. i. p̃.** p̃phas ṽe. te. cōsiderādū q̃ sic libri p̃phales i ṽe. testi. sūt r̃elimi fm̃ ordinē quē habent i biblis ñris cōiter. nā ap̃s iudeos ē alif. i s̃ alif libri machabeoz ponāt i biblis ñris p̃ libros p̃phaz. ñi non sūt de canōe; fm̃ q̃ d̃c **h̃iero.** in plogo galeato q̃ p̃mit t̃i libris **Regū.** & iō inf libros canonicos ṽe. te. libri p̃phetas s̃t r̃elimi sic dixi. et s̃m̃it inf libros nō. testi liber apocalipsa est vltim'. **Quī** p̃t erponi illd̃ q̃ d̃r **Jo. xxi.** **Dā**ifestauit se itez ihs ad mare tyberiadis. Ad cui' in telligētiā sciēdū q̃ loc' aliq̃ accipit p̃ h̃itantiū in ip̃o. sic d̃r cōiter parū' f̃c̃ tale festū vel spectaculū. i. p̃lis bitans p̃fusus. bt̃us ṽo **Iobes** p̃p̃ mare galice; quod altero noie d̃r mare tyberiadis fuit nat'. & in codē p̃fca tio h̃ fuit occupat' & ide a x̃po vocat' vt h̃r **Mat. xij.** p̃pter p̃ueniētē p̃t noie tyberiadis designari vt sit sen' **Dā**ifestauit se itez iesus ad mare tyberiadis. i. ad iohā nē euāgelistā. **Itez. i.** post p̃phas ṽe. testi. **Ite** alif itez s̃z sel in euāgelij descriptōe. & als in **Apoc.** reuelatōe **Tūc** q̃ta cōsiderādū q̃ p̃phete ṽe. testi. i s̃ p̃phetauerint de p̃phis p̃lis & gētib;. ṽz libros eoz intueri. t̃i p̃phetauerūt t̃i ṽno p̃lo sine gēti. i. iudeoz. **Iona** t̃i excepto qui fuit missus ad p̃phetandū niniuitis. ceteri ṽo ad p̃phetādū iudeis. **Iohānes** ṽo p̃phetauit in h̃ libro oib; gētib; & p̃lis q̃ p̃phetauit vniuersali eccl̃ie ex oib; gē

tibus & p̃lis & linguis **Ist**itute vt mag' videb̃t in libri p̃secutōe. p̃p̃ q̃ d̃ de ip̃o p̃t dici illd̃ **Mat. i. v.** Ecce testem populi dedi eū; dūcē ac p̃ceptōrē gentib;. dicit testem q̃ p̃testat' fuit vniuersali eccl̃ie de futuris tribulatōib;. dūcē ac p̃ceptōrē vt p̃ ei' ṽitā & doctrinā; oēs gētes si s̃z

quant' ip̃m ad celestē gl̃iam deducāt; p̃stā te ṽfio ñro **Iesu x̃po** qui cū p̃e & sp̃sco r̃i nit & regnat in secula secl̃oz Amen.

Incipit plogus in Apocalipsim b̃i Joh̃is apl̃i.

Omes qui pie volūt viuere in x̃po sic ait ap̃ls: p̃secutionem patientur: iuxta illud: fili ac cedēs ad seruitutē dei' ita in timore: & p̃p̃a aīaz tuā ad tentatiōem **Tentatio** nāq; est vita hoīs sup̃ t̃raz

Incipit plog' i li b̃i apocalipsis. Hel por' introit' **Bilber** ti picta iefi. in apocalipsim: quē **Dūto** ex ponit vt seq̃tur.

Omes q̃ pie volunt viuere. **Quī** esse c̃tis efficiētē et op'

artifici p̃ueniētē r̃idet. **Artifici** at q̃dā est artifex aucte q̃dā ministerio sic ē d̃ efficiētē. **Bilbert'** huic op̃i p̃mit t̃es plogū istū. **P̃r̃o** ip̃m definiat in relatōe ad artificē siue efficiētē aucte. **Sc̃do** in relatōe ad artificē siue efficiētē ministerio; ibi. **Audit** at iohānes et scripsit &c. **Quī** aut artifex nō est op̃ans cū imperu; i s̃ p̃cedente d̃i p̃positiōe. quā q̃dē p̃sequit op̃atio circa materiā: & ip̃as op̃atōes i format intēio ex p̃te agēt; & mor' ex p̃te op̃is ad quē vel q̃ seq̃t ip̃m op̃atū i effectū. **P̃r̃o** definiat de efficiētē siue artificē inq̃ntū ē disponēs. **Sc̃do** inq̃ntū ē agēs; ibi. **Reuelauit** aut tota trinitas. t̃erū de m̃ia actōis; ibi de q̃ reuelatōe h̃ic libz scripsit &c. q̃rto de in tentōe agētis; ibi. **Et** q̃s denūciata sup̃p̃icia terrent &c. q̃nto de ip̃o op̃ator; ibi. **Ideo** iste liber inf reliquas scri pturas &c. sexto de mō actōis; ibi. **Cū** at iohānī hec i ṽi sione f̃ueit reuelata. & in his s̃z tangūt q̃tuor causē ṽna cū causato. efficiēs aut inq̃ntū est de duplici differētiā s̃z disponētis & agētis. **P̃remittēs** igit expositōr h̃ li b̃i. s̃. **Agilbertus** in p̃ia p̃te ist' plogi: breuē fidelīū trāslationē ex verbis ip̃s' p̃solatoris x̃pi. subiūgit quālibet d̃i disposuit tribulatōes futuras eccl̃ie reuelare. & q̃ d̃i p̃sitioni rōnabili r̃idet rō p̃ueniēs. interferit rōz q̃re d̃s sic disposuit; ibi. **P̃terea** vidēs d̃s p̃af tribulatōes &c. **Tria** igitur in hac particula p̃rmo tanguntur. s̃z consolatō fidelium: ratio dispositōis diuine. et ipsa dispositio. dicit ergo. a **Omes** qui pie. **Liuste** & religiose. **Volunt** viuere in x̃po; sicut d̃c apostolus. **i. j.** **Amo.** iij. **P̃secutionem** patientur. **Iuxta** illud. **Eccl̃. ij.** **Fili** accedens ad finitū dei; cū seruire regnare est. **T̃ra** in iusticia firmus & paratus ad opa iusticie ex ercenda. **Apob. v.** **Aggressus** i thobias inuenit inuenē h̃a tem splendidū p̃cinctū & q̃ patū ad ambulandū. **In** timore. vt nihil q̃ faciendū est negligas. **Eccl̃. vij.** **Qui** timet dominū nihil negligit. **Et** p̃p̃a animā tuam. i. voluntatē tuam. **Ad** tentatiōē. sustinendā. **Iaco. i.** **Beatus** vir qui suffert tentatiōē; supple sponte. & quare hoc sit factū diuin: subiūgit dicens. **Tentatio** nāq; est vita hom̃is super terram. **Job vj.** **Alia** litera. **Sulicia** est vita hom̃is super terram. quali diceret **homo** ad hoc positus est super terram: vt tanq̃ miles fortis et strenuus fortis sit in tentatiō nibus.

Apocalipsis

a Ne autē fideles. i. his iā dictis psecutōe. s. r. tentatōe.
b Deficiāt. q̄si fatigari. c Cōsolat eos dñs. vt byla
tes reddat r. alacres. d Atq; pfirmat. vt fortes effici
at r. stabiles. Eōsolat inq̄uā atq; cōfirmat dicēs.
e Vobiscū sū vsq; ad psummatōez seculi. Datib. vlti.
sz ad tuendū vos.
f Et nolite ti. pusill.
grec. Luc. xij.

g Propterea vidēs
de' p̄r. Posita fidelū
p̄solatōe. tangit cām
q̄re tribulatōes ecclie
reuelare disposuit. v.
delicet vt p̄uise a fide
lib' min' timeantur.
Breg. d. Sinus iacula
feriūt q̄ p̄uident.
g Propterea. i. q; cō
solat r. pfirmat fideles
h Vidēs de' r. sup
petram xpm. i. Cor. x.
Petra aut erat xps. et
Dat. xvi. Sup. banc
petrā. sine xpm edifi
cabo et dñs mēa.
i Ut min' timeant
scilicet tribulatōes.
h Disposuit. de' p̄r.
l. An. i. p̄riter. Cū
filio r. spūscō eas re
m. Reuela. uelare.
uit autē tota trinitas
r. dñc tangit d. artifi
ce inq̄tū est opans si
ue agēs. r. q; hec actō
nō solū req̄rebat ma
teria in q̄. s. cui. r. sub
iungit dicēs.

n Christo fm b̄sa
nitatē. i. xpo inq̄tum
est hō r. inq̄tū est de'
i p̄e etiam sibi homini
reuelauit. s. nōne aīa xpi a tpe p̄ceptōis sciuit oīa q̄ de'.
r. f̄sio. licet oīa sciuit nō r̄si lūpide sic de'. ppter qd̄ circa
ea q̄ sciuit aliqd̄ poterat a deo reuelari sibi.

o Christ' vobiscū p̄ an. Iohes ecclie reuelauit.
p Ecclie. i. alle sp̄aliter Ioh. vij. Ecclie q̄ sunt i. Asia.
q De q̄ reuelatōe. materialit. i. s. generalit' vniuerse.
s quib; reuelat; v. l. aggregatiue. i. s. qd̄ reuelatōnib;.
r Hūc lib; cōposuit. i. iohānes. s. An. i. q; de hac
t Apocalypsis dñ. i. reuelatio ab apo qd̄ est. reuelatōe.
re r. calypsis qd̄ est. reuelatū q̄si reuelatū v. l. reuelatō
q; mltā reuelant. v. l. apocalypso. r. is. idē qd̄ reuelare. q;.
hic p̄tinent. v. Que de' reuela. r. i. tpe p̄mitiuo. i.
tpe fundatōis r. plantatōis sue. r. quāta. r. Hūc. i.
tpe moderno patiat. r. quāta. r. In nouis. tpe. anti.
pas. sit. q̄si tāta erit tribulatio vt si fieri p̄t moueāt etiā.
z Et q̄ p̄ his r. nūc. i. aliq̄b; mēbris. (electi Dat. xiiij.
a Et i futuro. in oīib; p̄remia sit susceptura. vel nūc
quantū ad dona ḡe. in futuro quantū ad dona gl̄e.
b Et quos denūciata supplicia terrēt. dñc tangit intē
c Promissā p̄mia lenificēt. q; fm Berr̄. (tio reuelāris.
ē dñs solatio p̄mij minuit vim flagelli. Seneca. Spes p̄
mij solatio sit laboris. d Ideo iste liber est r. p̄be
rie nōie censet. dñc declarat d̄ ip̄o opato. r. primo simpli
citer. scōo et' excellētiā respectu aliar' p̄phetiar' manifestat

ibi q̄ alijs est excellētiōr' p̄phetis. tertio eius autoritatē
declarat. ibi. Ad cui' autoritatē pfirmandā. determinat
igū q̄re iste liber dicit p̄phetia cū dñ. Ideo. quasi dicat.
q; hic p̄nunciant tribulatōes p̄cedētes. r. p̄mia q̄ sequūf
ideo iste liber r. e Que alijs r. dñc declarat de eo

in comparatōe. r. deter
minat p̄mio q̄ excel
lit alias p̄phetias. ses
cūdo s̄ plurib; d̄ caus
sis sine rōnib; ostēdit.
ibi. Quia de xpo r. ec
clesia r. dicit g. Que
alijs est excellētiōr' p̄
phetis. r. mod' excel
lentie subiungit.
f Sicut em̄ nouum
testamētū p̄stat vete
ri euāgelij legi. ita h
p̄phetia p̄phetis vete
ris testamētū quō aut
p̄stat nouū testamen
tū veteri. nonne dicit
fzech. iij. q; tota erat
i tota. r. ver' testamē
tū in nouo. r. eōuerso
ergo vñū alteri p̄stat.
Rñsio. ver' est i nouo
p̄ explicatōes. s. nouū
i veteri p̄ implicatō
nē. p̄terea ver' est i
nouo materialit. nō
num i veteri formalit.
r. iō nouū p̄stat veteri
q̄si forma p̄stantior r
elegatior materia.
g Quia de xpo r. ec
clesia r. dñc tangit
rōnes due q̄re hec p̄
phetia est excellētiōr'
alijs. vna est q; mltā
de mysterijs xpi r. ec
clesie iā cōpleta p̄phē

rat. Alia est q; illi data est tripharia p̄phetia. alijs vñi
pharia. Nota q; for satis cōponit cū vñ'. r. dicit vñifari'
ab vñi. i. vno loquēs. vnde vñifari' dicit p̄pheta. q; tñ
p̄phetar de vno tpe. bifariis qui de duob; a. alijs bifā
nas ponit p̄ bilingui. trifari' qui de trib; an aliquibus
xō libris scribit vñipharia p̄ ph. r. tūc componit ab vñ'
vna vñi. r. pbares qd̄ est diuisio. vnde vñipharia. i. sim
plex dei p̄phetia. tripharia triplex.

b Ad cui' pfirmandā autoritatē r. dñc declarat auto
ritatē. quasi diceret ex his habet autoritatē liber iste q;.
trinitas ea q̄ ibi dicit reuelauit. r. reuelatōes angelus
apportauit. r. Iohānes ap̄s eas ecclie nūciat. his
trib; testib; credēdū est. q; in ore dñi vel triū testū ita
bit oīe verbū. Deutero. xix. r. Dat. b. xvij.

i Cum autem Iohanni hēc in visione fuerunt reuela
ta. primo determinatur modus visionis. secundo sub
iungit distinctio visionum. ibi. visio em̄ alia corporalis
r. c. tertio determinat sub quo genere visionis fiebat hec
reuelatio. ibi. quomodo vidit Iohānes. que in hoc libro
referunt r. dicit ergo.

l: Visio enim alia corporalis. quādo videlicet r. c. ali
quid videmus. sicut Balthasar vidit manū scribentem
in pariete Bañ. v. Et beluseus cur' igneos in quib; he
lyas rap' fuit. iij. Reg. ij.

Prologus

a Alia spūalis rē. imā. rēz cerni. quibz aliqd aliud si-
gnificat q̄ cernit. supple sicut. **b** Vidit pharao spi-
cas. spicaz imagines. Gen. li. **c** Et moyses rubū ar-
dē. Ille dor. iste vigilās. s. p̄ corpālibz (dere. Job. iij. q̄
oculis vidit moyses. r̄ corpale erat qd videbat. ḡ visio
rubi nō erat spūalis

visio. Rūlio referēdo
visionem ad illud qd
erat corpe v̄ corpālis
visū. erat visio corpa-
lis. referēdo aut ad si-
gnatū p id qd sic vide-
batur imaginaria sen-
spūalis dicitur. vel for-
te rē qdā dicitur. vide-
bat ignis q̄ reuera nō
erat ignis. Rūlio autē
imaginaria fuit visio
petri. Act. x. q̄. s. f. posi-
tus i cerasi vidit qua-
drupedia r̄ serpētinā.
r̄ dicitur est ei. macta r̄
māduca.

e Alia intellectualis
rē. sicut est capmus.
Hac em̄ visio res in-
tellectuales q̄ sunt si-
ne imagine videmus
v̄ glo. q̄. Job. iij. Hac
visione q̄ dicitur intelle-
ctualis. ea cernunt q̄
nec sunt corpa nec v̄
las gerūt formas eoz
siles velut ipsa mens
r̄ ois affectio bona.

f Qūo vidit iohes
rē. eoz significata mē-
te intellexit. r̄ qdā
glo. dicit. Iohānes in

aliqd videm? Alia spūalis
seu imaginaria: q̄ videli-
cet dormiētes v̄ vigilātes
imagines rēz cernim? q̄b
aliqd significat sicut vidit
pharao spicas: r̄ moyses
rubū ardere: ille dormiēs
iste vigilās. Alia intellectu-
alis: q̄ videlicet spūscō re-
uelāte intellectui mēt̄. ve-
ritatē mysterioz sic est ca-
pim? q̄o vidit iohes q̄ i
b libro referunt. Nō em̄ si-
guras em̄ spū vidit: s. r̄ ea-
rū significata mēte intellexit.
Vidit aut iohes r̄ scri-
psit i parthmos insula rele-
gat a domiciano in exilio
principe impijssimo. hac em̄
ad scribēdū cōpellēte cā: qz
dū exul teneret a domicia-
no in parthmos insula i ec-
clesijs q̄b p̄erat mltā pul-
lularūt atqz inoleuerūt vi-

finis. a septentrione meoribz lacu r̄ thānai fluuiū termi-
nat rē. r̄ qz actio hmoi requirit materiā. p̄st̄ subdit d̄ mate-
ria hui? opis cū dicitur. Est itaqz materia iohannis in hoc
ope stat? spūaliter a siane ecclie. necnon r̄ toti? videlicet
que. i. quāta mala. In plenti paria. r̄ q̄ p̄mia i futuro.

cia atqz diuerse hereses.
Erāt em̄ quidā heretici ibi
dicētes xpm nō fuisse ante
mariā qz tpaliter de ea na-
tus erat: q̄s iohes in prin-
cipio euāgelij sui redargu-
it. dicēs. In principio erat
verbū. Et i b libro cū dicit
alph. i. et o. id est principiu
r̄ finis. Dicebāt etiā qdā
ecclesiā pondere tribulati-
onū ante finē seculi desitu-
rā: r̄ p labore nō p̄miū eter-
nū suscepturā. Dorū ergo
errores volēs destruere io-
hānes: oñdit xpm principi-
um esse r̄ finē. Un̄ elaias.
An me nō est format? de?
r̄ p̄ me nō erit. Et eccliaz p
exercitiū tribulationūz nō
desinere: s. p̄ficere: r̄ p his
brauiū eternum recipere.
Scribit aut iohannes se-
ptem ecclesijs asie r̄ earūz

receptura sit. r̄ qz intē-
tio regit agētē siue in-
format r̄ mod? opatis
onis. p̄st̄ tangit inten-
tio scribentis cū dicitur
Intētio ei? est moues
re ad patientiā q̄ ser-
uanda est. tum qz bre-
uis labor. tū qz p̄miū
magnū. Peinde sub-
dit mod? cū dicit. Dorū
dus tractādi talis. p̄ i
mo p̄mittit plogū in
salutatorē. vbi reddit
auditores benignos
r̄ attentos. r̄. s. ex igit
sunt particule istī par-
tis r̄ sic ordinate. p̄ i
mo em̄ tangit de effi-
ciente inq̄tū est effect-
ens. ibi. Qui. s. iohan-
nes scribēs. scō d̄ lo-
co r̄ tpe quibz scripsit
tertio d̄ causa motiua
ad scribēdū. quinto d̄
intētiōne. sexto d̄ mo-
do. dicit ergo.

g Vidit aut iohā-
nes r̄ scripsit in parth-
mo. Apoc. iij. Fui i in-
sula q̄ vocat parthmos
Et nota q̄ dicitur hic
parthmos r̄ hic parth-

mos m. in eadē significatione. r̄ utriqz habet parthmo i
datiuo r̄ ablatiuo. sicut claros rotendos do. de los lo.
In ecclesijs. quibz p̄erat asie minoris cui? metropolis
erat ephesus. p̄st̄ em̄ iohānes septe ecclesijs illi? asie
pullularūt. inchoatōe. Pullulo pullulas dicit germina-
re vel multiplicare. Atqz inoleuerūt. ad est creuerunt. s. o
suetudine vicia q̄ mores corrumpūt. Atqz diuerse heres-
es. q̄ violabant fidē. Erāt em̄ quidā heretici. manife-
stati cuiusmodi hereses pullulabant ibi. s. in asia. Alpha
principiu est elementoz grecor. d̄ finis. qd bene puenit
ei de quo dicit Is. xliiij. Anse me nō ē formatus deus.
r̄ post me nō erit ante finē seculi desitura. id est defectu-
ram. a desino desinis desij vel desini desinere desitū de-
siti. hec autē dicebant non credentes veritati que dicit
Dant. vlti. c. Vobiscum sum omnibus diebz v̄lqz ad cō-
summationē seculi. Et pro labore non premiū eternū su-
scepturā. cum tamen dicat Ap. x. Reddet de? mercedē
laborum sanctorū suoz. Et ecclesiā p̄t exercitiū tribula-
tionum. supra ostendit. Nō deficere sed proficere. qd fa-
cit Apocalipsis. xij. vbi dicit q̄ mlieri date sunt due ale-
aquile magne. ut volaret in desertū locū. Sed p̄ficere. si-
cut aur in igne nō deficit. s. p̄ficat. Ap. iij. dicit. de uis-
sio. Tanqz aur in fornace pbaur illos. Et pro his. s. mo-
dicis tribulationibz brauiū eternū recipere. i. vitā eter-
nam. q̄. Lmo. q̄. Si p̄mortui sum? r̄ p̄uiem? Si susti-
nemus r̄ conregnabim. hoc erit quādo sponsa ducta in
thalamū sponsi dōtabitur dote bona. dicēs cū lyā illud

mente imagines vidit. r̄ visio fm̄ diuerfos respect? imagi-
naria fuit r̄ intellectualis. qz mēt̄ intellectu illuminā-
to a spūsancto veritatē cognouit. p̄ h̄ p̄t qz verissime fu-
it p̄phetia. Nota qz nō d̄ visio nisi contineat aliud mystice
qd deo reuelāte sciat. r̄ iō triplex visio d̄ triplex celum.
g Vidit aut iohānes r̄ scripsit in parthmos rē. In hac
scōa parte plogi determinat de ipso ope fm̄ q̄ refert ad
efficientē siue ad artificē ministerio q̄ est iohānes. p̄gre-
dit igit in hac pte sic. primo exponit q̄s est iste artifex r̄
q̄ sit ei? actio. r̄ qz hec actio cū sit materialis requirit locū
r̄ tps subiungit de loco r̄ tpe. ibi. In parthmos insula.
vbi tangit q̄ loco scripsit r̄ q̄. s. tpe exiliū sui qd daf intel-
ligi. p̄ h̄ qd dicit relegat. participiū em̄ tps significat. r̄
qz artificioso opans opaf aliq̄ causa motus. s. sequenter
subdit de causa mouente eū ad scribēdū q̄ est duplex.
vna est pullulat o error q̄ tangit ibi. Hac em̄ ad scriben-
dū cōpellente cā rē. Alia cā est instructio eccliaz asie et
ecclesie generalis. v̄ prima causa fuit extirpatio maloz
scōa informatio siue instructio bonoz. q̄ tangit ibi. Scri-
uit aut iohānes septe ecclesijs asie rē. generalē ecclesiā
docens. s. p̄ asia minorē. de q̄ dicit Is. lxxviii. Alia
minor ab oriente capadocia cingit ab alijs p̄tibus endiqz
mari circūdat. nā a septentrione pontū ensinū habet. ab
occidū. pontidem. a meridie egyptū mare rē. Alia ē asia
maior dicta a noie cuiusdā mlieris. q̄ apud antiq̄s un-
periu tenuit oriēns hec in tertia pte orbis disposita ab
oriēte o. r̄ solis. a meridie oceano ab occiduo nō mari

Apocalipsis

Beneficis. xxi. Notauit me dñs vote bona.

a Que in pñti seculo patiat in futuro receptura sit. s. premia eterna p modica ⁊ leui tribulatioe. q. Eoz. uñ. id quod in pñti ē momentaneū et leue tribulatiois nostre supra modū in sublimitate etñi glorie pond⁹ opaf in nobis.

b Intentio aut ei⁹
Dic tangit intentio scribētis q est mouē ad patientiā. Inten- tio enī Iohānis fuit supra. s. subditos in- struere qñtū ad intel- lectū. hic aut intēdit eos informare qñtū ad effectum.

c Modus tractandi
Dic tangit formalis cā: s. in q attendit pe- nes modū agendi. Primo pmitit iohā- nes plogum: cū dic. Apocalipsis iesu xpi ⁊c. et saluationē: ibi. Iohānes septem ec- clesijs ⁊c. Quo pmi- so accedit ad narra- tionem: ibi. Ego iohā- nes frat vester. pño cap. Septem visioēs scz fm septē ecclesias quibus scribit fm se- ptem status ecclesie generalis.

**¶ Finit expositio isti-
us prologi fm vi-
tionem.**

¶ Cap. I.

Apocalipsis iesu xpi ⁊c. Liber iste in duas p- tes diuidit: i. phemū et tractatum qui inci- pit in c. sequenti. In p- hemio vero tria facit qz pño reddit audito- res attentos. scdo be- nivolos: ibi. Iohā- nes septem ecclesijs. tertio dociles siue do- ctos: ibi. Ego iohes. que tria in plogis fie- ri consueuerūt. Pri- mū facit duplici. pri- mo ex auctoritate ar- duitate hui⁹ doctrine. secundo ex eius vñli- tate: ibi. Bñs qui le- git. Ad hec enī duo

septem episcopis de predi- ctis instruēs: ⁊ p eam totā generalē eccliam docens. Est itaq materia iohis in hoc ope stat⁹ specialit⁹ asia: ne ecclie: nec nō ⁊ tot⁹ vi- delicet que in pñti patia- tur et in fuo receptura sit. Intentio vero ei⁹ est mo- nere ad patientiā q fūada est. tum qz breuis labor. tū quia pmiū magnū. Mod⁹ tractandi talis: pño pmit- tit plogum et saluationē vbi reddit auditores beni- gnos et attētos. q pmissio accedit ad narrationem. Ante narratōem vñ oñdit christū eē ab etno sine prin- cipio ⁊ fine inducens ipm loqñtē. Ego suz alpha ⁊ o. id est principium et finis. Postea accedēs ad narra- tionē distinguit septem vi- siones: qbz terminat⁹ iste liber psummat. Premit- tit aut plogū dicens: Apo- calipsis iesu xpi: subaudi- hic est: sicut in alijs visio- e saie hec est: ⁊ parabole sa- lomonis.

**¶ Item alius prologus
in Apocalypsim.**

Iohannes apostolus et euangelista a xpo electus atq dilectus in tanto amore dilectiois yberior hitus ē: vt i cena supra pectus ei⁹ recūberet et ad crucē astātī soli mīrēz propriā cōmēdass: vt quē nubere volentē ad āplexū virginitat⁹ ascuerat. ipsi etiā custodiendā virginez tradidisset. Dic itaq cum prop⁹ vñū dei et restionū

solent homīes attendere. Circa primū sciendū q sicut dictū fuit in principio libri psalmoz reuelatio pphetica que fit cū imaginaria visione: qualis est ista que descri- bitur in hoc libro: nam Iohānes habuit imaginariās visiones. ⁊ quid significarent intellexit. altioris grad⁹ ē

iesu christi in pathmos in sulā sortiret exiliū. illic ab eodē apocalipsis postensa describit. vt sic in pñcio canōis. i. libri geneseos: i. corruptibile pñcipiū pño- tat. ita etia incorruptibil⁹ finis p virginē in apocaly- pñi redderet dicētis. Ego suz alpha ⁊ o: initiū ⁊ finis. Dic ē iohānes q sciēs sup- uenisse sibi diē egressiois: de corpe puocatis in ephe- so discipulis descēdit in de- foffum sepulture sue locū: oratioe qz cōpleta reddidit spm: tā a dolore mort⁹ fact⁹ extraneus: qz a corruptioe carnis nosciē alien⁹. Cui⁹ tñ scripture dispositio vel libri ordiatio: id a nob per singla nō exponit: vt nesci- entib⁹ inqrendi desiderū collocef. ⁊ qrentib⁹ laboris fructus et deo magisterij doctrina seruetur.

¶ Explicit prologus.

¶ Incipit argumentum.

Apocalipsis iohā- nis tot hz sacmēta quor verba. paruz dixi: et p merito volumis laus omīs inferior est. In verbis singulis multipli- ces latent intelligentie.

**¶ Incipit liber apocaly-
pñs bñ Ioh. apli. ¶ I.**

Apocalipsis iesu xpi quas dedit illi de⁹ palaz facere seruis suis q oportet fieri cito: et signi- ficauit mittens per ange- lum suū seruo suo iohāni qui testimonijū perhibuit

quando apparet alq persona instruens de occultis qz si fieret sine tali apparitioe psona et quāto psona sic ap- parens est altior tan- to reuelatō est grad⁹ altioris sic psona āge- lica altior est qz būa: na: ⁊ diuina qz angelu- ca. Licz aut angelus apparu erit iohāni eū instruēs in Apocaly- pñi. tñ apparebat tā qz rephitans psonam filij dei hūanitari et in ei⁹ psona loqñs vt postea magis appare- bit. ppter h reuelatio in h libro cōtenta est valde ardua auctētis- ca: ⁊ hoc est qd dī.

a Apocalypñs iesu christi. i. reuelatio fa- cta in psona iesu xpi modo dicto.

b Quam dedit illi deus. pater. naz fili⁹ deitate habz a pte.

c Valam facē. i. ma- nifestare.

d Seruis suis. i. de uotis fidelib⁹ et stu- diosis.

e Que optz fieri ci- to. scz tribulatioēs ec- clesie qz oportet fieri. Nā h pcedit ex diuina ordinatioe q nō pōt frustrari. et hoc fit ad pbatōēs fidelitū ⁊ au- gmentū glie ipso: uiz.

f Et signifi. mittēs p ange. suū. dicto mō appārentem.

g Seruo suo iohi. euāgeliste. h Qui testimonijū pphibuit verbo dei i principio euangeli⁹ sui. qñtum ad emanatōem eius etñā di. In principio erat vñū: ⁊ vñū erat apd deū ⁊ dñs erat ver- bū. ⁊ qñtū ad ei⁹ incar- nationē tēpalē di. Et verbū caro factū ē et habitauit in nobis. ideo subditur.

i Et testimonium iesu xpi. id est de iesu christo.
h Quicunq; vidit. in ei? uersatōe. miraculoꝝ opatoꝝ.
 monte? resurrectōe. sicut pater in euāgelij sui. psecutoꝝ.
l Beat? hic p̄fir reddit auditores attētos ex hui? li? bni uilitate q̄ p̄sistit in beatitudinis psecutōe di.
l Beat? q̄ legit. q̄tū ad doctores.
m Et audit q̄tū ad discipulos studiosos.
n Verba prophetie hui? mēte attendendo.
o At fuit ea q̄ in ea scripta sunt. tribulati ones futuras patienti sustinēdo. et subdit rō
p Aps em̄ ppe est. i. cito transiens. q. d. la? bor patientie breuis ē et p̄miū beatitudinis eternū.
q Iohānes dicit p̄fir reddit auditores beni uolos. et diuidit i du? as partes. qz primo p positū facit. scōdo q̄sti onē tacitā soluit. ibi. Ecce venit. Primū fa cit ex hoc q̄ eis optat bona spūalia et eterna
q Iohānes se (di. ptē ecclesijs. p hūc se? prenariū intelligit p̄fiter vniuersitas ecclesiaz in orbe cō stituta. q̄tū dic? Diego. omel. xxi. q. septē dieb; om̄e tps cōm̄p̄hēdit. recte septenariū nūero vniuersitas figurat.
r B̄a vobis. in p̄senti uita.
s Et par. i. futura. nā ibi q̄tabit totali hūan? appetit? t B̄ eo q̄ est. i. q̄ erat et q̄ uenit. est. i. a deo eterno. Eter nitas em̄ fin? p̄oetiū d̄ p̄olatio. est interminabil? uite tota siml? et p̄fecta possessio. s. a nobis q̄ intelligim? cum stinuo et tpe simplicitas ei? nō app̄hēdit nisi p compa tionē ad tps. nā? afflūit om̄i tpi etiā infinito si esset. p̄f t̄q̄ nobis h̄ ex p̄m̄is p differētias t̄pis p̄ntis p̄teriti et fu tū
u Et a septē spiritib; i. vniuersitate angeloz q̄ (turi. ministri sunt n̄re salutis. r Qui i sp̄e. throni ei? sūt. parati ei? ereq; voluntatē. y Et a iesu xpo q̄ est testis fidelis. paterne glorie et maiestatis. ut patz in euāgelio.
z Primogenit? mortuoz. i. primus inter resurgētes. a mortuis. licet ante ip̄m lazari? et p̄les aliq; fuerint a mor te resuscitati. h̄ tñ fuit ad uitā mortālē. q̄ magis p̄prie d̄z mors q̄ uita fm̄ q̄ dicit bea. Diego. omel. xxi. p̄pter qd̄ uera resurrectio fuit ad uitā imortalē ad quā xps resurre xit prim? nā ei? resurrectio est cā resurrectōis alioꝝ.
a Et princeps regū terre. p̄pter qd̄ dixit i sua resurrecti one. Data ē mihi oīs p̄tās in celo et i terra. Mat̄h. xxi. b Qui dilexit nos et la. nos. i. sola dilectōe sua et si me? r̄q; n̄ris nos lauit. c A p̄c. n̄ris. originalib; et actualib; d In sanguine suo. sacm̄ em̄ baptisimi et p̄fite d̄b; bus. delect? originale p̄ctm̄ et actuale h̄nt efficaciam a sua passiōe e Et se. nos regnū. i. ascribi ciues celestis regni. (bndicta. f Et sacerdotes. offerētes hostias laudis acceptabiles per ip̄m. g Deo. i. toti trinitati. h Et p̄ri suo. ad cui? gloriā oīa ordinat. i. p̄p̄i gloria in seip̄o.
l Et imperiū. sup oīa alia. i. In sc̄a sc̄loꝝ. i. eternale m̄ Ecce venit. hic p̄fir ridet cuidā tacite q̄stioni. qua posset queriq; dabit fidelib; uita beata quā iohes eis optat. et ridet q̄ in iudicio finali. q̄tū in corpe et aīa erūt

totaliter beati. cui? expectatio breuis et nulla ē comparata eternitati. ideo dicit. in Ecce uenit. de p̄inquo.
n Tū nubi. sic em̄ ueniet ad iudiciū. Mat̄h. xxi. q̄tū h̄unt filiū hoīs uenietē i nubib; celi cū uirtute m̄stra et ma o Et uidebit eū oīs ocul? qz in iudicio appa; (iesate. rebit in forma huma na q̄ est uisibilis oib; ideo subdit.
p Et q̄ eū pupugerit id est uidei q̄ eū ligua crucifixerūt. et multes manu. et p̄lat? iudiciū do. q̄tū tñ ip̄s? erit ualde delectabilis in? stis. nā ueniet eis sal uator p̄pter qd̄ loq̄ns de suo aduentu ad iudiciū. Mat̄h. xxi. q̄tū aut fieri incipientib; respu cite et leuate capita ve stra. i. exylarate cor da ut exponit beatus Hieron? omel. lxxviii. ap̄p̄inquat redem ptio n̄ra. sed erit terri bilis imp̄s. qz ueniet eis punitio. i. o subdit q̄ At plan. se sup eū oēs trib; terre. i. oēs qz corda i terrenis af fecit. ibi sunt destra. r F̄tā amē. etiā est aduerbiū affirmatiū in latino. et sile amē in hebreo. et p h̄ac duplicē affirmationē insinuat. q̄ est irrefragabilis ueritas. et subdit ratio cū dicit.
s Ego sum alpha et omega. q. d. nō p̄t frustrari uel imuta ri mea sn̄ia. d̄z aut alpha et omega. nā alpha est prima l̄ra gre cor. et omega. et p̄ h̄ insinuat q̄ de? est principiū oim̄ es? factū et finis. ad quē oīa ordinant. p̄ouer. xvi. q̄tū uer sa p̄pter semetip̄m opat? ē d̄s. et iō qd̄ subdit. Principiū um et finis. est expositio l̄re duplicis p̄cedentis.
t Qui ē et q̄ erat et q̄ uenit. est oīp̄otēs. exponat et supra v Ego iohes. hic p̄fir reddit auditores uocales. p̄ h̄ q̄ modū et materiā reuelatōis in h̄ libro p̄tēte tāgit sub q̄ dā breuitate qd̄ i liboꝝ p̄hem̄is fieri p̄sueuit. et diuidit i duas ptes. qz primo tangit hui? reuelatōis loc? et tps. scōdo materia et mod? ibi. Et audiui. Circa p̄mū dicit.
v Ego iohes frater v̄r. nō carnali cognatōe s; spūali re generatōe p sacm̄ baptisimi. r Et p̄iceps in tribu latione. nā p̄pter xpm̄ fuit mersus in seruētis olei dolii. y Et regno. celesti ad qd̄ optet p m̄ltas tribulatiōes in
z Et patientia in iesu. i. p̄f̄ iesū. qz dat (trare d̄c. r̄q; patientiā in tribulatiōib; a Fui i insula. q̄ appel. pathi mos. p̄e seruētis em̄ olei dolio nō aduſt? erēs. s; ut for tis athleta perunc? ad insulā pathmos fuit i exiliū reles gar? i q̄ d̄sio reuelāte apocalyp̄s p̄scriptis. et sic tāgit loc? b P̄pter xpm̄ dei et teli. ihu. in q̄ tāgit cā sue relegati onis. p̄pter h̄ em̄ q̄ nolebat xpm̄ negare. nec a p̄dicatōe nois ei? cessare fuit i exiliū relegat? et osequenter tangit re c Fui i spū. i. in ertasi mētis. (uelatōis tps cū uiciſ. d In d̄nica die. q̄ deputat? ē p̄tēplatiōi d̄m̄ie. et p̄p̄is ap̄t? ē reuelatōi fidei. e Et audiui. h̄ p̄fir tangit i breui reuelatōis materia et mod? et diuidit in q̄tuor ptes. qz primo ponit reuelatōis descriptio. scōdo audiet. et p̄dicatō. ibi. Et cū uenissem. tertio timētis p̄solatio. ibi. Et posui ut. q̄tū scriberis i formatio. ibi. Scribe g. circa p̄mū d̄z e Et audiui post me uocem magnā tāq; tubę. in quo

Apocalipsis

designat virtutem et auctoritas angeli loquentis in persona christi.
a. Dicentis. mihi. b. Sed viscribe in libro. ad instructionem fidelium. c. Et mitte septem ecclesiis epheso etc. his enim septem ecclesiis primo scripsit et sequenter alijs vniuersis ut predictum est et in persecutio amplius apparebit.

d. Et conuersus sum. p. hac conuersione intellegitur quod in apprehensione reuelationis diuine oportet mentem a terrenis auerti. et ad celestia conuertere. Et viderem (uertit. vocem. i. vocis platonis. q. vox prophete non est visibilis. prout tunc sic exponitur. e. Ut viderem vocem. i. perciperem. sic Eros. etc. Tunc autem populus videbat voces.

f. Et conuersus vidi septem candelabra aurea septem ecclesias significata ut exponitur infra.

g. Et in me. sep. can. au. si. fi. hois. i. angelus representans christum qui filius hominis frequenter in euangelio notatur. ut patet in introitu. et ut ostendat quod ille qui apparebat erat angelus et non christus. ideo non debet hic quod iohannes vidit filium hominis. sed filium hominis. per autem quod

in medio septem candelabrorum intelligitur quod christus est in medio ecclesiarum in nomine eius. secretatque secundum quod dicitur. d. v. l. Ecce vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem seculi.

h. Vestitum podere. est autem poderis vestitus sacerdotalis linea quod communiter dicitur alba. et debet a pos quod est pes et heres quod heres qui pedibus heredes. nam attingit usque ad pedes.

i. Et percunctus ad mamillas. p. percunctus ad renes intellegitur restrictio carnis que percipitur in veteri testamento. per eam autem quod est ad mamillas circa peccatum intelligitur restrictio mentis que percipitur in nouo. v. d. d. i. v. Audistis quod dictum est antiquis non me chaberis. Ego autem dico vobis quicunque vident mulierem ad concupiscendam eam iam est mechabar eam in corde suo. apparitio vero angeli fiebat ad designandum eternitatem que debet esse in ministerio christi per statum noui testamenti. Sciendum tamen quod lex vetus prohibebat concupiscentiam aliene uxoris. etc. etc. Non concupisces uxorem primi tui. tamen quod non puniebat nec puniendum apte dicebat. ideo debet in gloria. per hunc. q. lex vetus prohibebat manum non animi. quod non ita expresse et efficaciter prohibebat sicut lex noua. quod modicum est quasi nihil reputat libro. q. p. h. y.

l. Caput autem eius et capilli erant candidi. apparebat enim angelus in specie sacerdotis. quod vestitus podere. et etiam iudicis. i. h. quod gladius et utraque parte accutus. precedebat de ore eius. ut habetur infra. maturitas autem etatis et moris qui per canicie designatur decet iudices et sacerdotes. propter quod in canicie apparebat. ecclesiis vero indecens est iuueni canicies. et ideo christus. etc. v. Abi describis viri iuuenis sponsus dicuntur et capilli nigri. come capillus eius sicut elate palmarum nigre quasi comus.

l. Et oculi eius velut flamma ignis. nam acuties sui visus pertingit usque ad intimam rem cognoscenda. omnia enim nuda et aperta sunt oculis eius. Debreo. iij. in. Et pedes eius sicut auricalco. ignito. ideo iudicis. n. Sicut in camino ardenti. i. qui designat ardorem tribulationis christi fidelibus imminens.

o. Et vocem illi tanquam vox aquarum multarum in qua notatur virtus et auctoritas loquentis. sicut supra per vocem tube. est ei eadem significatio replicata per illam similitudinem ad maiorem expressione.

p. Et habebat in dextera sua septem stellas. i. episcopos. ut exponitur in fine. c. qui dicuntur stelle. quia debent ecclesias illuminare

in dextera sua stellas septem.

Et ex ore eius gladius utraque parte acutus eribat. et facies eius sicut sol lucet in virtute sua.

Et cum vidissem eum cecidi ad pedes eius tanquam mortuus.

Et posuit dexteram suam super me dicens. Noli timere.

Ego sum primus et nouissimus et vultui et fui mortuus. et ecce sum viuens in secula seculorum.

Et habeo clauem mortis et inferni. Scribe ergo quod vidisti et quod sunt et quod oportet fieri post hec.

Sacramentum septem stellarum quas vidisti in dextera mea. et septem candelabra aurea.

Septem stelle angeli sunt septem ecclesiarum. et candelabra septem ecclesie sunt.

Et candelabra septem ecclesie sunt.

vita pariter et doctrina daniel. etc. Qui ad isticiam erudiunt plurimos qui stelle in perpetuas eternitates dicuntur at

esse in dextera christi lineam quam non possit recte operari.

Job. xv. Sine me nihil potestis facere. s. dicit apostolus quorum successores sunt episcopi in ecclesia dei ut dicitur in deo

creatus. dist. xx. c. a. no. te. q. Et ex ore eius gladius

usque ad sententiam iustitiae. Et facies eius sicut sol. nam est lux vera quam illuminat omnem hominem

venientem in hunc mundum. Job. i. s. Et cum vidissem. s. pro

ponitur iohannis trepidatio cum dicitur. s. Et cum vidissem esse cecidi etc. s. aut facies

est ad declarandum fragilitatem humanam iuxta virtutem angelicam. sile

legitur de daniel in autem

angelus visione. d. a. i. r. hoc tamen magis habet locum in proposito in quo angelus apparebat ut representans personam diuinam. ut predictum est. qui incompatibiliter excedit angelicam.

t. Et posuit. s. autem ponit timorem solano cum dicitur.

t. Et posuit dexteram suam super me. ad confortandum fragilitatem. v. Noli timere. et subdit rationem. (mea. i. o. subdit dicens.

r. Ego sum primus et nouissimus. per idem significat quod supra debet. Ego sum alpha et omega. s. i. t. exponatur. q. d. potes tu te saluare. ideo non debes timere. y. Et fui mortuus. i. humanitate assumpta per genesim humani salutem. propter quod si debes timere

z. Et ecce sum. v. i. seculi. seculorum. quod christus homo resurrexit ad vitam. Et habeo clauem mortis et inferni. po. (vita immortalis. restat educendi inde iustos quod fecit in sua resurrectione

et ibi recludendi impios quod marie faciet in iudicio finali di. illud. terribile vultu. d. a. t. r. v. Te maledicti in ignem

b. Responde. g. d. d. c. d. r. ponit scribens infor. (eternum etc. matio in quo etiam tangit materia huius libri in qua generaliter

b. Scribis ergo quod vidisti. i. apparitionem istam dictam. (cum debet. c. Et qui sunt. i. tribulationem ecclesie iam inchoatam. et circa finem mundi magis ingrauescentem. ideo subdit.

d. Et qui oportet fieri. i. futuris tribulationibus ad probationem electorum. e. Sacramentum septem stellarum. i. sacrum secretum per

f. Septem stelle angeli sunt septem ecclesiarum. i. episcopi ipsarum. v. i. angelus qui interpretatur missus est huiusmodi episcopus officii

sic Malach. ij. c. d. i. Abia sacerdos custodiunt scientiam et legem ex ore eius requirunt. angelus enim domini exercituum est. episcopus enim est sacerdos principalis in aliquo dyocesi. etc. et in lege summus inter ministros dei vocatur sacerdos summus.

g. Et septem candelabra aurea septem ecclesie sunt. nam sicut candelabra sustentant luminaria sic ecclesie doctores qui sunt luminaria ecclesie. de bonis ecclesie debet sustentari et dicitur

Liber

aurea. nā s̄ d̄ ex caritate fieri q̄ p̄ auz̄ signa. q̄z̄ si ē auz̄
excellit oīa alia metalla. sic caritas alia dei dona. i. cor.
rij. Sator at̄ h̄oꝝ ē caritas.
(I) Apocalypsis in cap. i. vbi d̄: in postil. Et fecit nos re-
gnū. i. a scribi ciues celestis regni. **(I) Additio.**

Ratio autē q̄re
p̄p̄s dei q̄siq̄
h̄z regnū sacer
dotale. vt ero. xix. q̄si
q̄ regale sacerdotū. vt
p̄ia Petri. ij. q̄siq̄ re
gnū ⁊ sacerdotēs: vt b̄
h̄. iij. in additōe. i. pe
tri. ij. vide ibi.

Angeo epheli ec
clesie scribe. ⁊ Dec
dicit qui tenet. vij.
stellas in dextera sua: qui
ambulat in medio septem
cādelabroz aureoz. Scio

Глава II.

Engelo ephe-
si 7c. Finito p
hemio; hic in-
cipit tractat⁹. ⁊ diui-
dit in duas ptes. nā
p̃lo informāf septez
eccleie ī spālī. scdo to-
ta eccia ī għali. iij. c.
P̃rio diuidit ī septez
ptes; fm. viij. eccias
q̃ patebunt p̃sequēdo
In p̃mo pte infor-
mat eccia sp̃hesina;
cui⁹ p̃murtis comēda

no vt mell' recipias seqns correctio q̄ ponit tibi. **E**s bēo
aduersus te. in p̄la p̄te d̄. **a** Et angelo ephesi ecclie
i. ei' ep̄o: sic p̄dictū ē. i. ira accipias i seqntibz i formā
dū ep̄m q̄ ē ap̄ut illi' ecclie i format ap̄lm sibi sub dū
vt i seqntibz apparebit. v̄dicat s̄ expositores cōter q̄
iste fuit timothe' pauli discipul' i quē p̄struit ep̄m ecclie
ephesine: sic d̄cm ē. s. l. Timoth. i. tñ. b. 3o. ap̄lus erat
sup oēs ep̄s asie cui' ecclias fūdauit i rexit: vt h̄c in li
bro illustrū viroz. tñ cōter māebat ephesi. **b** Ecce
dic' q̄ bz. v̄j. stellas tñ. exponat v̄s. **c** Scio opa tua. i.
ap̄probo. d̄ Et labore. i. tribulatoz ab aduersarijs fi
dei. **e** Et patiaz tuā. in tribulatoe tibi suscitara.

f Etq; si posuisti malos, cum eis coicadō; magis eos
reijcis a plortio fidelitū ne corrūpan f mal cor. s Et
tēstasti eos, expūitū accipiēdo b ipis p ruit cor ⁊ doctri
nā. b Qui le dicūt aplos eē. La tpo missos ad docen
dū pplm. l Et si sūt. s magis pueriores fidelitū q;
les erāt ebion ⁊ cherinth ⁊ ceteri heretici q; tūc in asia
surrexerūt. ⁊ sūt pseudoapli q; dicebāt se missos ab aplis
in hierlm manēntib. s petro ⁊ iacobo. ⁊ sub h pteru fal
so tsi docebāt obfūatōz legalitū sūt cū euāgeli o eē neces
sariā ad salutē. et paruit. s an epli pauli in plurib loc.
l Et m p sibi eos mēdāces. nō solū l doctria s ēt i ri
ta. q; exteri sctitatē simulabant et simplices magis deci
perēt. l Et pariaz hēs i tribulatōibz q; exercitauerūt
m Et sustinuit i xpi nomē meū. si p flianē glāz. (ste.
n s hēo aduer. te. Dic q; sūb dī correctio et et me
li postea cōmēdatio subdit ibi. s h hēs. Circa p m q; d;
n s hēo aduerfuste. defectū corrigēdū. q; subdit cā
o Quia carita. tuā primā. l opa caritatē q; habui. (bz.
st in pncipio tue puerfiois. p Reliāsti. et h a paret
q; d. s. dictū ē. s. q; x bū dūi dirigū ad epīm nō solū p se sed
et p plo sibi subdito. nā cū timothe⁹ eēt pauli spālis dī
scipul⁹ p dīcēt⁹ si ē verisile q; p cēsserūt in spūalibz defi
ciēti o sed magi pficiēdo. p p q; istud intelligū b p plo
sibi subdito. s mēnēt enī sultētare paupes chustianos
seruētē ⁊ deuote elemolinā mittē fidelitū i hierlm bz

bitantib; q̄ suas possessiones rediderāt ad sustentatiōem
 x̄po credentiū. et; 3ct. iij. ⁊ refrigerat' erat ab h̄ sermone
 q̄ nō dī q̄ reliq̄t simpliciter caritatē. s; primā. i. inferio
 rem gradū vñ bitū; ad quē reducī cū dī q̄. Demoz
 esto itaq; vñ excideris. i. a q̄nto gradu caritatis.

qꝫ vnde excideris: ⁊ age pe
nitentia et prima opa fac.
Sinautē venio tibi ⁊ mo
uebo cadela bz tuū de loco
suo nisi pñiaz eger. S; B
hēs qꝫ odisti facta nicolai
tarū qꝫ erego odi. Qui bz
aurē audiat: qđ spūs di
cat eccl̃ijs. Vincētī dabo
edere de ligno vite: qđ ē in
paradiso dei mei. Er ange
lo smirne eccl̃ie scribe. Dec
dic pūm ⁊ nouissim qđ fuit
mortu⁹ ⁊ viuit. Scio tri
bulatōz tuā ⁊ paup̃tatē tu
am s; diues es ⁊ blasphem

dicit q̄ infrigidatio victa prime caritatis non contigit
 tempe tanti doctoris. s̄ timothei. sed alterius sibi succe
 dentis. nam illo tpe episcopi sc̄i q̄ populo p̄ficiebantur
 primi ad tormēta ducebāt. ⁊ sic frequē mirabātur. Illi
 enī q̄ dicūt q̄ timothe⁹ hic intelligit angel⁹ ephesi ecclē
 mouet ex h̄ circa illa pa null⁹ eo excellēti⁹ inuēt rexiſſa
 ecclēia; ephesiñā. ⁊ h̄ magis mouet ad oppositū. q̄ tpe pla
 tī ecclēti⁹: s̄ min⁹ attingit defect⁹ in ecclēia sibi omiſſa
 p̄p̄ qd̄ saluo meliori iudicio magis v̄t q̄ fuerit ali⁹ a sc̄o
 ⁊ **h̄ h̄ b̄s.** Dic p̄r subdīf cōmēdatio vt (timotheo,
 more boni samaritani post vinū mortificatiū infūdā
 oleū lenitiū: cū b̄. ⁊ **h̄ h̄ b̄s.** s̄ bonū cōmēdatio
 dignū. **h̄.** Quid odisti sc̄a nicholaitay. nō dixit nicho
 laitas s̄. s̄. q̄ plone s̄ſer caritate dilgēde. s̄ eoz vitia
 odio sunt b̄ſida. iste nicola⁹ fuit i primitia ecclēia: habēs
 vald̄ pulcrā vrore; ⁊ ipositū fuit sibi q̄ nimis zelabat eā
 p̄p̄ qd̄ ad ofidēdū d̄nū cecidit i pei⁹ vitū. fm̄ illō poeti
 cū. Cecidit in fellā cupies vitare caribūm. exposuit eī
 vrore suā alijs xp̄ianis. d. erronee sic vrores eē cōicans
 das sic ⁊ alias res. **Dicit** i sc̄o. hyſto. li. iij. c. xij. q̄ ni
 cola⁹ ipse vult sc̄e ⁊ caste: s̄ alij in cōtinentes h̄ dicēti.
 a **Qui** h̄z aurē. i. intellectū capacem. b **Audiat.**
 mēte capiat. c **Quid** sp̄s dicat ecclesijs. ex h̄ pater
 q̄ h̄z fino dirigatur hic p̄rio ecclē ephesine: tñ p̄r dū
 gitur omib⁹ alijs p̄orbē cōſtitutis: vt dictū est. s̄.
 d **Vinceti.** mūdū: carnē: ⁊ diabolu. e **Habo** edere
 de ligno vite ⁊c. **Alud** lignū ip̄s ē. vt h̄r in fi. b̄ libi q̄
 fruūtur b̄i. **Ita** ei⁹ diuinitatē reſciūtur inter. b̄. ei⁹ b̄ia
 nitate exteri⁹. fm̄ q̄ d̄c̄ Aug. sup̄ illō Job. x. Ingrediet
 et egredietur ⁊ pascua inueniet. f **Et** angelo. **Hec**
 sc̄da ps̄ principalis in q̄ informatur ecclēia ſmirnensis:
 cui⁹ ponitur hic cōmēdatio: cū b̄. f **Et** angelo ſmit.
 ecclēie. iste fuit sc̄us Policarp⁹: fm̄ doctores coiter.
 g **Hec** tri. prim⁹. ⁊c. exponatur v̄s.
 h **Scio** tu. tuā. i. approbo in ea tuā patiā. i **Et**
 paup. tuā. in t̄p̄alib⁹. l̄ **h̄z** diues es. an sp̄ialibus.
 a **Et** blasphemay ⁊c. et nō sunt fm̄ veritatem.

Apocalipsis

b Sed sunt syna. sathane. q sunt obstinati in sua in fidelitate p xpm. fm em q dr ecclia luce hystorie. i. uif. ca. xij. in ciuitate smirneor multi iudei habitabant q ex citauerat gētiles ad psequēdū grauitē xpianos. in q psecutione plurimi nō solū fuerūt suis rebz spoliati. s etā martyrio coro-

nati. inter qz beat polycarp⁹ fuit i ignē plect⁹ r cū ignis euz nō lederet gladio p cussus migravit ad dñm. ideo subdit.

c Nichil. h. o. ti. q. d. me ptegete p marti. r p palmā trāsubis ad d. Ecce mis (glam surus est dyabol⁹ r. q. ad b faciēdū inci. tabat infideles.

e Et tētemini. i. pbe mini sic auxi forna ce. ista tñ pbario nō est ex intēione dya. boli. qz nō itēdit tri bulator bonū. s ex tēione dei q ex mal elicit bona r sic ex se uia tyrānoz elicu. it paciētia marty. r f Et hē (coronā. bis tribulationē die bo decē. illud exponi tur mltiplic. vno mō referēdo ad tribula. tionē ecclie genera. lit. cui⁹ a doctoribz

dicūt esse. r. tribulatiōes q signāf s p. r. dies. Alio mō vt p. r. diez tribulationē itelligat tribulatio pfecta. qz denari⁹ ē nūer⁹ pfect⁹ r prim⁹ limes nūeror. qz nūeri sequētes sunt replicatiōes denarij r ptiū ei⁹. vt dr in iij. pph. xi. ei ē vñū r. x. r. xij. duo r decē. r sic vsq ad. xx. q sunt bis decē. triginta ter. r. r. sic pñ. Alio mō applica. do ad. r. pcepta de calogi. q. d. tribulatio ecclie dura. bit qdū obfatio pceptor d calogi. qd ē vsq ad finē mūdi. p oster etiā alr saluo meliori iudicio exponi. vt p. r. dies itelligant. r. am fm illud Ezech. iij. Die p an. no dedi. qz forte tñ durat psecutio smirneſis ecclie

g Et sic qd. i. firm⁹ in fide. b vsq ad mor. p ipō i Et da. tibi co. vite. i. vbi moris nō hz lo. (tolerāda. cum. l Qui hz au. exponat vt. s. vsq ibi. l Nō ledes. a mor. scda. i. ab iferno q dr moris scda. i. xi. m Et angelo. Dec est tertia p s i q ponit iformatio p gamēſi ecclie. cui⁹ pño ponit comēdatio de bono vt meli⁹ recipiat correctio de malo q ponit ibi. Sed ha. beo. Circa primū dr. m Et ange. pgamēſis r. c. i. bea to carpo. vt dicūt cōiter doctores. n Dec dic qui hz rubea r. c. i. gladiū ex vtraqz pte acutū sic dictū ē. i. o Scio vbi hīras. s. i. bono tribula. (ca. r. expolitū. tiōis iō dr. p Vbi se ē sathā. ei⁹ ptās ifideles idu cēdo ad psecutionē ecclie. q Et te. no. meū mori. bo r fide. r Et nō ne. si. meā. in psecutionibz r toz mēſ. s Et. p id est. t In die. ill. anti. te. meus ille martyr spālī noīat. qz vbo suo r exemplo alios ad martyriū aīant. v Sz habeo. Dic pñt ponit corre. ctio de malo cū dr. v Sz habeo aduersum te pau. ca. i. pcta corrigēda. f Qui p. a. i. i. ecclia pgamēſi.

mar⁹ ab his q se dicūt iu. deos eē r nō sūt. s. sūt sy. nagoga sathene nībil ho rū timeat q passur⁹ es. Ec ce missur⁹ ē dyabol⁹ aliqz erylō i carcerē vt tētemi ni r hēbir⁹ tribulationez dieb⁹ decē. Esto fidel⁹ vs q ad mortē. r dabo tibi coronā vite. Qui hz aurē audiat. qd spūs dicat ec clesijs Qui vicerit nō le det a morte scda. Et an gelo pgami ecclie scribe. Dec dic q hz rubeaz ex vtraqz pte acutā. Scio vbi hīras vbi sedes ē sa. thane r tenes nomē meū r nō negasti fidē meā r i diebz ill. antiphas testis me⁹ fidel⁹ q occisus ē apd

y Tenētes doc. balaā r. c. hec hystoria hī Au. r. r. vbi dr q balach rex moabitaz ex doctrina balaā milit puel las pulchras. ppe castra hebreor vt ear pulchritudine be bnei q erāt luxuriosi allicerē ad idolatriā. r sic de offē deret⁹ totū pplm. dicit g b aliq expolit⁹ res q i ecclia

vos vbi sathanas hītat. Sz habeo aduersus te pauca. q habes illic. r. nētes doctrinā Balaā q docebat balach mittere scandalū corā filijs israel edere r fornicari. ita hēs r tu tenētes doctrinā ni. cholaitaz. Silt penitē. tiam age. si quo minus veniā tibi cito. r pugna bo cū illis. in gladio oris mei. Qui habet aurē au diat. qui d spīritus dicat eccliesijs. Vincenti dabo manna absconditū. r da bo illi calculum cādīdū. et in calculo nomen no. uum scriptum. qd nemo scit nisi q accipit. Et an glo thiaryre ecclie scribe

pgamēſi tūc erāt ali. q vbo r exēplo alios inducētes ad forni. cationē taqz licitā. r ad comedēdū d ydo loz sacrificijs ad eoz venerationē. dicunt etiā q cū h erant ibi aliq tenētes r docen tes errorē nicolai. s. positū Sz h nō vt ve rū. qz si sic fūisset nō diceret intertu. d. a. beo aduersus te pau ca s multa. ppter qd meli⁹ vt dīcēdū q in ecclia pgamēſi erat tñ error nicolai apd aliqz. vt dr in textu. r doctrina. Balaā in ducit tñ p sūtudis nevel exēplo. r fm s saluo meliori iudicio sic est exponēda l. ita. f Habes il. re. doc. balaā r. c. nō se s filij tudine. sic hō largus p quādā sūtudine. dr alexander. r q iste sit itellec⁹ vt ex s qd sequit infra.

3 Habes r te. doc. nicholaitaz. q. d. manifestat. sic ba laach tenuit doctrinā pestiferā balaā. sic apud te sunt aliq tenētes doctrinā nicolai erroneā sic dictū est. s. a Silt p. age. sic vctū ē. s. ephesine ecclie derelicta b Sīq mī. i. si i aliq neglexer⁹ bec cor (pīa charitate. rigere. c Veniā tñ. c. i. final iudicio. qd ē valde pñ. quā emītari opatū. pp qd dr. i. Jo. ij. Nouissima hora ē. d Et pug. cū illis i errore obstinat⁹. e In gla. oris mei. i. i. i. illa horribili. ite maledicti i ignē etnū r. math. xxv. f Qui hz aurē. exponat vt. s. vsq ibi. g Vincenti d. a. mā. absco. māna figurale corpale r ma nifestū. datū fuit filijs i. i. i. defro. Ero. xvi. Sz vey mā. na ē iperps fm q ipēdic Jo. vi. Amē dico vobis. nō dedit vobis moyses panē d celo. s. p me⁹ dabo vobis pa nē vey d celo. r subdit. Ego suz panis vite r. c. s ē māna celeste qd btōs reficit iteri r eterni vt pdictū ē. r dr ab scōditū hoībz vite pñt. fm q dr ps. xxx. Magna mī. b Et da. il. cal. can. i. corp. (dul. tue vīe. q. ab r. ite. vore claritat⁹ decoratū. qd dr calcul⁹ siue lapill⁹. qz ē terret⁹ a dñio sic r lapis. i Et i cal. nō. nouū scri. qz tūc qliber beat⁹ māselle r corpale p votes corpore glō l. d. s ne. scit. ni. q (si ent ascript⁹ ciuitati celestī. accipit fm q dr. i. Cor. ij. Qd s nō vidit r ausi si aud. uir r i cor hoīs nō ascēdit q ppaui de diligētibz se. m mēſtas. n. all⁹ dulcedis nō ē pgnoscibīa viatoribz. s a pphēforibz q iā acceperūt. l Et an. Dec ē ps prin cipal⁹ i q iformat thiaryrēſis ecclia. r diuidit in tres p tes. qz pño ponit ei⁹ pmedatio. scdo maloz repbēſio. ibi. Sz hēo. r. tertio bonoz a mal⁹ discretio ibi. Hos aut l Et an. thi. ec. q ab ali q dr dr fuisse (Circa primū dr vt iij

sañs hierene. qñ nō solū istā ecclīā. s; 7 mltā salias vī-
ta 7 doctria illustrant 7 vsq; ad lugdunū qñ ē galloy ci-
uitas puenit. B; s; nō vī pbabilē dictū. pīo qñ nō fuit
pēpauē' bīo iohi. qñ vī scribere epīs sibi pēpauē. nō
fuit at hierene' sub p'modo aurelio. vt dīc hiero. i. lū-
lūitū vīroz qñ cepit
ipare an. dñi. cīrctī.

scdo qñ nō ē vīlīe qñ
epīs tante vite 7 do-
ctrie i ecclīa sua p-
mitteret illa qñ. scri-
bunt ppter qd saluo
mellori iudicio vide-
tur mibi qñ fuerit ali-
us mīor excellētie 7
iobi pēpauē' tūc
regēs ecclīa thyratē
a. Hec dīc fū. (sem-
dei. natural' qñ ē pps.
cerent sūt filij ad opti-
b. Quibz oclū. ut.
7. c. rponat vt. s. i. c.
c. Noui p approbas
d. Pa tua (tione.
in effectū.
e. fidē. i. intellectu
f. Et cha. i. affectu.
g. Et ministe. fuen-
do deo deuote.
h. Et pa. tuā i tribu-
tua no. plu. pīo. pce-
dēdo. s. bōno i me-
l. B; hēo. h. (lūa.
pīr arguit suos dese-
r' qñ norat cū subdit
l. Quia pmit. mu.

ieza. certū ē qñ nō est illa qñ. Reg. dīc ydolata 7 fornicā-
tia. qñ. cccc. an. 7 apl' an fuit pedibz eoz aculeata. vñ.
Reg. ar. Et dicit aliq qñ erat vxor epī. s; h; si vīlīe qñ vī-
tā bōn' sic pmissus ē talē hēretorē. 7 iō dīcēdū qñ fuit
alia falsa pphetia. vñ forte aliqz berene' qñ figurat de
signat noīe mltibz pp mollietē carnal' vīcī. vñ 7 fre-
quent' bō moll' 7 effeminat' scia. noīat. m. Eue-
dīc. pphē. false tñ. n. Docere. errorē. o. Et sedu-
ser. me. i. simplices xpianos. p. Fornicari. d. s. esse
licitū. mīsticia dīcētū. erronee fornicationē simplice
esse licitū. vel b; irelligīf de errore nicolai qñ tūc vīgebat
qñ. Et mā. s. ydo. in veneratiōe ydolor. (vt. s. dīcū ē.
alt nō eēt illicitū nisi rōne scādali simpliciū. fm qñ do-
r. Et de. il. tē. vt. pe. age. 7. (cet apls. i. Count. vñ. ca.
sic erat obstinata pp qd subdit pēa. s. Ecce ego mit.
eā i lec. i. fernal' pene d; qñ b; f. f. xūq. Erracta ē ad infe-
ros supbia tua. cecidit cadauer tuū. subter te s' ternet tū.
7. Et qñ mech. cū ea. (nea. 7 opimētū tuū erūt vermes.
cōcādō mal' ipī. 7. In m. mar. erūt i inferno. cū ea.
s. Nisi pe. ege. i. pīti vita. 7. Et fuer. i. imitatorē
ipī. 7. Interf. i. mor. s. gehēna. a. Et sci. oēs ec-
clīa mīstīe qd ēnno oculū. b. Quia ego sū scri. re.
7 corde exāmīnās 7 pūmēs pūpīas 7 malas cogitatio-
c. Et dī. vñ. re. fm opa sua. penā ipīs 7 glīa iū. (nee.
stis. d. Vobis ar. Hic ponit discretio bonoz a mal'
7 pīo eos spālī i formādo. scdo pīuū. pmtēdo. ibi Et
qñ vicerit. Circa pīuū dī. d. Vobis ar dico. Et qñ sūt
e. Quicūq; nō h; doc. hāc. i. nō recipiūt do. (illi subdit.
ctūa iezabel. f. Qui nō pīo. al. fa. i. nō approba

uerūt supbias ebīōis 7 cberīthi qñ supbia elati dīcēt 7
reuerētiā psonē xpī et' diuinitatē negātes. pp qd be. iō.
i pīcīpio euāgelij sui et' diuinitatē declarauit. s; qñ dīc
i. lū. illustriū viroz. g. Quēadmo. dīcūt. Hic tāgīf
vīrātō alteri' erroris. s. pīendo apīoz qñ cū euāgelio dī-

cebāt esse necessariā
obfuationē legalīz
que dī pondus ipoz
tabile. act. xv. 7 qñ
ad hoc dīcīt iohes
vel pot' āgel' appa-
rens ei i pīona xpī.
g. Quēadmodū dī-
cīt. pīendo apīoli
b. Hō mītrā super
vos aliud pōdus. i.
obseruationē legis
qd pondus falsi apī
dīcūt vobis esse im-
t. Et id (ponēdū.
qd habetis. i. ventatē
euāgelicā vobis pre-
ter apīos pīcātā.
l. Tenete firmes
i. Hōne remā. ad
m. Et qñ vī. i. iudicī
cerit. Hic dīcīt predi-
ctos mīformāt pīuū
pmtēdo. dī.
m. Et qñ vī. i. tēta.
mīdī carnis 7 vīa
boli.
n. Et custo. vsq; i fī-
nē. i. vsq; ad mortē.
n. Pa mea. hoc
dī. qñ ihs cepit facē
7 polleā docēt. act. i.

Quod vī m fm opa sua. Vob
at dico 7 ceteris qñ thyratē
estis qñ cūqñ nō hñt doctri-
nā hāc 7 qñ nō pñouerūt
altitudīe sathane quēad-
modū dīcūt nō mītrā sē
vos aliud pōd'. tñ id qd
hēz tenete dōec veniā.
et qñ vicerit 7 custodierit
vsq; i finē opa mea dabo
illi prātē sūt gētes 7 reget
eas i vga ferrea. 7 tanq
vas figuli afrīgēt. sic 7
ego accepi a pīe meo. et
dabo illi stellā matutinā
Qui h; aurē audiat. qd
spūs dīcīt ecclīis. **II. III.**

Quod aglo ecclīe sar-
dis scribe. Hec dīc
qñ h; septem spūs
dei 7. vij. stellas. scīo opa
tua qñ nomē hēs qñ vīuā

Quod habo vñ pīte sup gē. in finali iudicio. in qñ pfecti
iudicabūt cū ipō. 7 sic hēbūt pīte sup gētes iudicā-
das. p. Et regēt il. i. v. fer. i. iussu vñ iusticia.
qñ. Et tāq; vas figuli afrīgēt. qñ tūc pīctozes in infer-
nū retrudent. 7. Sicut 7 ego acce. a pīe meo oīa. qñ
s. Et dī. vñ. i. lū. m. a. i. cor. p' glīosus do (sūt) h; a pīe.
te dant. rī. refulgēs. 7. Qui h; aurē. rponat vt. s.

Quod angelo sardis. Dīcūt expolito. **II. Cap. III.**
resaliq qñ iste fuit scīus melīco quē afferētar
ca tpa illa fuisse sardensem epīm. 7 ibidē marty-
rio psumatū. s. allegantes ex ecclīa. hīc hystorie. vñ.
mīstī. c. s; salua eoz reuerētiā h; si h; ibi. s; qñ fuit cumu-
chus ppter regnū celoz castitatē pñēdo. 7 qñ plen' spū
sancto i cīuitate sardēsū te gēscet expectās aduētū do-
mini. 7. dato qñ cū istis qñ ibi dīcūt dīpō qñ fuerit mar-
tyr 7 epīs. h; tñ nō ē adfirmādū eoz dīcūt. s; magis ad
rīu. nā in textu subdit. Nomē habes qñ vīuas 7 mōrti-
es. qd de tā sancto epō nō vīdēt verificari. nec certū d po-
pulo sibi subdito. qñ culpa subdītoz redūdāt i pīatū. ex
tpe sancti pīatī solēt in pīo subdito vīcta maq; euitas
rī. pp qd vīdēt melī' dīcēdū qñ fuerit alī' epīs sardēs.
qñ nō fuit tāte sanctitatis. nā tūc tps sic dīcūt ē. s. frequ-
ter epī mutabāt. sic qñ pcedīf. qñ pīo ponit peccatoz
rēpbenīo. scdo pācor cōmēdatio ibi. s; habes. Lū-
ca pīuū dī. b. Hec dīcīt qñ h; septē spūs dei. i. vñ
uerītatē angeloz sibi afflūtē. c. Et septē stellas. i.
vīuētītatē epōz. vt dīcūt est. s. i. c. a.

Quod scīo opa tua. qñ mīlī later me. e. Quia nomē
habes qñ vīuas. i. sanctitatē apparent em 7 famā.

Apocalipsis

I Et mou'es spialit' in tiratē. **g** Esto vigilas. ad
cognitōes defectuū in te et tuo grege. **b** Et p'ir. ce. i. ri
bi subditos vbo et exēplo. **i** Que mo. erat. p'senti de
facili ad p'ca labi nisi exēplo et vbo p'ator sustētur.
b Nō ei inuenio opa tua p'lea. i. p'fecta. i. magi defectia.

I In mēte ꝛ. audie
ris. s. doctnā ppi ꝛ ei?
apostolos veros.

m Et sua.ope adi;
n Etpniaz (plēdo.
age de obmissiōe bo;
noꝝ 2 missiōe maloz
o Si g. vigilaueris
d. diligēs fuerz circa
p Geniā ad (dicta.
te. in morte.

q. **L**anō fur. qz nī
dū incertū? hora mor
t. **S**z hēs hūc (tis.
pſt ponif cōmēdatō
paucor nū dī **S**z hēs
paucā cōiā i fardis:
q nō inqnaueſt veſti
mēta ſua. q. p. multr

tudo subditoꝝ tuozꝝ
maculata est ꝑ ꝑctiũ.
s. Et ambu. necqꝫ in
albis. s. illi q̄ nō sũt ꝑ
ꝑctiũ maculati. ⁊ ꝑ al
bedinē vestĩz itelligĩt
stola gl̄ie ⁊ imortali
tatĩ. ⁊ q̄ nō ē accepto

sonar apud deū, iō
subdit. t. Qui vi
cerit sic vestietur et. q.
d. nō solū isti s; q̄cun
q; vicerit mūdū car
nē ⁊ diabolum sola
glorie vestietur. v
horite. Est autē liber

scrip? simplr delet; q? finalr saluabit, d? m? deleri fm qd
qfi cadit a iusticia ⁊ rescribitur gratia recuperata.

f. Et confitebor nomē ei? .i. q. vere sit xpianus. 7 Qui
habet aurē 7c. et pōatur vis. 3 Et angelo p̄biladelphie
dicunt ep̄positoꝝ cōiter q̄ iste fuit q̄drat? de q̄ dicitur.
Ecce hysto. li. iij. c. q̄ fuit hō sacris lris valde intelligēs
et multa scripsit ad fidei xp̄i declaratiōē 7 infidelium cōsu-
tatiōem: sic ē pcedit. q̄ p̄io ponit ei? emēdationē. sed p
ip̄m infidelium p̄uersiōibz. Ecce dabo. s̄no p̄m̄ p̄missio
ibi. Qui vicerit. Circa primū dicitur a. Ecce dicit sc̄s 7 re

rus. i. xps q̄ ē sc̄tiss̄ cor̄ dñi. i. Et ip̄a vras Job. xxiij.
Ego sū via v̄e. et vita. b Quibz clau. dñi. p̄t̄r̄e ap̄iē.
di intellectū scripturaz. In. xxiij. Ap̄it illis sensus. c.
c Qui ap̄it. et n̄o clau. c. q̄ null̄ p̄t̄r̄e impedire ab intel.
lectu scripturaz eos q̄s vult erudiri. nec aliq̄s p̄t̄r̄e eas in.
telligē nisi ip̄o referatē. d Scio opa tua. i. approbo.
e Ecce dedi corā te ostiū ap̄tū ad scripturas intelligē.
dū vt dīcitur ē. f Dō n̄o clau. dñi. i. te impedire a dō.

ccrine virate. g Qui modicā bēs vtute. q. d. qz non
dedi tibi grāz miraculoꝝ. sic multis alijs epis illi' r'pis re/
cōpensauit tibi in intellectu sacraz scripturaz excellenti.
b Et fualti vbi meū. ope ⁊ doctrina. i Et nō nega
sti no. meū. in psecutioe fidelis. l Ecce dabo. Sic
poſt p̄r infidelis. puerio p ipm: in diocesi enī sua mul
ti bitabāt inde: qz ples p ei' doctrinā fuerat pueris et h
est qd bz. l Ecce dabo ē synagoga iherosolē. alijs de

'z mortu' es. Esto vigillās
 ⁊ p̄firma ceta' q̄ moritura
 erāt. Nō eī inuēio opa tua
 plēa corā deo meo. In mē
 te ḡ habe q̄l'r accepis ⁊ au-
 dier' ⁊ tua ⁊ p̄nam age.

Si q̄ nō vigilauerit uenia
ad te tanq̄ fur ⁊ nescies q̄
hora ueniat ad te. **S**ylphes
pauca noīa in sardis q̄ nō
inquinauerit uestimenta sua et
ambulabūt mecum in albis
vestimentis. **S**i quis uenerit sic

qꝛ dignit̃e iꝛi uicē iꝛi
vestiē vestimētis albis et
nō delebo nomē eiꝝ dñi bꝛo
vite ⁊ pꝛfitebor nomē eius
corā pꝛe meo ⁊ corā āgellis
eius Qui hꝫ autē audigꝛ
ā dñiꝫ dicatē illis erān

gelo philadelphie ecclesie
scribe, **N**ec dicitur 2 ve
rus^{us} h^{ab}et clauē dauidⁱ q^{ui} ap^{er}
et nemo claudit: claudit et

Et non delebo nomen eius de libris vite dei predestinatio. in q̄ nullus in aet̄ saluabit̄. sz m̄ deleri fm̄ qd̄ tribuitur gratia recuperata.

17. 1. q. vere sit xpian? . 7 Qui
 18. 3. Et angelo pphyladelphie
 19. 4. ter q. iste fuit qdrat? de q. di. uq.
 20. 5. it. hō facris lris valde intelligēs
 21. 6. rēpi declaratorēz 7 infidelium cōsu-
 22. 7. pūo ponit ei? mēdiatio. scdo p
 23. 8. 1. Ecce dabo. sro pmiū pmissio
 24. 9. pmiū di. a. Ecce dīc scis 7 ve

Dan. ix. Et ip̄a vitas Job, ruf.
b Qui bz clā. dō. i. p̄tātē ap̄iē
z Lu. xxiij. Ap̄m illis fenituz zc.
u. c. q. null' p̄t ip̄edire ab intēl
z vult erudiri. nec aliq̄s p̄t eas in
v. o Scio op̄a tua. i. approbo.
i. s̄tū. i. ap̄tū ad scripturas intelligē
dō nō oclau. ōr. i. te ip̄edire a dō.

cui modica bñs vtutē. q. d. qz non
 sic multatibz epis illi? tps re-
 ctu sacraz scripturaz excellenti,
 ope ⁊ doctrina, i. Et nō nega-
 bñs fidelibz. h. Ecce dabo. Sic
 fñs p̃ ipm: in diocesi enī sua mul-
 tas p̃ doctrinā fñet q̃uersit b̃
 abo ē syna goga sabbāe. alijs de

iudeis q̄z aggregatio b: synagoga sathane p illo tēpe. qz
post resurrectōē xp̄i ⁊ ascēsiōē ad celos ad p̄dicatiōem
ap̄lōz manebāt in ifidelitate. I Qui dī. se. iudei ⁊ nō
sunt. Heb: ei enī vocati s̄ iudei a iuda p̄tarcha a q̄ dē
scēdūt xp̄s f̄m carnē. tū postq̄ negauerūt xp̄m nō reme
dit i eis res b̄ nōis

nemo apert: scio opera tua
Ecce dedi corā te ostium
apertū qđ nēo pōt claudere
qđ modicā hēs virtutē et
fuasti vbi meū ē nō nega-
sti nomē meū. Ecce dabo

de synagoga sathane qui di-
cunt se iudeos esse et non sunt me-
rituri. Ecce faciam illos ut
veniant et odorantur ante pedes
tuos et sciatis quia ego dilexi te
Quia fuisti christi patientie

mee ⁊ ego puabo te ab ho-
ra tētratiōis q̄ vētura ē in
orbē vniūſūz tētare hītan-
tes i fra. Ecce venio cito.
Tene qd̄ hēs vt nēo acci-
piat coronā tuā. Qui vice-
rit faciā illū colūmā hī rem-

plō dei mei ⁊ foras n̄ egre
dieſ ampliꝝ. Et ſcribā ſup
eū nomē dei mei ⁊ n̄ mē
ciuitatē dei mei noue h̄ierl̄y

tunc iam fuerat sub duobus imperatoribus. scz nerone et
domiciano. et habet in legenda beati Johannis euange
liste. qd de pcepto domiciani fuit missus i celum in insula
q d patmos in q scripsit huc libz. ⁊ eodē āno domicia
nus infect' fuit. Dicedū q lz psecutio xpianoz p istos
impatores trāsliter. sū maior erat tūpā p aliqz alios sē
qntes. de q loq' hic iohes p modū futuri ⁊ an qz veni
ret. iste fuit assumpt' a dño. iō subdit. ⁊ Ecce venio cū

to. ad te accipiendū, s. Tene qđ p̄ea. i. gratia tibi dāda.
t. Ut nēo acci. coro. tuā. cadentibz enī aliqđ a iusticia
in p̄fū. alij ei' subrogatūz. sic p̄z i legēda. xl. marty: qz
vno ex eis cadēte dauciatūz subrogat' iuit rei' coronā
v. Qui vicerit. Dic' p̄r ponis p̄mij pmissio (accepti.
istud tñ p̄mū v̄ ēē augmētū ḡm in p̄fū tpe: dic' igitur
Qui vicerit. malignū r. faciā illū colūmā. fortē
potentē in fide si solū p se s̄ et p alijs p̄fortandis r. sus

11entadis: in hunc modum per iohannes et iacobus
columnne dicuntur ad Salathas. ij.
7 In templo dei mei id est in ecclesia militante, et
patebit ex sequentibus.
3 Et foras non egre amplius, per apostasias nec per excom-
municacionem. Et scribam super eum nomen dei mei, (municacionem,
quia tales in scriptura dicuntur diffusi. ps. lxxxi. Ego diffusi
estis, quod expones saluator Jo. x. dic illos ad quos facit)

est pmo de deos dixit. repñtat eni in ecclia psona dei. b Et nomen ciuitatis dei mei nouebit iherusalem. i. ecclie militantis. quod patet ex hoc quod subditur. c Que decem. de ce. adeo meo. nā ecclia militans regit

lit i eis res b' nois;
fz i rpiās pfitemrby
ppm s tribu iuda ve/
nisse circūcisi spū rfi
came. fm qđ d: Ko.
fj. Ad enī q in mñfe
sto iude² e neq; q in
mñfesto i carne e ci

circūfiliō: s; q̄ i abscondi
to iude? ē. c. circūfiliō
cordis in spū nō līa,
in. Ecce fasil. vt re.
rado. aſi pedestuos,
q; ples de iudeis vt
dictū est pueri fuerūt
ad rōm. hūilīatōe s;

ad p[ro]p[ri]os p[ro]p[ri]os te
cora eo et ei m[is]tro q[ui]
drato, n[on] Et scier[is]
p[ro] illu[m]inatiõem fidei.
n[on] Quia ego dilexi
te, p[ro]mouẽdo n[on] sol[us]
ad fidẽ catholicã sed
etiã ad ep[iscop]alẽ dignita-
tẽ. Et si fuisse et t[ame]n

p[ar]te mee. vbo 7 op[er]e
q[uod] Et ego fua. te ab
hora t[er]tati[us] q[uod] ven
tura e[st] i[n] vniuersu[m] o[mn]i
b[us]. p[ro] i[m]p[er]atores roma
nos d[omi]nantes totu[m] or
bi 7 vbiq[ue] fide[m] cat[oli]c
u[m] p[re]dicantes. fr[at]res ho

videretur. nā ista per se
toribus. scz nerone et
eati Johānis euanges
nissus i crulu in isulāt
z. z codē āno domicia
cutio xpianoz p istos
fusa p aliqs alios se
nā Entri z anā pēria

dif. t. Ecce venio c
 d. hēs. Igēas tibi daia.
 enī aliq. a iusticia
 legēda. xl. marty: qz
 oga: fuit rei: coronā
 nq pmissio (accepit.
 in pñti tpe: dic igaur
 illā collūā. i. corōnā

ecclesia militante, et
postasiaz neq; excom
mel. (municatōm.
nā lnt. Ego nā hū

pōnēti. & gō dñi dñ
 pōnēti illos ad quos faci
 tū in ecclia psonā dei
 noue hierusalem. i. eccl
 oc quod subditur.
 nā ecclia militā regē
 77 v

et ordinata spūsco. Notandū ē qd rps in q̄tūz hōloq̄
hic noīans deū suū r nomē meū nouū. qz dī xpian⁹ a rpo
qđ nomē sī hūit a p̄cipio. l3 vocat⁹ fuit ihs i circūciōe
lu. ij. sed post baptisimū inf boies vocat⁹ ē rps. r similt
et⁹ fideles a p̄cipio sī fuerit vocati xpiani. l3 tū discipuli

postea fide diffusa vī
qz in antiochiā: fides
les ibi multiplicat⁹ p̄
mo vocati sūt xpiani:
vt h̄r Act. n.

Qui h̄z au. r. er
ponat vīs. e Et
ang. laudicē. Hec est
sepria ps p̄cipal. in
q̄ scribit epō laodicē:
sī: quē aliq̄ expōsit:
res asserūt fuisse san.
segar. hoc allegātes
et q̄nto li. Eccl. i. i. i.
hysto. xxiij. c. l3 salua
ēoz reuerētia sī noīat
sibi ep̄s l3 sacerdos et
martyr. r ibi dī q̄ lao
dicie req̄scit. p̄les āt
q̄ i ibidē noīati sub
noīe ep̄i exp̄mūtur
dato tū q̄ fuerit lao
dicē: ep̄: nō h̄r p̄f s
p̄positū. l3 mag⁹ vt v̄
oppositū. nā illud qđ
seq̄t i terti. Quia te
pidus es et non cali
dus nec frigid⁹ incipiam te euomere ex ore meo. nō vī
puemētē sibi applicari: qz ex feruore caritatis obtinuit
palma martyri. nec ēt p̄pō sibi subiecto rōnib⁹ p̄dictis
p̄f lib⁹ articulis. ad saluo meliori iudicio dico qd fuit ali
mīoz p̄fectōis exis. tūc enī vt p̄dēm ē scī ep̄i frēq̄nt
occidebant vel in exiliū mittebat. r succedebāt eis ali
min⁹ duoti. sic q̄ p̄cedit qz p̄lo p̄ōit culpe rep̄hēsiō. s
cundo salub̄r monitio: ibi. Quadeo tibi. terti p̄m̄q̄ pro
mīssio: ibi. Qui vicerit. Circa p̄mū dī f. Hec dīc amē
Aduerbiū est hebraicū. r signat idē qd vere: p̄f qđ attri
buit rpo qđ dicit de se ip̄o Jo. xij. Ego suz via v̄. r vita.
g. Tēst̄ fidel. p̄fne maiestatis. fm qd Jo. iij. Qđ scim⁹
loq̄mur: qđ vidim⁹ testamur. b. Qui ē p̄i. create
dei. nā oīa p̄ ip̄m fca sunt r sine ip̄o factū ē nihil. Jo. i.
i. Scio opa tua. esse su. imp̄fectio: nō subdit. l3 Quia
nec frigid⁹. deuitas trāsgressiōes pene tiore. l. Ne
qz calid⁹. i. iplēs p̄cepta mea feruore caritatis. m. Bz
qz tepid⁹ es. i. tard⁹ ad bonū accidiosus r ociosus.
n. Incipiam te euomē. i. a me te reijcere. sic qđ aboiabile
nā ociositas oīm victor ē sentina. o. Quia dīc. te fal
so iactādo de meritis. p. Q. diues suz. scia r virtute.
q. Et locupletar. ex exercitio doctrine. r. Et nullus
egeō. i. doceri ab aliq̄. s. Et nesci qz tu es miser. p. ca
rētā grē. t. Et miserabil. p. reatū pene. v. Et paup
bonis spūalib⁹. r. Et cec⁹. qz si vides tuos defectos.
y. Et nudus. i. virtutib⁹ spoliat⁹. z. Quadeo ti. Hic
p̄f ponit salub̄r monitio: cū dī Quadeo tibi emē a me.
s. Aux ignitū. i. sapiam caritate accen. opib⁹ bonis.
sam. alif inflaret p supbia. l3 p̄ dēm v̄ ap̄s dicere Ro.
xi. si aut grāiā nō ex opib⁹. alioq̄n grā iaz nō ēēt grā. Ca
ritas āt idē est cū grā. v̄ ei inseparabil āngra. r p̄f nō
emī p opera. Bz dī qd grā ono mō accipit. p̄ dū aīaz
gratā facientē deo. alio mō p̄ motōe diuila q̄ mouet aīaz
ad bonū sup̄naturalē. sic motōe gīali mouet oīa ad bo

que descendit de celo a deo
meo r nomē meū nouum.
Qui h̄z aurez audiat: qđ
spūs dicat eccl̄ijs. Et age:
lo laodicie ecclesie scribe.
Hec dic⁹ amē tēst̄ fidel. et
ver⁹. qđ ē p̄cipiū creature
dei. Scio opa tua qz neqz
frigid⁹ es neqz calid⁹. Uti
nā frigid⁹ eēs aut calid⁹. l3
qz tepid⁹ es et nec frigidus
nec calid⁹. incipiam te euo
mere ex ore meo: qz dicis
qđ diues suz r locupletar⁹
r null⁹ egeo r nesci qz tu
es miser r miserabil r pau
per r cec⁹ et nud⁹. Quadeo
tibi emere a me aux igni

na sibi naturalia. sunt meriti dupl̄ accipit. vno mō
p merito ad digni. alio mō p merito p̄grui. si aut accipiat
grā p̄io mō r oīno prima. sic nō cadit sub merito condi
gni. r sic intelligit dēm apli p̄allegatū. tñ b̄sis grāz p̄io
mā ex opib⁹ meret de ad digno ei⁹ augmētatoez. p̄ia tñ

tū pbatū vt locuplex fias
r vestimēt albis induar.
vt si appareat p̄fusio nudi
tatis tue r collyrio inunge
oculos tuos vt videas. Ego
quos amo arguo r castigo.
Emulare ḡ et p̄niam age.
Ecce sto ad ostiū et pulso.
si qđ audierit vocē mea r
aperūt in ianuā introibo
ad illū r cenabo cū illoz ip
se mecū. Qui vicerit da
bo ei sedere mecū i throno
meo sic r ego vici r sedi cū
p̄re meo i throno ei⁹. Qui
h̄z aurez audiat qđ spūs dī
cat eccl̄ijs.

Ost̄ hec vidi. III.

c. Et vestimēt albis induar. i. virtutib⁹. l. libus.
d. Et si appareat p̄fusio. nu. tue. corā deo r angelis sc̄is.
e. Et colly. inunge oculos tuos. i. grā spūsco q̄ illūinat oculos
mēt̄. dīcāt. In age. qz l3 grā sit a deo data. tñ in po
testate hoīs ē vt sibi def. qz p̄ se ad eā disponē mō dēto.
f. Ego qđ amo ar. r castigo. sic p̄ filios dilectos.
g. Emulare ḡ. i. imitare bonos. b. Et p̄nias age. de
p̄ctis p̄petratis. i. Ecce sto ad ostiū. cordis hūani.
h. Et pulso. ad bonū sup̄naturalē monēdo. i. Si qđ au
dierit vocem mea. monitioni mee p̄sentēdo. m. Et
aperuerit mibi ianuā. p̄conatū liberi arbitrii ad bonū.
n. Introibo ad illū. i. p̄ grāz datū faciēte p̄tādo i illo.
o. Et cenabo cū illo r ipe mecū. nā dōm tali homie de
lectat r ipe in deo. p. Qui vicerit. Hic vltio pōitur
p̄m̄q̄ p̄missio: cū dī. Qui vicerit. anslit⁹ mūdi carnis
et diaboli. q. Dabo ei sedere mecū i throno meo. i.
q̄tē i celesti regno. r. Sic r ego vici. p̄ passionē mea.
s. Et sedeo cū p̄re meo. Dāci. vlt. Assumptus est in
celum r sedet a dextris dei.

t. Qui habet aurem. exponatur vt supra.

Capitulum. III.

**Ost̄ hec vidi. c. descripta visione be. Jobis. q̄ re
spicit informatōez septē eccl̄iaz alie spāl̄. licet
p̄seq̄nti respiciat aliaz eccl̄iaz informatōez. vt p̄
dictū ē. Hic p̄f ponunt visiones eiusdēz respicientes
directe informatōez totī eccl̄ie generalit. nā in spū sub
quib⁹sdā imaginib⁹ vidit decursum ecclesie ab aploz
tpe vsq̄ ad finē mūdi. q̄tū ad tribulatoēz p̄solationes
et immutabilitates notabiles: quaz tñ aliq̄ iam p̄cesse
runt r aliq̄ sunt future. vltiōes aut istas imaginarias
beatus Jobānes scripsit. intellectū tñ earū nō exp̄ssit
licet ad plenū intellexerit. aliq̄ tñ inposuit: p̄ q̄ dat via
ad reliqua aliquantū capiēda. sicut supra. i. cap. dicit
septem candelabra ap̄rea: septem ecclesie sunt r septem**

Apocalipsis

stelle, septē angeli, i. epi eay, et sūt i sequētibz aliq̄ dic̄ licz
taro ad aptendū aliq̄l intellectū occultor; et patebit i
locis suis dñs pcedere, p̄f qd̄ intellect⁹ lralis nō ē ille
q̄ p̄ voces significat immediate, s; ille q̄ p̄ imagies significat
sic Judi. 12. d; q̄ ligna dixerūt ad arborē rānū, v̄ei r̄ ipe
ra nobis sensus lral
nō est de arboribz et
lignis sed de viris sc̄
chem p̄ ligna signifi
catis q̄ fecerūt sup̄ se.
abimelech rege. p̄ci
endū ē q̄ iste visio
nes sūt distinguunt et
pte tēpis in q̄ facte sūt
q; Iohes totū vidit
vna die, qd̄ p̄ p̄ b̄ q̄
dic̄, i. e. fui in spū in
visio die, s; distingu
tur a p̄e tpm i q̄bus
ptm iplere sūt, et par
tum iplende vt maḡ
videbit iser⁹ p̄leq̄n
do, residuū igit̄ b̄ li
bz in duas ptes diui
dit. q; p̄io ponit̄ mo
dus b̄ visiois, sc̄o
curfus impletiois. c.
vi. Circa primū scien
dū q̄ tota trinitas reuelauit apocalypsum homi christo.
Christus autē iohāni p̄ angelū in eius p̄sona loquētem.
Christus enī homo sup̄ior est āgelis. p̄f vnione ad sup̄
positū diuinū et plenitudinē gr̄e, s; sit mior angel⁹ rōne
nase hūane. fm q̄ d; i. e. b; q̄, i. g; p̄io ponit̄ maiestas
dei reuelat̄, sc̄o dignitas hoīs r̄pi reuelatoem recipiē
tis. c. se. Primū declaraf ex tribz, s; ex impiali throno et
ex nobili p̄torio. b; Et in circūitu sedis, et ex reuerenti
obsequio. Et req̄s s; hēbāt. Circa primū dic̄, b; i. iohes.
a Post beccidi ostiū aptū in celo, sic enī videbat ima
ginarie ac si ostiū celi apiret, p̄ qd̄ designabat q̄ decur
sus ecclie sibi reuelabaf; q̄ celū i scripta noīaf. fm q̄ di
cit Br̄g. omc. xxxij. Regnū celoz p̄ntis t̄pis ecclia d;.
in q̄ doctor q̄ mandatū soluit munim⁹ vocaf. c. b Et
vor prima c. in q̄ noraf auctas angeli loq̄nt; vt dictū ē
s. i. c. c Ascende huc, ad videndū ecclie decursum.
iō subdit. d Et osidam tibi q̄ oportet fieri post hec.
fm ordinatōem dei que non potest frustrari.
e Stratum fui in spū, visionē imaginariā intelligēdo.
f Et ecce sedes po. erat i celo, p̄ quā sedē intelligitur
auctas et p̄as dei ecclia regē. g Et supra sedē se
des, s; d; trin⁹ et vn⁹. h Et q̄ se. sūt erat aspe. la. ias.
et sardinis, tales apparitōes sūt fm pueniētiā ad id qd̄
reuelaf. d; s; sic apparebat et gubernās ecclia militā
tē, circa quā se bz vt p̄solator et caritat⁹ incēsor, p̄f qd̄ in
primitiua ecclia sup̄ p̄los misit sp̄m sc̄m in silitudinez
ignis, iō d; b; i. coloris iaspidis. a. viridis q̄ color est co
fortatiuus visus. Et sardinis. i. rubei coloris; q̄ p̄f silitu
dinē ad ignē signat incendiū caritat⁹. i Et iris erat i
circūitu sedis, p̄ quē designat fed⁹ dei ad eccliam suaz.
Hā iris signū ē federis inf̄ deū et terrā, vt d; Bess. ix.
l. Filis visioni smaragdine, smaragd⁹ autē est viridis
coloris, i. hic ē vn⁹ de coloribz iudis, et sic apparebat il
le iris imaginari⁹ q̄ color viridis intērior ceteris videbat
in q̄ desinat p̄solatio dei suis electis affuturā, marie in
tribulatiōibz ecclie futur⁹; eo q̄ viridis color est p̄fortati
i Et i circūitu sedis, hic est d̄scribit̄ dei (uus visus,
maiestas ex nobili p̄torio cū d; Et in circūitu sedis sedi

et ecce ostiū apertū in celo
et vox prima quaz audiui
tanq̄ tube loq̄ntis mecum
dicēs: Ascende huc et oñdā
tibi q̄ op̄z fieri cito Post
hec statim fui in spū. Et
ecce sedes posita erat in ce
lo et supra sedē sedens Et
qui sedebat: sūt erat aspe
ctui lapidis iaspidis et sar
dinis. Et iris erat in cir
cūitu sedis sūt visioe sma
ragdine. Et in circūitu se
dis sedilia, xxiij. et supra
thronos, xxiij. seniores se

lia viginti quatuor, p̄ q̄ desig nāf vnuerse cathedrales ec
clesie; q̄ s; sint mltē, tñ sub tali nūero designat̄ p̄f p̄cor
dantiā nō testiad vel in q̄ legif. i. Paral. xrv. q̄ sanct⁹
david volēs augmentare cultū diuinū statuit, xxiij. sa
cerdotes in tēplo p̄ hebdomadas

descentes circumamicti ve
stimentis albis et in capiti
bus eorū coronas aureas.
Et de throno procedebāt
fulgura et voces et tonitrua
et septē lampades arden
tes aū thronū q̄ sunt spūs
dei. Et in p̄spcū sedis tan
q̄ mare vitreū simile cri
stallo et in medio sedis er
circūitu sedis quatuor aialia
plena oculis ante et retro:
Et aial primū sile leoni et
sc̄m sile vitulo, et tertium
aial hūs faciez q̄li homis:

successiue ministrātes.
In sacra enī scripta
freq̄nt ponit̄ desmū
tus nūer⁹ p̄ indefin
nato, sic. s. dcm ē. c. i.
q̄ p̄ septē spūs dei in
telligit mltitudo ang
geloz sc̄oz, et sic dicit
Br̄e. omc. xxv. q̄ p̄ se
ptē demones vnuer
sa vitia figurant.
m Et supra thronos
xxij. seniores seden
tes, p̄ q̄s designat̄
vnuerſi epi in q̄bus
d; ē erat⁹ et mox ma
n p̄rcū (turitas,
amicti vestial. nā in
ip̄is d; refulgē casti
o Et in cap. (tas,
eor cor. aureas. nā in
mētibz eoz q̄ dicunt̄
capita resp̄cū vitrum
sensitūaz d; refulgē

sapientie claritas que per aurum frequēter in sacra fori
ptura designatur.

p Et de throno, scz dei. q̄ Prodebat ful. et voces et
tonitrua. i. choruscatoēs miracloz et denūciatio p̄mior
p bonis opibz, et terror supplicioz p mal. Ita x o tria in
primitiua ecclia et p̄ t̄pibz mltis pcedebāt a bo ecclie p̄las.
r Et. xij. lam. ar. aū thronū. s. dei. s. Que sūt. xij. sp̄s
rit⁹ dei, et exponēdo qd̄ p̄lapades. xij. intelligat apit ali
qualit ad alia capieda, dic̄t̄ at hic septē spūs dei. vt. do
na sc̄l spūs para dari disponētibz se. iō dic̄t̄ aū dei thro
nū ēē: vt. p. xij. spūs intelligit vnuerſitas sc̄oz angeloz
parata ad dei bñplacitū ereq̄ndū. fm illō i. e. b; i. d; s
administratoz spūs sūt. c. q̄ dic̄t̄ p̄lapades ardentes: q̄
illūnat et accēdūt fideles ad cognitōz et amorē celestiu.
t Et in p̄spcū se. itaq̄ mare vitreū. i. baptisimi sacm.
v Sile cristallo. q̄ nō ē mobile vel fluidū. s; imp̄mte
caracterē indebilē. p̄pter qd̄ nō est reiterabilē.

r Et in medio. c. i. q̄. aialia. i. quatuor euangeliste. vt vi
cūt aliq̄ s; lra seq̄ns rē i aliq̄ dissonare vbi d; Et aial p̄i
mū sile leoni. c. et tertiu aial hūs faciez q̄li hōis. Hā p̄ fa
cie hōis intelligit d̄at̄he. vt dcm ē. s. in prin. euāgelis
staz. et i. s. p̄cordat̄ scri et doctores. d̄at̄he. x o nō ē terti⁹ i
ordine euāgelistaz s; prim⁹. et primū scripsit euāgelium
vt dicit̄ ihero. in plogo sup̄ d̄at̄. iō vident̄ alt⁹ p̄babilē
dicere. s. q̄ p̄ quatuor aialia intelligit̄ quatuor p̄farchales
ecclie. q̄ p̄ p̄ia ē hierosolymitana. nā ibi cepit ecclia et af
simulat̄ leoni, p̄f p̄stantiā ibi existentiā. vt de p̄e. et Jo
hāne Act. v. qui constanter dixerūt principibus iudeoz
Obedire deo oportet maḡ q̄ hōibz, et iter. Et melius est
in p̄spectu dei vos pot⁹ audire q̄ deū iudicare. nō enī
possum⁹ que audiuimus et vidim⁹ non loqui. Secunda
est annochena que assimilatur vitulo. quia fuit parata
obedire mandatis ap̄los in hierlīm existentiū. vt de p̄e. et Jo
et quia primo in ea vocati sunt discipuli xp̄iani Act. xi.
Tertia est alexandrina q̄ assimilatur homini. nazā ea
a principio fuerūt doctores docti non solum in lris diui
nis sed etiā humanis; et p̄heriche⁹ p̄bus et athanasijs
et plures aliq̄. Quarta est constantinopolitana que ass

multa facile volanti. nā in ea fuerit viri p̄pt̄atōes eleua
ti vt Bieg. nazanzen. ⁊ p̄les aliq. a Et quatuor aialia
⁊ alas senas. Ala p̄la s̄lex natural. s̄da let mofayca.
tertia p̄p̄atō macula. q̄ta enāgelii p̄lloz. q̄nta doctria
ap̄loz. f̄cta f̄tatura generalii p̄lloz. Iſtis enī aliis ſer
viti eccliaſtici debet
aſcendē ſuſcū p̄tem
platonē diuioz. ⁊ de
ſcendē deoſū ad edi
ficatiōem p̄loz ⁊ vo
lare ad dextera p̄ gra
tiarū actiōem in p̄ſpe
ris. ⁊ ad ſiniſtra p̄ pa
tientiā in aduerſis.
b Et i cir. ⁊ int̄ ple
na f̄ocul. p̄ſideratō
p̄ſitia p̄ſerita ⁊ ſuſa.
c Et requē nō habē
bāt. Sic ſit oſidif
dei maietas ex obſe
quio reuerēti. et p̄rio
in patriarcalibz ec
cleſiis cū d̄. Et requē
nō habēbāt. q̄tuor aia
lia q̄tuor patriarcha
leſs eccliaſ ſignan
tia.

d Die ac nocte di
centia ſanc̄ ⁊ c. nam
in illis eccl̄is p̄mo
valde deuote celebra
tum fuit diuinū offi
cium diurnū p̄iter ⁊ nocturnū ⁊ ponit hic ter ſc̄tiſ: ad
designādū trinitatē p̄ſonaz ⁊ ſubdiſ. e H̄is d̄s op̄s
ad designādū vnitatē eēntie. nā tres p̄ſone ſunt vn̄ d̄s ⁊
d̄s oipotens. f Qui erat ⁊ q̄ ē ⁊ q̄ ventur⁹ ē. p h̄ expri
mit ei⁹ eēntitas q̄ nō apprebēdit a nobis i via niſi p̄ opa
tionē ad v̄ſitas ip̄is: vt. d̄. dictū eſt. i. c. g Et cū va
rent. ſit deſcribit obſequi diuine laudis q̄tū ad alias ca
thedrales eccliaſ p̄ orbē p̄ſtitutas q̄ in diuiſiſ officiis ce
lebrādīs ſeq̄ d̄nt ordinatōem q̄tuor eccliaſ p̄riarchaliū
cū ecclia ſi romana q̄ principal⁹ ⁊ caput ē oim. et h̄ ē q̄d
g Et cū darēt illa aialia glām ⁊ c. ei ſuēdo ⁊ ip̄m (d̄.
collaudādo i p̄ſiō modis officiōz ⁊ miſtratōibz ſacroy.
h Et p̄cidebāt. xxiij. ſeniores. i. alie cathedrales ecclie
ſe eis ſormātes. i Et mittebāt corōas ſuas aſi th̄ro
nū. i. ſignū reuerētē p̄ h̄ p̄ſitēs q̄ h̄it a deo claritatis
virtutē ⁊ ſapie q̄ p̄ corōas aureas designā: vt d̄m̄ ē. s̄.
l Dicentes dig. es d̄ne d̄s n̄ ac. q̄iaz ⁊ c. nō eſt p̄ h̄ in
telligēdū q̄ d̄s accipiat aliqd̄ de nouo. vt q̄ ei aliqd̄ ac
creſcat ex opibz ⁊ laudibz h̄uanis. ſz q̄ hoies ex b̄ſictis
ab eo recep̄t tenent aſſurgere ad laudādū ⁊ gl̄ificandū
excellētiā eſne ſue maietas. l Quia tu creaſti om̄ia
de nihilo pducēdo. m Et p̄p̄t volū. tu erāt. in diſpo
ſitione tua ab eſno āteq̄ creantē ſic dom⁹ material aſi
q̄ ſit in effectu p̄ſiſti in diſpoſitione artiſic. ⁊ ſm̄ hoc
d̄. vij. meta. q̄ dom⁹ in maſia ſit a domo q̄ ē in aia. oia
vero creata ſe h̄ſit ad deū ſic artiſiciata ad artiſicē S̄ap.
vij. c. Om̄niū enī eſt artiſicet oim̄ h̄is virtutem ⁊ c.
n Et creata ſūt. i. pducta in effectu in tpe. ⁊ h̄ ex diui
na volūtate. nō ex nature neccitate.

Capitulum. V.

Et vidi in dextera ſedentē ⁊ c. Sic ſit deſcribit di
gnitas ip̄i hois reuelatōem accipiet. Circa quas
p̄rio p̄mitit p̄funditas diuini ſecreti. ſc̄do diſſi
cultas ap̄ien diuini. Et vidi. tertio iſerit dignitas ip̄i ubi.

Et vnus. Circa primū d̄. a Et vidi in dextera ſedē
tis ſuper thronum. Iſte ſedēs eſt de⁹ trinus ⁊ vnus. vt
b Libz. liber iſte ē diuina ſc̄ia in q̄ oia ſcripta (dicunt ē.
ſunt. Sciendū ſi q̄ in deo ponit duplex ſc̄ia: vel pot
vna duplici mō dicta. ſ. ſc̄ientia ſimplicis notitē q̄ ſe ex

glām ⁊ honorē ⁊ virtutē q̄
tu creaſti oia ⁊ p̄p̄t volūta
tē tuā erāt ⁊ creata ſt. V.

Et vidi i dextera ſe
dentē ſupra thronū
librū ſcriptū in ⁊ et
foris ſignatum ſigillis ſe
ptē: ⁊ vidi angelū fortē p̄
dicantē voce maḡ. Quis
eſt dign⁹ ap̄ire librū ⁊ ſolue
re ſigilla ei⁹. Et nō pote
rat neq̄ i celo neq̄ i tra⁹ ne
q̄ ſbr⁹ fraz ap̄ire librū neq̄
reſpicere illū. Et ego flebā
multū: q̄m̄ nemo dign⁹ in
uent⁹ ē ap̄ire librū: nec vide
re eū. Et vn⁹ de ſenioribz
dixit mihi. Ne ſieueris

ſendit ad om̄ia poſſi
bilia q̄ nunq̄ fuerūt
nec erūt ⁊ ſc̄ia v̄ſiois
que reſpicit eſſentia p̄
q̄cūq̄ differētia ip̄is
ſc̄z p̄ſeriti vt p̄ſtis vt
futuri. iſta ſt in vic
tute dei opatua inq̄
tum opat in aliq̄ tpe
alia vo ſūt illa q̄ tes
uelata ſunt hoī xpo
⁊ ab eo iohāni ap̄lo.
virt⁹ vo dei opatua
metaphorice d̄. mas
nus ei⁹ dextera. q̄ p
manū dextera op̄era
mur. ⁊ iſo liber q̄ d̄
dei noticia de diſpo
ſitis ab eo fieri. que
nient d̄. eē in dextera
manū dei.

c Signatū. ſignatio
iſta designat clauſio
nem diuine ſc̄ie dei
diſpoſitis ab eo fieri
quouſq̄ ſit ab eo res

uelata fieri. vel in effectu pducta. d Sigillis ſeptē. i.
om̄imodis obſcuritatibz vt exponūt aliq̄. ⁊ ſm̄ h̄ ponit
hic nūer⁹ determinat⁹ p̄ indeterminate. ſ. ſeptēnari⁹ p̄ ob
ſcuritatē m̄ltitudie. ſic dic̄ Bieg. ome. xx. v. Maria ḡ ſe
ptē demonia h̄uit q̄ v̄uerſis vitiis plena fuit. ſz h̄ di
ctū nō b̄ſi ſonat h̄is q̄ ſequūt ea. ſc̄qn. de ap̄tōe ſigilloz
p̄cedendo a p̄rio ſigilloz q̄ ad ſeptimū deſignat⁹ erāt q̄
p̄t q̄ ſeptenari⁹ ſigilloz nō ponit ibi p̄ indeterminate
m̄ltitudie obſcuritatē. q̄ d̄nt meli⁹ dicendū q̄ ſigilla
iſta ſi ſunt aliud niſi volūtas dei claudēs ⁊ ap̄erēs ſuū
ſecretū: put ⁊ q̄ ⁊ quō ſibi placet. q̄ ſi ſit vna in ſe. d̄. ſi
m̄ltiplex ad varios effect⁹ relata. ſm̄ illō p̄. c. p̄. Magna
opa d̄ſi erq̄ſita in oēs volūtates ei⁹. Septenari⁹ igit ſi
gilloz eſt ſeptenari⁹ reuelatōis diuine volūtatē ad reue
lāda iohāni diſtincta reuelatōis ſeptē. vt ſc̄da in ſeptē
di: cū d̄. Et vidi angelū fortē. iſte v̄t fuiſſe gabriel q̄ inſ
p̄erat fortitudo dei. f Quis eſt dign⁹ ap̄ire librū. i.
māiſtare dei ſecretū. g Et ſolue ſignacta ei⁹. i. ſigil
latim oſidere q̄ſi ſingla de q̄ d̄ diceſ p̄cedūt ei diuina
h Et nemo poſat i celo. q̄tū ad angelos. (volūtate.
i Neq̄ in terra. quantum ad homines.
l Neq̄ ſubtus terram. quātum ad demōes in quibz
remanserunt naturalia integra.
l Aperire librū. quia nullus iſtoz poteſt ad ſecreta
diuina attingere: niſi deo reuelante qui p̄mo reuelat
uit ch̄iſto homini et ch̄iſtus iohāni.
m Et ego flebam multum. p̄t h̄uioſetum designa
tur iohannis deſiderium de ſciendo ecclie. futurum
proceſſum.

n Et vnus de ſenioribus dixit mihi. Sic conſequen
ter inferitur dignitas Ch̄iſti qui ſolus inuentus eſt di
gnus dicta ſecreta p̄mo accipere et alijs per iohannē
nunciare: cum dicitur. Et vnus de ſenioribus dixit mihi

Apocalipsis

consolado me de desiderij mei impletōe. q̄s āt erat iste senior nō dī. dicit aliq̄ q̄ fuit mathe^{us} euang. q̄ dixit in p̄sona xpi dāt. vi. Data ē in oīs prās i celo. i. fra. iō dī. o. Ecce vicit leo d tribu iuda. nā xpus victor fuit in sua resurrectōe. s. q̄cqd sit de vitate. rō tñ nō vidē valere quia iohānes nō ac-

cepit hāc notitiam per mathei scripturā: s. p reuelatōes spūalē. est aut dcm. s. q̄ p senio res intelligūt ecclie p̄lati. i. iō vidē meli^{us} q̄ ille senior fuerit petr^{us} et dī vñ. i. p̄m. inf aplos eo mō loq̄ndi q̄ dī. Bēn. i. factū est vesp̄e. i. mās dies vñ. i. p̄m. trāstierit ei iā. b. petr^{us} p̄maturū ad glām. q̄ sub nero ne passus fuit. Iohes aut postea rpe domi- ciani hāc reuelatōes accepit. i. sic aia petri assistens xpo vel aliq̄ effigies petz rep̄itās dixit iohi. Vide ne fle ueris. r. p Radix dauid. i. de radice dō descendēs fm carnē fm q̄ p̄digerat Esae. i. grediet vrga de radice yesse. r. q̄ Apertire. i. i. mās. festare ecclie decursū a deo pordinatum. r. Et vidi. r. eccl. me. throni. r. agnum. r. c.

Id est christū in medio ecclesiarum per orbem in nomine eius constitutarū. sicut ipse dicit dāt. vi. Ecce ego vobiscū sup oibz diebz vsq̄ ad p̄sumatōz sedē. q̄ sic dicit est leo rōne resurrectōis. ita dī hic agn^{us} rōe imolatōis. p̄p̄ q̄b erit dī. ita s. q̄ resurrectit ad vitā immortālē. Rō. vi. Christ^{us} resurgēs a mortuis iā si mori. r. tāq̄ occisus. q̄ q̄ndie i ecclia imolat^{ur} si fm carnē. q̄ resurrectit ad vitāz immortālē. r. dcm. s. fm effectū r̄p̄itātōz. q̄ p oblationē eucharistie cōicat nobis effect^{us} sue passiōis. ipa. i. est sūstido r̄p̄itaturā xpi. fm q̄ dī. Lu. xxi. Hec facite in meā p̄mōratōz. illō enī q̄b r̄p̄itatur aliqd noīaf noīe xpi. sic imago petri noīaf petr^{us}. r. eadē rōe eucharistia agn^{us} imolat^{ur}. r. ad h̄ designandū nō dī hic agn^{us} occisus simplr. s. tanq̄ occisus. s. h̄itē cornua septē. i. p̄o testates. r. idē designat p. vñ. spūs. q̄ septē dōa sūstipūs sunt q̄i septē cornua siue prātes ad rep̄mēdū x̄tutē inī t. d. m. i. oēs frā. q̄ r̄p̄s par^{us} ē dare dona spūs. (mici. scti oīi homi ad ea se debita disponēti. v Et venit et accepit. r. libz. nō est p h̄ intelligēdū q̄ r̄p̄s tūc accepit notitā de p̄cessu ecclie. nā aīa xpi ab instāti sue creatōis dūitatur. p̄iūcta habuit notitā oīm. q̄ dō cognoscit scia. r. iohis. inf q̄ p̄cessus ecclie. r̄z ex p̄dict. r. iō p h̄ iohes vidit accipe cū libz d̄signat acceptio notitiae p̄i cupio creatōis aīe. xpi. s. de nouo iohi reuelāde. r. p euz vniuersali ecclie. r. Et cū apuisset. dicit p̄r describē al- sistentiū xpo iocūditas. r. p̄iō sibi assistentiū in ecclia mī litante. scō in triūphātē. i. b. Et vidi. r. audiui. Circa p̄i mūm dicitur.

Et cū apuisset libz. ad reuelādū ecclie p̄cessum q̄mōz anialia. i. q̄tuor ecclie p̄iarchales. r. Et. r. xxi. senio- res. i. vniuerse cathedrales ecclie p̄orbē diffuse. r. p h̄ in telligūt alie ab eis p̄stiture. s. Ceciderūt corā agno. nā ex hoc habuerūt materiā venerādū ipm. a. h̄ites sin-

guli. r. c. q̄b exponit cū b. Que sūt. (subdit. orōnes sctōz metha. p̄horice. r. per hec. si milia apit aliq̄ modo via ad expōnēdū reli q̄. vñ p̄dictū ē. c. Et cābāt cāticū nouū. i. p̄nēs ad nō. test. d. h̄ign^{us} es d̄ne dē. r. c. r. p̄z ex supradict. e. h̄m occi. (sua. sus es. meruū p̄cedit illō q̄b cadit sub me- rito. p̄p̄ q̄b acceptio notitiae p̄cessus ecclie q̄ p̄cessit mortem xpi. vñ dcm. est nō cecidit sub merito xpi. sicut n. glia aīe xpi. s. glā corpis q̄ secuta ē sub merito b̄i cecidit. me- ruit enim sui corpis gl̄ificatōz. r. exaltatōz. r. eodē mō p̄t dī de reuelatōe. dicti. p̄cessus facta iohāni. et p̄ eū vniuersali ecclie ad declaratōz bōita- tis. r. maiestātē xpi. nā hec reuelatio facta ē post passionem.

f Et oī tribu. r. nā ecclia ē ex oīmz getibz collecta. g Et fecisti nos deo nro regnū. i. regni ei^{us} p̄cipes. h Et sacerdotes. hostias laudis deo offerētēs. i. Et regnabim^{us} sē frā. nō dī. In terra vbi scti cūcāt. s. sup̄ terrā. i. in celo vbi scti cū xpo d̄stant. l. Et vidi. d̄ne p̄r ponit iocūditas assistentiū. xpo in ecclia triūphātē cū dī. Et vidi. r. audiui vocē āgeloz mltōz. r. in h̄ notat ipsoz multitudo matia. fm illō Job. xxi. Nunqd ē nū- merus militū eius. r. idē designat in h̄ quod subdit. l. Erat nūer^{us} eoz milia milia. sic enī rōpa celestia totā regionē clementarē excedūt q̄i incorporabūt in q̄nti- tate p̄mua. sic angeli oīa corpalia in q̄ntitate discretā accipiēdo q̄ntitatē discretā p̄ q̄libet mltitudine nūerabi- m. h̄ign^{us} est agn^{us} q̄b. c. acci. r. dī. (l. vñ numerata. uinitatē. r. omīa ūta h̄ūt vel saltē p̄a aī passionē q̄b dico. p̄p̄ glām corpis. r. h̄m oī q̄ secuta sūt. r. iō acceptio talitū dī accipit p̄ māifestationē eoz ad laudē. r. honorē nominis christi. r. consequēter ponitur laus xpi in omni- bus creaturis. cum dicit. n Et omnem creaturā que in celo est q̄ntū ad hōes qui iam sunt in patria. o Et super terrā. q̄ntū ad exīstentes adhuc in via. p Et sub^{us} terrā. r. c. Nā oēs create r. rōnales. r. vita cā- rentes dicūt laudare xpm. in q̄ntū sunt matia. r. occasio laudādū ipm. q̄ intellectuales creature p eas ascēdunt ad cognoscendū deum. et per p̄sequens ad ipsam lati- dandum. r. glorificandū. cetera que sequuntur patent ex p̄dictis.

Liber

E vidi q̄ ap̄e .v̄l.
ruiſſet agn⁹ vnū de
ſeptē ſigillis:⁹ ⁊ aus
diu vnū de q̄ttuor aīalib⁹
dicēs tanq̄ vocē tonitruī
Eleni ⁊ vide: ⁊ vidi ⁊ ecce
equ⁹ albu⁹ ⁊ q̄ ſedebat ſup il
lū p̄bebat arcū:⁹ ⁊ data ē ei
corona:⁹ ⁊ eruiit vincēs ⁊ yr

Et ecce equus albus, scz apostolorum senatus,

e Et qui sedebat super illum. scz christus .
f

† Habebat arcū in manu sua, et vñ p̄dicatiōis in mān

vinceret. Et cū aperuisset
 sigillū scdm^m audiui scdm
 animal dicē^m Veni ⁊ vide
 Et exiit ali⁹ equ⁹ rufus:
 ⁊ q̄ sedebat sup illū datus
 est ei⁹ vt sumerz pacē d⁹ fra
 ⁊ vt iuicē se inficiāt ⁊ da
 tus est ei gladi⁹ magn⁹ Et
 cū apuisset sigillū triū lau

8 Pacem de terra. qz turbata fuit ciuitas p romanū
imperiū. ppter sua maleficia. t Et vt inuicē se inficiāt
Nam ex occasiōe sue pfidiē ipso infecto Otto. gabba.
vicellius. voluerūt usurpare iperū. et ex eorū pugna adin
uicē valde multū fuerit infecti. v Et datus ē ei gla
dius malign⁹. i. pīas inficiēdi xpianis. nā ipse pīas
psecutōes mouit p ecclesiā. loqndo de psecutiōis mox
p impatores romanos. nā antea psecutōes sustinuerat
p iudeos. mādatū tō crudele gāq suprapositū. nō fuit vī
recte p ecclesiā. s. p bitates iudeā. qz pauci xpiani erāt
xpiani. nec ēt mādatū illis fuit datū executioni. et iō pī
ma psecutiō eccie attribuit neroni. claudi⁹ et impator
q fuit medi⁹ inf gāu et neronē non legūt fecisse xpianis
aliquā psecutiōem. nero at aploz princeps. i. petz. pau
lum occidit et alios multos xpustianos rome et per im
perium occidi fecit.

Et cum aperuisset. Hec est tertia pars in qua describitur ecclesie status sub cyto: cum dicitur.

7. Studiul ternu animal, i. patriarhă primu ecclie ale
pandrie, s. b. t. m. Darcu fm q. in li. illustriu viroz betur.

3 Et ecce equi niger. i. exercitus romanus qd niger effe-
ctius sic fol dicitur calidus. Exercitus enim romanus sub tyto in-
tanti afflicto habitantibus hierusalem q fuerunt fame deni-
grati et alijs afflictionibus. fm q ferretur. Josephus li-
bro de iudaico bello, a Et q sedebat sup eum. scilicet

Apocalipsis

reges illi exercitū. **b** Debat staterā in māu sua. i. di-
uina iusticiā quā ope exēq̄bat. nā ex ordie diuine iusticie
pcessit q̄ exercitū romanū iudeos p̄i occidit. et partem
captiuauit in vindictā mortis xp̄i. sic manifeste p̄dicat
Eu. xij. Ecce ueniet dies i te et circūdabūt te iūmici tui et.
q̄ tū erat p̄teritō s̄

tyti et exercitū sui q̄ p̄
pter aliā cām uenit
p̄ iudeos sup. p̄f res
bellione ip̄oy p̄ ip̄iū
romanū. vt p̄ p̄ Jo.
sephū li. de iudaico
bello. i. 62 q̄ hēbat
staterā in māu et si in
mēte. nā exēq̄bat op̄
diuine iusticie mō pre
dicto. p̄ manū ei op̄
intelligit. q̄ p̄ effi
citur. **c** Et audiui
tanq̄ vo. d. me. q̄tuor
aīaliū. i. d. throno dei
in cui⁹ circūu erant
q̄tuor animalia. vt
dictū ē. s. c. iij. et p̄
designat q̄ factū tyti p̄ iudeos p̄cedebat ex ordinatione
diuina q̄ p̄cedit malū pene. fm q̄ d. amos. iij. Nō ē ma
lū in ciuitate q̄ fecerit ei dñs. **d** Bilibz tritici de
nario vno et. Ad intellectū b̄ sciendū q̄ d. Aug. gloria
censū de fine belli romanoy p̄ iudeos. fessi deniq̄ ro
mani mīta cede q̄rebat q̄b mācipia captiua rēderent
s̄ q̄ plurimi uenales et pauci iueniebāt emptores si de
fuere. q̄. r. mācipia vno numismate mercarēt. vt sicut
dñm emerant. r. r. denarijs. sic econuerso denario vno
triginta venderentur iudei. Sunt autem numisma et
denari⁹ vni⁹ i. idē. Dat. xij. dicētes dñs. Quid mibi nu
misma cēsis. subdit. Et illi obrulest ei denariū. dicebat
aut denari⁹ eo q̄ ualebat. r. nūmos uenales. Itē notādū
q̄ bilibz ē nomē p̄positū ex bis et libra. q̄ tūet duas li
bras. q̄nq̄. et iudei hic p̄ vñā libā designāt. eo q̄ q̄nq̄
libri moysi ab oīb iudeis recipiūt. alios at libros iudei
nō recipiunt q̄ saducei dicuntur. est igit̄ sensus. **d** Bi
libz tritici denario vno et. q̄. sic de uenalijs iudeis
uilionibz q̄ p̄ ordeū q̄ ē uile grānū designant. r. p̄ vno
denario dabāt. vt dñm ē. ita. r. de fortioribz et aptioribz
ad sciendū p̄ vno denario rēdebāt. **e** Et uini et oleū
ne leser. p̄ uini q̄b est letificatiuū intelligūt xp̄iani qui
replebāt gaudio sp̄iali. fm q̄ d. Act. iij. p̄scip̄i et re
plebāt gaudio et sp̄itū. et sicut p̄ oleū p̄f pietatē et mutue
caritatē obsequij. fm q̄ d. Act. iij. Quotq̄ enī possessō
res domoy et agroy erāt. rēdebāt afferētes preta eoy et
ponebāt ad pedes ap̄loy. q̄ diuidebāt singul⁹ put cuiq̄
op⁹ erat. et isti si fuerit lesi p̄ exercitū tyti. nā aī ei aduen
tū xp̄iani hītantes hierlm et in iudea monitu angelico
trāsierūt ultra iordanē in ciuitatē nomie pellā in regno
agrippe exstē q̄ p̄federat⁹ erat romāis. **f** Et cū apuisset
hic icipit p̄ q̄ra ubi describit stat⁹ ecclie tpe domiciāi
q̄ scām p̄secutōez mouit p̄ ecclias. et mīta alia mala fec
in impio romāo. uic igit̄. **g** Audiui vocē q̄nti aīal. i.
patriarche. seu epi p̄stātinopolitāi iā defuncti. si dñm ē
de alijs tribz. **h** Et ecce equ⁹ pallid⁹. i. p̄s roman⁹.
domician⁹ enī magnā p̄tē senatoz et alioz nobiliū i exi
lū misit. i. inflectit ip̄onēs eis crimina. vt sic rapet eoz
bona. p̄f q̄b ceteri romē et alibi erāt in maḡ tiorē positi
ne sicut eis fieret. timor at fac exteriora mēbra pallida. et
potissime faciē p̄f q̄b romanū ip̄iū p̄ tpe illo significat
equū pallidū. **i** Et q̄ sedebat desup. i. domicianus

mpator. **h** Romē illi mors actiue et passiue. q̄ mū
tos inocētes inflectit. vt dñm ē. potissime xp̄ianos q̄
mouit scām p̄secutōez et finalit inflect⁹ fuit a senatu ro
māo. p̄f suā crudelitātē. vt p̄f legēda. b. Job. euāge.
i Et iter. seq̄bat eū. q̄ post cursu vite p̄stātī captus
est ad penāgebene.

m Et data ē illi po.
sup q̄tuor p̄tes terre.
in q̄b dilatatus erat
romanū ip̄eritū.
n Inflicte gladio. nā
in oīb istis p̄tibz mīta
xp̄iani gladiati fuerūt
d. mādatoei. o. Fa
me. q̄ mīti in carceri
b. fame cruciati mor
tui fuerūt. **q** Et be
stis fre. q̄ p̄s eoy d
uozādi bestis trades
bant. sic p̄i legēdis
plurimū martyr⁹ quia
p̄tibz alijs modis ali
q̄ martyrizabāt. i. s. u.
spensioe. submersioe

combustione et huiusmodi. ideo interponitur.
p Et morte. et oīs mod⁹ affligēti martyres includat
et p̄dicat. et p̄ q̄ sic zach. vi. p̄ q̄s q̄rupit in colore va
riatos designata fuerūt. regna. vt dñm fuit ibidē sic ur
isto loco p̄ equū albū designat regnū xp̄i put fuit in cetis
ap̄loy et credētibz p̄mitis. p̄ alios tres eqs romanū im
peritū cui⁹ status fuit variat⁹ in tribz t̄pibz. **r** Et cū
apuisset sigillū q̄ntū. hic icipit q̄nta ps in q̄ d. scribit ecclie
p̄secutio a traiano ipatore q̄ domiciano succellit vsq̄
ad diocletianū. iste enī traian⁹ tertiā p̄secutōez exercuit
p̄tra ecclias. marcus anthoni⁹ q̄ntā. seuer⁹ q̄ntā. maxim⁹
qui ē marimian⁹ tertiā. detus septimā. valerian⁹ octauā
aurelianus nonā. s̄ aut mīti ipatores infmedij fuerūt
in istos q̄ t̄pibz multi xp̄iani fuerūt martyrizati. **s** Iste
t̄p sp̄alr dicunt xp̄ianoy p̄secutōez exercuisse. q̄ fecerūt
et renouauerūt edicta p̄ xp̄ianos. Alij et nō sic. et tō q̄ ali
q̄ t̄pibz suis fuerūt martyrizati. s̄ fuit ex dictis p̄cedentibz
impatorū q̄ nō erāt renouata. t̄pibz igit̄ istoy ipatoz nō
erāt ecclie nec altaria stabilia s̄ i locis occultis et potissime
in martyz erip̄in q̄b s̄ co. pa. eoy ibidē seplta. porta
bat et erigebāt altare lignēu pio celebratione missay. et
hoc est quod dicitur.

t Et cum aperuisset et. animas iterfactor. i. martyres
inflectos. eo q̄ erant ibi corpa eoy. et est s̄lis modis lo
q̄ndi sic x̄o. i. Omīs animē q̄ egressi sunt de femore iac
cob. i. hoies q̄uis aīe eoy nō fuerūt egressi de femore iac
cob q̄ nō sunt extraduce. s̄ a deo p̄ creatōem infuse corā
ponibz egressi de iacob p̄ generatiōem.

s Propter vbi dei. quātū ad doctores qui fuerūt mar
tyrizati. p̄ter predicationē uerbi diuini.

t Propter testimoniū quod habebant q̄ntū ad simpli
ces christianos qui martyrizabātur eo q̄ nōlebāt nega
re christū. sed maḡ prestabātur se credere in ip̄m.

v Et clamabāt uoce magna et. Iste clamor nō ē aliud
q̄ manifestatio neq̄tie tyrānoz corā deo merito puniēda
et inocētia martyz p̄māda. sic dicit dñs ipsi cayn. Bēsi.
iij. Ecce vox sang. fr̄is tui abel clamat ad me de terra. i.
eius inocētia declarat tuā neq̄tiā puniēdā in morte
vindictā. ideo subditur.

x Usq̄quo dñe. supple qui es.

y Sanctus et uerus non iudicas et. de pis qui hā. in
terra. i. de tyrannis dñantibz super terram.

3 Et date frillis singlę ꝛc. qđ cūlibz data ē gl̃a anime.
a Et dcin ē ill vꝛ req̃ſceret. corpa corꝝ in monumētis.
b Tps adhuc modicū. ſ. vſq; ad iudiciū. qđ dꝛ modicū
eternitati copatū. ꝑꝑ qđ ioh. i. canōica. c. ij. dꝛ. filioli no
uiffima hora ē. tūc enī refurgēt in corpibz gl̃ioſis. ꝛ ſic
hebūt ſcōam ſtolazꝫ
eſt gloria corpis.

c Donec spleat̃ ⁊c.
nā postea p̃p̃ nomen
p̃p̃i mlti s̃t infecti: et
adhuc p̃les inficiet̃
in p̃secutiōe antiq̃p̃i.
d Et vidi cū aperi-
uiss̃, dicit̃ s̃r̃ desc̃ri-
bit̃ status eccl̃ie sub
dioclesiō q̃ decimaz
p̃secutiōs mouit̃ corā
eccl̃iaz cū collega suo
mariniano. ⁊ ita p̃se-
cutio fuit atrociō: p̃
cedētibz int̃m q̃ s̃fra
p̃r̃ dies. r̃t̃m, mltia p̃
m̃iscu s̃r̃ legi s̃ mar-
tyrio coronari. ⁊ s̃t est
q̃d̃ describit̃ iob̃. sub
apertōe sigilli s̃r̃ti. ⁊
diuidit̃ i duas p̃tes.
q̃z p̃lo describit̃ ima-
nitas p̃secutiōis. sc̃do
et verus nō iudicas et nō
vindicas sanguiez n̄m de
his q̃ h̄it̃ i t̃ra. Et date
sunt illi singule stole albe et
dictū ē illi vt req̃sccrēt̃ tē-
pus adhuc modicū donec
spleat̃ p̃p̃ui eoz ⁊ fr̃es eoz
q̃ inficiendi s̃t sic zilli. Et
vidi cū aperuiss̃et sigillum
s̃r̃tū: ⁊ ecce tremor ma-
gn⁹ factus ē Et sol fact⁹ est
niger tanq̃s saccus cilicini
et luna tota facta ē sic san-
guis ⁊ stelle de celo cecide-
rūt sup̃ t̃rā sic sic⁹ emittit
grossos suos cū a yēto ma-

Inauitas diuine plolatois: ibi. **D**ost hec vidi. Circa pri-
 mum dicitur. e **T**erremotus factus ē magnus. qz in oi-
 bus pnbz ipertj romāi er ipio diocletiani ⁊ maximiani
 moni sunt iudices ⁊ potētes ad infectōem ppli rpiant.
 F Et solfa ē niger ⁊ celi rps qd sol iusticie denigrat⁹ est
 qdū ad famā nois. ⁊ et in mēbris suis qd imponēbat
 qd essent malefici ⁊ magi. ⁊ in b a rpo edocti p plos ali-
 osq; discipulos qd docuerat de talibz vt dicebāt fideles
 et sic qdū erat i se nomē rpi denigrabāt. g **E**t lūa to-
 ta fca ē sic lang. qz tū ecclia tota fuit sanguine martyru
 b **E**t stelle ce. de celo. i. multi emunētes in cubitara.
 ecclia tiorē mori inclinati fuerāt ad idolatrādū. vii ⁊ mar-
 cell⁹ papa tūctiorē mori idolothurificauit. ⁊ p b cōfci-
 qd ples aliq sūt fecerūt. verūti. b. **M**arcell⁹ pnia ductus
 postea martinū p rpo sustinuit ⁊ cessauit epat roman⁹
 septē annis ⁊ sex mēibz pū imāitate psecutiōis illi.
 i **H**ic ficus emit. gros. suos cū a ma. rē. mouet. dicunt
 aut grosi sic primi tps ⁊ imaturi qd. rēli cadēt a ma-
 gno vēto pmissi. tūc āt flauit i ecclia turbo tēpsit uose pse-
 li. **E**t celū recessit sicut libet inuolūt. celū hic (cutois.
 b: ecclia pntj tps. sic ⁊ mat. rti. **E**ile ē reg. ce. tūc ab. i
 agro ⁊c. pnt exponit **B**re. ome. rrrvj. qd rpiant sic oc-
 cultabāt qdū poterāt recepi valb paucq ex mario fer-
 uore se martyrio offerēbāt. l **E**t ois mōs ⁊ isule d lo-
 cis suis moti sunt. nā sup mōtes ⁊ rupes qd inacer sibi
 les ⁊ insul maris clausi vbi fugerāt rpiant qrebanf ⁊ er-
 terminabant. sic dicit ista loca mota p p motōes bitan-
 tiū. sic b: pilius facē vlt pati qd ppls in bitās agit vlt pa-
 m **E**t reges frē. ⁊ principes ⁊c. in oibz eni pnbz (tū.
 orbis iā diffusa erat fides catholica vt. s. dē m. ē. de oi
 statu hoim maior minoy ⁊ mediocriū aliq crediderūt:
 qd rabi psecutiōis mote p diocletianū ⁊ maximianū nō
 ferētes qrebat se abscondē in locs cauernosis sub mōtū-
 bus. ideo subditur.

n Absconderunt se in speluncis, et aliqui etiam eorum timentes ibi capi et longo cruciatus ad mortem deduci desiderabant mori breuiter, supposita tamen dei voluntate

ne vi tormentos inclinarent ad xpm negandū. ⁊ h̄ deſ
derū expūm̄ cū dī. o Er dicūt montibz ⁊ cabſcon
nos a facie ſedē. ſi thronū. ⁊ ⁊ nos. ⁊ i deo nō cadat
ir ppe. dicūt ſi irāſci methaphorice ſalūqz qñ flagel
lat eos. qz ad modū iratiſe b̄z. ſi qñ flagellat electos h̄

gno mouet. Et celū recessit
sicut liber inuolutus. ⁊ oīs
mons ⁊ insule ⁊ locis suis
more sunt. Et reges terre
et principes ⁊ tribuni ⁊ di
uites ⁊ fortes ⁊ omīa seru
et liber. abscondēt se i spe
luncie. q̄ in terra mori
facit magis ex sua be
nignitate ad angmē
tū meriti ip̄os ac pre
p. Et ab ira (mī)
agnī. i. hoīs xpī q̄ vi
debat irasci p̄ inuā ec
clesiam mō dicto.
q̄ Qm̄ venit dies
magnus ut ip̄os. i.
tp̄us p̄secutōis ma
gne ab eis pmisse.

luntis ⁊ in petris montu
⁊ dicūt mōtib⁹ ⁊ petr⁹: Ca
ditef⁹ nos ⁊ abfcondite nos
a facie fedētis fup thronū
⁊ ab ira agni qm̄ venit di
es magnus ire ipforū.
Et quis poterit ftare.

p ^ost hec vi fl. VII.
di quatuor angelos

intelligunt sancti qui tunc erant in patria: qui dicunt mores propter suam exaltationem ad celestia. et petre propter confirmationem in bono: quia suffragia postulabant fideles in persecutione positi. et sic est sensus. Et dicit monachis et petris. id est sanctis. Eadē super nos. id est. descendite nobis. et abscondite nos a facie. et c. id est. protegit nos omnibus vestris erga deum et agnum: et cesset a nobis rabies huius persecutionis. sed alia expositio videtur magis literalis.

Capitulum. VII.

Post hec vidi. Postq̃ descripta est acerbitas p̃secutionis; hic s̃it descriptis suauitas p̃solatiois q̃ facta est in ecclesia dei tpe Constantiñi et helena nati. Et diuidit̃ in duas ptes. qz p̃rio ponit̃ hic p̃solatio quātū ad cr̃stes in ecclesia militat̃, sc̃bo q̃tū ad ex̃stes in ecclesia triūsp̃hante; ibi Post hec vidi turbas. P̃ia ad hoc in duas. qz p̃rio p̃mittit̃ p̃secutiois breuitas. I. q̃tuor tyrannoz in diuers̃ p̃tibo imperij romani d̃stantiū. sc̃bo eoz rep̃ssio p̃ constantinū; ibi. Et vidi alter. Circa p̃mū sciendū q̃ sic d̃r in ecclesiastica historia. ij. li. Postq̃ d̃yocletianus et marimiañ dep̃osuer̃t insignia imperij constantiñ fuit imp̃ator duos. i. galerius et constantiñ. Balterius aut̃ duos cesares instituit. scz Seuer̃ in italia. et marimianū in oriēte. Constantiñ at̃ ex helena genuerat filiū noīe Constantinū; q̃ mortuo p̃ce fac̃t̃ est imp̃ator. et assumpt̃ in p̃solat̃ū imperij liciniū. qui licz p̃rio fuerat pacificus xp̃ianis. t̃fi cito postea fac̃t̃ ē p̃secutor. Dar̃etius vero rome tyrānizabat. et sic erāt q̃tuor p̃secutores eccleie in q̃tuor p̃tibo imp̃ij. s. Darimiañ in oriente. Seuerus in italia. Dar̃et̃ rome. licinĩ alexādr̃ie q̃ ē in egypto. Itē notādū q̃ hoies marie potētes et in dignitate p̃sumti in h̃ libro frequē noīant̃ angeli. sic dictū ē s. c. i. de epis. vii. eccl̃as q̃ angeli noīant̃. et si sunt boni: sunt angeli dei. et si mali mag̃ sunt angeli sathane. saltē p̃ illo tpe q̃ sunt mali. sic dictū est. s. in. c. de angelo sardis. Nomē h̃es q̃ tuas et mortũ es. Hoc q̃ mō q̃tuor p̃secutores eccleie dicti nomiañ hic angeli; cū dicitur. et Post hec vidi q̃tu. ang. stan. i. dominantes.

11 Apocalipsis

6. Sup quattuor angu. terre. i. qttuor ptes impetij. et dictu e. c. Tenetes .xv. impediētes doctores ecclie ne vbi dei pdicaret. de q statu dicitur. **Ca. viij.** Surge aqlo et veni auster pila horu meu et fluēt aromata illi. q. p statu pdicatoris fecundat horu ecclie militat. d. Sup ter. neq. su. mare. .xv. .

ppianoz em aliq. b. a bitabāt i arida aliq. i insul. maris et aliq. i sil. uis plectutionē fugiētes et oēs isti designāt tur noibo locor illoz sic hītantes parius designant noie ipius vñ cōi mō loqndi b. parisi? fec tale festu. i. ppls habitās ibi.

e. Et vidi. hic pñr describit dictoz qttu. oz tyrānoz repressio. Circa quā pñr ponit repñssionis act. scdo subdif seqns fructus ibi. Et audiui. Circa primū pmittere repñssionis pñr cū dicit. e. Et vidi alte. an. i. ipatozē pstantinū.

f. Ascēdente ab oz. tu sol. nā ex ordiatio. ne sol. iusticie ascen.

dit ad dignitatē impialē. et daret pacē ecclie. g. **Ca. viij.** benēt signū dei viui. i. signū crucis xpi. scribit em. Ecce hysto. li. ix. q. pstantin? ventēs romā p maxentiū ibi tyrānizatem. et frequēter cogitaret de dispositioe belli. et p victoria exoraret deū celū. quibz nōdum eēt baptizat. aspi cēs in celū vidit signū crucis rutilās et cū miraret de insolita viūōe. vidit angelos assistētes et dicētes sibi. In signo hī vinctes. tūc de victoria futura secur. signū crucis sic viderat depingi fecit in militaribz vexillis. et sic pce.

b. Et cla. (dēs p maxentiū obrunuit plenū triumphū. vo. ma. qttuor ange. i. qttuor tyrānis pdicti. i. Quibz datū est. i. pmissum ē. l. **Ca. ix.** Hoc ē terre et mari. i. xpianis habitantibz in terra arida et in insul. maris dicit. i. **Ca. x.** Nolite nocē .xv. nā illos. arid. tyrānos repñssit a nocumēto xpi. fīanor. aliq. debellādo sic dictū est de maxentio. et idē postea accidit de licinio p xpianos crudelē insurgēte in alexandria et egypto. alios aut duos suo mādato deterrēs.

m. Quoad. (do. et hec habet Ecclia. hysto. lib. ix. usq. signem? fuos dei .xv. Cōstātū em a be. Siluestro baptizat? honorauit et exaltauit eccliam et potissime sacerdotēs et alios ecclie mīstros et multa pñuilegia xpianis dedit. et sic exēplo et vbo mīstros ad baptismū induxit et sic p mīsteriū sacerdotū fuos eos xpi pñgnauit. Scien dū aut q hec dictio qadusq. nō tenet hic finit. sic intel ligēdo q signat? fidelibz pte pstantini quattuor tyrāni pte dicit debet redire ad plectutionē ecclie sic cū dicit sedas hic qadusq. veniā p qd designat q me adueniēte nō de beas ampl? sedere. s. tenet indefinite sic cū dicit. Iste nō penituit qadusq. vixit. i. nunq. penituit. q. post mortem.

n. Et audiui nūex signator. hic (penitere nō potuit. pñr describit dicte repñssionis fruct? q est multiplicatio credentū xpo. et dicat expositores q hic pñr ponit nūex ruz puerloz ad xpm de iudaismo. et qo subdif. Et oī tribu filioz isrl. et postea cū subdif. Post hec vidi turbā magnā .xv. ponit multitudo puerloz de gētilitate q fuit mī.

stātes sup qttuor angulos terre tenētes qttuor ven. tos terre ne flatēt sup ter. rā neq. sup mare. neq. i vl. lam arborē. Et vidi altez angelū ascendente ab ortu solis hntem signū dei vi. ui? et clamauit voce mag. q. t. uoz angel? qb. dat? est? no cere terre et mari dicēs. No lite nocere terre et mari neq. arboribz. qadusq. signe mus fuos dei nūi i frōtibz eoz. Et audiui nūex sigto ruz. c. l. u. q. milia sigti ex oī tribu filioz isrl. Et tribu iu. da duodecim milia signati

romaior qsi incōpabilē q. de iudaismo. Et saluo melioz i iudicio primū nō videt rōnabilē dictū. q. asi tpe pstant. tū. iudei iam erant in sua infidelitate obstinati. ppter quod non videt q tpe cōstantini tot fuerint baptizati sic dicitur hic. c. l. u. q. milia. Item q. et qualibet tribu exce.

Et tribu ruben. xij. milia signati. Et tribu gad. duo decim milia signati. Et tri bu aser duodecim milia si gnati. Et tribu neptalim xij. milia signati. Et tribu manasse. xij. milia signati. Et tribu symeon. xij. milia signati. Et tribu leui duo decim milia sigti. Et tribu ysachar. xij. milia signati. Et tribu zabulon. xij. mi lia signati. Et tribu ioseph xij. milia signati. Et tribu beniamin. duodecim milia signati. Post hec vidi tur bam magnā quā dinume.

pra tribu dan loco cu ius noiatur tribu io seph dicitur undecim milia signati et tñ fin debet. et latinos. et tri bus fuerit captiuatē et incluse ultra mon tes calpios. et sic de il lis nō vident tūc ali q. fuisse baptizati. sile scdm de quēstione gē tiliū nō videt pñabilē dictū. q. tertus disso naretur in pluribus qd magis videbit p seqndo. si igit qntām mibi videt ad pñs. In hac prima pte descri bit multitudo puerlo ruz ad xpm tpe pstanti ni de q. cūq. gēte vel natiōe. q. p baptismū rem nois isrl. sequū tur. fm q. pñr dicit f. s. l. u. q. effundā s. pñr mēi sup semē tuū. et

bñdictōes meas sup stirpē tuā et germiabit. et seq. Iste dicit dñi ego sum. et ille inuocabit in nomie iacob. et hic scribet in manu sua domino. et in noie isrl. assūmā. qd intelligit de gētibz pueris ad xpm sic ibides plen? fuit dictū hī etiā dicit apls Rom. ij. pñr em q. in manifesto iude? est. neq. que in manifesto in carne est circūsiō. sed q. in abscondito iude? est. s. p. fidē xpi et circūsiō cordis i for rito. s. p. recisionē ritioz. et sic patet q. nomie israelis fm rem et veritatē trāst ad plūm in xpo regeneratū. et per pñs noia. xij. tribuū israel. ad. xij. aplos noui testa. q. cor respōdent. xij. pñarchis vete. testamē. tribu vo. Dan hic omittit. eo q. de ipa dicitur antips nascitur. Et cū etiā q. cū dicitur hic. c. l. u. q. milia signati ponit numer? determinat? p indeterminatū. nā multiplices pñb illis p diuersas ptes orbis fuerūt baptizati. sic. s. u. q. cap. p. truij. senio res intelligit vniuersitas pñtoz ecclie que est multoma ior sicut dictū fuit ibidem. his vero dictis pater ista.

o. Post hec vidi. hic pñr describit pñsolatio qntū ad pñstentes in ecclesia triumphante. nam sicut post pñsecutionē acerbissimā tempibz diocleciani et marimiani fa cta est consolatio magna in ecclesia militante per pñstan tū pacem et attribuentem. sic in ecclesia triumphante de martyribz illius tempis facta est leticia magna p ebri stū animas eoz suscipiente. igitur hec leticia primo des cribit. scdo iohēs de hī plen? instruit. ibi. trñdit. Cir.

p. Post hec viditurbā magnam martyr. (ca. primū dic p. Quā dinumerare nemo poterat. tempibz em diocle ciani et marimiani tot fuerūt martyrizati q. per homies nō potuerūt ad certū numerū reduci. nam infra. xxx. vi. es. legunt. xij. milia martyrizati. et dictum est. vna etiā vice marimian? interfecit legione thebeoz in qua erāt sex milia. dclvi. milites xpiani. iudices etiā in diuersis parti bz de mādato illoz imperatoz tot fecerūt christia nos q. non poterant sub certo numero redigi. nam dio cletianus legitur. xx. annis imperasse.

q. Et omnibus gentibus et. Et hoc videtur quod non agit hic de
pueris ex gentilitate tunc. sicut dicitur aliquid. sed de martyri-
zatis per dyoclecianum et maximianum inter quos fuerunt ali-
qui de iudayismo conversi ad christum et de omni populo et gente.

r. Stantes ante thronum. per claritatem divinitatis aspectum.
s. Et in aspectu agni
q. sicut beati refecti
tur interior in aspe-
ctu divinitatis. ita
exterius in aspectu hu-
manitatis christi. sicut quod
dicit Augustinus super iohannem.
t. Amicti stolas. al. per
gloriam aie. q. per stolam
albam designat. ut di-
ctum est capitulo prelo.

v. Et palme in ma-
nibus eorum. in signum per-
fecte victorie. quod non
habet in presenti vita. I
quod homines gentilitatis san-
cti sunt semper in pu-
gna et sic non loquuntur
ut videtur de baptizati-
onis exitibus in via. s. de
martyrizatis in pa-
te. Et clausura. tria.
magna. nam in celis est
laus dei continua.
y. Dicentes. facta. deo
in nomine. facta. quia huiusmodi
inest nobis a deo et

z. Et omnes angelus. agno.
stabat in circuitu throni. tam parati ad exequendum volu-
ntatem dei. Et senior et quatuor alii. id est per et patriarchas (tate dei.
chap. ia in celo regnatum. a. Et ceciderunt in aspectu
throni et. gratias agentes deo de triumpho martyrum.

b. Dicentes amen. post laudem martyrum supra posita. Fa-
lus deo nostro et. et subdit eorum laus cum de. c. Benedictio
v. Et clausura. divulgatio nominis et cetera que se (id est laus.
quoniam. super attribuant. e. Deo nostro in secula seculorum.
non est per hoc intelligendum quod ex creaturis aliquid accrescat
deo in seipso. s. tunc in effectibus suis. f. Et respondit. Et
psalmus iohannis. d. dictis martyribus instruit pleni. cum de. Et re-
dit vnde de senioribus. sicut illos qui dicunt quod ista immediate per-
cedit loquitur de pueris ex gentilitate tunc psalmum. iste se-
nior fuit beatus silvester. s. hoc non videtur pueri meter dictum.

q. iohannis. non fuit instructus. q. hoc non videtur pueri meter dictum.
q. iohannis. non fuit instructus. q. hoc non videtur pueri meter dictum.
q. iohannis. non fuit instructus. q. hoc non videtur pueri meter dictum.

q. iohannis. non fuit instructus. q. hoc non videtur pueri meter dictum.
q. iohannis. non fuit instructus. q. hoc non videtur pueri meter dictum.
q. iohannis. non fuit instructus. q. hoc non videtur pueri meter dictum.

q. iohannis. non fuit instructus. q. hoc non videtur pueri meter dictum.
q. iohannis. non fuit instructus. q. hoc non videtur pueri meter dictum.
q. iohannis. non fuit instructus. q. hoc non videtur pueri meter dictum.

q. iohannis. non fuit instructus. q. hoc non videtur pueri meter dictum.
q. iohannis. non fuit instructus. q. hoc non videtur pueri meter dictum.
q. iohannis. non fuit instructus. q. hoc non videtur pueri meter dictum.

q. iohannis. non fuit instructus. q. hoc non videtur pueri meter dictum.

predicti acceperunt primam stolam. aie gloriam. ut. s. dictum est
per effusionem sui sanguinis. I. Ideo sunt ante thronum
dei videntes eius faciem ad faciem. in. Et ser. et die ac no.
in rem. et. q. ibi est laus iugis. ps. lxxv. Beati qui habi-
tat in domo tua domine in secula seculorum laudabunt te.

n. Et qui sedet in throno.
no. s. deus.
o. Habitabit super il-
lum. q. non possit ab eo evel-
p. Non esuriat neque
sitiet amplius. et. i. nul-
la tribulatione aut in-
quitudine poterit am-
pli. nam in beatitudine
querat appetitus.
q. Qui agnoscit. q. est in
medio throni. id est per
et. Reget illos in me-
dia te. fideles autem in
terra exsistentes reguntur
ab eo per ministrum
s. Et dedit. (ecclesie.
eos ad vite fontes
aquarum. et. inuado in
eis gloriam aie quous-
que cum habet accipiat glo-
riam corpus in futura
resurrectione et tunc
erunt in fontibus aquarum
vite duplicem gloriam. s.
corpi et anime.

t. Et absterget de-
um lacrimam. nam vi-

tra non habebunt aliquam tristitiam materialem plenam et per-
fectam consolationem. Contra hanc expositionem quam posui ex-
terius posset argui. primo quod dicitur. Post hec vidi turbam ma-
gnam et. et qui videtur quod non loquitur de martyribus tunc psalmum
precedentibus. de qui ante fecerat mentionem. s. magis de pueris
ex gentilitate tunc ipsi sic dicunt expositores aliquid. scdo
quod infra. xxi. iohannis. loquens de civitate celesti dicit. Et replum
non vidi in ea. h. autem dicitur. Et fuerit die ac nocte in templo eius
et qui videtur quod non loquitur de martyribus exsistentibus iam in patria. s. de fi-
delibus qui sunt adhuc in via. Ad primum dicendum quod dicitur.
Post hec vidi et. id est post non refertur ad ordinem rei geste. s.
ad ordinem visionis seu descriptionis. illa enim qui sunt prius
facta frequenter sunt postea. omnia prophetis. s. de scriptura
sicut manifeste patet in scriptura. et. ac no. testa. propter quod
non valet argumentum. Ad secundum dicendum. quod post illud. vbi
iohannis. subdit immediate. Quis est deus? ois potes replum illi? e-
t agnoscit et qui patet quod vbi iohannis. non excludit a civitate cele-
sti replum oimode. s. tunc replum materiale et figurale. que
fuit in re. te. respectu noui. et in nouo respectu celi cultus
esset dei in no. te. e. quidam figura et rephitatio cultus ipsius siue
laudis ab angelis sanctis et beatis in celo. quod cultus celi non
est aliud ordinari. id est nullo modo est figuratum. quod ibi de-
colit et laudat. et. et clare et phitit vilius sine figura et eni-
gmata. et sic negat ibi replum figurale et vilius omnes de re-
plum eius sicut pleni. ostendit quod erim? ibi. vilius concedente.
In fine cap. vii. vbi dicitur in post. Et dicunt expositores aliquid
quod hic primo ponit numerus puerorum et.

Ad opinio expositorum quam repono. Ad additio.
bar possit. rationabiliter videatur impugnari. pos-
set tunc sustineri. nam sicut in summo bo-
no septem regule sunt seu clausule circa expositiones sacre
scripture. quas etiam possit. in scdo plogo super Beati. re-
petit quare quarta regula seu clausula est de parte et toto. s.

Apocalipsis

q̄ sacra scriptura tractās d̄ pte q̄siq̄ trāsīt i totū r̄ ecō uerſo et ibidē exēplificat de q̄dā p̄phetia. Et̄a. r̄iſ. vbi p̄pha tractās ad lram de ciuitate babilonica. d̄. Q̄n̄ babilonis trāsīt ad intelligendū verbū de toto nūcio r̄ poſtea reuertit ad loquēdū p̄ babilonē ſpāliter put ibidē pleni p̄tineſ.

vſi r̄ in p̄poſito bea. iohes tractās de cō uerſis ad xpm de in daiſimo tpe p̄ſtāni trāsīt ad loquēdū de tota ſynagoga anti q̄ q̄ fuit ſub fide xpi futuri quā pprie deſignat p̄ nūc ſignat̄ tor de r̄i. tribuſ iſrl q̄ a tpe abel iuſtia q̄ i cepit ſynagoga fi deliū. multi fuerunt ſub fide xpi r̄ de q̄li bet tribu. q̄ in ſpa cio includit tps aſi transmigrationē. r̄.

tribuſ. r̄ iō de q̄libet tribu facit mētionē p̄ter tribum dan q̄ obmirat̄ exēcā r̄ tēra i poſt. ſit cū ſequit̄. Poſt hec uidi turbā magnā r̄. p̄ h̄ intelligit̄ multitudo puer ſoz d̄ gētilitate q̄ fuit multo maior q̄ multitudo fide liū d̄ filiſ iſrl r̄ iō dicit de ea q̄ numerari non pōt. fuit etiā ſine diſtinctione tribuſ. d̄ q̄ multitudine be. ioh. loquēs trāſit ad multitudinē celeſtis ecclie q̄ eſt ma ior oim. r̄ ſm p̄dictā expoſitionē lector pōt applicare ſingula ſingulis p̄petēt. nō obſtantibz obiectionibz

Et apuiſſet. **Cap. VIII.** (poſt illatoz. **E**t apuiſſet ſupius in ap̄lione ſer ſigilloz deſcrip̄a eſt ecclie pugna d̄ tyrannos. et p̄r ex p̄dictis. hic p̄ſt deſcribit̄ ecclie pugna d̄ hereticos ſub ap̄lione ſeptimi ſigill. iſta tñ diuiſio nō eſt p̄ciſa. nā a tpe apo ſtolor d̄ ecclia inſurrexerūt heretici. p̄r ex ſup̄dictis in ap̄loz ep̄lis. r̄ poſt tps p̄ſtāni fuerūt r̄ erūt aliq̄ ty rān. ſi hec diſtinctione accipit̄ ſm illud q̄ p̄cipali deſ cribit̄ in p̄cedētibz d̄ ſubſequētibz. heretici d̄o futuri ſunt iter xpianos r̄ ſq̄ ad finē mūdi. ſicut oſidit ſalua. Dat. r̄iſ. p̄ pabolā zizanie ſeminate in medio tritici quā noluit eradicari r̄ ſq̄ ad meſſem. p̄quā intelligit̄ tps iudicij. p̄pter q̄d ps lra i generali durat r̄ ſq̄ ad ſi nē ſeu terminū hui' libri. r̄ diuidit̄ i tres ptes nā p̄i mo deſcribit̄ ſtat' ecclie iudiciū p̄cedēs. ſcdo iudiciū p̄comitās. r̄iſ. ca. ibi. Et uidi t̄ronū magnū. ſitio ſub ſeq̄ns. ibi. Et ego iohes. q̄ p̄ia ps diuidit̄ i duas ptes. nā p̄iō deſcribit̄ pugna iter ecclia r̄ hereticos dictos pprie. ſcdo iter ip̄az r̄ hereticos dictos et̄ſo noie ca. r̄iſ. p̄iō adhuc in duas. nā p̄iō agit d̄ inuictoribz he reſim. ſcdo d̄ fauoribz r̄oz ca. r̄iſ. p̄ia adhuc i duas. q̄ p̄iō p̄tineat ſe p̄dictis. ſcdo exequit̄ de hereticis. ibi. Et ſeptē āgeli. q̄n p̄cedēti d̄o p̄te duo ſunt dicta d̄ ſta tu ecclie. ſp̄cūto tyrānoz. r̄ ſolatio ſeq̄ns p̄ ſtāni nū. p̄iō ḡ ſe p̄tineat p̄iō. poſt ſcdo. ibi. Et angelus Circa p̄mū ponit̄ q̄dā breuiter p̄ſecutio poſt tps p̄ſtā ſim excitata p̄ulianū apoſtātā q̄ interfecit paulū r̄ iō hānē r̄ plures alios r̄ multa mala r̄ dāna intulit xpia nis. r̄ de ipſo dicit̄ hic. b Factū eſt ſilētiū in celo id eſt in ecclia militāte que frequētē i libro hoc celū noiaſ vt p̄dictū ē. iſte cū iulian' p̄cepit ecclias clau di. p̄hibens diuinū officiū ſolēnter celebrari r̄ ſic fa ctum eſt ſilētiū in celo. quia ramen iulianus apoſta ſa parum impauit ſc̄z anno r̄ ſex menſibus ſm p̄ie

ro. ideo ſubdiſ c Quasi media hora. nam ipſo in bello perſarum interfecto a parte fuerunt ecclesie. r̄ ce pit religio xpiana gaudere. vt haberetur in legendis fan ctozū martyrum iohannis r̄ pauli. ſequenter ponitur continuatio ad ſententiā cū dicitur.

altare aureū q̄d ē aſi t̄bro dei. Et aſcēdit ſum' icēſo r̄ de orationibz ſctōz de manu āgeli corā deo. Et accepit āgel' t̄buribulū r̄ impleuit illud de igne alta ris r̄ miſit i terrā. r̄ ſctā ſt tonitrua r̄ voces r̄ ful gura r̄ tremor' magn'. r̄ vij. angeli q̄ hēbāt ſeptēz tubas pauerūt ſeyt tuba

d Et uidi ſeptem angelos r̄. de iſtis uero ſeptēz angelis et eorum tubicinis d̄cetur in ſequenti bus ſigillatim.

e Et alius angelus h̄ic ponit̄ continua tio ad ſcōm p̄cedēs quod fuit ecclie li berratio per cōſtanti num ad quā ſecura fuit ecclieſtarum edis ficatio. r̄ diuini ſolennis celebratio ad hanc autem cele b̄ritatem addidit d̄a maſus papa. qui ſa

tis cito poſt tempus ſuliam apoſtate p̄ſuit ecclieſie romane r̄ ordinauit per omnes ecclieſias pſalmos die noctuq̄ canere. r̄ et in fine pſalmoz diceret. Gloria pa tri r̄ filio r̄. p̄pter q̄d de ipſo dicitur. e Et al' an gelus ſc̄z papa damafus. qui fuit al' a ſeptem p̄dictis f̄. Q̄n̄ r̄ ſtetit ante altare. quia p̄ſuit ecclieſie roma ne. g Habens t̄buribulū aureū id eſt cor deo de uorū ſm illud ps. cl. Dirigatur oratio mea ſicut incē ſum in conſpectu tuo.

h Et data ſunt ei incenſa multa. que ſunt orationes ſanctorum. nā p̄ auctoritatem apoſtolicā a deo ſibi datā orationes ſanctorū augmētate ſunt r̄ multipli cate ſunt per orbem. i Et daret de orationibz ſan ctozū oim. r̄ ad ſummū em̄ pontificem p̄tinet referre deuotionē ip̄i in deſ cū ſit caput vniuerſalis ecclie. l Et accepit angelus t̄buribulū r̄. nā a deo accepit donū ſeruide charitatis.

l Et miſit in terrā. q̄r fauore charitatis a deo acces pte induit ad ſeruorē deuotiōis habitatores terre vt dictū eſt. m Et facta ſunt tonitrua. ſancte p̄dicat tionis. n Et voces diuine laudis. o Et fulgu ra choruſcationū in miraculis. nā illo tēpore multi p̄ lari r̄ alij deuoti habuerunt gratiā miraculoz in ecclia p̄ Et terre motus. nā p̄ iſta mora fuerūt corda ter res na ad opationē boni. ſit ponit̄ cōtinuatio ad ſequen tia cū dicit̄. q Et ſeptem angeli r̄. de quibz ſtatim dicit̄ poſtea. r Et primus angelus. H̄ic cōſequen ter exequitur de heretiarchis. r̄ licet multi fuerunt. tñ de quatuor tantū facit exp̄ſſam mentionem contra quos quatuor generalia concilia r̄ p̄ncipalia fuerunt cōgregata. r̄ ſm hoc diuidit̄ in quatuor ptes que p̄tes bunt p̄ſeq̄ndo. in hac p̄ima ſit mentio de artia q̄ ſu pbia inſtatus et̄rorem aſſeruit cōtra articulum ſancte trinitatis dicens q̄ ſicut pater r̄ filius r̄ ſpirituſ ſanct' ſunt diſtincti in pſonis. ita etiā in eſſentijs. r̄ ſic ſolus pater erat uer' de' ſilij r̄ ſpirituſ ſanct' creature. r̄ neuiſ poſſet dici deus niſi tñ participatiue. cōtra hūc erro rem congregatum eſt generale cōcilij. ccc. viij. ep̄oz in iudea ciuitate diſthynie r̄ adēnatū eſt ibi dogma puer ſum artij. nō tñ ab et̄rore deſtituerūt plures ei' diſcipu li. ſed eū renouātes inſecerūt etiā plures p̄ſeip̄es r̄ im parozes p̄ſecutionē cōtra catholicos monētes. vt in ſequētibz apparebit. de hac igit̄ artia dicit̄.

r Et prim^o age. i. arri^o. nā hoīes mali ita noīant in h libro āgel sic^o hōi. et dictū ē in pī. ca. pce. a Tuba cecinit. cū magno boatu et supbia dictā heresum publicā
b Et facta ē grādo. i. grādis tēpestas q̄ noīe grāz (do. dis frēq̄nter et vulgari locutiōe designat in ecclia q̄ p h fuit itra se diuisa. **U**hi
 bz. r. li. fceē bysto. ea tēpestare facies ecclie feda et admodū turpis erat. nō em̄ sic prius ab externis s; a p. pīs vastabat fuga bat ali^o. et ali^o fugaba tur et vterq; de ecclia esse se dicebat.
c Et ignis mixtus sanguie. i. ignis emulatiois ex q̄ secuta est effusio sanguis et potissime tpe valētis i patoris q̄ lapsus i heresum arrianā pseq̄ba tur catholicos eorū. aliq̄s cōburedo. et ali os gladio occidēdo. talis modis varijs affligendo.
d Et ter. pars terre cōbusta ē. d; autē hic tertia ps terre xpiani. alie due ptes iudei et pagani. q̄ le gē moysi nō habuerūt. nec fidei pī receperūt. igit de ter tia pte q̄ xpianitas d; loq̄r hic iohes q̄ igne ariane pfi die fuit corrupta i laicō. q̄ p terrā dsignat. eo q̄ terrenis actib; sūt intēti. et in pīatis et clerici q̄ significat p arbo res. eo q̄ p cognitiōe scripturarū sūt sup alios eleuati p senū viride intelligit nouelli ad xpianitatē dispositi. et hi fuerūt plos gothorū. q̄ volens xpianos fieri misit ad valētē ipatorē p sacerdotib; xpianis hīdis. q̄ docerent eos de fide catholica et ecclīasticis factis. et ipe misit eis p sbyteros arrianos sic ipe arrian^o erat q̄ corrupeit eos p hēsi arriana. iō d;.
e Et ter. ps terre rē. et patz ex dictis ē Et scōs angel. i. hic pīr agit de scōo heresiarcha (līa. i. macedonio q̄ differebat ab arrio. d. filiū eē eiusdē na ture cū pfe s; ueniebat cū eo. d. spīscitū eē creaturā et seruū filiū. iō de ipō d;.
f Et scōs ange. i. macedoni^o q̄ d; angel^o sathane. **g** Tuba cecinit. i. statu superbie mor^o errorē docuit. **h** Et tanq̄m mōs magn^o. i. heresis magna. **i** Ardēs igne. i. pīdie. **k** Diffus ē i ma re. i. ecclia rōne baptismi p mare designatā eo q̄ mare est receptaculū oīm aq̄z. et ecclia vnica ē p baptismi sa lē
l Et facta ē ter. ps maris sanguis. i. deturpa (cramētū. ta ē tertia ps aq̄ baptismal. accipiēdo pte tū valē large. baptism^o em̄ fērt i noīe trinitatis cuius tertia psona est spīscitū. q̄ fm errorē macedoni^o d; deturpari. p quem asserit creatura eē fūlis p dītōis vt dictū ē. **m** Et mor tua est in eo. i. in errore dicto. **n** Terna ps creature. qz multi p baptismū regenerati et noua creatura facti n
o Et ter. ps naui (corrupti fuerūt p errore macedoni^o. um interit. qz mactia ps pīator et curatoz p q̄s duci de bēt atq̄ ad salutē portū. corrupti fuerunt p errore dictū. s; sic vo macedoniū aggregata fuit scōa vniuersal sinod^o i cōstātinopoli. d. epoz in q̄ dict^o error fuit xdemnar^o.
p Et ter. ange. hic pīr agit de tertio heresiarcha. i. pelag io q̄ tpe archadij q̄ honoris errauit circa grām spīscitū asserēs q̄ line ea poterat hō er pur naturalib; mereri tū eternā. dicebat etiā q̄ pueri nascūt sine culpa originali

et p^o pīs q̄ a culpa nō purgāt aq̄ baptismali. de h g dicit. o Et ter. ange. i. pelagi^o. Tuba cecinit. exponat vt pri^o p Et cecidit de celo. i. de ecclia militate q̄ frēq̄nter celū noīat in scriptura no. test. vt. s. et iū ē. de h em̄ celo cecidit pelagi^o i errorē p dītū de q̄ subdit. q Stella ma gna. fuit em̄ hōlkar^o et religiosus. i. mona^o r Ardens (cpus. tanq̄ facula. multos em̄ corrupeit rōne līa ture et rōne apparētie scitaz i bītu religio so et quertatione.
s Et cecidit i ter. p. flu. r. c. p fontes et flu mina designat ecclia baptismalib; aq̄s cō gregata et sancitificata
t Et nomē stelle d; absinthiū. qz s dulce dinē gte spīscitū p dī v
u Et facta (cabat. ē ter. ps aq̄z in absin thiū. qz magna pars ecclie corrupta fuit p ei^o dogma puerum.
v Et mlti hō. mori sunt spiritualiter.
y De aq̄s. i. de eius dogmatib; pueris. **z** Quia amare facie sūt. i. s;ne dul a Et artus (cedim spīscitū et spūaliter vniūficatū. ange. hic pīr agit de q̄to heresiarcha. i. eutice q̄ i dīo nō iesu xpo asseruit eē vnā naturā. sic et vnā psonā. d. q̄ ex natura diuina et hūana i incarnatōe facta ē vnā nafa p q̄ndā pfusione seu p mictōe. sic ex elem̄t suo mō resul tat vna mixta natura. qd ē impossibile. cū natura diuina nō sit alteri cōmiscibilis. nec aliq̄ mō trāsmutabilis igit de ipō d;.
et q̄r angelus. scilicet eutyces.
b Tuba cecinit. expōat vt. s. c Et p cussa ē ter. ps sol i. deitaz q̄ d; sol Sap. v. Et sol itelligētie nō luxit nobis tū hic ps accipit valde large in q̄ntū sūt ē vnā de trib; psonis i diuīs. q̄ fm errorē euty^o d; p cussus. qz fm ipūz si eēt hō neq; de^o. sic murtū si ē aliq̄ elemētōz. s; alia na tura er eis resultās. d Et ter. ps lūi. ecclie cur^o mlti e
f Et ter. ps (simplices i fecti et p cussi fūit dicto errore stellaz. i. epoz. qz aliq̄ euty^o p sēfēt et scrip sēt et sic ob scurati tenebr^o error^o fūit. **f** Et diei h rē. Per quē in telligit no. test. et p noctē vt^o Ro. iij. Nox p cēssit. dies at appropinq̄bit rē. Et igit sens^o q̄ iste eutyces cur suis seq̄cib; obscurauit scripturas veter^o et no. test. q̄ loquū tur de natura diuina et hūana xpī. tāq̄ de distinctis et mco
g Et vidi. Postq̄ be iohes (fuit eas exponēdo pueris. locutus est de heresum inuentorib; hic pīter loquitur de eaz fautorib; et primo amittit breuem p fationem. se cundo psequitur intentionē cap. seq̄n. Circa primū diē
h Et vidi et audiui vocem vnus aq̄le. id est ipsius met iohannis qui per aquilam designatur. loquitur em̄ hic de semetipso tanq̄ de alia persona sicut cōter loqui tur in euāgelio suo. vnde ea. vltimo dicit de seipō. Hic est discipulus ille qui testimonium perhibet de his rē.
i Volantis per mediū celi. qz vidit ecclie decursum. vt p dītū est. q̄ qdē ecclia h h. frēq̄nter celū noīatur
k Et dicētis vō. mag. p qd designat magnitudō tribu
l Ave ve rē. p qd designat q̄ sub (lationis future. tubicāno trium angelorū sequentium describit maiorē tribulatio q̄ sub tubicinis. iij. pcedēntium. dicit aq̄z.

Apocalipsis

3 Habitatio in terra. id est cor bonis et malis. nam
viri sunt habitatores terre. secundum cursum vite presentis. tribu
lationes enim descripte sub tubicinio trium angelorum sequen
tium. primum fuerunt catholicorum et primum hereticorum et videbunt
plequendo. poterit autem per ista. aliter exponi. et vox aquile de qua
dicitur fuerit vox cuius
dam sancti patriarche
constantinopolitani per
aquila designati. ut di
ctum est. et ca. iij. que
assisteret deo vidit io
hannes et videntem que
h ponunt ceterorum ex
positio non mutat.

E Cap. ix.
Et dicit angelus. et
be. iohannes. per
sequitur intentum de be
refum fantorum qui
dicunt. propter hereticos
et dividit in tres partes.
quod primo agit de be
tericis. dicit. propter quod
ad vandalos. scilicet
quod ad italicos. ibi.
Et sex angeli. tertio quod
ad gothos. et ca.
ibi. Et in illa hora. pri
ma in duas. quod primo
iohannes crequit. pro si
tu. scilicet declaratur ad
dā dictum. ibi. Et simi
tudines. Et circa pri
mū sciendū quod valēs ipator ad terrā gothorum valētis re
cipe fidem christi misit sacerdotes arrianos. et. d. dictum est
per os isacta et ges illa heresi arriana. et sicut ges euāgelii
ca quod magna tribulatione fecit apheica. et postea in italia
et tū in gallia. ut h. tri. li. spec. hyslo. et in pluribus chroni
a. Et dicit angelus. valēs qui cepit ipare anno (cis. dicit igitur.
dñi. ccc. lxxv. b. Et vidit. et. c. cecidisse. i. valētē
d. ex pñatione. propter sue et altitudine fidei. catholice
cecidit. i. heresim arrianā. et dictum est. d. angelus. b. et stel
la. sicut. et. i. ca. qd. hōies. Elle dicunt. et angeli. Septes
stelle angeli sunt. vñ. eccliar. c. Et da. est ei cla. pu.
abyssi. i. pñas reveladi et al. tradi heresim arriā pñenatā
nā p pñatē impiatē misit sacerdotes arrianos ad infi
ciendū pños multos. iō subdit. d. Et apuit puteum
abyssi. et ascendit fumus. et. i. doctrina erronea vitatis ob
scurata. iō subdit. e. Et obscurat. e. sol. i. rps qui
fuit heresim illā negat esse ver. deue. ut dictum est. ca. pñe.
f. Et aer. i. ecclia. q. illuminat a rpo. sicut aer a sole. i.
sibili tñpibz. añt illis ecclia errore arriā fuit obscurata. i
tñ q. maior pars ecclie facta fuit arriana. g. Et de fu
mo putei erexit locustae. i. euādali heresi arriana infe
tri. q. dicunt locustae. q. sicut locustae saltant de loco ad lo
cū. sic euādali de hispania trāsierunt in apheicā. et. i. de po
stea intrauerunt italia et gallia eas vastado. iō subdit.
b. Et data ē illis pñas. i. nocēdi hoibz cautelis dece
ptionibz et armis. h. enim pñissimum est eis a deo suo iudi
cio occulto. i. Et pñceptū ē illis. i. pñbet a deo.
l. Ne lederent fenū. et. ad cū intellectū sciendū quod
apheica an ingressum euādalorum erat hitata prima a rpi
nis et prima a paganis. sicut et multe terre tñpibz illis pa
ganos aut occiderunt non aut rpianos. q. rpiani qñtū ad
minores significant p fenū terre qñtū ad mediocres p
oēvinde. qñtū ad maiores p arbores. i. Nisi tñ ho.

Hitatibz in terra. id est cor bonis et malis. nam
viri sunt habitatores terre. secundum cursum vite presentis. tribu
lationes enim descripte sub tubicinio trium angelorum sequen
tium. primum fuerunt catholicorum et primum hereticorum et videbunt
plequendo. poterit autem per ista. aliter exponi. et vox aquile de qua
dicitur fuerit vox cuius
dam sancti patriarche
constantinopolitani per
aquila designati. ut di
ctum est. et ca. iij. que
assisteret deo vidit io
hannes et videntem que
h ponunt ceterorum ex
positio non mutat.

E Et dicit angelus. et
be. iohannes. per
sequitur intentum de be
refum fantorum qui
dicunt. propter hereticos
et dividit in tres partes.
quod primo agit de be
tericis. dicit. propter quod
ad vandalos. scilicet
quod ad italicos. ibi.
Et sex angeli. tertio quod
ad gothos. et ca.
ibi. Et in illa hora. pri
ma in duas. quod primo
iohannes crequit. pro si
tu. scilicet declaratur ad
dā dictum. ibi. Et simi
tudines. Et circa pri
mū sciendū quod valēs ipator ad terrā gothorum valētis re
cipe fidem christi misit sacerdotes arrianos. et. d. dictum est
per os isacta et ges illa heresi arriana. et sicut ges euāgelii
ca quod magna tribulatione fecit apheica. et postea in italia
et tū in gallia. ut h. tri. li. spec. hyslo. et in pluribus chroni
a. Et dicit angelus. valēs qui cepit ipare anno (cis. dicit igitur.
dñi. ccc. lxxv. b. Et vidit. et. c. cecidisse. i. valētē
d. ex pñatione. propter sue et altitudine fidei. catholice
cecidit. i. heresim arrianā. et dictum est. d. angelus. b. et stel
la. sicut. et. i. ca. qd. hōies. Elle dicunt. et angeli. Septes
stelle angeli sunt. vñ. eccliar. c. Et da. est ei cla. pu.
abyssi. i. pñas reveladi et al. tradi heresim arriā pñenatā
nā p pñatē impiatē misit sacerdotes arrianos ad infi
ciendū pños multos. iō subdit. d. Et apuit puteum
abyssi. et ascendit fumus. et. i. doctrina erronea vitatis ob
scurata. iō subdit. e. Et obscurat. e. sol. i. rps qui
fuit heresim illā negat esse ver. deue. ut dictum est. ca. pñe.
f. Et aer. i. ecclia. q. illuminat a rpo. sicut aer a sole. i.
sibili tñpibz. añt illis ecclia errore arriā fuit obscurata. i
tñ q. maior pars ecclie facta fuit arriana. g. Et de fu
mo putei erexit locustae. i. euādali heresi arriana infe
tri. q. dicunt locustae. q. sicut locustae saltant de loco ad lo
cū. sic euādali de hispania trāsierunt in apheicā. et. i. de po
stea intrauerunt italia et gallia eas vastado. iō subdit.
b. Et data ē illis pñas. i. nocēdi hoibz cautelis dece
ptionibz et armis. h. enim pñissimum est eis a deo suo iudi
cio occulto. i. Et pñceptū ē illis. i. pñbet a deo.
l. Ne lederent fenū. et. ad cū intellectū sciendū quod
apheica an ingressum euādalorum erat hitata prima a rpi
nis et prima a paganis. sicut et multe terre tñpibz illis pa
ganos aut occiderunt non aut rpianos. q. rpiani qñtū ad
minores significant p fenū terre qñtū ad mediocres p
oēvinde. qñtū ad maiores p arbores. i. Nisi tñ ho.

quod non habet signum dei. i. paganos quod non sunt signo crucis co
signati. in Et datum ē illis ne occiderent eos. istud
refert ad rpianos de quibus pñditerat. sub vno enim pñteru
lie sacra scriptura transit aliqui de aliquibus pñsonadis
alias. loquēdo ac si essent eedē sic pñz pñ. lxxv. Cū oc
cideret eos qñebant
eū. et tñ certū ē quod aliq
erāt occisi. et aliq que
rētes eū pñia ducti et
eodē mō loquitur hic
de habitatoribus aphe
ice. primum erāt rpiani
et primum pagani. et sic
de vna pñte trāsīt ad
aliā sub eodē tectu.
n. Et ut cruciaret
eos. et enim non occide
rēt rpianos. et dictū
ē. tñ affligerunt eos
multipliciter et spāl. epōs
et doctores expellen
do et aliq corpāl. af
figendo. vñ honori
c. vandalos. rē mī
ros. epōs exiliū mī
sit. et sūt trāscemun
dus quod post eū regna
uit et giliorine. q. aliq
b. epōs orthodori
liguas fecit extrahi et
radicē amputari. q.
tñ postea dono dei
loqñbant et pñdicaban

tur. secundum quod dicit Breg. dyalo. li. iij. o. Desidero quod
pñ designat quod regnū vandaloꝝ duravit tñpibz quinq
regū et tñc fuit exterminatū p bellariū patriciū a iustis
mano ipatore in apheicā missus. p. Et cruciat. eoz
et cruciat. scorpibz. nā aliq. tñp. regū primo simulaue
rāt benivolētiā et pñas. et eos postea graviter afflure
rūt in tñm quod multi eoz magis vellēt mori qñ videre talē
pñtationē eccliar et ministratoꝝ ei. sic d. i. Adach.
iij. Del. est nobis mori in bello qñ videre mala gēti
nre et sanctoꝝ. iō subdit. Et in dieb. illis querēt hoies
mortē. et. Et similitudines. Dicit pñt declarāt qd
dā dictū. vandolos enim dixerat locustas. iō additōes ali
qñ euādaloꝝ exprimit noie locustar dices. Et si
mī. locustar similes eqs paratis i. pñi. pñ designans
quod euādali fuerūt hoies bellicosi. s. Et sup. capita
eoz tñq. corone siles auro. pñt aut i. scriptura lignatur
fulgoꝝ sapie. euādali. ho inter ceteros barbaros pñ. us
hñe videbant de fulgoꝝe naturalis idultrie. q. i. ordines
ad bonū sortit nomē sapie. q. dñ. sciētia sapida. si autē
ad malū sortit nomē cautele. sicut aut erat i. eis. et iō
nō dñ. q. haberēt coronas aureas. s. siles auro. nā pñuā
dā similitudinē bonū et malū trāsferim. v. De tha.
sicut dñ. Sapiēs latro vel bon. q. pñedit in furtis suis
t. Et facies eoz sicut facies hoim. q. rō q. (cautelese.
distinguit homo a ceteris animalibus plus vigebar i. eis
qñ in ceteris barbaris gētibz. ut dictū est.
v. Et habebāt capil. sicut capil. mulierū. q. nutriebāt
capillaturā. sicut fit ad huc in aliquibus gētibz.
t. Et dētes eaz sicut dētes leo. erāt i. quo designat fe
rocitas eoz. y. Et habebant loricas aureas. nā ar
mati erāt ad gentes alias impugnandū. z. Et vox
eaz sicut vox currus eqz. et. q. cū magno strepitu pñ
cessit eoz exercit. p. italia et gallia. ut pñdictū est.

Liber

a Et habebat cau. siles scor. p. s. nia ex dict. s. r. s. q. ibi
b Et habebat sup. c. d. cu. intellectū sciendū. q. s. m. p. io
ny. i. d. n. o. b. o. naturalia fināte itegra. p. p. s. remāte
in eis ordies distincti put sequit distinctionē nature. te
nef aut cōiter a doctorib. q. aliq. ceciderit de singul. ordi
dimbo. r. sic noia sin
gulor demonū rema
nēt i demonib. p. u.
mus. at ordo inferio
ris hierarchie noia
ord. o. principatū. q.
p. sunt diuersi regni
s. sic angeli sc. i. p. mo
uēt diuersa regna si
bi cōmissa ad bonū.
sic p. oppositū sūt an
geli mali ea ipellētes
ad malū. igit. de ange
lo malo p. s. d. e. n. t. e. r. g.
d. andaloz d. z. hic
b Et habebat sup. se
regē angelū abyssi. cō
pellētē eos ad vasta
tionē boni. i. o. subdit.
c Qui nomē hebra.
abaddon. i. d. i. s. p. g. e. n. s.
vel exterminās. r. po
nif. h. nomē i. t. r. i. b. l. i.
g. u. s. principalib. q.
p. s. hoies de liguis
ist. exterminauerunt.
vel q. iohānes scribe
bat vniuersali ecclie
q. fundata est in oib. linguis p. tres p. c. i. p. a. l. e. s. hic signi
ficat. d. E. v. n. i. s. a. b. i. t. a. v. n. a. g. r. a. u. i. s. p. l. e. c. u. r. i. o. s. v. u. a.
daloz. e. Et ecce v. e. a. d. h. u. c. d. u. o. v. e. i. d. u. e. g. r. a. u. e. s. t. r. i.
balatōes alie. f. Et s. e. r. t. o. a. n. h. i. c. p. s. i. r. a. g. i. t. d. e. f. a. u. t. o. r. i. b.
heresum q. n. t. u. ad italicos r. p. c. i. p. e. s. e. s. t. a. t. i. n. o. p. o. l. i. t. a. n. o. s.
Ad cui. intellectū. sciendū. q. anastasi. ipator. h. e. s. i. e. u. r. y.
ciana corrupt. cepit iperare āno d. s. i. c. c. e. r. a. t. i. s. i. m. p. a. u. i. t.
ānis. x. x. v. r. t. u. c. r. e. g. n. a. b. a. t. i. i. t. a. l. i. a. t. h. e. o. d. o. r. i. c. r. e. r. a. r. i. a. n. u. s.
r. t. u. c. t. p. i. s. e. l. e. c. t. i. s. u. r. d. u. o. p. a. p. e. i. p. r. e. t. i. d. e. s. i. s. y. m. m. a. c. h. r. l. a. u.
rēti. p. q. b. o. f. a. c. t. a. e. s. t. p. r. e. t. i. o. m. a. g. n. a. i. n. p. p. l. o. x. p. i. a. n. o. r. i. d. e.
r. o. p. c. e. d. e. s. v. s. q. h. o. i. c. i. d. i. a. m. u. l. t. a. f. i. n. a. l. i. t. t. i. e. c. c. l. i. a. l. a. u. r. e. t. i. u.
r. e. p. u. l. i. t. r. s. y. m. m. a. c. h. u. a. p. p. r. o. b. a. u. i. t. p. a. s. c. a. s. i. a. u. t. d. y. a. c. o. n. u. s.
c. a. r. d. i. n. a. l. i. s. a. l. s. e. e. t. f. a. n. c. e. r. d. e. u. o. r. t. i. i. s. h. e. r. a. u. i. t. q. l. a. u.
r. e. t. i. u. q. n. t. u. p. o. t. u. i. t. s. u. s. t. i. n. u. i. t. p. p. q. b. o. p. o. s. t. m. o. r. t. e. s. u. a. i. n. u. e. n.
t. u. s. f. u. i. t. i. p. e. n. a. p. u. r. g. a. t. o. r. i. i. g. e. r. m. a. n. o. e. p. o. c. a. p. u. a. n. o. v. t. r. e.
f. e. r. t. B. r. e. g. d. y. a. l. l. i. b. u. s. u. s. e. r. h. a. u. t. m. o. r. t. a. e. s. t. t. r. i. b. u. l. a. t. i. o. m. a.
g. n. a. i. n. e. c. c. l. i. a. p. l. a. t. t. u. o. r. h. o. i. e. s. p. d. i. c. t. o. s. s. l. a. u. r. e. n. t. i. u. r. s. y. m.
m. a. c. h. u. p. p. a. p. a. t. u. r. a. n. a. s. t. a. s. i. u. r. t. h. e. o. d. o. r. i. c. u. p. z. e. l. o. h. e. r.
e. s. u. m. s. u. a. r. n. a. v. i. d. e. t. e. s. c. l. e. r. c. a. t. h. o. l. i. c. u. s. p. r. e. t. e. n. d. e. n. t. e. v. s. q. a. d.
h. o. i. c. i. d. i. a. r. e. p. u. t. a. u. e. r. u. t. e. u. p. e. i. o. r. e. t. q. a. s. i. s. i. l. i. t. d. o. c. t. r. i. n. a. c. a.
t. h. o. l. i. c. a. p. p. f. q. b. o. i. n. c. i. t. a. n. t. f. u. e. r. u. t. a. d. e. l. p. l. e. c. u. t. i. o. n. e. r. i. s. i. s. i. q. t.
t. u. o. r. p. d. i. c. t. i. n. o. i. a. n. t. h. i. c. a. n. g. e. l. i. q. n. o. m. e. a. n. g. e. l. i. i. n. h. i. b. r. o.
i. n. d. i. f. f. e. r. e. t. e. r. a. t. t. r. i. b. u. i. t. b. o. i. s. r. m. a. l. i. s. v. t. p. s. e. r. s. u. p. r. a. d. i. c. t. i. s.
h. o. i. s. i. g. i. f. p. m. i. s. s. i. s. s. i. c. p. c. e. d. i. t. q. p. r. i. o. p. o. n. i. t. e. c. c. l. i. e. t. r. i. b. u. l. a.
t. i. o. s. c. d. o. e. l. p. o. l. a. t. i. o. c. e. p. r. i. a. a. d. h. u. c. i. d. u. a. s. s. i. n. p. r. e. p. r. i. n.
c. i. p. a. l. e. r. i. c. i. d. e. t. a. l. e. q. i. n. a. p. i. t. i. b. i. E. t. c. e. t. e. r. i. h. o. C. i. r. c. a. p. r. i. m. u. s.
f. E. t. s. e. r. a. n. t. u. c. e. c. i. l. l. a. u. r. e. t. i. u. q. c. o. n. a. t. u. i. p. r. o. b. o. r. i. s. d. z. d. z.
b. o. s. u. p. b. o. a. d. p. a. p. a. t. u. i. a. n. b. e. l. a. u. i. t. g. A. t. a. u. d. i. u. i. v. o. c. e. r. e.
s. v. o. c. e. p. a. s. c. a. s. i. c. a. r. d. i. n. a. l. d. e. c. o. l. l. e. g. i. o. e. c. c. l. i. e. r. o. m. a. n. e. e. r. f. i. t.
q. i. n. e. l. e. c. t. i. o. e. d. e. d. i. t. v. o. c. e. s. u. a. l. a. u. r. e. t. i. o. r. e. l. p. r. e. s. u. s. t. i. n. u. i. t. e.
e. c. c. l. i. e. i. m. u. n. i. t. a. t. e. h. D. i. c. e. t. e. r. s. e. r. t. o. a. n. g. e. l. o. i. l. a. u. r. e. t. i. o.
i. S. o. l. u. e. q. t. t. u. o. r. a. n. q. a. l. i. s. u. r. i. n. s. u. m. a. e. u. p. h. r. a. t. e. i. i. r. o. s.
m. a. n. o. u. m. p. i. o. q. d. v. o. c. a. t. s. u. m. m. e. m. a. g. n. u. s. p. p. t. e. r. m. u. l. t. i. t. u. d. i. n. e.

pp. oz in p. o. e. r. i. t. e. n. t. i. u. s. s. m. q. d. z. i. r. e. s. q. i. n. u. l. t. e. p. p. l. i. m. u. l.
t. i. n. o. i. a. f. e. r. i. a. e. u. p. h. r. a. t. e. s. q. z. s. i. c. e. u. p. h. r. a. t. e. s. e. s. t. q. r. e. s. s. u. m. r.
p. a. d. i. s. i. B. e. n. i. q. s. i. c. i. n. t. e. r. q. t. t. u. o. r. r. e. g. n. a. p. r. i. c. i. p. a. l. i. a. r. e. g. n. u. r. o.
m. a. n. o. r. d. z. u. s. q. d. a. s. i. q. i. n. h. a. u. t. u. n. p. i. o. q. t. t. u. o. r. a. n. g. e. l. i. s. e. z.
l. a. u. r. e. t. i. s. y. m. m. a. c. h. a. n. a. s. t. a. s. i. r. t. h. e. o. d. o. r. i. c. t. e. n. e. b. a. t. l. i. g. a. n. t.
a. s. i. e. l. e. c. t. i. o. n. e. l. a. u. r. e. t. i. s. i. n. q. n. t. u. c. e. s. s. a. b. a. t. a. b. e. c.
c. l. e. s. i. e. t. u. r. b. a. t. o. e. q. e. l. p. e. l. e. c. t. i. o. n. e. a. d. t. u. r. b. a. t. i. o.
n. e. e. c. c. l. i. e. e. r. c. i. t. a. t. i. f. u. e. r. u. t. m. o. p. d. i. c. t. o. i. o. s. u. b.
d. i. s. E. t. s. o. l. u. t. i. s. u. n. t. r. e. l. i. Q. u. i. p. a. r. a. t. i. e. r. a. t. i. i.
h. o. r. a. r. d. i. e. m. r. e. s. p. a. r. t. i. n. u. e. e. c. c. l. i. a. m. p. t. u. r. b. a. r. e.
S. c. i. e. d. u. t. i. q. p. a. s. c. a. s. i. s. t. a. s. p. l. a. u. r. e. t. i. o. n. o. i. n. t. e. d. e. b. a. t. h. a. c. t. u. r. b. a.
t. i. o. n. e. s. q. z. s. e. c. u. r. a. f. u. i. t. l. y. p. r. e. r. e. t. i. n. t. e. t. i. o. n. e. m. a. d. e. l. e. c. t. i. o. n. e. l. a. u. r. e. t. i. s.
c. u. i. v. o. c. e. s. u. a. d. e. d. i. t. i. o. d. z. h. i. c. d. i. s. s. e. l. a. u. r. e. t. i. o. S. o. l. u. e. q. t. t. u. o. r. a. n. g. e. l. o. s.
r. e. q. z. p. e. r. a. m. b. i. t. i. o. s. i. p. e. r. a. l. i. q. t. r. e. s. p. c. e. s. s. e. r. u. t. a. d. e. c. c. l. i. e. t. u. r. b. a. t. o. r. s.
l. E. t. o. c. c. i. t. e. r. t. i. a. p. h. o. i. u. m. h. t. e. r. t. a. p. s. d. z. p. p. l. s. c. a. t. h. o. l. i. c. v. t. d. i. c. t. i. s. e. s. t. s. u. s. u. s. q. c. a. p. q. i. n. m. a. g. n. a. p. r. e. f. u. i. t. o. c. c. i. s. u. s. p. r. i. m. p. m. a. l. o. s. a. d.

berētes laurētiō r. sūt p. t. i. ad berētes symmacho. r. p. r. i. p. a. n. a. s. t. a. s. i. u. i. m. p. a. t. o. r. e. h. e. r. e. t. i. c. i. q. m. i. l. t. o. s. e. p. o. s. i. c. r. i. l. l. u. m. i. n. i. s. i. t. r. m. u. l. t. o. s. c. a. t. h. o. l. i. c. o. s. a. f. f. i. x. i. t. r. p. r. i. m. p. t. h. e. o. d. o. r. i. c. u. r. e. s. g. e. a. r. i. a. n. u. s. q. t. o. t. a. i. t. a. l. i. a. q. n. t. u. a. d. o. r. t. h. o. d. o. r. o. s. g. l. a. d. i. o. p. d. e. r. e. v. o. l. u. i. t. r. s. a. n. i. o. b. e. m. p. a. p. a. r. s. y. m. m. a. c. h. u. r. h. o. e. t. i. u. v. i. r. o. s. p. d. a. r. i. s. s. i. m. o. s. r. s. u. l. e. s. m. a. r. t. i. r. i. z. a. u. i. t. v. t. h. a. b. e. t. i. n. l. e. g. e. d. a. m. E. t. n. u. m. e. r. e. q. s. t. r. i. s. e. r. : (s. a. n. i. o. b. i. s. p. a. p. e. r. m. a. r. t. y. i. s. c. i. t. u. s. i. a. d. b. e. r. e. t. i. u. p. d. i. c. i. s. q. t. t. u. o. r. r. m. o. u. e. t. i. u. c. o. s. a. d. t. u. r. b. a. t. i. o. n. e. m. x. p. i. a. n. o. r. n. V. i. c. i. e. s. m. i. l. i. e. s. d. e. n. a. m. i. l. i. a. h. i. c. p. o. n. i. t. n. u. m. e. r. d. e. t. e. r. m. i. n. a. t. u. s. p. n. u. m. e. r. o. i. n. d. e. t. e. r. m. i. n. a. t. o. s. i. c. s. u. s. u. s. q. a. r. d. e. s. i. g. n. a. t. q. i. b. i. e. r. a. t. m. a. g. n. a. m. u. l. t. i. t. u. d. o. o. E. t. i. t. a. v. i. d. i. d. u. o. s. e. q. s. i. s. u. b. d. i. r. o. s. p. r. e. d. i. c. t. i. s. q. t. t. u. o. r. r. o. b. e. d. i. e. t. e. s. e. i. s. i. n. m. a. l. o. r. i. p. a. l. i. t. e. r. a. n. a. s. t. a. s. i. o. r. t. h. e. o. d. o. r. i. c. o. p. E. t. q. s. e. d. e. s. u. p. e. o. s. s. q. t. t. u. o. r. p. d. i. c. t. i. a. n. g. e. l. i. e. o. s. d. o. c. e. n. t. q. h. a. b. e. b. a. t. l. o. r. i. c. a. s. s. i. c. u. t. i. n. b. o. n. i. s. h. o. m. i. b. i. u. s. t. i. s. t. e. s. c. i. a. d. z. e. o. r. l. o. r. i. c. a. p. p. h. e. v. i. I. n. d. u. t. i. l. o. r. i. c. a. m. i. n. l. i. d. e. s. i. c. p. o. p. o. s. i. t. u. m. i. n. i. u. s. t. i. c. i. a. d. i. c. i. t. u. r. h. i. c. l. o. r. i. c. a. m. a. l. o. r. u. m. r. I. g. n. e. a. s. p. e. r. a. p. p. e. t. u. u. s. f. e. r. u. i. d. u. s. n. o. c. e. d. i. s. E. t. h. y. a. c. i. n. t. h. i. n. a. s. i. c. e. l. e. s. t. i. s. c. o. l. o. r. i. s. i. n. q. d. e. s. i. g. n. a. t. a. p. p. a. r. e. s. x. e. l. u. s. f. i. d. e. i. n. a. m. h. e. r. e. t. i. c. i. a. s. s. e. r. e. n. t. e. s. s. e. h. i. c. f. i. d. e. i. v. e. r. i. t. a. t. e. e. r. b. e. x. c. i. t. a. t. s. v. e. r. e. c. a. t. h. o. l. i. c. o. s. p. e. r. s. e. c. u. t. i. o. n. e. t. E. t. s. u. l. p. t. e. r. f. e. d. i. t. a. t. e. v. i. t. i. o. r. e. r. i. s. t. e. m. i. c. i. s. p. e. c. e. d. e. n. t. e. e. x. t. r. a. i. o. p. u. b. m. a. l. v. E. t. c. a. e. q. z. l. p. r. i. n. c. i. p. e. s. m. a. l. o. r. e. t. o. b. e. d. i. e. n. t. i. u. m. r. E. r. a. n. t. t. a. n. q. c. a. l. e. o. i. n. q. u. o. n. o. t. a. f. e. r. u. d. e. l. i. t. a. s. e. o. r. u. m. y. E. t. d. e. o. r. e. e. o. r. p. i. g. n. i. s. s. e. m. u. l. a. t. o. i. s. q. n. t. u. a. d. s. y. m. m. a. c. h. u. r. l. a. u. r. e. t. i. u. s. z. E. t. f. u. v. a. n. i. t. a. t. i. s. q. n. t. u. a. d. a. n. a. s. t. a. s. i. u. a. b. E. t. s. u. l. p. h. u. r. f. e. t. o. r. i. s. q. n. t. u. a. d. t. h. e. o. d. o. r. i. c. u. r. a. r. i. a. n. u. m. b. A. b. h. i. s. t. r. i. p. l. a. r. e. t. e. r. t. i. a. p. s. h. o. i. m. a. g. n. a. p. s. x. p. i. a. n. o. c. P. r. a. s. e. m. e. q. z. i. n. o. r. e. e. o. r. e. s. t. i. i. n. q. t. t. u. r. e. u. m. o. p. d. i. c. t. o. o. r. p. r. i. c. i. p. a. l. i. b. p. d. i. c. t. i. s. s. i. c. r. o. s. e. s. t. p. r. i. m. a. p. s. c. a. p. i. r. i. s. d. E. t. i. n. c. a. u. d. i. s. e. o. r. i. n. m. i. s. t. r. i. s. s. e. q. n. t. i. b. e. o. s. a. d. m. a. l. u. e. h. a. c. a. u. d. e. e. o. r. s. i. m. i. s. e. r. p. e. n. t. i. p. p. t. e. r. a. s. t. u. c. i. a. m. s. e. r. p. e. n. t. i. n. a. q. e. r. a. t. i. n. e. i. s. a. d. c. a. t. h. o. l. i. c. o. s. p. e. r. s. e. q. u. e. n. d. u. m.

Apocalipsis

a Habentes capita. nā in exercitijs sūt tribuni & cen-
turiones & hōmō q̄ sūt capitanei respectu subditorū sibi
b Et in his nocēt. incitabāt em̄ suos subditos ad per-
sequendū vere xpianos. **c** Et cē. hō. s̄ est pas incidēs
talīs. nā ioh. in 15 lib. describit statū ecclie. tpe vō theo-
doric regis de q̄ ime-

diatē an dixerat pri-
git qdam occisio ma-
gna i pagamis q̄ sūt
de ecclia. & sic descri-
bit hic incidēs. tūc
em̄ sarones & turin-
gos pugnauerūt & plu-
res eorū fuerūt occisi
hinc inde q̄ d̄ xpia-
nis in p̄dicta anasta-
si & theodorici p̄secu-
tione. & s̄ est q̄ d̄.
c Et ceteri hōes. s̄.
saronū & turngorū q̄
nō p̄stebant spm̄.

d Qui nō sunt occi-
si in his plagis. i. p̄ fi-
de xpi sup. sunt occisi
morte corpali & eter-
na. & est hic mod⁹ lo-
quendi q̄ apud heb̄.
d̄ decurtatus sic. q̄.
Reg. v. Proposuerat
dauid in die illa p̄mi-
um ei q̄ percussisset ge-
buseū &c. Et si d̄ q̄le
sit illud premium. sed
est sup̄plendum q̄ es-

set princeps militie sic sup̄ple. i. Paral. xi. & sic subintel-
ligendū est hic. q̄ isti nō solū erāt mortui morte corpa-
e Neq̄ peni. (i. sed enā gehēne. & subdit causa cū d̄.
ege. de ope. ma. suaz. a. de p̄cis cōmissis. & norant. v. ge-
nera p̄tor. s̄. m̄ simplex ydolatria & m̄plex homicidiū.
multiplex veneficiū. & luxuria & furtū. & p̄lra. 4. ap. x.

e Vidi. Postq̄ describitur est ecclie multiplex tri-
bulatio. Hic s̄r describitur est initialis p̄solatio &
primo pontifac̄ p̄solationis. sc̄do fructus de-
uotiois ca. seqn. p̄ia in duas. q̄ p̄lo pontifac̄ p̄solatio
rio p̄p̄atorē iustitiū. sc̄do ei⁹ p̄tinuatio p̄ iustitiam
neporē suū. ibi. Et vocē quā audiui. Circa p̄mū sciendū
q̄ iustin⁹ senior post anastasiū hereticū impauit amnis.
p̄. & cepit impare āno d̄ni. cccc. xxiij. q̄ amore religionis
xpiane feruēs voluit in p̄tib⁹ oriētis ecclias arrianorū
eis auferre. & p̄ ep̄os catholicos p̄secrari. s̄ nō p̄fecit im-
pedir⁹ p̄cib⁹ ioh̄is pape. ne occisiōe hui⁹ oēs xpiani de
italia occiderent gladio p̄ theodorici regē arrianū. qui
tū postea interfecit san. ioh̄em vt p̄dictū est igit de Ju-
a Et vidit alter angelū fortē. p̄pter impe (stino d̄ hic.
riale p̄rtem. **b** Descendentē de celo. s̄. militantis ec-
clesie per regenerationem baptismalē. **c** Amictū nu-
be. baptismalis gr̄e. **d** Et iris in capite ei⁹. q̄ nūcia-
uit pacē ecclie. est em̄ iris signū federis Ben. ix.

e Et facies ei⁹ erat vt sol. p̄pter fidei sue splēdorem.
f Et pedes ei⁹ tanq̄ colūna ignis. p̄ pedes intelligit
affectiōes. q̄ sic corp⁹ mouet pedib⁹. sic anim⁹ affectib⁹
habuit aut̄ iste iustin⁹ affectiōes accēsas igne caritatis
ad p̄motionē xpianitatis. **g** Et hēbat in manu sua li-
bellū apertū. q̄ scripsit & militē cp̄las per totū ip̄erū suū
in fauorē xpianorū. **b** Et posuit pe. su. dex. su. & mare
& iuni. sup̄ terram. q̄ scripsit habitātib⁹ in terra & in iuni.

lis maris. v. aliter p̄ mare q̄ est loc⁹ aq̄ intelligit p̄ls
xpian⁹ per quā baptismi regenerat⁹. p̄ terrā vō pagani.
terrenis desiderijs fide vtriusq̄ & o mlti erāt de ip̄erio
iustini. sed fuit mag⁹ fauorabilis xpianis p̄pter q̄ d̄icif.
Posuit pedē suū dext̄ sup̄ mare &c. i. Et clamauit

voce magna. dās im-
piali auctoritate mā-
data.
l Quēadmodum
cū leo rugit ad terras
arrianorū vbi d̄ p̄ro-
uerbiorum. xi. Sic ru-
gitus leonis. ita & ter-
ror regis. & sic clamor
iste fuit terribilis ar-
rianis. ita fuit p̄sola-
bilis catholicis. ideo
subditur.
l Et cū cla. locu. sūt
septē. tonitrua vo. su-
as. i. vniuersitas ec-
clesiaz septenario nu-
mero designat eo q̄
vniuersitas septena-
rio designat. vt dicit
Bregio. omel. xxi. Et
clamauit i voces lau-
dū diuinay. vt untiū
q̄ iustin⁹ nō p̄fecit &
arrianos q̄ intende-
bat rōne p̄dicta. i. p̄
hibet ioh̄es ea scri-
bere. vnde subdit. Si
qua q̄ locuta sunt &c.

l Et angel⁹. Hic s̄r describit ecclie p̄solatio p̄missa p̄
angelū iustinū. & circa q̄ sciendū q̄ ip̄atores & reges h̄nt
duos āgelos custodes. vñ rōne singularis p̄sone. sic &
ceteri hōes. Datib⁹. xxiij. Videte ne p̄tenatis vnum ex
his pusillis. dico em̄ vobis q̄ angeli eorū sp̄ vidēt faciē
p̄ris mei q̄ in celis ē. isti angeli sunt de ordie inferiori.
alter vō rōne dignitatis seu officij. singulis em̄ regnis
p̄sunt angeli q̄ dicif principat⁹. & sunt de sup̄iori ordine
inferioris hierarchie & isti sunt custodes sp̄ualē regū in
q̄ntū in eis vtrūq̄ p̄sistūt regna. p̄pter q̄ nōiant p̄icipes
in scriptura. Dasi. x. Nemo ē adiutor me⁹ in oib⁹ his ni-
simichael p̄iceps v̄. & ibidē. Cū egredere apparuit p̄ri
ceps grecorū venies. & iō isti angeli aliqui accipiūt p̄ regi-
b⁹ seu regnis q̄b⁹ p̄sunt. & sic ē in p̄posito. vt mag⁹ vide-
bitur p̄sequendo. dicit igitur.

l Et angelus &c. id est angelus iustini rōne imperij.
m Tenauit manum suam ad celum & iurauit. ad ma-
iorem rei future assertionem.

n Quia tempus nō erit ampli⁹ non est per hoc intelli-
genda cessatio t̄pis sūmplr. q̄ post tubiciniū septimi an-
geli in 15 libro describitur magn⁹ decursus t̄pis vsq̄ ad
finem mūdi. sed cessatio t̄pis q̄ntū ad vtrūq̄ heresis
arriane. vt videbit̄ cap. seqn. q̄ fuit impletum iusti-
ni iunioris tempore. qui fuit tert⁹ imperator ab isto ius-
tino seniore. ex quo patet q̄ illud q̄ d̄ hic de āgelo stā-
te supra mare & sup̄ terrā q̄ leuauit manū suā et iurauit
&c. non potest intelligi de iustino seniore. quia non ha-
buit noticiam de fiendis post mortem suam. sed angel⁹
suus cognuit p̄ diuinā reuelationē. q̄ volūtas iustini se-
nioris de destructione arriane heresis que tū fuit impe-
dita. rōne p̄dicta tpe iustini iunioris foret cōplēda. & sic
p̄ecognouit sic iurauit. **o** Cum cepit tuba canere.

nā in principio ipertj iustini iunioris fuit b cōpletus vt a Consumabit oēmysteriū. i. secretū a deo (videbif. puilum. b Sic euāge. p f. su. pphas. q p dicit dñm ielūm xpm cū suis fidelibz regnatur. r sic tēpe septimi angeli pualuet xpiani b hēricos infideles r tūc audiuūt iohes de celo voces. di. factus ē regnū b mōi dñi nri ielū xpi ei. vt hē ca. seqnti.

c Et vocē quā audi ui. b oīr ponit sola tōis ecclie pnuatio p ipatorē iustiniā. q i pncipio sui regni fuit vere catholic. et cepit ipare anno dñi qngentesimo. rrvij. Fuit aut hō līar. r le ges romanas abbe/ niauit. r in vno volu mie cōpilauit. qd di/ ctū ē coder iustiniā/ ni. in q multas leges xpianis fauorabiles posuit de q loqf hic iohannes di.

c Et vocē quā audi ui d celo. ista fuit vox angeli p quā xps loq/ bat iohi. vt hē in pñ. huius libri.

d Uade r accipe li bz aptū. i. codicē iusti niani q dē hic accipi/ end? a iohē. qz fauo/ rabilerat ecclie vt di e De manu (ctū ē. āgeli stāt. s. mare r s. terrā. hic fuit āgelus iustiniāi rōne ipertj vt videbif. f Et dñi mi. acciet deuo. illū. tanqz tē i ore dlectabile. g Et faciet amari care ven. tuū. qz iustiniāi i fine vite sue fuit hēi depa/ uat. r sic ei? mēoria i libro pēta facta fuit fidelibz ama/ ra. q i pncipio vite sue erat dulc. et hē p q angel? iste q tradidit libz iohi nō fuit iustiniā. qz lapsum suū in be/ relūm si puidit s angel? ei? q etiā addidit loqns iohi.

b Opret te itez pphaz ppls rē. qz postea de mltis gē/ tībz r ppls iohā. ppheticē scripsit in h libro. **Cap. XL.** **E**dar? est mibi calam? Post actū eccliaſtice p/ latois ponit hic fruct? deuotōis. r scdo reuertit iohes ad describēdū pōdus cuiusdā eccliaſtice tribulatōis. ibi. Et ciuitatē sanctā. Circa primū sciēdus q felix papa q tpbz ill? p fuit ecclie romāe instituit festi/ uitatē dedicatōis ecclie p ānos singlos celebrari. In de/ dicatōe xpo eps circūit eccliam dedicādā. r sic se bz p mo/ dū mēsurātis muros ei? exteri. r i pauimento ecclie ab angulo i angulū trāsuertit scribif alphabetū grecum r sic qdā mō mēsurat spaciū interi? r fm h dic ioh. i p a Et dar? est mī. ca. silis (sona ecclie loqns ppheticē. hē g. nā dedicō templū. in māu sua portat asperforū.

b Surge r metire tēplū. abū ē felix pape ad quēlibet epīm p dedicatōe ecclie. c Attiū āt exteri? etice foras r c. ipe enī instituit q nō celebraret missa nisi in loco cō/ d Qñ datū est gēti? q offerret sacrificia (secrato. sua nō solū in locis psecratis. s. etiā in pphanis.

e Et ciuitatē. hic pñr reuertit be. iohes ad describēdā tribulationē qndā ecclie excitatā p anthemii pñarchā pñtinapolitanū. q ppter hēlūm eutyriā q erat corru/ ptus p agapitū papā fuit deposit? r loco ei? mēnas ser uus dei mōach? institut? s theodora ipatrit infecta eas dē hēli. petijt a siluerio papa anthemii restitui sic patz i legēda s. c. Silueriū r qz renunt hoc face/ re theodora indigna/ ta. r iustiniāus eius marit? heresi eutyria na per anthemii de/ prauat. mouerūt ple/ cutionē p mltros ec/ clesie. ita q siluerius fuit deposit? r i exili/ um relegat? p beliza/ riū patriciū r mēnas seru? dei i carcere as/ flit? r hē qd diē ioh/ hannes.

e Et ciuitatē sanctā i. eccliam q dē ciuitas scā. nā ē vnitas ciui/ um spūscō pgregata. f Calcabūt anthe/ m? iustiniā? theo/ dora r belizari? ecclie sic mltros grauitē opprimendo. g Denſibz. r. l. duo/ bus. tanto enī tpe vel circiter diat illa ples/ cutō durasse. s. p tres annos r dimidiū.

b Et dabo du. testi. meis. pñtā r sapias sup. r isti fuerūt silue rius mēnas dei suus q pñtā r steterit p fau/ tores heresis eutyriane vitatē pñcādō. iō subditur.

tribulationē qndā ecclie excitatā p anthemii pñarchā pñtinapolitanū. q ppter hēlūm eutyriā q erat corru/ ptus p agapitū papā fuit deposit? r loco ei? mēnas ser uus dei mōach? institut? s theodora ipatrit infecta eas dē hēli. petijt a siluerio papa anthemii restitui sic patz i legēda s. c. Silueriū r qz renunt hoc face/ re theodora indigna/ ta. r iustiniāus eius marit? heresi eutyria na per anthemii de/ prauat. mouerūt ple/ cutionē p mltros ec/ clesie. ita q siluerius fuit deposit? r i exili/ um relegat? p beliza/ riū patriciū r mēnas seru? dei i carcere as/ flit? r hē qd diē ioh/ hannes.

tes i eo Attiū āt qd ē fori tēplū etice foras: r ne mēria ris illd? qm datū ē gētibz. Et ciuitatē scāz calcabūt mēſibz. r l. j. Et dabo duo bz testibz meis r pphabūt diebz mille. cclx. amicti sac cis. **Di** sē due oliue? r duo cādelabra lucētia i pspctū dñi terre stantes. Et si qz voluerit eos nocere: ignis eriet d ore eoz? r deuorabit inimicos eoz? r si qz volue/ rit eos ledet? sic opteret? oc/ cidi. **Di** hñt prātē claudē di celū ne pluat diebz pphē tie illoz? r prātaz hñt sup a/ qz pñtēdi eas i sanguinē? r pcutere terrā oī plaga qti/ enſcunqz voluerint Et cū finierint testimoniū suū be ſtia q ascendit de abyſſo? fa/ ciet aduersus eos bellū et vincet illos: r occidet eos

i. eccliam q dē ciuitas scā. nā ē vnitas ciui/ um spūscō pgregata. f Calcabūt anthe/ m? iustiniā? theo/ dora r belizari? ecclie sic mltros grauitē opprimendo. g Denſibz. r. l. duo/ bus. tanto enī tpe vel circiter diat illa ples/ cutō durasse. s. p tres annos r dimidiū.

b Et dabo du. testi. meis. pñtā r sapias sup. r isti fuerūt silue rius mēnas dei suus q pñtā r steterit p fau/ tores heresis eutyriane vitatē pñcādō. iō subditur.

i Et pphabūt diebz mille. cclx. q faciūt idē tps qd pñ/ scz tres annos r dimidiū vel circiter. lē Amicti sacz i. vili bz vestimētis. nā silueri? papa spoliat? fuit veste l **Di** sūt due oliue (papali. r induit? veste monachali. ppter plenitudinē pietat. m Et duo cādelabra. pph ardoz ē caritatis. n In pſpe. dñi terre stātes p pñtāti o Et si qz voluerit eos nocere. sicut factū (nā vitans. fuit per predictos persecutores ecclie. p Ignis epī et de ore eoz. id est vba et feruore fidei pcedentia.

q Et deuorabit inimicos eoz. eos feriēdo snia excoi/ catōis. iō subdit. s Et si qz voluerit eos ledere. gladi o materiali. s. Sic optet eū occidi. gladio spūali

t **Di** hñt prātē claudē di celū. p clauē ecclie. v Ne pluat diebz pphētie ipoz. nam beneficia ecclie/ sie nō pſciunt excoīcatishuſte. r Et potesta. habēt sup aquas. i. hereticoz doctrinas de quibus bz. Prover/ biaz. r. Aquę furtiue dulciores ſunt.

y Conuertēdi eas in sang. ofidendo eoz falsitatem. z Et pcutere terrā. i. hereticos in terrenis firos. vñ di

3 Omni plaga (cit Aug. Di terram diligis terra es. scz spūali ſententiā excommunicationis aggravando.

b Et cū fini. testi. suū veritatem pñtāter defendēdo.

c Bestia que ascendit de abyſſo. i. belizarius patric? eo modo loquēdi q crudelis hō bz leo vel canis rabid?

n Faciet aduersus illos bellum. modo predicto.

e Et occidet illos. morte ciuili per relegationem epīlū

Apocalipsis

a. Et corp. eoz iacebūt. i. reputabunt vilia. sic cadauer iaces in terra. b. In plateis ciuitatis mag. i. in infidelium aggregatioe q̄ tūc erat valde magna. c. Que vocat̄ d. Et egypt̄. (sp̄iaq. sodomoma. p̄p̄ vicioz vilitatē. p̄p̄ errorz tenebrositate. e. Abi. r̄ dñs eoz. sp̄s.

f. Crucifix̄ est. ex b. em q̄ p̄dicabat s̄citra scribar̄ r̄ phariseorū p̄ceptis iudiciū r̄ odiū d̄ eū. ex q̄ p̄r obscurata ē illa cognitio quā habebāt d̄ x̄po p̄ scripturas. p̄phaz sic p̄l̄. ni? declarauit. illud Matt̄. xxi. Agricole aut̄ dixerūt hic est heres r̄c. r̄ sic obscurati p̄cesserūt ad eū occasionem.

g. Et videbāt de tribu r̄ p̄lis r̄c. nam mors eoz ciuit̄ r̄ eiectio mltis p̄lis r̄ d̄ versarū linguaz fuit nota.

h. Per tres dies et dimidiū. hic accipit̄ dies p̄ anno fm̄ Ezech. uij. p̄p̄e p̄ anno dedi tibi. tūc em̄ durauit delectio eoz vt p̄dictū ē. i. Et cor. eoz nō si. po. in monumētis. i. p̄cipes eutyriani nō p̄mittēt eis. l. Et inhabitant̄. (exhiberi aliqd̄ b̄ficiū b̄sanitatis. res terrā. s. eutyriana q̄ tūc dñabāt in terra. l. Gaudebūt sup̄ ill̄ de eoz delectioe. m. Et munera mittēt in uicē. in signū leticie. n. Qm̄ hī duo. p̄phe cru. eos. ex o. Et post tres dies r̄ di. (coicatioibz r̄ aggrauationibz midiu. i. post tres annos r̄ dimidiū. p. Sp̄s vite a deo intra. in eos. q̄ restituti fuerunt ad statū pristinu. r̄ sic viuificati fuerūt a morte ciuili. silueri? em̄ anno dñi ccccxxvi. sedit it̄p̄ i sede papali. q. Et t̄. ma. ce. sup̄ eos. s. eutyrianos. r. Et audi. vo. de ce. magnā. l. de mltitate eccl̄ia eos restituēte ad gradū pristinu honoris. verūtū be. silueri? in exiliū remissus ibidē mortu? fuit. r̄ sic p̄ palmā martyrii ad celū ascendit. r̄ idē tenedū de ser. t. Et au. vo. (uo dei mēna r̄ sic alit̄ pōt exponi qd̄ d̄. magnā. s. dei vocatis eos ad gl̄iam. s. Et videēt illos inuicti eoz p̄ miracula suā gl̄ificationē testificātia. scribif em̄ in legēda be. Silueri? q̄ ip̄o mortuo i loco exili. occurrit multitudo male b̄stium r̄ salui fiebāt.

s. Bassus aut̄ iste supra posit? cōiter exponit̄ de enoch r̄ helya q̄ dicūt futuri testes x̄pi ad p̄dicandū p̄fidiā ant̄ x̄pi tribu anis r̄ dimidio. Amicti saccis. i. in habitu abiecto. q̄ dicūt due oliue. p̄ exuberantiā pietatis. r̄ duo can delabra. p̄ ardore caritatis r̄ stātes. in p̄spectu dei. p̄stātiā d̄ ant̄ x̄pi maliciā. d̄ etiā hic q̄ ignis eriet de ore eoz i. b̄bū feruide p̄dicatiois. q̄ malicia ant̄ x̄pi r̄ suoz p̄tergatur r̄ vbum deuote orōnis quo meritorie ant̄ x̄pus r̄ magna ps sui exercitus fulminabit. sicut dictū fuit p̄l̄. nius. q̄. Abes. q̄. Faciēt r̄ tūc miracula vera d̄ signa ant̄ x̄pi in edacia. q̄b̄ ant̄ x̄ps cū suis affat̄get. i. d̄ subdit. hī b̄nt p̄tatem r̄c. finalit̄ tū ant̄ x̄ps q̄ d̄ hic bestia. p̄p̄ suā crudelitātē. Ascendēs de abyssu p̄pter demonis sibi p̄uati p̄tatem. occidet eos r̄ iacebūt corpa eoz in sepulcra. ad terrore xp̄ianoz. In medio ciuitatis magne. i. aggregatiois ant̄ x̄po adherēns q̄ erit valde magna. Et d̄ sodomā r̄ egyptus. i. villis r̄ tenebrosas. Et videbūt de p̄lis r̄ tribubz. q̄ de cūctis gēibz mlti adhererūt ant̄ x̄po. Per

tres dies. s. naturales r̄ p̄e q̄rti diei. Et inhabitātes terrā gaudebūt. i. adherētes ant̄ x̄po. Et post tres dies r̄ di midiu sp̄s vite r̄c. q̄ resuscitabūt. r̄ ad eccl̄ia trāseerunt in testimoniū vitatis sue p̄dicatiois. Et hec expositio maḡ concordat l̄re q̄ p̄cedēs. r̄ traqz t̄i pōt dici l̄ralis.

Ad cui? euidētiā scie dū q̄ illd̄ qd̄ est aliter? figure necessariū ē in se res aliq̄. q̄ qd̄ n̄ h̄l ē non pōt aliqd̄ figurare vel significare. p̄p̄ qd̄ figura tripl̄ p̄t accipi vno mō vt res in se tū. alio mō vt figura alteri? tū. tertio mō vt res i se r̄ figura alterius. r̄ hic triplex mod? inuenit̄ fr̄c̄nter in sacra scriptura. vbi ḡa qd̄ de salomōe d̄. iij. Reg. i. Depauatū ē cor ei? p̄ mulieres r̄c. dicit̄ de eo fm̄ se tū r̄ nullo mō vt fuit figura x̄pi r̄ sic sensus l̄ralis ē tū de salomōe

r̄ illud qd̄ de eo d̄. p̄. lxxi. Nō sole p̄manet nomē ei? nō pōt intelligi de salomōe fm̄ se. sed tū vt fuit figura x̄pi. p̄pter qd̄ sensus l̄ralis tū est de x̄po sic ibidē fuit pleni? declaratio. i. d̄ aut̄ qd̄ dñs dixit d̄ eo. iij. Reg. vii. Ego ero sili in p̄em. r̄ ip̄e erit mibi in filiū. itelligit̄ de salomōe fm̄ se r̄ fm̄ q̄ fuit figura x̄pi. q̄ fuit fili? dei p̄ adoptiois gl̄iam saltē in p̄cipo regni sui. vt p̄. iij. Reg. r̄ fuit figura x̄pi q̄ ē dei fili? p̄ naturā. q̄ filiatio p̄fectior ē q̄ alia et sic ē ibi duplex sensus l̄ralis en? de salomōe rōne filiatiois adoptiue. Al? de x̄po rōne filiatiois natural̄ p̄l̄ lā figurate r̄ h̄ scdo mō induc̄ ap̄s dicit̄ auctem. p̄ebf. i. ad p̄bandū diuinitatē x̄pi. q̄ p̄batio nō fit p̄ scripturas efficaciter nisi accipiat̄ in sensu l̄rali. sic dicit̄ Aug. d̄ doctrinas. sic aut̄ ē i. p̄ oīto duplex sensus l̄ralis. r̄ en? est implet? in siluerio papa. r̄ mēna dei suo. q̄ fuerūt figura Enoch r̄ helya. r̄ alit̄ i plebif in enoch r̄ helya cui maḡ concordat l̄ra vt vñ ē. r̄ p̄fecti? in eis i plebif. p̄pter qd̄ t. Et i illa hora. (de ip̄is est sensus p̄cipalit̄ intētus. Descripta p̄secutioe eccl̄ie a vandal? p̄cipibz p̄stātino politanis r̄ italici? b̄r. s̄r p̄onif eiusdem p̄secutio a gothis q̄ fuerūt arriani vt dictū ē. s. c. viij. r̄ diuidit̄ i tres p̄tes. nā in p̄ia ponit̄ gothoz p̄secutio. scdo eoz destrutio. ibi. Et septim? angel? tertio deuotiois augmētatio ibi. Et aptū est templū. Circa primū sciendū q̄ eo tpe q̄ iustinian? r̄ theodora r̄ anthemi? p̄seqbāf mlt̄ros eccl̄ie sic vigili? papa fime i collo ei? misso fuit tract? p̄ ciuitatē p̄stātino politanaz. r̄ cler? q̄ cū eo erat adduct? fuerat dñat? ad metallā scindēda p̄ diuersa loca. p̄ter qd̄ dei iudicio Totila rex gothoz collecto maḡ exercitu inuasit̄ ip̄iū r̄ multas puicias puagar? italiā vastauit. r̄ san. herculanū ep̄m perusinū cū p̄lo ciuitat̄ interfecit. r̄ multos t. Et i (alios xp̄ianos p̄ diuersas puicias. r̄ h̄ ē qd̄ d̄. illa hora. i. tpe iustiniani heresi arriana dep̄rauatū cito p̄ mortē silueri? r̄ mēne fui dei de q̄b̄ immedie an̄ fece v. Fact? ē terremot? magn? i. cōmotio (rat mētiōē. magna b̄tantiū in terra p̄ totā regem vt dictū est.

r. Et decima ps ciuitatis cecidit. i. magna ps p̄li chr̄stiani ita vt ad decimā p̄tē vel circiter posset estimari. y. Et occisa sunt i terremotu noīa ho. i. hoīm hoīatoz.

Liber

5 Septē milia. i. in magno nūero. qz ponit hic nūer^o determinat^o p^o und^o terminat^o. sic. s. c. uij. a Et reliq^u in ti. missi sūt. i. p^o p^o roman^o q^u mltū tūmuit q^u totale ci^u uirātē cepit. v^o p^o qz p^o nō occidit nec ciuitatē incēdit. iō subdis. b Et de. e. glo. deo ce. de sua euasione. c Et secū. abijt. id est tribulatio p^o dicta.

d Et ecce tertiū ve^o veniet cito. i. gothor^u destructō. p^o qd^o istō ve no fuit sup^o catho^licos. Idē dicitur fuit s. viij. c. Et ve ve hī tātib^o i terra qd^o ē coe cathol^oq^u arianis.

e Et septim^o angel^u lus. hic dicitur describitur gothor^u destructō Iustinus em^o unior^o succēssit i impio ipsi iustitiano. cepit im^o perare āno dñi. cccc. lvi. hic aūt cōstituit narlerē patriciuz ro^o manoz vix in armis strenuū. mures eum ad rep^o nēdū gentes gothor^u. q^u collecto ex^o ercu magno gothos erougnauit et regē eo rū occidit. et sic italia ab eis liberata. r^o po abijt. nūmōe fuit.

f Et septim^o angel^u. i. apator iustin^o. g Luba ceci. qz aucte ipiali narlerē in italia misit. h Et facte sūt vo. ma. in celo. i. i ecclia militante. qz go^o thib^o occis ecclia p^o p^o in voces diuile laudis. b Dicētes. factū ē re. b^o mūdi et tūc em^o talia in q^u est roma q^u caput ē regni p^o in terra libere r^o fuit. a go^o thib^o et ceteris arianis liberata. i Et. xxiij. c. i vni^o uersitas epoz et eccl^o laz suaz et dictū ē. s. uij. ca.

h Has egest de. de liberatōe ecclie ad q^u rumor hui^o l Et irate sūt gē. i. gothi de reg^o eoz in (facti deuenit. p^o perfectione i sua debellatōe. m Aduenit ira tua. i. punitio tua sup^o gothos. q^u em^o de^o punit ad modū irati se bz. vt frēq^u inter dictū ē. s. n Et tps mortuoz. i. tps punitōis gothor^u p^o cathol^oq^u interfectis ab eis.

o Et reddē mercedē. i. qz inter illos interfectos a go^o thib^o fuerūt aliq^u p^o dicatores magni q^u dñr. p^o p^o annūci^o antes penas et p^o mia futura. et aliq^u valde sancti et aliq^u in seculo magni. et aliq^u mediocres et parui. p Et extermi^o q^u i corupe (nādi eos. i. gothos et alios arianos. rūt terrā n^o ram. corpal^o armis et spūal^o false doctrine b^o bis.

r Et aptū ē. hic tertiū ponit deuotiōis augmētū nā ill^o r^o p^o p^o origit mag^o ia mortalitas in cōstātinopoli ad quā rep^o nēdā iustitū fuit festū purificatōis be. Pa^o rie et gnis scōba die sebz. uariū solēniter celebrari i q^u brā b^o go obtulit filiū suū i tēplo. q^u d^o archa testamētī. nā i eo est plenitudo scie et vitaz p^o tabulas designata et p^o rāis p^o vna. et pietat^o p^o māna. q^u tria fuerūt i archa. et tūc cel^o fauū mortalitas et b^o est qd^o bz. r Et aptū ē templū dī in celo. i. in ecclia militāte i q^u templū materiale fuit ap^o s

s Et vīsa ē archa (tū ad dictū festū solēniter celebrādū testa. i. r^o p^o de cur^o oblatōe i tēplo et manifestatōe p^o fctū symeonē et annā p^o p^o hīssam fit mēoria i purificatōis fe^o i. o. qd^o festū a cōstātinopoli ad alias ecclias p^o orbē ē deri

uati. iō subdis. t Et scā sūt fulgura. i. accēsa lumaria ad modū fulgur^u lucēna q^u a fidelib^o portat in festiuitatē dicta. v Et voces. i. uile laudis. r Et tonitrua. sancte p^o dicatōis. y Et terremot^u. qz mlti terrēti ad deuotionē fuerūt moti. z Et grādo mag^o. qz p^o rās de^o monis dictā pestilen

tiā pcurat^o fuit rep^o lla

Capitulum. xlii.

Signus magnū. d^o scripta i pugnatione ecclie ab hereticis d^o cris. p^o p^o de scribit eisdē i pugna^o no ab hereticis large dictis. p^o quē modū pagani. saraceni. scilicet marici. discipuli anti^o xpi et infideles aliq^u. be^o retici dicit p^o r. et fm^o b^o ptes principales hui^o libri in seq^untib^o appa^o rebūt. Igit^o p^o r^o ag^o de i pugnatōe a paga^o nis. et primo sub cos^o droe p^o r^o rege. scōbo sub ei^o successore ses^o qn. ca. p^o r^o ad huc in duas. qz p^o r^o describitur ecclie dispositio. scōbo cosdroe p^o r^o tū. Et r^o r^o ē aliis s^o gnū. Et circa p^o r^o scilicet

q^u foca impante q^u cepit ipare āno dñi sexcentesimo q^u nto. p^o r^o sub cosdroe rege graui^o bella gerētes mul^o tas romanor^u puin^o cias et ipam hierosolymā inuaserūt. et destruentes ecclesias sanctaq^u loca p^o p^o nantes. inter^o ornāmēta sacra q^u abstulerūt. verulū d^o fice crucis expoz^o tauerūt. vt hī l^o gēda exaltatōis scē cruc^o. q^u r^o ecclia sic afflicta cruciabat^o donec pareret filiū p^o r^o hī q^u liberaret a Et sig. (cā de afflictōe cosdroe et suoz. et b^o est qd^o bz. mag. appa. i celo. militantis ecclie. b Dulier. i. ecclia generat^o et hierosolymitana spūaliter. q^u iuncta ē cō^o lito. sic mulier viro. c Amicta sole. i. r^o p^o q^u est sol iusticie. Dal. iij. Quicūq^u in r^o p^o baptizati ei^o r^o p^o induit. ipe em^o est spūsus et paranyphus ecclie. d Et luna sub pe. ei. i. omnia mirabilia et defectiua p^o lunā significata qz dispositio p^o r^o nere debet ad vīsa ecclie mēbz. a. i. loz. vi. secularia igit^o iudicia si habueritis p^o r^o p^o r^o biles q^u sūt i ecclia illos cōst^o mte ad indicādū. e Et i capi. ei^o. co. stel. iij. i. p^o dicatio. xij. ap^o r^o q^u resp^o lēduir in p^o r^o iuncta ecclia q^u d^o bz. caput ei^o. eo mō loq^u ndi. q^u p^o r^o iunctū alicui^o r^o communiter dicitur caput eis. f Et in vtero habens et clamabat parturiens. nam in angustia posita clama^o bat ad eum. vt cito daret sibi filiū qui liberaret eā ab op^o p^o sione infidelium.

g Et visum est. hic consequenter describitur cosdroe p^o r^o tū. scōbo ecclie liberatio. iōi. Et peperit. Circa p^o r^o mūm dicit. Et vi. est aliud s^o in celo. et. cosdroe rex persa rum q^u dicit in celo militantis ecclie fore visus tanq^u grauis p^o r^o tū ipsius de quo subditur.

b Et ecce draco. p^o r^o r^o astutias eius et dolositatem. i Magnus. p^o r^o r^o potestatis magnitudinem. h Rufus. id est rubens p^o r^o r^o multi sanguinis effusio nem. q^u autem rufus accipiat^o aliq^u p^o rubeo. patet. i. Regū. xvi. vbi d^o de dauid q^u erat rufus et pulcer aspectu

Apocalipsis

ses rubicundus, sicut expositores, de etiam colidroe, rufus, ppter incediū ecclesiarum et locorum scriptorum. I. Huius capita, vii. Lxx. reges sibi subditos et ipse erat septimus, et postea subditus. Et in capitulis suis, vii. diademata que sunt signa regum. Et cornua, x. i. et acies in suo exercitu, vii. i. et dacha.

Acies ordiata ad bellum vocat cornu ubi de. bachides autem erat in dextro cornu et aliter exponit ab aliis, ut p. vii. capita itelligat vniuersitas principum sibi subditorum, p. dece cornua vniuersitas suorum bellatorum nam p. septenarium vniuersitas aliqui itelligunt eo quod totum tempus, vii. diebus replicando comprehendit, et sicut p. denarius, eo quod sequentes numeri sunt replicationes denarii et eius principum, ut de iis prophetis.

O. Et cauda eius, i. exercitum sequens eum. Traxerat tertiam partem stellarum, i. fidelium que dicuntur stelle in scriptura. Beate, i. istis hodie sicut stella plurimi celi, exercitum enim colidroe de egypto et libia et terra sancta et alijs locis, multos valde christianos interfecit et alios captiuos duxit, intum et estimarentur, q. ad tertiam partem christianorum in terra illa existit, colidri loquitur. Basi, vii. de antiocho epiphane quod deiecit de stellis et perculauit eas, i. de filiis israel colidri deus qui interfecit p. Et draco stetit ante mulierem et c. q. (in iudea et hierusalem, colidroe omnibus modis insidiabatur ad interficiendum quemcumque principem christianum insurgentem ad ecclesiam defendendum. q. Et peperit filium, hic per describit ecclesie liberatio, et dimittit in duas partes, q. primo facit propositum, scilicet declaratur quod dicitur, ubi. Et date sunt, prima adhuc in tres, q. primo ponit impatoris eractii creatio, scilicet colidroe debellatio, ubi. Et factum est pluu, tertio subdit opprobrium, ubi. Et q. Et peperit filium, scilicet eractii (terre et mari, circa primum de. iur. catholicum quod post focum impii animis, etc. et cepit ipse re anno dñi, sexagesimo, etc. et d. Asculu, h. addit ad denotandum quod erat vir strenuus et armis exercitatus et de in s. Qui rectus erat (legenda exaltationis sancte crucis, oēs gentes in s. ferrea, q. terit impium romanum cui rebellantes domauit p. gladium, t. Et rap. est filius eius ad deum et c. i. i. prectioe dei posuit quod pterit eractii machinationes et v. Et mulier fuit, (dolores colidroe quibus querebat occidere eam, in soli, nam ecclesia que erat in alia timore colidroe transito mari quod de brachium sancti. Georgii fugit in greciam quod de hic solitudo, non quod esset inhospitata, s. de solitudo fugitiuis, eo modo loquendi qui fugitiui ad aliam terram dicuntur ibi esse quasi in exilio seu destituti, r. Ibi pascua, christiani habitantes ibi, y. Diebus mil. ccl. q. faciunt tres annos et dimidium, et c. eo. cap. de hac muliere ubi aliter p. tps et tpa et dimidium tps, i. p. tres annos et dimidium, tps enim sumptum singulariter in scriptura significat vnum annum, pluraliter vero absque numero significat duos annos, sic dictum fuit plene. Basi, etc. Ista te pora sicut iuxta, vii. annos faciunt, et tunc durauit bellum inter p. las et eractii a. Et facta, hic per describit colidroe obel

lacio, et scilicet ex h. gratia actio, ubi. Et audiui vocem, Circa primum de. a. Et factum est pluu in f. p. las et eractii, b. Magna, s. ante finem, q. multi bellatores erant ex utraque parte, et extensum, q. durauit tempus longum, ut dictum est, c. Michael et angeli eius, q. obponit aliqui de michael archangelo qui est princeps ecclesie, sic tpe v. te. fu

no valuerunt nec locum inueniunt eorum amplius in celo. Et piecit est draco ille magnus: serpens antiquus qui vocatur diabolus et sathanas qui seducit vniuersum orbem et piecit est in terram et angeli eius cum illo missi sunt. Et audiui voces magnas in celo dicentes. Nunc facta est salus et virtus et regnum dei nostri et potestas christi eius. quia piecit est accusator fratrum nostrorum qui accusabat illos ante conspectum dei nostri die ac nocte et ipsi vicerunt eum propter sanguinem agni, et propter verbum testimonij sui et non dilexerunt animas suas usque ad mortem

archangelo qui est princeps ecclesie, sic tpe v. te. fu it princeps synagoga. Basi, etc. ppter quod cum angelis suis astabat ad prectionem et directionem eractii et exercitum eius qui pugnabat p. ecclesia, s. q. p. draconem et ang. los q. intelligit colidroe et sui exercitum finem omnium expositores pueniunt et ut sicut p. michael et angelos et itelligat eractii et bellatores eius. Michael enim interpres factus est ut deus, eractii enim in bello p. ecclesia erat dei vicarius, et super pradiis etiam p. q. in libro boni et mali homines frequentiter notantur angeli.

d. Et si valuerunt, scilicet colidroe et viri eius, sed pluries debellati fuerunt, e. Neque lo, in

ne, e. eorum am, in celo, i. i. ecclesia, nam eractii psequens colidroe fugauit eum de ethiopia et lybia et terra sancta in quibus ante vigeat ecclesia, et copulit eum turpiter redire in terram suam, ideo subdit. f. Et piecit est draco ille magnus serpens antiquus, etc. q. ipsemet colidroe erat antiquus etate, ppter quod postea satis cito tradidit regnum filio suo, ut postea dicitur. Qui vocatur diabolus et sathanas, p. nimia eius nequicia sic de homine nequa de coiter quod est vnus diabolus et sathanas b. Qui seducit vniuersum orbem, nam ab illis quod subiectus habet faciebat se sic deum adorari, ppter quod de in legenda exaltationis sancte crucis, fecerat turrem argenteam in qua interlucetibus gemis thronum extruxerat aureum ibi solis quadriga et lune et stellarum imaginem collocauerat atque p. occultas fistulas aque meatus adduxerat, ut quasi de pluuia desuper in fundere videretur, per h. autem quod de vniuersum orbem, non est intelligendum, quod ipse sibi totum orbem subiecerit, s. est locutio hypbolica ad designandum quod magnam prece orbis sibi subiecit, et dicitur modo sedurit, sic coiter de tota ciuitate currit ad i. proiectus (tale spectaculum, s. maior pars remaneat, est in terram et c. q. cum exercitu suo copulsi sunt in terram suam refugere, h. Et audiui vocem, hic per ponit gratia actio a filiis ecclesie p. colidroe deiectione, cum de.

h. Et audiui vocem magnam, ad gratiarum actionem, l. In celo dicentem, id est ecclesia militante, m. Nunc facta est salus et virtus et c. quia fideles potuerunt christo libere seruire liberati a colidroe opprobrio, n. Quia piecit est accusator fratrum nostrorum, i. christianorum quos faciebat accusabiles coram deo ad malum eos impellendo cogens eos ad latrice cultum sibi impendendum, ut dictum est, o. Et ipsi vicerunt eum propter sanguinem agni, istud non refertur ad eundem christianos in numero sed ad illos qui non acquiescebant ei magis eligentes mori, et sic erant victores per palmam martyrii, ideo subditur, p. Et non dilexerunt animas suas,

Apoca.

cosdroe. nō em adorauerūt est poss mortē suā. s; ante vt dictū est. s; ppter qd aliter exponit hec fra d vulnerati-
one letali filij cosdroe i vno pfictu p eracliū. a q vulne-
re p spē hūanā fuit satis cito curat. ppter qd gētes s; b; subdite crediderūt in eo esse aliqd numis. cui vtus-
te fuerat. sic sanar sic
z psem suū adoraue-
rāt vt dictū est. fm B
l Vidi vnū de (dr.
capitib; filium cos-
droe rōne iā dicta
m Quasi occisum
in morte. i. letali vul-
n. Et plaga (neratū
mortis ei? curata est
inopinabiliter.
s Et admirata est
vniuersa fra post be-
stia. ppter tale cura-
p Et adora- (tione
uerūt dracone. i. cos-
droe qz dedit prātez
bestie tradēdo regnū
q Et ado (filio suo
rauerūt bestia. i. fil. ū
cosdroe credētes in
eo aliqd numis esse.
r Eicēns qd simi-
lis bestie. i. q. d. nul-
lus. qz si i pho vulne-
rare curabit sic p? .
s Et datū ē ei os lo. mag. p iactantiā z blasphemias
p xpm z ecclia. t Et data est ei prās facere menses
plū. q faciūt tres annos z dimidiū. dictū est. est supra q
bellu eracliū p pias durauit. xij. annis. z sic medietas il-
lius tps ascribit cosdroe z alia medietas filio eius.
v Et pa. est illi bel. cū san. zc. qz sanctū anal. asū cū
lxx. monachis z multis alios interfecit. x Et da. est
illi po. in om. tri. zc. qz multe gētes z diuersaz lingua-
erant sub prāte sua. z est h typbolica locutio accipiēdo
oem pplm z gēte p multo pplo z gēte. sic frequēter fit
in scriptura z i cōi mō loquedi. sic dr tota ciuitas est in
tali feio. ad denotandū q sunt ibi multi de ciuitate. et
sunt qd subdit. Et adorauerūt eā oēs zc. y uoy nō
sunt scripta uo. i. lxx. ag. i. i. libro pdestinatiōis diuie
q dr libervite agni rōne deiatis. z enā rōne hūanitatis
inquātū oēs pdestinati saluant i fide mediatoris.
s Cui oc. ē ab ori. mū. qd dr p. r pōt itelligi. vno mō
dispositiue. qz sic de? ab eterno disposuit mūdū facere
q quidē dispositio pōt dici qdā mūdi origo. inquātūz
ad exēplar mūdi pcepti eternalē a deo pauer? est mū-
dus tpalit i effectu vfi Boet. i. de cōsolatione. Tu cū
cta supno ducis ab exēplo. Vndū mēte gerēs similes
um. gine formās. Alio mō figuratie. z sic ab initio mū-
di ips i abel fuit occisus. nā occisio abel inōcētis fuit
figura occisionis hui? agni. vfi dicit aug. q fuit i abel
occisus z in pphs exhorat. a Eiqs hz. Eic vl-
timo describit finis belli piaz z eractū cū dr. Et qz hz
aurē. i. intellectu. b Audiāt. supple finē belli eractū
z piaz. qz p se q multos xpianos duxerant captiuos. ab
erachio z ei? exercitu fuerūt captiuati. c E uigla.
occident. zc. qz cosdroe q multos occiderat ab erachio
est occisus. d Eic ē patriētia z fides sctōz. qz zacha-
rias patriarcha hierosolymitan? q cū alijs p urib; san-
ctis duct? fuerat in pfidē captiu? habuit meritū panē-
tie z p eracliū cū eis fuit i hierlm reduct? . e Et vi-

aliā be. Descripta ecclie psecutiōe a cosdroe z ei? filio.
hic pstr idē describit sub machometo z ei? pplo. z diui-
dit i tres ptes. nā hec psecutio primo incipit. scdo ali-
itercipit sequēti ca. ubi. Et vidi z ecce nubē. tertio pria
resumit. xvi. ubi. Et sex. pria adhuc in tres. qz prio po-
nit pditio secte sara-
cenoz. scdo psecutio
xpianoz i picipio se-
quētis ca. tno puni-
tio psecutor. ubi. Et
ali? angelus. pria ad-
huc duas. qz primo
ponit dicte secte pdi-
tio. scdo cuiusdā snie
sectete velatio. ubi.
Hic sapia est Circa
primū sciendū q hz d
inchoatiōe secti ma-
chometi varia dican-
tur a diuersis tñ pue-
nienti? tene q uice-
pit circa finem tps
eractū de q dictū est
i pre pcedenti. hic aut
machomet? d paup-
tate ad diuitias ele-
uatus co?trauit fieri
rex ymaelitarū de q
pplo erat qpprie di-
cunt agareni. nā yf-
mael fuit filius agar
ancille sara. Bess. xvi. dicunt tñ vsurpatiuē saraceni a
sara libera. Ad obrinendū xpo ppositū r sus fuit p filio z
auxilio cuiusdā monachi heretici noie fergij p dēdo le-
gē falsaz z carnalē z qbusdā auctoritatib; veteris ac no-
ui testā. coloratā. vt sic nō solū a gēlib; ad carnalia ps-
ms. s; etiā a simplicib; xpianis z iudeis d qd aliq hā-
bitabāt cū ymaelitis facili? recipet. finxit et legē illā a
deo reuelatā tanq; pphē dei summo igi de ipso dr.
e Et vidi aliā bestia. i. machometū vitā voluptuosaz
ducentē q bestialis dr. i. Eibi. nā fuit luxuriosus z il-idi-
nis ardore succēsus sup oēs hoies orientalis regiōis i
ctās fē solū sup. xl. hoies ex diuio munere brute genera-
tiūā z coeūat prāte habere. vt scribit orientā ecclie. li. i.
ca v. q alif noiat. s. liber epi acōnensis. qz fuit actor hu-
f Ascendēte d fra. qz p mercatiōes z rapi (uis libe-
nas ascendit de pauprate ad diuitias. vt dr ibidem
g Et habē. cor. duo osi. agni. i. xpi cul? duo cornua vi-
cunt h ppheta inq; tū fuit viator. puit declaratum fuit
Auc. xij. sup illud. Propheia magn? surrexit i nobis zc.
z latoz le. no. Machometus finxit se esse pphēā z l g
diuine latozē vt dictū ē. p p qd dr habere duo cornua
filia cornib; agni. qz nō fuerūt talia fm vitatē. s; fm hu-
b Et loqbat sic draco. s. astute mēda (manā fictionē
cif z dolose i Et prāte prioris bestie oem faciebat.
qd exponūt aliq d prāte filij cosdroe q supra noiat? est
bestia. nā machomet? z ei? sequaces prāte regni. p sari
trāsulerūt ad saracenos z sic dr h fecisse oem prāte p. i.
ozis bestie. s; huc expositiōi vfi dicit qd sequit. Et fec-
itā z habitātes i ea adorare bestia primā. nā austrenē
prāte a psis nō fecit adorare regē eoz. s; mag? p p p
qd mibi vfi saluo iudicio melior q h prior bestia sit ip-
se machomet? q dr bestia rōne vite bestial. vt dictū ē. z
pria qz prim? rex fuit saracenoz bestial? viuētū. Ado-
d? aut primi regis i aliq regno ē regimē suū fumare z vi-
latate quātū pōt. qd fecit ipse machomet? . iō dr. i Et

Liber.

potestates prioris bestie oem faciebat. qz quicquid so-
let facere prim' rex ad suum modum et dilatum suum patet
lz. In prospectu ei' et ut sibi ad finem (diligent' agebat
interiu' impedies videbat. l. Et fecit etiam ad adorare
bestia prim' a. scilicet q' d' resista pia l'one dicitur. i. o m
fecit se adorare. tal' qz
deum sic fecerat col-
diue. sz sic ppham
m. l. u' (dei sumu
curata e' plaga mor-
tis. Machomet' em i
qda bello fuit grauis
vulneratus. sz postea
curat et d' p'io li.
h'ist'orie orietal' eccle-
n. Et se. (lie. ca. v.
fig. mag. falsa t'n.
o. Et etia' ig. fa. de
ce. d'ice. i. tra' hic ac
cipit ignis metapho-
rice sic et alia q' dicit
b. machometus em
postq' ia magn' erat
effect' cepit cadere
epileptica passio p'p'
q' neq' b' vili ficaret
dixit se b' pati ex ap-

pareria Gabriellis archangeli. et pote' o pur' no po-
tes' sustinere refulgentia ipi'. sic Dan. x. ca. dixit angelo
sibi apparere. Et sic m. i. visioe tua dissolute fuit. pagel
mce et nihil i me remansit r'it'u. Ageli et o ignis oca. p's-
ciq'. Et in fac' angelos tuos spu s et milites tuos ignem
v'rete. sz qz illud erat falsum. id subdit. p. In spe-
hoim. i. i opinioe falso sibi credenti. dixerunt et sui d'z
scilicet q' luna a se recata fecit descendere q' rone lumis co-
ment cu igne. sic fin opinione hoim fecit igne descen-
dere. q. Et seduxit habitates i tra. p se et discipulos
suos. l. Prop' sig. q' falso dca sut d' deo. s. In
spe. be. i. suuip'. Sciebant em q' erat signa medacta. v'
alif i prospectu bestie. i. p'p'li bestial' et de facili seducibil'
q'lis erat p'plus yfmat. elizaz habitas i defiz. l. Et
ces habitant i tra. sibi subiecta. v. Et fa. ma. be.
q' bz pla. x. b. addit ad signadu q' bestia b' accipit. p ip-
so machometo et no p p'p' op ipm decepto. d' aut ei'
imago lex ab eo data. i. q' replentat eius p'itio et vita.
quia pcepit firmis (ut oditu. et b' est qd d'z. v. Et fa.
imagi. x. i. ope adimpleat ei' legē. l. Et datu e' illi
id e' p' missus a deo. v. Et daret ipm imaginem. i. vi-
gore sue legi. l. Et ei d'z v'ia q'dm viger. et mortua cum
s. Et v' glo. imago be. i. sniaz sua ondat sic (abrogat.
d'z. l. Et tal' loq' i tali casu. na oia fere accipiunt b' me
a. Et faciet et q'cuq' no adce'auerit et. na (ap'horice
pcepit sub pena mortis legē suā hēri i magna reuerētia
b. Et fa. oēs pusill' et mag. et oēs hoies cuiuscuq'
c. Habere cha. i. circūclionē et dicit aliq' (aditōis
nō saraceni sunt circūclisi sic et iudei. sz l'ra l'c quēs d'istō
uare v' i d'z. In dextera manu aut i frōtib' suis. qz cir-
cūclisio nō fit i p'ib' istis. et iō p' caractere v' b' itelligi
determinat' mod' v'vēdi fin' legē machometi. q' sara-
cem ab alijs gētib' d'z. i. gūllit. i. o d'z. d. In dextera
manu. q' r'ū ad opationē. l. Et i frō. suis. p' aptā
f. Et ne dō pos. eme. aut v' d'z. cū saracenis (p'ssionē
i suis legib' p'muncare. s. Nisi q' bz charac. be. i.
modū v'v' di dictū. b. Aut no. sic saraceni ficti. nā
sic iter xpianoe sunt aliq' ficti. p'p' qd p'mittunt cōica-
re xpianis v'v' sic ē iter saracenos. l. Aut nūex no

mis ei' sic sunt sui saracenos alteri. t'f. eg' q' cōican-
cū cis i hōanis. eo q' sunt d' n'cro familie d'om' sara-
l. Hic sapia ē. Hic ponit velatio cuiusdā sece (ceni-
tes n'ie. l. n'iet' annoz ut p'ice m'achometū. iō dicit.
Hic est sapia. l'res occulta ad itelligēdū. quā capere. p
p'ie est sapiētū.

q' imago bestie et faciet et
q'cuq' no adorauerit ima-
ginē bestie occidat. Et fa-
ciet omnes pusillos et ma-
gnos et diuites et paupes
et liberos et suos habere
charactere in dextera ma-
nu aut i frōtib' suis. et ne
q's possit emet aut v'edē.
nisi q' h'eat caractere aut
nomē bestie aut nūex no-
mis ei'. b' sapia ē. q' bz in-
tellectū p'p'aret nūex be-
stie. nū. n. hōis ē. et nu

l. Et bz intellectū.
v'v'acē et penetratū
uū occulto. um.
m. Coputer nūex
be. i. machometi q'
bestia d'z. v' p'z ex p
n. nūet'. l. (i. i. c'it'z
ē sexcēti sexagita sex
sz ān. et ad qd referē
rat determinate iue
nūet' p'z q' si referē
ad nūex ānoz vite ip-
si'. q' nō t'm v'v'it. sz
l'x. ānis v'v' b' in h'z
l'lo:ali speculo. p'p'
qd aliq' dixerūt q' re-
fertat duratiōe le-
g' ipi' q' t'm d'z dura-
re. sz h' nō v'v'et naz
lex illa fuit data cit'
ca finē t'pis eractū

p'dictū ē q' cepit ipare āno d'ni sexcētesimo sexdecim
mo. et ipauit. x. ānis. a fine at hui' t'pis v'v'q' ad p'itē
ānū q' ē ān' d'ni. l. l'clim' trecentēsim' vicesim' non'
super mal' t'ps v'v' p'z p'ideratū. et t'm adhuc durat lex
machometi. p'p' qd aliq' dicit q' post mortē macho-
meti lex ei' fuit correctā p' sapiētes saracenos. et ab il-
la correctioe d'z scipere nūet' ānoz duratiōis illi' leg'
sz h' d'v' p'babilit' dicitū. tū q' nō diceret lex machome-
ti sz sapiētū. tū q' illi sapiētes dicit' fuisse discipuli ma-
chi meti. et sic illa correctio nō fuit post ei' d'atōne a
machometo p' t'ps notabil' magnū et sic ab illa correc-
tione tā superūt sexcēti sexagita sex ān' vel d' valde p'
pinq' sūt p'p'edi. et t'm lex machometi si v'v' b' p'pinq' ces-
tatiō. nā a pauc' ānis multū inualuit. Tartari ei' q' sūt
i mario nūero legē illā p'perūt p' maiori p're illi' po-
puli. sic auditi asserunt a q'dā (p'o ordis n'z. q' p'ples
ānos iter tartaros habitauit. p'p' qd falsū meiorū in-
dicio v'v' q' ille nūet' ānoz siticiptend' ab icarnatiōe
d'ni et i'nuād' i morte machometi. d' q' p'pheticē loq'
h' iohes. qd sic pōt declarari. nam ab āno incarnatio-
nis d'ni v'v'q' ad finē ipert' eractū superūt anni sexcēti
l'x. v'v' p'z ex p'dict' et machomet' v'v'it. l'x. ānis v'v'
dictū ē. et t'm nūet' simul iūcti faciūt septigētoffer an-
nos. a q' b' op'et subtrahere ānos q' b' machomet' v'v'
rit cū eractio alif illi ān' bis p'parant. v'v' p'z iūcti.
ill' o ān' est i'nuād' p'babilit' fuisse q'dragita. qz macho-
met' p'io fuit paup' et postea inualuit p' mercatiōes. et
postea p' rapinas et fraudes ānq' attērat se regē face-
re et legē dare quā dedit circa mortē eractū. et sic d'v'ita
machometi v'v'it p'babilit' fuisse. et ān' ān' t'ps mor-
t' eractū. q' b' d'p'p' a septigēti. sic remanēt p'esse sexcē-
ti sexagita lex ān' ab icarnatiōe d'ni v'v'q' ad mortē ma-
chi meti. ei' hōis. (machometi. et fin' b' pōt l'ra exponi
ip'i q' fuit bō p'fec' scietis et v'v'itū ab ill' ān' icarnatō-
is et nūet' ei' ē. i. machometi sexcēti sexagita (t'vōis
ta sexq'z tū' nūet' ānoz fuit ān' o q' d'is faci' ē h' o v'v'q'
ad finem vite machometi. v'v' p'dictū ē. Sciedū aut q'
liber apocalipsis fuit script' i greco. i. q' b' h' nomē an-
themossy bi d'z. b' sexcēti sexagita sex. cui' signatū p' p'z

us ē sū? qđ ppele uenit machometo. qđ fuit sū? ppo ne
g's ei? diuinitatē. vt pdictū ē. z p pīs xpianos. vt di
cef i preleqnti. signatū autē dicte dictiōis accomoda
tū ē huic nūero sexceti sexagitafer. Ad cui? intellectū
sciendū qđ sic i latino aliq lre accomodate sūt ad signā
dā nūeros. sic lra. c. p
ponit p centū z. l. p
quāgita. z sic de aliq
b' aliq. ita sūt i gre
co lre aliq ponit p
nūer' z ille qđ scri
bit h' nōmē atpēos
in greco signat h' mō
i latio sexcetos. sexa
gitafer ppter qđ i ali
qđ bibiūq ponit sic
nūer' ei' hoīs z nūer'
ei? ē dicitur. qđ dictio
signat apud latinos
nūer' pōictū p lras qđ
b' scribit qđ lra d po
nit p qnqz. i. p x no
c. p cetū. l. p quāgin
ta. v. p qnqz. x. p decē
z hec sūt uicta faciūt
sexcetos sexagitafer
qđ nūmer' pperit ma
chometo mō dicto
z qđ ista ponunt val
de obfure. vt pty. iō
pmitit h' ē sapia. zc.

Capitulum. XLIII

Et uidi. hic sequēter describit. premiū pse
cutionē machometi sūmētū. Et diuidit in
duas ptes. s. i. pte picipalē z icidētalē qđ incip
pit. ibi. Et uidi alter āgelū. Circa primū sciendū qđ sic
bz i cronica hugonis floriacē. circa finē iperij eractij
agarem qđ saracem dicitū a machometo duce. ceperūt
egyptū z erbyopiā grauit iuadere. sūt hominat macho
meti discipul' damascē. z regionē phēnic' z iulm to
rāqz syriā occupauit. z antiochia pphēdit. z i his terr'
erāt multi religiosi xpiani i cenobijs magnis duceto
rū trecetoz āpl' monachoz i castitate uiuētū. qm
maior ps vel mlti erāt gūnes. z i illa psecutiōe p gla
diū saracenoz trāsierūt ad regnū celoz. z h' ē qđ dic b
a Et vi. z ecce ag. i. pps qđ agn' dei. ioh. l. i. iohes
b Erabat sup mō. i. qđ ecclia triūphātes qđ mōf
syō. Heb. xij. c. qđ describit h' lras. eo qđ aduū dictos
martyres i tolerātia martyriū. sic Actu. xij. d. d siepha
no i agone posito qđ uidit ibi stātē. qđ stare ppiū est
adiuūqz i plio. sedere vō ppiū iudicāz. pps qđ dar.
c Et cū eo cetū (vl. describit vt sedēs a dextris dei
qđragitaquor milia. i. tāto ei nūero vel circif estimāf
d Habētes no. ei? z no. pa. (pdicti occisi ptabilit.
ei? z pps spūsancti qđ ē ner' aboz. d Scriptū in
e Et audiui vo. d. (iō. suis. p aptā z liberāz pñione.
celo tāqz vo. aq. mul. l. mltitudis scōz fm qđ d. i. xij.
Ique mltre ppli multi. multitudo ei cetū qđragitaqz
tuor milia magni fice laudat dēū d sua victoria z glia
f Tāqz vocē tonitruū magni i qđ designat ma (adepra
gnitudo laudis. nō solū ex laudatū mltitudie s. etiā
g Et vo. quā au. si. citha. zc. (et mō laudis z qūitate.
h Et cātabat qđ (nā heclaus ē corā deo tāgel graciōsa.
si cūctū nouū. qđ dicit laudātes sunt d nūero scōz no
ui rei amēti. i. Xij sedē. s. dei. h Et anqua. aia.
z senio. i. pñia scōz pñarchaz z epoz i celis exultētū

sicut dictū ē. s. iij. ca. I Et nemo pōt dicere cāctā.
ex voto em pñetue habuerit aliqđ spale i merito z sūt
habēt i pñio. sic z d qđlibet sancto z fellore canit ecclia.
Nō est inuēt' filis illi. rōne special' meriti. m Qui
n dī sunt qđ cū mu. nō lut (emp. sūt d ter. sanguie) ppi.

sūt d fra **H**i sūt qđ cū mu
lierib' n sūt coinqnati. v
gīes. n. sūt **H**i sequunt' a
gnū qđcunqz ierit **H**i epti
sūt ex oib' pūmīrie deo z
agno' z i ore eoz n ē iuētū
mēdatiū **S**ine macula ei
sunt añ thronū dei **E**t vi
di alter āgelū. volātē p
mediū celū pñte euāgeli
uz efnū vt euangelizaret
sedētib' sūt frāz sup oēz gē
tē z tribū z liguā z pplm
dicēs mag' voce. **T**imete
dñm z date illi honore qđ
venit hora iudicij ei? et
adorate eū qđ fecit celū et
terraz mare z oia qđ in eis

coinq. vel simplici i
tegnitate carnis tenē
do. vel saltē post vo
tū castitatē suādo.
o **V**irgines ei sunt.
vgnitas ei i scriptu
ra aliq accipit sūt
crep itegritate carnis
aliq mag' large pro
pñetia maxie voto
p **H**ise (psecrati.
quā agnū qđcunqz ie
rit qđ sequunt' ppi n
solū p viā mādatorz.
q **H**i (h' enā sūt loz
epi sunt ex hoib' pñ
mitie. i. gratiosi. sic
pñmi fruct' sūt mag'
r **E**t (delectabiles
i ore eoz nō ē inuētū
mēdatiū. nā vitatē fi
dei pñfisi sunt oino z
s **S**ine (cōstater.
ma. n. sunt añ throno.
dei. nā si aliquā mas
culā pñerant purgata
fuit vtrūqz sui martis

Et uidi alter āgelū. **H**ec ē ps incidētalē i qđ de (qđ.
scribit qđā inndelū puerio mirabilis qđ pñgit circa il
la tpa. **E**cclis ei bonēfact' missus fuit a pōtifice roma
no ad pñicādū fidē catholicā gentilib' turingie austrie
frisie. in qđ legatiōe mltos valde puerit ad ppi. z b est
qđ d. i. Et vi. alter an. i. sūctū Bonifaciū. nā āgel' i
terptraf nūci'. **I**pe vō fuit nūci' vbi diuini. vt dictū est.
v **H**olātē p me. ce. nā velociter z pmpre excur' fuit
officiū sibi inuictū. r **H**abentē in corde z ore.
y **E**uāgelū eter. i. euāgelū ppi qđ d. etnū. nā et alud
z **E**t euāgelū. se. sup ter. zc. pplis pñi (nō succeder.
cti in qđb' diuersificanti lingue saltē i aliq. z qđ nō soluz
par' erat pñicare dict' pplis. s. oib' gētib' generaliter
eū audire volētib'. ideo subdit. **E**t sup oēm gentē zc.
a **P**ices magna voce. i. qđ notat efficacia pñicationis
sue. b **T**imete dñm. timore filiali. c **E**t date illi
honore. sic filij pñi. d **E**ma ve. ho. iudi ei? generalit'
i fine mūdi. z singulariter in morte cuiuslibet. nā in qđ
stazu qđ morit in tali iudicio pñtabit. e **E**t adora
te eū zc. qđ ē creator oīm. z nō ydola vana. f **E**rali'
hic pñr describit pñitio p'equētū xpianos. **E**t diuiz
dit i duas ptes. qđ pñio d'scribit eoz pñitio. scdo hui'
occaliōe bonoz pñiano. ibi. **E**t audiui vocē. **S**icra pñi
mū sciendū qđ pñās nepos eractij cepit iperare āno dñi
sexcetesimo qđragesimo fñtio. z pñuasos a paulo pñāz
nopolitano epō icidit i heresim monacholitz dupli
cē naturā i ppo negatiū. z mltos ecclie mltros si assen
ciētes heresi dicte grauit affixit. z i exiliū relegauit. p
p qđ scūs martin' papa pñocato pñlio dictā heresim
cū suis fautorib' dānauit. pps qđ in pñiātinopolim fuit
duct' vt assentiret dicte heresi. qđ renuēs in exiliū fuit
missus z ibidē mortu'. z d h' exponit aliq locū illū enz
bz. f **E**rali' an. l. papa Martin'. g **E**ccur' eit
h **E**ccidit ce. ba. l. ipe (dicēs dictā heresim pñenādo.

Liber.

lūt z fōtes aqz. Et ali' an
gel' secur' ē dices. Ceci
dit, cecidit babylon illa
mag' q' a vino ire fornicat
tōis sue potauit oēs gē
res. Et tū' āgel' secur' ē il
los dices voce mag'. Si
q's adorauerit bestia, et
imaginē ei' acceperit cha
racterē ī frōre sua aut in
manu sua h' biberit vino
ire dei qd' mīrtū ē mero ī
calice ire ipi. Et crucia
bit igne z sulphure ī spe
ctu āgeloz scōz, z ān' spe

prz illā intueri. Illa magna. nā gens illa in breui fuit
multū multiplicata. & dilatata. & aut cecidisse. qz cir-
ca tpa illa. & iurū cū romanis in q̄s p̄fici. tres amirei
fuerunt. & multis alijs sunt p̄p̄ti. & h̄i chronica
ligibetti. & uia vno fornicationis sue potant oēs

gētes, h̄p̄i ole ē ad
designādū magnam
multitudinē gentiū
errore machometi ē
sectā, ꝑcedit enī car
nis delectabilia ad
q̄ mltitudo hoīm ē
pna. Et t̄r' dicit p̄r
delictib' pena eor' ef
na cū d'z: Et t̄r' āges
l' s. ad līam vel ali
q̄s p̄dicatoz sc̄tis s̄
machometi sectanz
Et q̄s adorauerit be
fātā .i. machometus
vbi dictū ē ca. ꝑcedē.
vbi dictū ē d' ei' una
glie et ei' charactē
acceptioe. ¶ Dicit
bet d' vino līe del. .i.
punit a deo graui
s̄ d' mixtū est mero.
Et āt punitio dei v̄
nū mēz q̄s d' punit

[illegible]

rēōe saracenoꝝ h̄ i terponit alia. s. lōgabardoz. ⁊ h̄ p̄
 successione t̄pis. cui⁹ ordine iohes. p̄sequit in h̄ libro
 Et diuidit i duos p̄tes. nā p̄io ponit a lōgobardis ecclie
 liberatio. sc̄do pluriū alioꝝ p̄sequitū p̄cussio. ubi. Et p̄
 bec vidit. Circa p̄imū sciēdū q̄ āno dñi septigētesimo
 quinquagesimo tercio
 Asituph⁹ lōgobardio
 r̄u rex i italia mltum
 afflxit eccliam p̄p̄
 qd sic p̄han⁹ papa trā
 s̄it i frāciā q̄rēs auri
 lūā d̄ dictū regē qd i
 petrauit ⁊ h̄ describi
 t̄uri hac p̄te q̄ diuidi
 tur i duos p̄tes. q̄ p̄
 mo describit h̄ auri
 lūz t̄pe pipinū. sc̄do
 t̄pe haroli magni fi
 lii sui. ubi. Et ali⁹ an
 gel⁹. Circa p̄imū d̄
 d̄ Et vidit. ecce nu
 b̄e can. p̄ quā itelligi
 tur regnū frācie cādū
 datū p̄ ceteris morib⁹
 e Et sup̄ nu. ⁊ frācie
 b̄e seden. s. pipinū re
 f̄ Silem fi. gem.
 lio hois. i. p̄formatū
 p̄p̄o i fide. ⁊ iusticia. s. bec affilatio fuerit valde lōginq̄
 ḡ habet. in ca. co. au. nā reges frācie ad l̄ram aurea
 corona coronant. h̄ Et in manu sua. i. p̄tate sua.
 i falcē acutā. i. exercitū valde bellicolum p̄ quē pipi
 nus mltas magnas victorias habuit. h̄ Et ali⁹ an.
 l̄ Exiuit d̄. i. romane ecclie (id est papa lephan⁹).
 m̄ Clamās vo. magi. d̄p̄cās et magno affectu.
 n̄ Ad sedētē sup̄ nu. i. pipinū regē. o D̄itte fal.
 tuā ⁊ mete. digrēdo exercit⁹. tui potētā d̄ asituphū tyrā
 nizantē. p̄ Quia re. hora vt metat. l̄. vt ei⁹ tyrānia p̄
 tuā potētā tollat. q̄ Qm̄ aruit messis. i. ipe ⁊ exer
 c̄ Et misit q̄ sede (citius obdurati sunt i sua iniquitate.
 bat sup̄ nu. fal. suā i terrā. nā pipin⁹ valida manu intra
 uit i italiā ⁊ messuit terrā. nā d̄ asituphū r̄utiliter pugna
 uit ⁊ reddere cōpult beato petro quecuq̄ sui iuris erāt
 s̄ Et ali⁹ angel⁹. Hic p̄t̄ describit̄ au. iulū ecclie d̄ lon
 gobardos t̄pe haroli magni. Et diuidit i duos p̄tes. q̄
 p̄io ponit auriū haroli. sc̄do dilatatio cult⁹ diuini
 ca. sequē. Circa p̄imū sciēdū q̄ āno dñi septingētesis
 mo septuagesimo quinto. harol⁹ rex frācie ad p̄es adria
 ni pape itrauit italiā cū exercitu forti. d̄ desiderū lōgo
 bardoz regē eccliam multipl̄ affligētē. quē ipugnans
 tandē cepit ⁊ secū i frāciā duxit in q̄ lōgobardoz regnū
 defecit. ⁊ h̄ eq̄ d̄ hic. s̄ Et ali⁹ an. s. harol⁹ magn⁹
 t̄ Exiuit de t̄plo. s. nomoniēs. in q̄ coronat⁹ fuit. vt
 habet i chronica sigiberti. v̄ Et uod ē in celo. mil
 l̄. H̄is ⁊ (r̄t̄ ecclie q̄ frequēter celū noīat i scriptura.
 ipe falcē acutā. i. exercitū fortem. imo exercitu p̄is sui
 fortiore. v̄ Et ali⁹ angel⁹. i. papa hadrian⁹. 3 Et
 uuit d̄ altari. ad qd accesserat p̄ misse celebratiōe. vt de
 veller ecclia p̄tegere. a Et in h̄z po. lu. ig. u. ad iserē
 dū excoīcatis ⁊ aggrauatiōis penā q̄libet cū pena no
 mine ignis aliqñ designat. aliqñ libat habet. Et aquā. sed
 nō ē de t̄rtu. vt habet i libris correcti. ab Et cla. v̄c.
 mag. ⁊c. ex affectu magno d̄ p̄cās. harolū vt faceret sibi
 c̄ D̄itte fal. tuā acutā. i. exercit⁹ tui potētias (auriū
 d̄ Et vindemia botros. i. lōgobardios eoz auferendo
 potētā. e Qm̄ mature sunt v̄ue ei⁹. i. lōgobardi sūt

destructiōe digni. f Et misit an. i. harol⁹ ḡ Fal
 cē suā. i. exercit⁹ potētā Aliqui libri habēt. Acutā i ter
 h̄ Et vindemiauit vineā terre. au (r̄t̄. s̄ nō ē de t̄rtu.
 ferēdo potētā lōgobardoz de terra italie. i Et mi
 sit i la. ure dei ma. nā regē deduxit captiū. h̄ Et cal
 ca. ē la. extra. ci. q̄ re
 gē cū vxore duxit i ex
 trā terrā suā
 l̄ Et ex (vt dictū ē
 iuit san. d̄ corporib⁹
 occisoz. nā i reg⁹ cas
 p̄ione multi longo
 bardū fuerūt occisi.
 m̄ Aliq̄ ad fr̄e. eq̄.
 nā ex langule occisoꝝ
 r̄ū fr̄eni militū haro
 li fuerūt rubricati. s̄
 cut i talib⁹ bellis so
 n̄ Per ita (et fieri.
 dia mille sexcēta. nā
 fama huius victorie
 haroli fuit lōge lates
 q̄ diffusa. s̄ p̄ quoz
 orbis p̄tes p̄ nūm̄
 dictū designatas. eo
 q̄ ē nūer⁹ q̄drat⁹ qui
 p̄surgit ex dictu nūer⁹
 i seipm̄. sic q̄ternari⁹

q̄ p̄surgit ex dictu binari⁹ i se ipm̄. nā bis duo sunt q̄tu
 or. ⁊ sūt nouenari⁹ q̄ p̄surgit ex dictu fnari⁹. nā ter tria
 sunt nouē. ⁊ sic ē in p̄posito. nā mille sexcēta ē nūer⁹ cō
 surgēs ex ductu q̄dragenari⁹ i se ipm̄. q̄dragesies eū ā
 dragita faciūt mille sexcēta. vt p̄z p̄siderāt. ⁊ sic p̄ nūc
 p̄dictum designantur quatuor orbis p̄tes.

P̄an ca. r̄t̄. ubi d̄ in postilla. Et vidit aliā bestiam. de
 scripta ecclie p̄cussioe sub cosaroe ei⁹ filio. hic p̄t̄.

Circa sectā saracenoꝝ ⁊ ei⁹ sacri **Q**uodmo.
 legū actore d̄ q̄b̄ beat⁹ iohes fm̄ postillatoꝝ
 incipit agere ab illa r̄isioe ubi d̄. Et vidit aliā be
 stia⁹ ascēdētē de fra ⁊ h̄bat cornua duo ⁊c. qdā occur
 rit attēdenda. q̄ ad maiore informationē fidelitū p̄ter
 tum simpliciter sunt noranda. P̄imū de ei⁹ secte initio
 seu ichoatiōe. sc̄dm̄ de falsis ⁊ ficticijs hui⁹ secte fun
 damētis. tertiu⁹ d̄ errorib⁹ v̄icijis multiplicib⁹ i ea p̄t̄
 q̄rtū de rōne ⁊ cā q̄re mltitudo gētū ad r̄atos errores
 p̄surgit. q̄ntū d̄ diuturnitate duratiōis eius. Circa p̄i
 mū sciēdū q̄ h̄ oēs h̄isoz iographi. ueniat i h̄z t̄pe era
 clij ipatoꝝ circa finē vite sue. Hec secta nephandā ha
 buit initū. nō t̄h̄ oēs ueniat de mō cā seu occasione
 h̄m̄oi inuē. Et forte iō postillatoꝝ p̄termisit h̄m̄oi cām
 seu occasione declarare. v̄t t̄h̄ q̄ h̄ tradit sufficiēter i q̄
 dā h̄isoria b̄: cui fratr⁹ ptolomei d̄ luca. q̄ de h̄isoz ijs
 p̄sidit. ⁊ richardi ⁊ martini mltā collegit ad h̄ p̄nētia
 in q̄ qdcm̄ h̄isoria h̄t q̄ cā seu occasio ex q̄ h̄m̄oi error
 sumpsit p̄cipuū. fuit magnat⁹ p̄t̄udes eractij ipatoꝝ
 q̄ post victoriā d̄ p̄lis h̄itā. i sup̄bia eleuat⁹ ⁊ nimia cu
 piditate accēsus nimis p̄mebat p̄sas ⁊ arabes ⁊ chal
 deos ⁊ alios p̄fines euasē. i tribus ⁊ alijs tractiōib⁹
 granib⁹ ⁊ iordinat⁹. ex q̄ p̄li illaz regionū iclinat⁹ fue
 rūt ad resiliēdū exactorib⁹ ipatoꝝ. qd̄ t̄h̄ nō audebat cō
 mittere timētēs ei⁹ tyrānidē ⁊ magnā p̄t̄rē. s̄ macho
 mer⁹ q̄ marie audacie ⁊ versutie erat. ⁊ etiā magis artē
 b̄ erudit⁹ se eis adiūp̄t. q̄ inueniēs disp̄ositionē gētū
 p̄dictaz ad rebellādū romāo ipio eos icitauit ad p̄m̄
 tedā p̄dictā rebellionē sp̄āl̄t̄ denegād⁹ tribus sub
 colore liberādū illas gētes ⁊ a p̄dicti tractiōib⁹. r̄t̄ ⁊

Liber.

gētes ille accepērūt eū ī ducē ⁊ caput sub q̄ sepe debel
lauerūt collectiōes ⁊ gētes imp̄q̄. d̄ q̄b̄ p̄dict̄ macho
mer⁹ obtinuit mltas victorias. ⁊ vt firmi h̄mōi p̄ci
patū seu ducatū sibi ⁊ sursuparc. conat⁹ ē dare eis no
uū cultū ⁊ ritū. sub q̄ in dicta rebellio p̄luerarēt. vñ
silio seu suggelliōe cuiusdā heretici monachi sc̄q̄
noie accepit qdā q̄si p̄ia facta leḡi moisaice ⁊ euāgelij
xp̄i. vt. q̄. patebit. vt sic crederet a rudibz pplis ip̄m eē
p̄fuatorē vtriusq̄ leḡi seu tē. i. vñ secte p̄luerāt h̄c se
cta nephāda p̄p̄ie assilat secte tē ydolatrie hieroboā
ī suo initio. d̄ q̄ agis. uij. Reg. q̄. vbi h̄i q̄ p̄ter fatuita
tē roboā. q̄ respues p̄uiliū ientoz minat⁹ e p̄lm aggra
uare ī suis exactionibz. Hieroboā cepit occasione res
bellādī regi. ⁊ deinde p̄uertēdi p̄lm a cultu diuio. q̄ d̄
de error p̄luerant ī decē tribz vsq̄ ad eaz totalē tra
smigrationē seu p̄ditiōē vt plani⁹ h̄i. iij. ⁊. iij. Reg.
Post x̄o h̄mōi initio ī p̄dict̄ regionibz habitū. mite
alio gētes sunt p̄more adherēdū p̄dict̄ sub colore p̄
dicte libertat̄ ⁊ sp̄s̄ d̄ radice mōis cauali egressa ē
gēs p̄ida p̄ erachiū. q̄ qdē gēs nabarbea vocat⁹. q̄ fm
hiero. a nabaoibz p̄iogento ymael descendit. q̄ qdē
ges venat aut regies ip̄et h̄icq̄ ad syria ⁊ iudea. de
de p̄mittere deoz malitia h̄iana crekete. totā ap̄bi
cā ⁊ deū h̄i p̄paniā fere occulpaauerūt. ⁊ lz ab h̄i p̄pania
diuina miseratione op̄tulatē ⁊ p̄bitate regū h̄i p̄pane p̄
deo militatū p̄ maiori p̄e sunt eieci. Adhuc tñ ho
die ad exercitiū bonoz aliq̄ radit germinās fel. rema
ner. Circa sc̄dm. s̄. d̄ falsi ⁊ fictici h̄i secte funda
mēt̄ sc̄dū q̄ seductor p̄dict̄ attēdēs q̄ tpe illo iā ido
latria fuerat ab orbe exclusa p̄ doctrinā ap̄loz ⁊ vici
puloz xp̄i. put p̄batū fuit. f̄la. q̄. c. d̄ tpe xp̄i. fr ydo
la penit⁹ p̄terēt. s̄lt ⁊ cosdroe q̄ se fecerat vt deū adora
re cū ei⁹ sc̄q̄cibz fuerūt p̄ erachiū deuicti ⁊ sup̄p̄si. nō ī
ueit aliū mōū ītroducēdi ritū ⁊ culta nouū nisi fingē
do se leḡi diuie hacten⁹ approbare p̄fuatorē ⁊ erectorē
rē. ⁊ q̄ lex diuina edificata ē sup̄ fūdamētū ap̄loz ⁊ p̄
phaz. vt d̄ ad sp̄be. q̄. nō finit se eē ap̄lm ⁊ p̄phaz. vñ
h̄is duobz noibz cōter apud oēs q̄ h̄ic errorē fatēt se
ductor ille appellat⁹. vocāt ei eū p̄phaz simplicit̄ q̄si an
tonomaticē. vt itelligat erimi⁹. p̄phaz. vocāt ēt eū nū
ciū seu ap̄lm dei cōis ī suis oratorijs etecrat̄ ⁊ vtrius
q̄ leḡi p̄fuator atq̄ eruditore elimares. p̄pheticū. s̄. re
spectu ariq̄ testa. p̄ aplatū vō respectu noui. Recte igitur
ī reuelatiōe sc̄tā brō iohi figurat⁹ p̄ bestia ascedētē
d̄ fra. q̄ bestia t̄ rines. vt īfra patebit d̄ gērilibz ⁊ co
gitatiōibz frenis ad sublimē potētā mūdānā ascen
dit. d̄ ē h̄re duo cornua s̄ila agni. q̄ sic vītas euāge
lica p̄ duo cornua fuit diuulgata. s̄. p̄pheticū ⁊ apo
licū. p̄pheticū. s̄. p̄nūciatē ⁊ p̄ aplū declarātē seu te
stificatē. sic falsitas saracemica fuit apliata p̄ dictū fe
ductorē fingētē se h̄re p̄dicta duo cornua s̄lt ⁊ dictū
ē. n̄i notat̄ d̄ duo cornua s̄ila agni. ad osidēdū q̄ nō
erāt ⁊ a agni cornua. s̄. p̄phetia ⁊ aplat⁹. s̄. s̄ila. i. ficta
seu s̄ilata. Et notādū q̄ saraceni hec duo cornua falso
nitū fūidare ī dicti vtriusq̄ testi. De cornu eipp̄hetico
allegāt illud Deut. xxiij. ca. p̄ opha suscitabo eis ⁊c.
q̄ d̄ dictū de p̄dicto adimpleri. De sc̄do vō allegat illud
Jo. iij. ca. Paraclet⁹ aut sp̄s̄ sanct⁹ quē mittet p̄r in
n̄. c. meo ille vos docebit q̄s̄ f̄ falsitas vtriusq̄ alle
gatiōis euidēter h̄. nā ī p̄ia manifeste h̄r. De medio
fratū tuoz. q̄ nō p̄r d̄ p̄dicto seductore itelligi. quē
ip̄i p̄fitef fuisse ymahelutā. i. sc̄da oīm manifeste h̄r. q̄
ule q̄ mittēd⁹ erat h̄ebat docere oēm vītatē ⁊ suggere
oia q̄ xp̄s p̄cepit. s̄. oīat aut q̄ doctrinā euāgelicā. p̄ e
dicit⁹ seductor. quātū ī se fuit lubuerit. vñ d̄ illo n̄ p̄r
aliq̄ mōtificationibz p̄dicta. s̄lt illd̄ q̄ leḡi. Luc. xxi

ca. ego ei dabo vobis os et sapias cui si poterit resistere aduersum faciem vestram non poterit intelligi sed praedictum seductorem qui nullo modo docuit veritatem nec ipse et eius sequentes per sapientiam refutavit. sed solum per violentiam et armorum potentiam et per perperamiam habet et in suo alchorano tradit expressum quod deus mandavit sibi. et per gladium coegerit populos ad recipiendam fidem suam. Ad designandum autem rem fingendum quod ipse erat virtuosus testis praefuator et sic haberet tamquam probam et apostolus precepit suare primum faciem suam et testis. id est circuncisione et primum nomen. id est baptismum. omnes enim sub praedicta secta errantes masculi circumciantur et tunc viri quod semine baptismi. ad quod in virtuosus tunc errant manifeste ab erroris testis. nam circuncisio quod in octava die praecipitur fieri. et secundum leuiticum. et in etate adulta iumentum et vitia per ipsos sunt. et sic praedicta circuncisio non est mosaica. prout voluit fingere. sed ymaginaria seu nabaorhica. baptismum autem quod secundum veritatem apostolice doctrine si iteratur cum sit generatio pura coram generationi carnali non est nisi vana. unde ad prophetam. unde una fides vnum baptismum. nam in glo. una christi mors vnum baptismum praefecit ipsi et facti sunt in lege et sepulchre baptismi seu aqua ablutionis per mundicius in corporalibus. nam in spiritualibus in mundicius minime curant. et sic dicentes se praefuare et tunc legem virtuosus se manifestat corruptores. et sic prout per secte fundameta sunt falsissime fictiones. Circa trium. id est errorum et viciis multiplicibus in ea praeter. Sciendum prout habet in quodam tractatu fratris nicolai de ordine praedicatorum. quod incipit. Quot sunt dies futuri etc. quod quidem fuit civitate famosissima saracenorum quod de baldacum in primis orientalibus remor sita. ubi generale sunt diu saracenorum habet linguam et istam arabice didicit. legem seu sectam eorum diligentissime studuit et cum magistro ipsorum frequent praeferes magis ac magis pueris praedictae legi approbavit. Iste ei seductor et plurimum securus est in credendis erroribus. monachorum hereticorum. unde negat trinitatem et vultus in quod sequitur arrianum et sebelitanum errorem. negat et veritatem christi. et de deo ipsum fuisse creaturam supremam et orbitalis creaturam et scilicet ipsum et virtuosissimum super omnes homines. ut in quod ipsum noiat vultus dei et spiritum dei et aiaz dei. negat et christum esse deum per unionem personalem. sicut praedicit quod fuit sine patre et deus virginis natus. asserit et quod iudei non occiderunt christum. sed quendam filium. et quod deus transfudit ipsum ad se. sed apparebit circa finem mundi et occidet antichristum et postea deus faciet ipsum mori. tradit et quod demones possunt saluare palchoranum. et quod multi ex eis facti sunt saraceni. ponit et in deo corporaleitatem. narrat enim quod cum ipse iussisset ad deum quod eum vocauerat per gabriel. quod deus ipse iussit ei manum et sentit tantam frigiditatem tacti adeo iterum humeros quod puenit frigiditas usque ad medullam spine dorsum. quod quidem supradicta et multa alia falsa et absurda quod in suo alchorano tradunt credenda prout in praedicto tractatu habet. causa breuitatis omissis. quod omnia praedicta euangelice veritati et aliquid et rationi naturali et per intuitum. Circa speranda est falsa et heretica tradidit. unde prout in praedicto habet tractatu. praedicti seductor perniciosus asserit quod vltima beatitudo hominis consistit in comedeo et luxuriando et in rebus perniciosis et hominibus irritis et hominibus quod est veri per per fidem catholicam carere minime praedictum. ex dictamine ei naturalis rationis cogit praedecere quod felicitas humana non dicitur per platonia. sed tamen in bono honesto quod est bonum rationis. nam secundum Boetium in istis solariis. In voluptates beatos efficere possunt. nihil esse quod in pecudes beate dicerent. sed quod pleni. id est. Et hoc istis fatum tamen attribuit veram et vltimam beatitudinem delictis carnalibus. quod in primis vltimum habet per beatos asserit quod in paradiso celesti habet edere et bibere epulas et in virginibus et hominibus quod ridi culosum est iterum sensatas. Circa hoc agenda praedicit plurimam litatem propter cubinam et acillam quas assequi cepit in bello et per nutrire accepit et ipse differeret viros alios

Apoca.

in q̄ v̄t puenire cū nicolaiis hereticis. v̄t ēt cedere sodo
mā tā cū v̄ro q̄cū muliere. s̄ ipi palliēt q̄busdā expō
sitionibz extorēt. De v̄tutibz aut. v̄t de humilitate. pa
ciētia. mulierico: dia. vel d̄ pace vel d̄ charitate dei. p̄
p̄m. n̄hil dicit dignū relatu n̄i q̄p̄e multā comen
dat psalteriū. et alios p̄phas. et q̄b legē Moysi et su
p̄ oia alia comendat euāgelii. xpi. Et dic q̄ xps i euā
gelio p̄phetauit d̄ ipso filijs. israel. dices. Annū cio vo
bis venūcio dei q̄ post me venit et nomē ei⁹ ē Dacho
mer. q̄d q̄dē nomē assent eē scriptū ab eterno i thro
no dei in imperio p̄ead v̄ttera. q̄ et m̄tra alia fabulo
sa et derisione digna i suo alchorano ad l̄ram cōmēt
Et q̄z n̄hil horū i lege diuina atq̄ nec noua p̄tinet v̄t est
manifestū. et t̄pe p̄i ep̄i frequēter legē et euāgelii oino
obfuari. iō finit alia falsitate notoria. s̄ q̄ iudei corru
perūt legē Moysi et p̄phas. et xpiā corruperūt. euāge
liū. et q̄ nō remālit de v̄tate legis et euāgelii nisi t̄m in
alchorano. falsitas aut hui⁹ fictiois latē ē manifesta. s̄
ad h̄ p̄it adduci tōnes q̄ p̄dictā falsitatē clari⁹ demon
strant. P̄tā ē. tā talis corruptio scripturaz p̄dicta nō
potuit esse generalis et manifestā. q̄z sic alie natiōes sci
uissent et illa corruptio fuisset notoria q̄d ē falsus noto
rius. Nec potuit esse p̄icularis et oculta. q̄z sic aliq̄ codi
ces icorrupti remāissent q̄d ē falsus. Nā i oī lingua et oī
regiōe inuenit lex et euāgelii v̄niformit scripta. Itē t̄p̄
v̄t et legis apud hebreos ē i lingua p̄p̄ia et l̄ra q̄ sunt in
mōe et synai data patribz p̄ Moysen. Et postq̄ fuerūt ex
pulli a fra p̄missionis et p̄ oībē v̄s p̄i cāde legē tenēt vbi
q̄ terraz sine aliq̄ variatōe. Et q̄d apli⁹ ē t̄p̄e t̄p̄i sc̄bi
post trāsmigrationē decē tribuū p̄ regē Assyro. et dua
rū tribuū p̄ regē chaldeoz. d̄ q̄b h̄i i q̄to R. gū fuerunt
p̄regati i egypto septuaginta ierptes de p̄uoribz cor
q̄ i illi p̄i. olomei regis egypti fecerūt septuaginta trāsla
tiones. v̄t quisq̄ eoz seorsum v̄nā. q̄dā septuaginta
trāslatiōes fuerūt v̄niformes ac syriaco et calamo fu
sūt i scripte. v̄t h̄i b̄i. yfonia scolastica. et apud hebreos
q̄ h̄ac trāslatiōē chaldaicā habēt ē notissimū. Nā talis
corruptio nō p̄t v̄teti tel d̄ app̄icari. et multominus
nouo tel d̄. q̄uor sacra euāgelia q̄ p̄ eabē terraz fue
runt diuulgata et aliq̄ belzate et aliq̄ grece et aliq̄ latine
scripta. postea fuerūt a pseudo aplis et hereticis multi
plicat ipugnata suffragantibz nōnullis i patribz et alijs
v̄ris potissimis varijs heresibz infecti. q̄ t̄i sacra dei
euāgelia diuulgata op̄ulātē sacra quatuor generalia
p̄tita fuerūt firmiter approbata. nō sine signis vel diui
nis miraculis. Nā et hodie nō solū apud latinos. s̄ et
apud grecos q̄ nobis aduersant t̄t euāgelioz v̄niformi
sunt h̄r nemine discrepāte. Et q̄ p̄t q̄ p̄dicta fictio nō
solū ē euidēter falsa s̄ p̄t q̄ eū facit. q̄uo em̄ mādāt
obfuari legē et euāgelii. nā nō illa q̄ apud nos sunt. et
ip̄a dicit esse corrupta. Nec etiā alia ab illis cū nulla ta
lia inueniant i tota orbe v̄t ē manifestū. Itē q̄uo xpiāni
p̄ouēūt cū iudeis v̄tuenire i tali corruptiōe. i q̄b tam
annū odio diuident. q̄uo ēt v̄tuenirēt xpiāni et iudei in
corruptiōe ei⁹ i q̄ maxie discordāt. s̄ i xpo quē iudei vi
cūt nō eē deū nec bonū hoīem. xpiāni o nō solū dicūt
eē esse sanctissimū hoīem. s̄ etiā v̄t dei. multe et v̄le
rōnes ponunt i p̄dicto tractatu. ex q̄b habēt manife
stū. q̄ p̄dictū alci. orantū ē plenū erroribz et v̄tīs. Et q̄
p̄t figuratū fuit i reuelatione beati s̄. oībē p̄t. b̄i et
meretricē. v̄t p̄t bestia itelligant errores et cognitionē. q̄z
sicut bestia caret cognitione rōnis et s̄ oī sensibilibz ad
h̄ereticā et v̄t. et meretricē s̄ oī itelligit. q̄ illa p̄grega
tio pessima i libidibz carnalibz effrote et inuerecūde
implicat. Nā hebre. tertio ca. s̄ iōs mulieris meretricis
facta et ubi noluit erubescere. Et iōs postula or

is q̄b dicit bestia et meretricē applicet diuersis rōnibz co
rū sc̄z. Turcis et egyptijs. Namē v̄traqz natio finit mas
gis et mui⁹ v̄tūqz p̄cipat viciū modis p̄dictis. et h̄ de
tertio. Circa q̄rtū q̄rendū v̄t q̄uo ad sectā q̄ tot erro
res vicia enormia p̄tinet tāta multitudo hoīm et gentiū
diuersitas p̄fluxit. et tā firmiter adheret. Et iō nati
talis hoīm put i p̄mo s̄tbi. semp ad optima dēscat
et p̄tīs hoies ex ductu rōnis h̄mōi falsitates et errores
abhorrerēt. Ad q̄b dicendū q̄ p̄t p̄t haberi a sancto
Thoma i summa p̄ gentiles libro. i. ca. s̄exto. Dacho
mer⁹ introducēdo errorem suū p̄cessit. v̄tā p̄tā illi⁹ v̄tē
v̄tates euāgelica p̄ xpm et ei⁹ discipulos fuit i orbe intro
ducta. Veritas em̄ euāgelica nō p̄dano mō seu mādano
s̄ solū diuino fuit i mūdo introducta. secta s̄o hui⁹. Da
choimeri mō totatū opposito. q̄b sic p̄t. nā. i v̄tate euā
gelica oēm humanū intellectū excedētia p̄dicant. v̄t tri
uitas p̄sonaz cū v̄tate essentie i diuinitate et natura diui
na et h̄uano i xpo p̄iūte i v̄tate p̄sone et h̄mōi. quē co
gnitiōē naturalis intellect⁹ h̄uani excedūt. In secta s̄o
p̄dicta n̄hil tradit credēdū nisi q̄b d̄ facili⁹ q̄libet me
diocriter itelligente naturali ingenio cognosci possit. v̄t
v̄tates dei et excellētia xpi hoīs. Et q̄z multi hoies sub
stātiās sp̄iales separatas nō p̄gnosūt. Ideo i deo asse
ruit eē corporeitatē. v̄t dictū fuit i tertio articulo. Itē
in v̄tate euāgelica voluptates carnis maxime cōhibē
tur. et oia q̄ i mūdo sunt p̄tēni docent q̄ a tota h̄uana
multitudine fere appetunt. v̄t sunt libidines et delecta
tiones gula honores et p̄cipat⁹ et h̄mōi. quibz animi
mortalū maxie efficiunt. In secta s̄o p̄dicta voluptas
et carnaliū habene relaxant. et etiā fast⁹ et pompe h̄uane
tāqz maxime et uolosa docent. v̄t p̄t et dictis lupi⁹. In
v̄tate etiā euāgelica p̄mittunt p̄mā nō solū iusibilia
sed etiā ab hoībuz mortalibz incōp̄ensibilia. Unde
Esa. i. i. i. Oculi nō vident. et aplis p̄io. Corin. i. sc̄bo
Quod oculus nō vidit. nec auris audiuit. nec i cor
hominis ascendit. et. Ad illa em̄ nō inclinant naturā cor
da h̄uana. que t̄m sibi cognita finit naturā pot⁹ amplex
ant. In secta s̄o p̄dicta bona sensibilia. imo et carna
lia p̄ p̄mō finali p̄mittunt. v̄t tā dictū ē. et quibz p̄t
rō quare multitudo magna imo maxia hoīm huic se
cte adhesit. Multoꝝ infinit⁹ est numer⁹. Eccles. p̄io.
Et finit h̄ac p̄siderationē ad maximū miraculū euāgelii
ce legis reputandū est. q̄z animi mortalū p̄ fidē euāge
lij ad tātū veniunt v̄t cōtēptis visibilibz sola inuisibi
lia finaliter cupiāt. Et attendēdū etiā q̄ secta p̄dicta in
armoz potētia tāqz p̄ signa a deo data fuit introducta.
cū t̄i talia sepe latronibz et tyrānis nō desunt. cui⁹ s̄
nū fuit in v̄tate euāgelica q̄ nō p̄ armoz coactiua pos
tēnā. sed p̄ terribiliū p̄secutionū patiētā p̄ aplōs et
alios discipulos ei⁹ introducta. Notādū etiā q̄ nō sapi
entes i rebz diuinis seu h̄uanis a principio p̄dictā se
ctā receperūt. sed hoies bestiales in desertis morātes
omnis doctrine diuie p̄oribus ignari. p̄tū multitudi
nē alios annoz violētia atq̄ h̄ac legē coegit. Nā i s̄ p̄
cessu t̄p̄is aliqui philosophi in arabia. et i alijs p̄tibus
huic secte subiectis surreperūt v̄t Alphorabius. Algaze
lus. Auicenna. et auerrois et aliq̄. isti t̄i nō fuerūt in p̄
ma receptione. sed post magnū t̄p̄is p̄cessum. qui licet
in publico timore humano cōsenserint p̄dictē secte s̄i
cut multi philosophoy idolā publice exterius colloq̄re
tamen intus ea vana esse crediderūt. sed hoc q̄b dicit
q̄ secta p̄dicta delectationes habenas relaxauit forte
posset dici oppositū. Nam phibitū est eis vinū omni
no q̄b est de recrementis delectabilibz gula. simili
ter fuit eis inunctū ieiunium. x̄t. dierū in anno. q̄b vi
des latus afflictiū. Dicendū ad p̄mū dupliciter. primo

Liber

q̄ secta ista initia habuit ⁊ fundamētū in regionibz ca-
lidissimis. vbi vinū nō est tātū desiderabile ppter eū
sed in illis p̄tibz frigida sunt magis appetibilia. ⁊ ideo
machomet⁹ fūgēs q̄ nian⁹ dñi corporaliter eū tēgit
asserit q̄ fuit a deo in frigidis usq; ad medullā dñi
s. volens deo attribere frigiditātē. q̄ marie appetit
ab esuatis. Et dō dīcēdū q̄ seductor ille sic ⁊ alq̄ rē
nī tūebāt gētes sibi subditas. ne ē eū tumultuose in-
furgerent. ⁊ q̄ p̄ vinū sūuerit tpe ⁊ multa ozi tur-
bationē scādā. p̄sertim inter hoies brutales. sic erāt
gētes illaz regionū vt dictū fuit supra idcirco ad talia
p̄cauādū vinū p̄hibuit oīno ⁊ simul etiā rōne finit.
q̄ r̄ps nō fuit occisus a iudeis ne p̄ps crederet q̄ pos-
sent suū p̄pham occidere. cū iā r̄ps quē p̄ntet excellēti-
orem se occisus fuerat ab alijs. Ad tertiū ⁊ dīcēdū q̄
ieiunū illud ab eo institutū potius facit ad repletio-
nē v̄tūis ⁊ crapulā pcurandā q̄ ad abstinentiā iustiti-
nā. comedūt enī tpe ieiunij. vt cōter semel tpe aurorā
⁊ iter post solis occasum ⁊ de omni cōmestio illi. ⁊ sic
manifestū ē q̄ nō ē ieiunū ad abstinentiā p̄tines. sed
poti⁹ ad gule obsequiū. ⁊ h̄ de quarto. **L**uca q̄ntū d̄
duratiōe illi⁹ secte antedēdū. q̄ nōnulli mirant de hoc
q̄ secta ista tamerone ⁊ viciosa vt dictū est tādiutur-
ne durat. cū ex decursu veteris ac noui testī vsq; ad ip̄-
sam exclusiua nulla secta falsa seu ritus erroneus tā-
te fuit durationis. **I**dem enī q̄ assyrii ⁊ chaldei p̄si-
⁊ greci q̄ p̄lm dei p̄ interualla tēporū affluerūt fuerāt
p̄ue duratiōis respectu duratiōis istī⁹ secte. sūt roma-
noy ⁊ ydolatrax secta modicū durant respectu istius.
Si dicat q̄ h̄mōi duratiōis nō est cā querenda. cū
sit ex volūtate diuina h̄ p̄mittere cui⁹ volūtatis cā nō
est. querēda. h̄ nō videt sufficere. **M**a l̄ d̄ volūtate dei
q̄ est ei⁹ essentia nō ē cā querēda cū sit p̄ma cā oīm.
inhilomin⁹ tū dei⁹ effectibz a sanctis ⁊ iustis viris q̄
runt cause sp̄lī in sibi v̄bi h̄uerimus i. ca. r̄f. deo di-
cit. Quare via impiorū p̄spicat ⁊ infra. plāstī eos ⁊
radicē miserūt ⁊ p̄ficiūt ⁊c. Et abachuch deo alloq̄ns
u. i. ca. sic dicit. **A**dū sunt oculi tui ne videas malū
⁊ respicere ad iniquitatē nō potes. q̄re nō respicias super
iniquitātē agētes ⁊ r̄aces deuorātē impio iustiorē se. que
v̄ba p̄p̄e possent applicari ad hoc p̄positū. nā de⁹ vide-
tur tacere p̄mittēdo q̄ p̄lm tātis et̄onibz ⁊ vicijs i-
plicat⁹. p̄lm iustiorē se deuoret. s. p̄p̄m t̄b p̄ tamū
luerāt duratiōis diuturnitatē. nā vt dicit postillator
in fra eo. ca. iā trāsiuerāt plusq; sepr̄tenti. r̄p̄. ānī ab
initio hui⁹ secte vsq; ad tps in q̄ h̄ac postillā scripse-
rat ⁊ hodie. s. āno dñi. **M**. cccc. xxi. iā trāsiuerāt octi-
genti ⁊ quatuor fere anni ab initio hui⁹ secte ⁊ s̄q; nūc
nec tū adhuc apparēt signa cōsumatiōis ip̄ius de quo
nō solū multi mirant tāte duratiōis cām nō inueniē-
tes. sed etiā quidā alij claudicāt murmurātes d̄ dei p̄
indictā ⁊ eius equissimā iusticiā. **A**d cui⁹ aliquāle res-
pō iōne salua sēmp incōspensibiliter inatior dei
⁊ r̄ax ei⁹ inuestigabilitate videt dīcēdū q̄ inter sectā
faricentiā ⁊ sectas aliorū paganorū p̄cedētū sunt aliq̄
differentie. nā l̄ oēs tā ista secta q̄ p̄cedētes inueniunt
in rōne infidelitatis. oēs enī tā i. q̄ illi carēt fide ve-
ra. differūt tū in multis ⁊ sp̄lī iā tribz que ad p̄positū
faciūt. quoy p̄mū est q̄ hec secta l̄ mala ⁊ pessima.
v̄bi dīctū est. nō tū est idolātrica nec cultū idolorū publi-
ce i. iho dñio p̄mittit sicut alie secte p̄cedētes cōter
faciebāt vt est manifestū. nā a tpe assyriorū ⁊ chaldeorū
vsq; ad tps cōdroe inclusiue. cui⁹ dñū p̄pinquū fuit
ip̄i machometo. sēmp viguit cult⁹ idolorū inter gētes
qui p̄lm dei ver. iōat. vt p. 3 in veteri testō ⁊ in histo-
ria ecclēiāsticis ⁊ in legēdis sanctoy. **C**onstat autē q̄

interiora peccata quibus de' offendit peccata idolatrie est potissimum. intantū q' de' se ostēdit feruēt' seu ardētus illud punire q' alia peccata. vñ xpo. xx. solū su p pceptū de phibitōe idolatrie et nō sup alia de' d'z elos. nā cū dixisset. Non adorabis ea. idola nec coles. subdit. Ego suz dñs de' tu' fortz zelotes et ibide. xxiiij. cū dixisset. Non adorabis deū alienū. statū subdit. qm dñs zelotes nomē ei' et. et. Benf. xxix. loquēs de hoīe idolatraz dicēs. Tūc q' marie furor. et. i. fidei fumer. et. et. hō minē illum. et sic in multis alijs sacre scripture locis cū' nō est. nā ze us importat infersionē affect' ex quo q's vehemēter querit excludere illud qd sibi repugnat. fm Aug. libro. lxxviii. q. et q' cultus idolorū inter cetera peccata magis repugnat cultui diuino. iō circa hoc peccatū d'z zelotes et zelare singulari' q' in alijs peccatis. vñ et nō tantā tolerat durationē ei'. sicut alioz peccatoz. eo modo quo vñ dicitur zelare yrore. ne p pōrtium alioz impediat singularitas quā in yrore querūt. vñ de nō tādū tolerāt zelompiā sicut alia vicia q' de yroribz suspiciant. et q' ista secta nō icurrit peccatū idolatrie pmutēdo nec pmutēdo. iō nimisi de' eā lōgiōz. tpe tolerat q' alias sectas pcedētes quaz quolibet publice idolatrabat. si autē dicat de b' q' idolatria multo maioribz tpiōz de' pmutit. incepit enī fm quodāmoda a tpe enos q' fuit tertū ab adā. de quo Bēsi. iij. fm et o alios a tpe nemoroibz. de quo Bēsi. x. et quicqd sit de b' manifestū ē q' tpe moysi egypti idola colebant. vñ xpo. xl. in dñs egypti facia iusticiam. et in tpe dauid legis in psalmo. Omnes dñi gentiū demonia et. vñ nō p'dicta nō videt habere locū. cū sit manifestū q' deus p multa maiora tpiis spacia idolatriā in gentibz pmutit. Ad b' dicendū q' idolatria est nomē generis sub quo p'tinentur multe et varie species idolorū et cultus eoz. vñ de vñse gētes seu nationes diuersa idola colebant et sub diuersis tpiōz. vñ iudi. x. de filijs israel dicebat q' fuit erūt dñs aram. et dñs sydo. et dñs moab. et dñs āmon. et dñs philiistin et hinoi. Cū autē aliqua gens aliā sup'rabat deos illius genti s deuicte destruebat et cultū eoz rūt. vñ Esa. xxi. et. r. ap'aces in nocte fennacherib q' multas gētes deuicērat. dicebat. Hi sunt dñi amari. et arphat. et vbi fuit dñs saphar et bain et. q. d. q' fuit vice'rat gētes illas. ita et dros eoz. Et quo p'tz q' sicut nullā fuit p'tas mūdāna. que tū durasset. sicut p'tas hui' secte d' q' loquimur. put in hystozis pōr haberi. ita nec fuit aliq' idolatria utriū durās. nā vna species idolatrie superata seu destructa per aduersarios sue gentis alia species idolatrie. alteri' gēns superātis insurgebat. et sic licet deus multo tpe idolatriā sub rōne generis pmutteret. nullā tñ specie idolatrie diu tolerabat sed enā p aliā ponebat. et iō qm romanū iperū vt omnes nationes sibi subiugaret. oēs species idolatrie recepit. vt in hystozis scholastici is legis de phano pantheon. tūc de' omnes h'mōi idolatrie species p rpm et ei' doctrinā destruxit. put fuit pphatū. Daniel. ij. q' la p'is fcz r'ps abscissus sine manibz. id est absq' hūana potestate statū id est idolatriā diminuūt quo ad omnes eius species. put largius fuit declaratū in additione. Basi. ca. sup' dicto in respōsione ad primū argumētū et sic p'tz terrio quare ista secta nehpanda de qua loquimur in p'ria specie et ritu in tot tpiōz p'dictis plus q' aliq' species idolatrie tolerat. nā in ista est in fidelitas sine idolatria. in alijs pcedētibz fuit idolatria cū infidelitate. idolatrie autē punitio zelo diuino subiacer. q' deus feruētius et celerius punit q' alia peccata. et dicitur est. scdm pō in quo differt ista secta ab alijs pcedētibz est. q' pcedētes vt cōter cogebāt fideles ad adorandū

sen thurificandū idolis. vt p̄tz in Basi. de tribu pueris
 7 in libris machabeoz. 7 multo frequētius 7 clari' in
 legendis apostolor 7 martyriū qui p̄ t̄yānicā p̄tatem
 multipliciter torquebant vt cultū idolis p̄staret sup
 quo innumerabilia tormēta paciebāt vsq; ad sanguis
 effusione. tenentes vō illā sectā saracenicā. cōter 7 vt
 in plibz nō cogūt fideles ad apostatādū. nā in alchora
 nō p̄cipit put p̄ in p̄dicto tractatu q̄ oēs hoies nō re
 cipiētes legē suā occidātur nisi soluat tribunū. Et quo
 p̄tz q̄ p̄ solutionē tributi solunt ab hac coactōe. so
 lutio aut tributi supioribz etiā si sint in fideles licit
 est dicere p̄to Luc. 11. Reddite q̄ sunt cesari cesari 7 c.
 Quod aut saraceni nō cogūt fideles ad apostatandū
 in fide ē manifestū p̄ xp̄ientia. nā in p̄libz egyp̄ti 7 in
 dec 7 in ceteris p̄finibz cōmorant fideles xp̄iani. et
 etiā i p̄libz turchie 7 alijs regionibz orientibz p̄mut
 unt fideles xp̄i nō solū ad habitandū. s; etiā ad habē
 dū p̄ua monasteria 7 aliq̄ oratoria. manifestū ē enī q̄
 in sancto sepulchro iherosolymis. 7 i ciuitate bechee
 sunt monasteria fratru mūnōz deuote vuerūt. 7 i tur
 chia 7 alijs p̄libz orientibz sunt monasteria p̄dica
 toz religiose vuerūt 7 in mōte synai vbi lex moisaica
 fuit data 7 corp' beate lathetine requiescit. sunt mul
 ti monachi deo fideles sub regula sancti basilij. 7 ego
 vidi aliquos habentes breuiaria. 7 alijs libros cano
 nis in lingua chaldaica. 7 celebrantes missas suas sub
 ritu ecclie. s; cū aliq̄bz alijs ceremonialibz differētis
 q̄ nō variant in b̄tātiā celebratiōis. Patriarcha ē alex
 andrin' q̄ fidē catholicā tenet. s; ab ecclie vnitāte per
 vias discrimina aliquāter deuier. ē tū in illa ciuitate
 magna que vocit alchaira fungēs officio p̄farchatus
 put oēs venientes ab istis p̄libz testant. cū tū in illa
 magna ciuitate cōter p̄fider soldan' qui maxm' est i
 ter saracenos. 7 nō solū p̄mittit patriarchā p̄dictū in
 p̄dicto officio. s; etiā ipm honorat 7 p̄mittit q̄ regat
 omnes fideles cōmorātes in p̄libz egyp̄ti alexandrie 7
 damasci 7 i r̄m. qui quidē fideles sunt in magna mul
 titudine. 7 sic p̄tz rō quare ista secta s; mala 7 p̄niosa.
 nō tū fidelibz tā nociua nec p̄culosa. sicut alie secte p̄
 cedētes. que conabant cogere xp̄ianos ad apostatādū
 de fide 7 negādū xp̄m diuī 7 tolēres q̄ secte erronee p̄
 cedentes. s; forte p̄dicta dicit q̄ licet ista secta com
 munit nō cogat fideles ad recedēdū a vitate fidei.
 tamen sup̄ponit eos vehementer. ita q̄ viuunt inter
 eos. q̄ sub iugo captiuitatis 7 seruitutis. Item p̄dicte
 quotidie mouent bella cōtra xp̄ianos 7 multos occi
 dunt 7 captiuant 7 terminos eoz 7 terras deuastāt. 7
 quibus videt q̄ p̄ honore noī dei nō tantum debuit
 ter tolerari. s; p̄mū dicendū q̄ viuere abiecte 7 sub
 iugo seruitutis nō dūminuit aliquid de veritate ecclie
 s; iustice dignitatis. naz vt ait bylarius in. vij. de trinit.
 Hoc habet p̄p̄iū ecclia vtrū p̄secutionē patit floret
 vū opprimis crescit vū cōtemnit p̄silit. vū ledit vincit
 vū arguit itelligit. tūc stat cū sup̄ari videt. hec ille. Et
 quo p̄tz manifeste q̄ veritas eccliasice dignitatis nō
 p̄silit in p̄p̄erantibz mūdānis dicente p̄o 30. r̄v̄ij.
 Regnū meū nō est de hoc mūdo. s; potius in aduersi
 tatiū mūdānis. p̄ noīe xp̄i tolēndis. qd etiā ex p̄cessu
 p̄mitune ecclie in bonis sp̄ialibus pot haberi. Et an
 testuz enī est q̄ in ecclia p̄mituna a tpe ap̄loz vsq; ad
 tps iulij pape qū nulla p̄as mūdāna erat apud fī
 deles. 7 tūc ecclia maxime p̄sperabat in sp̄ialibz florebat
 enī in frequētibz triūphalibus martyris. quādo p̄ fide
 xp̄i iustitēda summi p̄fices. 7 iij plati 7 vni religi
 osi 7 etiā simplices vtriusq; sexus p̄ xp̄i noīe gau
 denter tormenta 7 tatiem tyrānoz vsq; ad mortē acer

bissimā sustinebant. Et quibus manifestat q̄ virtut
 diuine. s; fidei 7 sp̄i 7 charitatis p̄tunc in ecclia q̄ sunt
 vera 7 maxima bona sp̄ialia maxime abundabant. qū
 aut in p̄cessu tps fideles magnas p̄tates s̄clares obti
 nuerūt tūc p̄dicte p̄tates 7 si p̄ in misericordiā diuinā nō
 ex toto defecerūt. nō tū sub eodē vigore cōter rep̄rū
 tur. sicut in p̄mituna. vt ē manifestū inter fideles etiā
 cōmorātes in p̄libz in p̄libz vltimarum mūti 7
 p̄tunt deuotiores q̄ in istis p̄libz. qd satis p̄ 3 ex
 magna p̄tētia eoz intolerādis obprobrijs 7 iniurijs
 saracenoz frequēter p̄ xp̄i noīe. Ad idē vō dicendū q̄
 fin Aug. in. iij. de trica. xli. allegat a m̄gro i p̄io dī
 xvi. qd ala que ab inijs in fidelibz fideles. pie p̄ferūt
 ipis. s; fidelibus vtiq; p̄sunt ad emēdēda peccata
 exercendā p̄bandāq; iusticiā. hec ille vñ in h̄mōi debel
 latonibus saracenoz q̄s deus op̄at infligēdo penas
 xp̄ianis p̄pter multa peccata que ab eis committunt. 7
 in talibus saraceni reputādi sunt vt flagellū dei 7 vga
 furoris ei' put Esa. 10. sic talia p̄le fiunt ad emēdan
 da peccata. Et qd vō ad exercendā p̄bandāq; iusticiā. nā
 de q̄ sine testimonio sue bonitatis nullū tps reliquit
 languētibz seu tabescētibz p̄dictis p̄cipalibz virtutibz
 b' p̄uidit ecclie dās ei 7 reges 7 principes q̄ viriliter 7
 fortissime sepe 3 aduersarios fidei p̄ modū bellicū 7 m
 litarē strenue pugnāt put p̄tz in bystorijs germanoz 7
 galloz. 7 alioz orthodoxoz europē p̄cipit. 7 p̄sertim
 in bystorijs hyspanie. in qd habet q̄ serenissimi reges
 antiqui bone memorie multa certamina 7 varia bella
 vñ 3 saracenos h̄mōi exercuerūt. 7 multas ciuitates
 7 regiōes de manibz hostiū crucis recuperāt ad lau
 dē dei 7 honore ecclie. vñ 7 hodiernis tpsibz. s; in p̄ia
 iulij. anno. 15. ccc. xli. anni p̄tis supra scripti. Illu
 strissim' rex noster iohes cū magna p̄tate regni sui s;
 nō tota intrauit terrā saracenoz vsq; ad ciuitatē me
 tropoli. grauata. vbi rex eoz residebat vbi p̄pe illum
 bellū inuit cū magna multitudine saracenoz. in q̄ bel
 lo suffragāte diuina clemētia 7 beata v̄gine intercedēte
 cū beato iacobo patrono nostro totā illā multitudi
 nē deuicit 7 vsq; ad portas ciuitatis fugauit occis s;
 inimicis crucis xp̄i plus q̄ quinq; milibz 7 nisi solis
 occasus sup̄uenisset multo maior fuisset eoz ruina. ex
 q̄ magne deo laudes referēde sunt 7 grātiactiōes. spe
 rates de sui clemētia circa s; maiora telicimora saluti
 p̄ serenissimū regē n̄m p̄fati fieda. Et qd p̄tz q̄ sicut
 olim 3 idolatras feroces q̄ cogebāt recedēdū ad p̄cedē
 dū a cultu diuio 7 ad idola adorandū. deus dispōiuit
 martyriū p̄statiā p̄que ostēdere firmitas fidei ecclie
 erga deū. si 3 falsos saracenos in armoz potentia p̄f
 dētes. p̄uidit de potētibz 7 fortissimis principibus p̄
 deo strenue militantibus. in quo diuina prouidentia
 que in sui dispositione non fallit se ostendit fidelit
 iuste 7 pie gubernatiūam. tertium vero in quo differt
 ista secta a p̄cedentibus est q̄ p̄cedentes secte ido
 latriarum dignitatem christi in omnibz 7 per omnia
 denigrabant. negantes non solum eius veram deitas
 tem. sed etiam eius bonitatem seu virtuositatem hu
 manam asserentes ipsum fuisse seductorem 7 malef
 cum 7 huiusmodi. vnde cū viros iustos 7 fideles ad
 recedendū ab eius fide cogebāt deridebant eos p̄ cru
 cē 7 passionē xp̄i dicētes quomodo inter deos debet
 computari 7 tanq̄ deus colū. qui seipsum non potuit
 saluū facere. in quo conueniebāt cum iudeis christum
 improperantibus que quidem blasphemia christi cō
 munit inuenit in legēdis sanctorū martyriū qui sub
 tyrannica p̄tate romanoz 7 p̄sarum 7 aliozū tyrā
 norū p̄st passionem christi martyrio sunt coronati

¶ **S**ecta & o ista bñ nō fac. nā et dictū ē supragñ. iij. articu
lo: de. tātē pñ negat q̄ ē summa & ineffabilis excellētia
vniū pñe. pcedit tñ ipm fuisse excellētissimū sup oēs
creaturas. inq̄dēt et dictū ē. xñ. nūm pñ iustā sectā tole
rabilis se bñat vniū iulicia diuinus ea sustinēdo q̄
alias pcedētes pñm

hoiēm rūpantes. Et attēdēdū q̄ circa
finē mūdi an̄t̄p̄s sur
get. put. q̄. thel. h̄t. q̄.
re. q̄ oēs p̄secutiōes
oīm sectarū p̄dictarū
erēder. nā fideles n̄
solū coget ad recedē
dū a cultu. p̄i. s̄. etiā
ad adorandū ip̄m an̄t̄
ip̄m t̄q̄ deū. et ibi
ue. et iō nō solū dr̄ an
tiap̄s r̄antip̄op̄ia
fiat machomer. et
dictū ē. s̄. et an̄t̄p̄s
tanq̄ ceteris magis
p̄p̄o d̄r̄ne. Et iō sicut
de' disposuit p̄ p̄se.
cutionem idolatrarū
q̄ maior fuit q̄ fara
cchor et dicrum est

Laputulum, XV.

Tridi aliud signū. Descripta Logobardor de
structione. hic pñr describit psecu io plurimū pse
cutor ecclie. Et diuidit in duas ptes. qz pmo
ponit hec psecutio. scdo subdit psecutiōis executio.
ibi. Et post hec vidi. pñg in duas. qz pmo describit p
secutio dicta. scdo subdit ex h laus diuina. ibi. Et vidi.
a Et tri. aliud sig. nā erat rei future (Circa primū dñ
signaturū. b Dagnū q m. nā psecutiōes inimico
rū ecclie p h signate facte fuerūt diuisa iure. c Et
ung. sep. d qb. postea singulariter dicet cas. e d ha
bites sep. pla. i. iustas a deo iheredi cas. e Monasti

mas nō simpliciter s; respectu tpiis pteriti. sic Bess. clt.
 d; Congregamini et annūcie que vctura sūt vobis in
 nouissimis dieb; . tñ illa sunt iā pleta a magno tpe.
 f. Qm̄ illis iōsuē ira dei. p illos posita ē vidicta
 dei de reprobis i effectu. Ira em̄ ē appetit; vindictę. iō

bilía sūt opa tua dñe de
oīpotēs iuste ⁊ ve sūt vie
tue dñe rex scloꝝ. Quis
ñ timebit te dñe ⁊ magni
ficabit nomē tuū. Quia
sol⁹ pi⁹ es. qm̄ oēs gētes
veniēt ⁊ adorabāt ī spēs
crucis. qm̄ iudicia tua
maīfesta sūt. Et post hec vi
di ⁊ ecce apꝛū ē tēplū tab
naculi testā nū ī celo. Et
eriet septē āgeli hñtes.
vñ plagas de tēplo vesti
ti lapide mūdo ⁊ cācido

Et (baptismo.
cos q̄ vice. be. a. gēte
saracenicā b p bestā. designatā. eo q̄ machomet' cur'
l2 Et ima. ei'. i. (sectā tenēt sic noīas supra. ca. se. nū.
siles saracenis. l Et nūex noīs ei'. adherētis eis.
vel p nūex noīs ei' itelligunt isidēles. c. d. i. i. pō srian
tes ecclie. nā nomē nūeri ei' supra positū ē anthemos
q̄b de p̄cipali significato signat srian. scs xpo. vt dictū
est supra. c. xii. i. fine. De p̄te em plageseu plexutiones
sequētes sunt saracenoꝝ ⁊ eis similiū. ⁊ xpo ⁊ ecclie s̄
riāriū. vt patebit iferi' psequēdo. m Stātes. p. vū
te sanctitatem.

11. Habentes cytha. dei &c. Et per hoc intelliguntur
 gaudiaciones i in uersa ecclia d' victoris sequentibus
 reprobos & infideles. & q' ecclie oraciones p'm accipiunt
 o. Cantes (tur d' veteri test. o. & p'm de nouo. io 82.
 can. &c. dicetes magna & mirabilia sunt opa. nā dictas
 victorias attribuerit potēte diuina. p. Iuste & esur
 rie tue &c. obliuatos. puniēdo. e penitētes suscipiēdo
 q' Quia so. p'ies. p'ctōres renocādo. io (io sequit.
 subdis. & Qui oēs gē. se. hac fide xpi an. fine mū
 di. multi ēt infideles vidētes victoria xpi anoz mira
 biles q' infra describunt. & ratione intellectū eis dāte.
 crediderūt in xpm. ut dicitur in ca. se. specialiter de
 saxonibus & huiusmodi.

¶ Et post h. Dic sequēter describitur septem plaga
rū ere. unio. ⁊ diuif. duas pres. q. pio. ponit plectu
tōis dispositio. scba ipa psecutio. ca. se. Circa primū
dicif. 6 Et post hec r. ⁊ ecce ap. ē. ⁊. diuina secre
t. Freuent si p. ang. i. dei (tū p impletione i effectu.
nūc q postea dominabunt psequendo.
r habentes septem plagas. id est habentes potesta
tem infligendi septē vindictas.
¶ Ucti lapide mundo id est christo qui dicitur las
pis ab scisus de montefine manibus. Danielis. q. Et
mundus. quia peccatum nō fecit nec est inuentus do
lus in ore eius. ⁊. Petri. q. quo dicitur indui homi
nes sancti. Romano. c. iij. Induimini dominum no
strum iesum xpm per imitationem operum suorum
Et hoc patet q p. uos septē angelos de quibus sigil
latum postea dicit boies catholici. ⁊ sancti i reliqua

7 Et p̄cicti circa pectora zonis aureis. p̄ h̄ designat castitas mētis q̄ p̄cipit i no. testō sic p̄ renes accictos castitas corporis p̄ri nēs ad vet̄ test̄. **¶** Audis istis qz dictū ē ātiqz nō mechaberis. Ego aut̄ dico vobis q̄cūqz viderit mulierē ad p̄cupiscēdā eā iā mechaber̄ ē eā i corde suo.

8 Et vñū de q̄tuor aīalibz. i. d̄ q̄tuor euāgelistis vt dicit aliq̄ dicētes q̄ iste fuit lucas q̄ magis loq̄t de punitiōe reproborū s̄ fin ea q̄ dicta sunt supra. c. 7. iste magis fuisse marcū vt dictum fuit. q̄ p̄ q̄tuor aīalia itelligunt q̄tuor ecclie p̄iarchales sive q̄tuor p̄iarches eis p̄sidentes. **¶** Marcū s̄o fuisse p̄iarcha a dedit alerādū. **¶** Sep. ang. sep. p̄bials. **¶** c. 1. p̄tate punitendi reprobos ex ordina.

z p̄cicti circa pectora zonis aureis. Et vñū d̄ q̄tuor aīalibz. dedit septē angelis septē p̄bials aureas plenas iracūdie dei viuet̄ i scla scloz. **¶** Et impletū est rēplū dei fumo a maiestate dei. z d̄ p̄tate ei. z nemo poterat introire i templū donec p̄sumarent̄ septē plage septē angeloz.

¶ Audiui. **XVI.** Vocē magnā d̄ rē

pletū ē rē. d̄ fumo. **¶** c. p̄ q̄d designat vniū d̄descēso. sic i. **¶** Regū. vi. d̄ q̄ nebula impleuit domū dñi ad d̄signādū dei p̄ntā acceptādo deuotionē salomonis et p̄lli sic i p̄posito de p̄curiēdo reprobos. d̄descēdit ele. **¶** Et ne. p̄o. itro. i. rē. **¶** c. q̄d exponit aliq̄ de (ctis. ecclia hierosolymitana quā fideles si itroierūt donec septē plage seq̄ntes p̄sumare fuerūt. q̄d p̄pletū fuit tpe godfredi ducis lothoringie capta iulm p̄p̄ianos. s̄ h̄ dictū nō v̄t vez nā aī p̄pletionē septē plagaz hitata fuit iulm a p̄p̄anis. vt videbit̄ ca. 18. p̄p̄ q̄d alif ē dicens. dñ. s̄. q̄ iohes dicens q̄ nēo poterat. **¶** c. al uidit ei q̄d d̄. **¶** Et nemo poterat. **¶** c. designat q̄ mīlri ecclie reuerēt̄ solito se bēant ad deuēt̄ ipleant̄ plage sup̄ vniū eos. ecclie vt sic liberi possint ecclias ingredi ad celebz brādū officiū diuinū sublatō ipedimēto infidelium.

¶ Audiui. Descripta dispositi. **¶** Caplm. **XVI.** tione ad septē plagas iherēdas. **¶** hic p̄t̄ descript̄ executio eaz. z primo i generali cū d̄.

a. Et au. vo. mag. in q̄ denotat magnitudo auctoritatis diuine. b. De tēplo. s̄. glie dei. **¶** c. **¶** Dicētem. **¶** ang. ate. **¶** c. ad erequēdū diuina mādātā d̄ reproboz. **¶** Et abijt. **¶** hic p̄t̄ p̄o nīf executio i sp̄ali (punitiōe z p̄t̄ diuidi i septē p̄tes s̄m nūcz septē plagaz q̄ p̄te b̄t̄ p̄sequēdo. **¶** Circa p̄mū sciendū q̄ p̄stātū q̄ cepit impare āno dñi septingētesimo q̄dragesimo sc̄do fuit pessimū. nā sic d̄c̄ sigibert̄ imagine xpi z sanctorz ab eccl̄is remouit. eolig q̄ dei genitricē iuocabāt. z q̄ vigilas i eccl̄is agebāt z q̄ a iuramēt̄ z ab imūdis abstinebāt p̄mōntis p̄uauit z multipl̄ cruciauit. monachos et z montales p̄bere m̄fūmoma coegit. q̄d m̄l̄ti virātes ab eo martyrizati sunt. postea s̄o ipante b̄t̄ tene v̄roze leonis cū filio suo p̄stātino. q̄z ipiū incepit anno dñi septingētesimo octuagesimo sc̄do. **¶** Id est. **¶** papa ad istā p̄iarche p̄stātino poliani p̄regauit s̄y. **¶** modū i nicea iū q̄ d̄denauit heresim execrātū imagies xpi z sanctorz. q̄z sunt libz laicoz monētes eos ad deuotionē. vñi z beat̄ lucas imagies xpi z beate marie v̄

ginis p̄io d̄z d̄cpinisse. d̄denauit ēt heresim feliciani q̄ ponit i t̄p̄o duplicē dei filiationē. s̄. verā i natura diuina z adoptiuā i hūana. ad q̄d sequit̄ i t̄p̄o duplicē ce p̄sonā. vñā in natura diuinā. ali in humana sic dicit neilton. z ad h̄ sequit̄ q̄ beat̄ a nō sit mater dei sed gotiū hois. iste s̄o heresim habet similitudinē cū p̄fidia machometi. nam saraceni imagines execrant. dicit etiā iesus filiū marie v̄ginis esse hominē pur̄. igit̄ de d̄a natione hui duplicē heresis dicitur.

p̄lo dicētē septē āgel̄. **¶** Tre z effundite septē p̄bials ire dei i frā. **¶** Et abijt p̄i āgel̄. z effudit p̄bials suaz i frā z factū ē vuln̄ se uū z pessimū i hoies q̄ b̄bāt characterē bestie. z i eos q̄ adorauerūt bestias imaginē ei. **¶** Et sc̄dus āgel̄ effudit p̄bials suā i mare z fact̄ ē s̄guis tāq̄m mortui z ois aīa viuet̄ mortua ēi mar̄i z fci effudit

refes habet similitudinē cū p̄fidia machometi. nam saraceni imagines execrant. dicit etiā iesus filiū marie v̄ginis esse hominē pur̄. igit̄ de d̄a natione hui duplicē heresis dicitur.

¶ Et abijt p̄m āgel̄. **¶** papa hadrianus sc̄dus z bonus.

¶ Effudit p̄bials i ter. p̄ficiēdo excōi catiois s̄iaz in terenos hoies dictas hereses tenentes.

¶ Et factū ē vul. se uū z pessimū. nā ex p̄municatio q̄ ē spi

ritualis plaga peior ē q̄ sp̄alis p̄na in obstinatis.

¶ In hoies q̄ ha. cha. bestie. i. similitudinē machometi. **¶** Et eos q̄ ado. bestia z imaginē ei. (i mō p̄dicto. reuerēdo p̄ncipes machometo p̄formes. **¶** i. Et se. **¶** hic p̄mō plaga sc̄da. **¶** Circa q̄d sciendū q̄ aliq̄ cūes romani p̄ leonē papā q̄ p̄stāt ecclie āno q̄nto h̄rene z cōstātinū eius filij cōiurauerūt ei linguā bis p̄candētes z oculos eructes. z eū i suo sanguine volutātū q̄ si semimortuū reliquerūt. **¶** De hoc igit̄ exponit aliq̄ l̄ram istā dicētes q̄ ille cūis roman̄ q̄ alios idurāt ad dictam enoz mitatem dicit̄ hic angelus sc̄dus. q̄ effudit p̄bials i suā i mare. i. ecclias rōne baptisimi mare nōiātā. **¶** Ille nāq̄ cūis effudit maliciā suā z i rā i papā q̄ erat caput ecclie z fact̄ ē sanguis tāq̄m mortui q̄ papā fuit cruciata suo sanguine z q̄si mortui relict̄ s̄ istud nō v̄t rōnabi liter dictū. q̄z sicut p̄z ex p̄dictis p̄ septē āgelos itrelli gunt vni septē catholica z sancti i s̄bo cūis roman̄ fuit pessimū. **¶** Itē q̄d subdit̄. **¶** Et ois aīa viuet̄ mortua ē i mar̄i. nō b̄n p̄sonat p̄dictis. nā aliq̄ de ecclia nō fuerūt occisi cū leone papa. q̄ p̄secutio illa fuit p̄sonalis. i. al̄t̄ p̄t̄ exponit z melī vt v̄t d̄ barolo magno rege frācie. q̄ tpe illo saxonēs debellauit q̄ p̄ mare h̄ designant̄ p̄p̄ multitudinē illi. p̄lli ex mō loquēdū. q̄ d̄ infra sc̄ca. **¶** Que multe p̄lli multi. mare nāq̄ ē gregatio aq̄z multaz. **¶** Itē q̄z saxonēs p̄ mare nauigātes plures fr̄as p̄p̄ianoz affluerāt dicit̄ igit̄ iohes. **¶** i. **¶** Et secū. ang. **¶** Effudit p̄bials (id ē barol̄ rex deo z ecclie deuot̄ suā i mare. exercēdo diuinā vindictā i saxonēs.

¶ Et fact̄ ē sanguis tāq̄m mortui. q̄z multi valde d̄ saxonibz fuerūt occisi s̄z q̄ deremanebāt aliq̄ vidētes v̄t ctoz. **¶** proli factā v̄tute d̄a baptisimū susceperūt. i. nō dicit̄. **¶** Et fact̄ ē sanguis mortui simpliciter sed tan q̄ mortui. **¶** Ceteri s̄o obstinati fuerūt occisi. nā d̄ illis v̄na die barolus quatuor milia z quingētos fecit decolm. **¶** Et ois aīa viuet̄ mortua est in (lar̄. ideo subdit̄. **¶** mar̄i. quia qui capti fuerūt vni in infidelitate saxonū obstinati occisi fuerūt vt dictum est.

¶ Et tertius. **¶** hic est tertia pars que simuliter exponitur de barolo magno imperatore. tamen facto ideo nominatur hic bis angelus. scilicet secundus z tertius

eo nō q̄ dicitur. Reg. r. de sanle fctō rege q̄ mutar' fuit in
vix alter. harol' em. xxx. ānis regnauit sup frā. os. r. post
imparor fuit fact'. xxxij. ānis. vt dicitur in chronica sigifm
ti. r. āno. iij. imp' fuit. muros q̄ r̄bum dicunt r. mutat
terras xpianoz affligētes depopulauerāt totalr debel
lauit. r. eos q̄ remāse
runt hīdei catholice
subiecit ideo dicitur.
a Et terti'. f. harol'
lus impior irat'.
b Et fuit phialam
suā. i. dei vindictā.
c Sup fū. r. sup fō.
a. i. sup mauros s.
ue hīos q̄ sic noiant
eo q̄ hitabāt primum
iuxta paludes meo
thidae. r. bi sunt mul
te etulluōes aq̄ p
modū fontū r. q̄ cū
aī paludes ille puta
rent inmeabiles hu
mīas trāserūt r. go
thos q̄ltra paludes
illas hitabāt in schi
tia debellauerūt. ex q̄
victoria eleuari altat
terras vsq̄ i gallia sub athila rege ferro r. igne rāssaue.
d Et facē laug. q̄ haroli exercit' multos iterfe. (tū
cit hūnos. e Et audiui āgelū r. ad intelligētiā hu
lus sciēdū q̄ āgelī boni q̄ sunt d' ordie picipiū. p̄sūt
diuerfis regnis r. gētib'. r. iō pcurāt bonū gētū ubi cō
missay ppter qd vident sibi inuicē resistere. q̄n āriant ad
inuicē gētes sibi cōmisit āsiq̄ sciāt determinationē di
uie volūtāt'. de futura illi' gēt' vel illi' subiectiōe. r. h
mō. d. a. i. dicit gabriel danieli. p̄iceps regni p̄saz re
sistit mib'. l. r. i. dieb'. sic ibidē fuit expositū. diffusi'. s.
q̄n sciūt diuinā volūtātē p reuelationē. r. effect' pos
tione. r. cordis approbāt diuinā sniaz. nā volūtates eoz
semp sūt r. cordes diuie volūtati r. f. h. d. h. e Et au
di. an. aq̄. i. l. unoz p fontes r. flumia significat. vt p
f. dicitur iul' es r. approbādo diuinā sniaz. c. i. cū ē
de r. missa sibi gēte deuicta g. E uia sang. r. effude
rūt. hūnī nāq̄ āsiq̄ debellarent p harolū mltos xpia
nos interfecerāt iter q̄s erāt aliq̄ p̄diti sanctitate r. dono
h. Et sang. dedit i eis bi. cos puniēd o sibi pē. p̄p̄erie
na. r. vulgariter dicitur sic punito. ille bibit cū tali c
pho cū q̄li alios potauit. i Et audi. al. f. āgelū frā
l. dicitur etiā dñe r. nā āto āgelī diuinā sniaz (corū
approbauerūt r. corditer. l. Et q̄r' āgel'. h. i. c. ponit
plaga q̄tra quā exponit aliq̄ d. q̄dā noie crescēt' q̄ fa
cr' patrie' roman' debuit eccliam ptegere. s. cā epr̄io
ip̄e nauit grego. papā sanctū denūciādo r. loco ei' quē
dā noie iohem nulli' aut qui meriti hoīem intrudēdo
r. fm h. d. h. i. Et q̄r' ang. l. crescēt'. m. Effu
dit phialā suā. i. indignationē r. irā. n. In solē. i. gre
goriū papā i p̄i vicariū. r. sic locū solis iusticie tenentē
f. h. d. i. cū r. c. r. q̄r' sicut dicitur e. s. p. hos septē
āgelios intelligunt septē hoīes iusti r. sancti. Crescēt'
aut iūe fuit p̄ssim'. ppter qd meli' exponit d. leone pa
pa sancto. q̄ recedit sibi diuinit' visu r. loq̄la misit iū
cios ad harolū magnū. p̄tēdo ei' auxiliū. r. fm h. d. i.
Et q̄r' āgel'. i. leo papa bon' r. fctūs vt p̄t. ex p̄dict'.
Affluuit phialā suā in solē denūciādo animi sui amari
tudinē. harolo impatori. eo q̄ in mulle r. in dei p̄ceptū
fuerat excecāt' r. lingua priuat'. et d. petri sede delect'.

dicif aut harol' ipator sol. q̄ sic sol p̄cellit planetas
alios. sic harol' fide r. magnanimitate resulges p̄celles
o Et datū ē illi estu afflu. (bat cūctos reges terrenos
ho. r. q̄ data sibi a deo virtute romā adq̄t cās exami
nauit. r. deo rebelles r. ecclie aggrauit affluir r. puniuit
r. leone papā in sede
sua itez co. locauit.
vt habet in chroni
ca sigiberti.
p Et estuauerūt ho
mīes. s. mali.
q Estu mag. dolor
r. rāctidie. eo q̄ non
poterāt harolo resist
r. Et blasphemē (fere
mauerūt nomē dei.
hoc d. q̄tū ad ob
stinatos q̄ tūc i p̄ctis
suis fuerūt mortui.
s Et q̄r' ang. h. i. c.
ponit q̄tra plagā i q̄
reuerit iohes ad p̄
secutionē saracenoꝝ
r. punitionē eoz vt
dictū ē. s. r. aliq̄ ex
ponit p̄tēstā de or
tone ipatore. qui vt
dicūt. Gregoriū papā electū p Crescētū in papatū re
posuit iohem intrusum expellēdo. r. fm h. d. h. i. c.
s Et q̄r' ang. l. d. i. c. t. Effudit phialas
suā sup sedē beluē. i. iohis pape intrusi viuentis vita de
stali. sed q̄ i supiorib' noie bestie itelligit machome
t'. vt p̄t. ex p̄dict'. i. o. ps ista mell' exponit videt de sa
racenis. Circa qd sciēdū sicut dicit beluēsdus. p̄tari
cha hierosolymitanus de ciuitate depulsus. a harolo
impatore petijt subsidū. denūciās ei terre sancte vici
dini. q̄ collecto exercitu maiori q̄ aī vnq̄ habuisset.
adq̄t terrā sanctā. r. infidelib'. p̄im occisis p̄im fugas
tis p̄iarchā in sede sua collocauit r. terrā sanctā xpia
nis restitūēs in bono statu reformauit. r. fm h. d. h. i. c.
Et q̄r' ang. l. p̄tari cha hierosolymitan'. Effudit
phialā suā id est. harolū impatorem qui fuit instrumē
tum dei ad puniendū gentem machometi. ideo subdi
tur. A uper sedē bestie. dicif aut h. i. c. p̄tari cha hiero
solymitanus hanc phialam effudisse. quia. harolū in
citauit ad puniendū contempnum dei et ecclie.
v Et factum est regnū eius. scilicet machometi.
x Tenebrosū. quia saraceni partim fuerunt occisi r
partim de terra sancta confusibiliter expulsi.
y Et cōmāducauerūt. linguas suas p̄ dolor e. mod'
em est hominis multum irati r. afflicti mordere flabia
sua r. frēdere d. n. i. b'. quasi manducans linguā suam.
z Et blasphemauerunt deum celī. ex nimia impatiē
tia moti vel. Deum celī. id est xp̄m qui vere deus est
celi et terre. saraceni tamen dicunt eum esse hominem
purum. et sic blasphemant eum.
a Et nō egerunt penitentia. in sua p̄fidia obturati.
b Et fectus. h. i. c. ponit terra plagā r. exponunt aliq̄
partem istam de Grego. papa qui primo fuit nomina
t' ildebrānus. r. p̄sūt ecclie anno impatoris henrici
quarti q̄ cepit impare anno dñi millesimo. lxxij. inter
quē r. grego. papā mota fuit dissensio. eo q̄ grego. pas
pa ex. d. i. c. auit oēs electos in ecclia qui inueniuntur per
anulū et baculū acciperent de manu laici cuiuscuq̄
cū tamē impatores r. principes vñ fuissent hac pote
tate. r. sic exponunt istam litteram.

Apoca

a Et scripsit angelus. i. papa Bre. b Effudit phialam
c In flu. illud ma. euphrate. i. i. (sua. i. indignatione.
romanu ipiu qd dr magnu flume ppt ppli subiecti si
bi magnitudinē et multitudinē. vñ dr. i. ca. se. Et mul
ti ppli multi. noiaf euphrates. eo qd ē qrtu regnu qd
dr ferreū. Dasi. ij. Si
cut euphrates ē qrtu
fluui. padisi.

d Et siccauit aquā
ei. auferendo prāte
ineflicti qrtu ad ele
ctos modo dicto.

e Ut sparet via re
gib. ab ortu sol. i. vt
electi qd dicūt reges
eo qd hnt ecclias rege
re possint igredi libe
re ecclias. Dicūt eri
am reges solares qz
sunt vicarij xpi sol
iusticie i dyocessibus
suis. sic papa in vni
uersali ecclia. alif tñ
pōt exponi et magi pprie ad lram. vt vñ de lzarolo ma
gno qd inuitat. a beato iacobo purgauit viā ad ei. se
pulchru pri. ignotū. eo qd tota hyspania erat a sarace
nis occupata. et vasconia et nauarra qd cū multz labo
ribz et bellis lzarol. prim occidit. prim fugauit et prim
fidei xpiane subiecit. verationē ill. intellectu pbete. et h
ē qd dr. a Et scripsit an. i. beatus iacob. b Effudit
phialā suā. i. lzaroli magni potetiā quē inuitauit ad pu
niendū gerē saraceniā. qd dr flume magnū. ppt ppli illi.

d Et siccauit aquā eis. auferēdo fara (multitudinē
cenoz. potetiā e Ut sparet via regib. i. pegrinis
scilicet iacobi. iter qd frequēter fuerūt et sunt mlti reges
picipes et potētes. vñ et ipe lzarolus locū illū deuore
adit. pñt etiā aliq pegrini deuoti reges poici eo qd vñ
uult fm regimē rōnis recte et legi diuie. f Ab ortu
solis. sepulchru. i. beati iacobi ē in occidentē sic habi
tābit. et iō via veniēdi ad ipm ē ab ortu sol simpliciter
qrtu ad illos qd veniūt ab oriēte vel fm qd qrtu ad ve
niētes a meridiē et ab aqilone. nā respectu occidentis des
clinant ad ortum solis.

g Et vidit. hic ponitur septima plaga cuius primo
ponitur noticiatio. secunda eius executio. i. Et
scripsit angelus. Circa primū sciēdū qd a tpe cosdroe re
gē piaz p maiori pte ppli catholici in terra pmissiōis
bitas et circa h sunt i astitōe et future dura vsq ad ei.
liberationē p picipes occidentales xpianos. et tpe god
fredi. d bullō ducē lothoringie. nā alie liberationes dicti
ppl p eraciū et lzarolū magnū. d qbz supra dictū ē fue
rūt. qñi momētanee. qz cito trāserūt. nā recedēte era
clio d iūm post cosdroe interfectionē et scēe crucez repoz
rationē. arabes hōmato duci terrā sanctā et ples alias
sibi subiugauerūt et sūt post recessū lzaroli magni d ter
ra scēa saraceni dñantes i egypto. iudeā sibi subiugauer
rūt et postea ei turchi d manu caliphe egyptij auferētes
eā tennerūt vsq qd debellati fuerūt p picipes pductos
i pñbz antiochenis. tūc em debilitata turchoz et tute
egyptij abfulerūt ierlm et iudeā d manibz eoz vt dicit
epō tyreni. i. vñ. ca. rñ. h. i. i. fra anū vel circū xpiani d
manibz egyptioz eā abfulerūt vi armoz. Notādū ē
q sic iter xpianos sunt pdicatores eos excitantes ad
ipugnādū saracenos sicut saracenos sunt aliq llati
excitantes alios d xpianos. qd iohes puidēs dicit.

g Et vidit de ore draconis. i. summi picipis i regno
placis qd vocat draco. vt. i. q. ca. h Et de ore beati. ca

liphe seu summi picipis i egypto. i Et d ore p
do pphe. i. pdicatoz saracenos d pñcolas excitātū. et
ponit h singulare p plurali. i. pphe p pphe. sic frequ
ter fit i scriptura. i. Et tunc tres spūs inuidos vbi
ei. pphe. et dictoz et etiā pñcipū dñt spūs inuidi. qz i
ducūt ad inuidiciā.

In modū (pcti
ranay. nā suo garru
malios inquietāt.
m Sunt em spūs
demonioz. qz demo
nes ad hoc excitāt.
n Faciētes signa.
nā iter fideles pñit
tunt demōes auqñ
facere signa iusto dei
iudicio i nobis o
o Et pce (culto.
dñt ad reges totius
terre in qd habuāt ut
fideles supra dicti et
dicūt h reges admi
rari fatrape et potē
tes et aliq sub summis picipibz dñtuti. p

Aggre
gate illos in plū. i. ad diē ma
gnum omnipotentis dei
Ecce venio sicut fur. Be
at. qui vigilat. et custodit
vestimenta sua. ne nud
ambulet. et videant tur
pitudinem eius. Et con
gregauit illos. in locū qd
vocat hebraice hermage
don. Et septimus angel

tes et aliq sub summis picipibz dñtuti. p Aggre
gate illos in plū. i. ad diē ma
gnum omnipotentis dei
Ecce venio sicut fur. Be
at. qui vigilat. et custodit
vestimenta sua. ne nud
ambulet. et videant tur
pitudinem eius. Et con
gregauit illos. in locū qd
vocat hebraice hermage
don. Et septimus angel
tes et aliq sub summis picipibz dñtuti. p Aggre
gate illos in plū. i. ad diē ma
gnum omnipotentis dei
Ecce venio sicut fur. Be
at. qui vigilat. et custodit
vestimenta sua. ne nud
ambulet. et videant tur
pitudinem eius. Et con
gregauit illos. in locū qd
vocat hebraice hermage
don. Et septimus angel
tes et aliq sub summis picipibz dñtuti. p Aggre
gate illos in plū. i. ad diē ma
gnum omnipotentis dei
Ecce venio sicut fur. Be
at. qui vigilat. et custodit
vestimenta sua. ne nud
ambulet. et videant tur
pitudinem eius. Et con
gregauit illos. in locū qd
vocat hebraice hermage
don. Et septimus angel

dies aliqd mē sit cū pīarcha et alijs catholicis in vībe manebat. Et sic dō solū ex eo relatu. Et etiā ex visu. gno- uit mīseri i q̄bo rat ppls xpian. nō solū i vrbes etiā i alijs locis iudee. q̄bo pparēs dūx eis q̄ possent hīe re mediū si supplicādo sciberēt sūmo pōfici q̄ fideles ad h poterat exhorta- ri. et se obtulit ad cor lras depōitūduz cui grās agētes sibi negocia mīserūt. Il- le aut q̄ cito potuit reit ad papā vbanū lras ei pīstās et plura alia q̄ viderat enar- rās q̄ dolens scē terre ano dñi mīlesi mononagesimo q̄n- to reit i galliā et cele- brauit ciliū apō cla- remontē vbi multa bona statuit et sine mīseriā exponēs ter- re sancte ad succurrē- dū fideles efficaciter aīauit. platos ecclie negotiū crucipdica- ri mādauit. Petrus enī p̄dicit p pīcipel et p platos discutēs negotiū fuclit pzo- mouit. ita q̄ ano do- minū mīlesimū nonagesimū sexto. multis valde tā d pī- capio q̄ de alijs d frācia hyspania anglia alemania ita- lia et alijs pīb. occidēs cruce suis humeris affixerūt. vno aio xpianis in fuiture detēs succurrere intēdētes q̄ d s. Et septimū an. i. petrus heremita (uidēs iohes dic. a. Et studit phiala suā i aerē. q̄ vbi efficacibz pape et pīcipibz terre dicte mīseriā expoluit. vba enī ex aere re- spirato formant et p aerē diffundunt. et habet. q̄ d aīa. b. Et erunt vopmag. de tē. i. d ecclia. c. A throno id est ab auctoritate summi pōficis. d. Dicēs fa- est. i. exaudia ē pēntio ppli xpiani i hierlm habitātis. e. Et facta sunt ful. et voces et tonitrua. p voces et toni- trua intelligunt crucipdicationes. et p fulgura signa et vi- siones mirabiles. q̄bo mon fuerūt ples ad crucē nego- f. Et ter. fa. est mag. multis valde ter. (cū assumēdū. ras pprie relinquētibz p dicta expēditiōe. g. Qual- nūq̄ fuit. et. q̄ sicut dī in chronica. Būl. nūq̄ tot gen- tes i vnu puenire. s. opinionē hōim vincebat nūer. q̄s b. Et facta ē ciuit. (uis estimaret sexages cētā milia. magna. i. exercit. ille q̄ d ciuitas q̄ si ciuitū vnitas. nam i. In tres ptes. nā p̄p (aio vno hierosolymā pgebāt. hospina et victualia recipiēda vñ. exercit. p̄p lo secut. est. petrus heremita. ali. aut p̄p lūs secutus est. ancapes godfredo duci se iūgentes. ali. exercit. eruit p nauigū b. Et ciuit. gētū. i. sarace (cū boamūdo duce appulz. norū. i. Eccliderūt. q̄ a nicea bithymie et thracia q̄ sunt in regno p̄sidis vsq̄ in hierlm et vltra vsq̄ ad tuū egypti ciuitates ab infidelibz detēte fuerūt p dictū exer- citū subiugate vt describit ep̄s i yres. m. Et babylō magna. i. secta saracēica q̄ d babyl. i. s. fusio q̄ legitur i. Hierlm i me. af. dēi. ad (mādat. s. fusilibz ē plena. ipam. pūmēdū. iō subdit. Hare illi calicē. et. o. Et ois isula fugit. q̄ saraceni habitātes in isulis ppe trāsi- gū xpianoz p mare nauigātiū fugerāt timore ipoz. p. Et mōtes nō sunt ipeti q̄ mīta fortalicia i mōtibz

sita p xpianos fuerūt expugnata. q. Et grādo mag. sic talēt. et. i. bellū ipotabi e saracenis nō tā vtrute hu- mana q̄ diuina. multoties ei fuerūt a xpianis debellati. Et blasphema. hoies. i. saraceni. s. Deū. i. xpm q̄ ē ver. de. t. Propter plagā grādims. eis inflicta a

blasphemauerūt hoies de- uis p̄p plagā grādīs q̄m mag. scā est vehemēter.

¶ Veit vñ. XVII
¶ Septē aglis q̄ hē bāt septē phialas et locut. ē mecu dicēs. Ue- ni et oñdā tibi dānationē meretric. magne. q̄ sedet sē aqs mltas cū q̄ fornicā- ti sē reges tē et iebriati sē q̄ i habitāt frā d vīno p̄sti- tutōis ei. Et abstulit me i spūi desctū. Et vidi mu- lierē sedētē sē bestia cōcci- neā. plenā noibz blasphe- mie hntē capita. vij. et cor

gnā scā ē vehemē- q̄ nō poterāt eā sula- nere. i. c. describit dñs fuit. i. yres. ep̄s ius- pia memorat.

¶ Caplin. XVII.
¶ Veit vnus scribit plaga septima mag. in spā- li. s. fm opinione il- loz q̄ dicūt q̄ tota lis- tera ab hoc loco sc̄s ad illā. Et cū sūma- ri fuerit mille āni. et. circa mediū. et. ca. sic- tā impleta de pēntio fm quā p̄pō exponā- totā istam istā. pōhe- z dīcā q̄ d mībi supra b. videat. Et dūmāi in- duas ptes q̄ p̄pō de- scribit i spāli per pl- ga. sc̄s xpiane reli- gōis p̄mōio noua

e. et. Circa p̄mū dic q̄m ista plaga saracenoz ē vt p̄s ex p̄dici. iō p̄pō describit saracenoz vltimas. sc̄s xpia- noz ipos p̄cietū p̄bitas. sequē. ca. p̄pō describit sub- q̄dā metaphora. sc̄s exponit. ibi. Et dūm mībi. Circa a. Et re. vñ. d. sep. an. et. p. quē vt dicūt te (p̄mū dī- nētes opinione dictā. designant alex. i. ipator. q̄ fm eol- supra dī agel. et. s. b. fuit ibidē reprobatū. nec pot. nes- meret. dīcā q̄ p̄pō agelū designat petrus heremita quez dīc. s. fuisse septimū agelū. q̄ b. agel. dī b. iohes cuage- lūm vocasse. vñ. et subdit. Et locut. ē mecu dicēs veni et oñdā tibi. et. Petrus aut heremita p. dccc. ānos et āpl. fuit. postq̄ iohes scripsit hūc librū iō meli. dī p- beat. iacobū q̄ supra dī vñ. de septē angelis habētibz phialas. fuit angel. iste q̄ aīq̄ iohes videret hāc vīsi- nē p palmā martiri trāherat ad gham. Actū. et. et sic poteratē docere de futuris et diuina ordinatione. b. Dānationē mere. magne. i. secte saracēice vt p̄p c. Que sedet sup aqs mul. i. dñas (stea magis dicet. p̄p lūs multis. vt exponit ista. d. Lū qua fornicatū sunt reges terre. q̄ multi reges receperūt legē macho- e. Et inebriati sunt q̄ habitāt terrā. et. nā p̄p lū (meti- sub dictis regibz ep̄s. i. etes similit. receperūt legē sara- f. Et abstulit me in desertū. (centā i mūdiciō plenā. ad videndū statum saracēicū a deo p̄pter peccata sua derelictā. g. In spūi nam hec vīsiō nō fuit cor- poralis sed imaginaria et intellectualis b. Et vidi mulierē sedētē sup bestia. p. hoc intelligi- tur saraceni in duas ptes diuisi. vt dictū est supra. tur- chi p mulierē p̄pter eoz maliciā et astutiā serpētinaz egypti vero p bestiam. q̄ sunt intellectu minus vigen- tes. et per consequens magis bestiales. dicitur autem mulier sedere sup bestiam. nā turchi ab egyptiis abstu- lerūt iudeam et syriam. i. Locciecam. i. sanguinē xpianoz rubricatā. i. h. Plenā nominibz blasphe- mie. quia saraceni dicunt xpm esse hominem purum

et sic blasphemant eum. et filii beati virginem negantes eam esse
 1 habere capita xij. et cornua. et de quo (dei matre.
 qd significet infra dicitur. m. Et mulier erat circumdata
 purpura. qz turchi fuerunt opulenterissimi in istis et alijs re
 n. habes pot. au. et. qz multas gentes in (b) pcciosis
 duxerunt et traxerunt
 ad imudicia sue legi
 o. Et i forte ei? no
 me scriptu mysteriu
 babilo. et. Per h qd
 dicitur mysteriu osten
 dit iohes q no loq
 tur d ciuitate babilo
 lonica. s3 magis de
 secta saraceica qtu
 ad turchos.

p. Mater fornicationu et abominatio
 nu terre na orientales
 pplos p maiori pre
 iatis traxerunt ad er
 rore sue secte.

q. Et vidi muliere
 ebria d san. scitoz. et.
 qz. s. nunc et melius
 effuderunt xpianu sa
 guine. Ebria em d
 qsi extra bria. a. men
 sura turchi ei crude
 liores fuerunt xpianis
 egyptijs et saracenis
 fm qz dicit tyre epus
 et. Et (libro prio.
 mirat? suz. et. d paci
 entia dei erga secta
 neqsimam machome
 s. Et dicit mi. (ti.
 bi. Dic pñr ponit er
 eunt pabola. circa
 qua agel? prio ppo
 nit item dicis iohi

t. Quare miraris
 q. d. totum cedit ad

dei gliaz et electoz. qz meritu accrescit ex psecutione

v. Ego tibi d. sa. a. significatione occulta (maloz.

p. Mulieres et bestie. l. regni turchie et egypti et di

y. Bestia hic pseqd item exponedo pabo (ctu est.

la. et prio circa regnu egypti designatu p bestia dicis.

y. Bestia qua vi. fuit et no e na egyptij prio occupa

uerunt vsum bierlin et iudee. et postea pdiderunt tur

chis terra illa occupatibz et dictu e summa. id e q be

stia fuit prius dñans i iudea 3. Et no e. inde p tur

a. Et ascensura e de abyssu. id e egypto q (chos eiecta

tenebra iterprat. et h fuit qsi debilitate vtute turchoz

p xpianos egyptij recuperant iudea et bierlin. et di

b. Et i interibit. na egyptij p xpianos sue (ctu e. s.

tut occisi. et residui ide eiecti. vt referunt epi achonē

nua decē. Et mulier erat
 circumdata purpura et coc
 cino et iaurata auro et la
 pide pccioso et margaritis
 hñs poculu aureu in ma
 nu sua plenu abominatioe
 et imudicia fornicatiois
 ei. Et i forte ei? nomen
 scriptu mysteriu babilo
 magna. m. fornicationu
 et abominationu tre. Et vi
 di muliere ebria d sangui
 ne scro. et d sanguie mar
 tyz ihu. Et mirat? suz cu
 viderē illam admiratone
 mag. et dicit mihi agel?
 Quare mirar? Ego dicā
 tibi sacm mulier et bestie
 q portat ea. q h3 capita se
 pter cornua decē. Bestia
 qua vidisti fuit et no ē. et
 ascensura ē d abyssu. et i in
 teritu ibit. et mirabū ē in
 hitates frā qz nō sūt scri
 pta noia i libro vite a pñi
 tutoe mudi videntes be
 stia q erat et nō ē. Et h ē

a dñio egypti dñio turchie subiugati. l2. En? est. f.
 dñans i iudea et syria et iste ē rex turchie q dñ h3 septu
 l2. Et ali? i. rex egypti q dñ h3 caput se. (caput bestie.
 ptimū. l. Nōdū veni ad recuperadu d manu tur
 choz iudea. m. Et cu re. debilitat? turchis.

sent? q h3 sapias. Septē
 capita septē mōtes sunt
 sup qs mulier sedet et re
 ges septē sunt. Quisq ce
 cidert. vn? ē. et ali? nōdū
 veit. Et cū venerit opoz
 ter illū breue tps manet
 Et bestia q erat et nō ē. et
 ipa octaua ē. et de septez
 ē. Et i interitu vadet. et
 decē cornua q vidisti. de
 cē reges sūt q regnū. nō
 dū acceperūt. s3 pñtē tā
 q reges vna hora accipi
 ent p? bestia. Bi vnū osi
 liū hñt. et vtutē et vtatē su
 az bestie tradēt. Bi cū a
 gno pugnabūt et agn? vicz
 illos qm dñi dñoz et rex
 regū. et q cū illo sūt voca
 ti et electi et fideles. et di
 xit mihi. Ag qs vidisti
 vbi meretrix sedz ppli sē
 et gētes et lique et decē cor
 nua q vidisti i bestia? hi
 odiēt fornicariā. et deso
 latā faciēt illā et nudam

n. Eportul. bre. tē.
 ma. qz bierlin a tur
 chis ablata si tenuit
 rex egypti nisi p anū
 vt dicit bylloziogra
 o. Et (pbi dicit
 be. q erat et d est. i.
 rex egypti vt exposi
 p. Et ipa oc. (tu ē.
 est. cū septē capitibz
 q. Et d se. (pdiert
 pñtē ē. id septē capi
 tibz ē ei caput septi
 mū vt dicit ē. et sic
 pputat bis. eo q hie
 rusalē bis obtrinit.
 sicut ca. pcedeti. et a
 rol? magn? dñ agel? qñ
 f? rone regni fracoz
 sept? ppter adeptuz
 et. Et i interi (ipū
 tū vadit. qz plies su
 it debellat? p xpia
 nos. vt dicit epi suz
 pra memorari.
 s. Et de. cor. q vi.
 decē re. sunt. a. p. i. ci
 pes sub rege egypti.
 t. Qui regumē. i.
 v. Nōdū ac (ptatē
 cepe. ab eo. s3 po. t. f.
 qz reges. qz si fuerūt
 reges simplicit. s3 re
 ctiores aciey exercitū
 t. Ana (reg? egypti
 hora acce. i. illo tpe
 q fuit ordinatū d il
 lo exercitu.

y. Post be. i. sub rege egypti. q bestia noia. vt dictū
 ē. et ly post nō dicit ordinē tps s3 subiectiois.

3. Bi vnū osi. ba. pugnadi p xpianos p rege egypti.

a. Et vtutē et vtatē. be. ea exponedo v (iō sub dñi
 rege egypti b. Bi cū ag. pug. i mēbris suis. s. godfre

di de billon et alijs pñcipibz et bellatoribz xpianis.

c. Et agn? vin. illos. na egyptij fuerūt p xpianos plu

d. Qui dñs dñoz ē. et sic null? pōt ei (res debellatū.

resistere. e. Et q cū illo sūt. p fidē charitate forma

f. Vocati electi ad gloriā (tā vsq ad mortē stabiles

g. Et fideles. i. pñti p gram. h. Et dicit mihi. Dic.

exponit pabolā qtu ad regnū turchie specialiter.

i. Aque qs vi. vbi me. se. l. turchie regnū vt dictū ē.

h. Populi sunt. et. qz regnū turchie subiecit sibi sy

riā et iudeā et oriētales polos p maiori pte. l. Et de

cē cornua q vidisti in bestia. id. decē principes exerci

m. Bi odiēt for. i. regnū (reg? egypti vt dictū ē.

et sic xpianorum exercitū sfortauerūt p̄ turchos vt scribit in
hys oria hic colymitana. scdo p̄ seip̄ os. qz debellaris
turchi i p̄bō antiochenis egypti p̄se pulerūt cos dūlm
et dūdea vt dictū ē. s. a. Et car. ei. mā. metaphori
ca ē locutio. sic d̄: d̄ viuratio q̄ comedit illū cui bona
surripit p̄ vltimā.

b Et ipas ig. cre.
nā aliqs turchos in
fortalibus exites sil
cū eis p̄būsserunt.

c De' em̄ dedit in
cor. eoz. et. d̄ de' nō
sit actor mali culpe.
ē tñ actor mali pene
et sic turchos per egypti
p̄bōs puniuit.

d Et dēt re. suū be.
id est vt recuperet reg
gnū iudee regi egypti
q̄ possederat p̄ mul
tos annos an turchos

e Donec p̄sumenē
vba dei. d̄ recuperatio
ne fructus p̄ exercitū
xpianū q̄ factū fuit
q̄ p̄ annū. poliō egypti
p̄p̄ulerant in de
turchos vt dictū est
f Et mulier (supra
qua vi. ē ci. ma. i. tur
chorū multitudo val
de numerosa.

g Quebz resup res
ter. nā plures reges
sibi subiecit in p̄bō
oribz vt p̄dictū est.

Capitulum XVIII

Et post hec vidi. Descripta saracenorum vilitate
sub metaphora meretricis et belie. h̄ sūt descri
bit p̄bō xpianorum sub āgelica similitudine. et p̄
mo q̄tū ad viros ecclesiasticos. scdo q̄tū ad p̄ncipes lai
cos ibi. Et sūt vilitatē āgel. p̄ia i duas s. duas notabi
les p̄onas. scda ibi. Et auctualia vocē. Circa primū
a Et post hec vidi alū āgelū. i. adēmap̄ podiē dicē
scz ep̄m āgelice mūdicie vir q̄ i exercitu p̄ncipū occide
talū. et alior xpianorū suscipit legationis officiū ad dire
ctionē exercitū xpiani b Descēdētē d̄ celo. i. p̄cedē
tē a sublimitate sedis aplice. c Habētē p̄tātē mas
gnā. i. spūalibz marie tanq̄ legat' missus a latere.
d Et fra. i. exercitū xpianū. e Illuminata est a glia
ei. i. exel' vita r̄ doctrina. f Et excla. in for. voce p̄
dicē s. bo. rope. g Cecidit cecū. ba. mag. ā. gēs sara
cenica. et dicit bis cecidit. qz p̄io p̄ xpianos fuerūt de
bellati turchi. postea vō egypti. vt habet i h̄istoria fre
quent' superi' notata. h̄ūc aut' saracenoz casus denūcia
bat dicit' ep̄s xpianus. si tñ virilis agerent d̄ deladuto
g Et scā ē h̄a. demo. q̄tū ad occisos q̄ (rio s̄fides
pierūt i aia r̄ corpe et q̄tū ad fugituos. q̄ vīsa dei vīn
dicta remēserūt tñ oblitati i aia infidelitate. et sic a de
monibz fuerūt mag' possēsi q̄ as. q̄ demones p̄ volu
tes et ip̄s imūdos designāt et hui' punitōis cā subdit
h Et uia de vino et. biberūt oēs getes. i. multe et h̄
p̄bolica locutio ad designandū magnā multitudinem
getū infectarū p̄fidia machometi icurrētū p̄ h̄ itā dei.
i Et reges terre cū illa fornicati sunt. multi em̄ reges
dictā p̄fidia receperūt sūt etiā multi q̄ p̄p̄ tpale luctū

frequētauerūt terrā saracenoz p̄ h̄ d̄ p̄uati sunt. vti et
ego audiui a fr̄e fidedigno. q̄ viderat naues im̄ pleri de
pueris xpianis q̄s mercatores emerāt a parētibz eorū
paup̄ibz vt viderēt cos soldano p̄ magno p̄cio. q̄ eos
faciebat ifor. mari i lege machometi. qz de xpiana nihil

adbucliebant. vt a
dulti facti p̄ xpianos
pugnaret i subdit.
l Et mercatores f
re et. et p̄z ex dict' lra
l Et audiui. h̄ p̄n
agis d̄ scdo viro nota
bui ecclesiastico. cui
p̄io ponit scā moni
tio. scdo gēs sara
cenice percussio. ibi
Reddite illi. scio p̄
cuisse lamētatio. ubi
Et flebūt. Circa p̄
mū sciendū q̄ i exerc
itu xpiano fuit iter
alios q̄daz sacerdotes
denor' cui reuelatus
fuit a dño. q̄d multi
de exercitu peccauer
rūt cū mulieribz sara
cenis. p̄p̄ q̄d plures
deo p̄mittēte in ma
nu saracenoz cecider
rūt et plures caderēt
d̄ futuro nisi penitē
tā agerēt qua fecer
erāt ad exhortatōes
dicti sacerdotis. et h̄
q̄d dicit iohānes.
l Et audiui aliā vō
cē d̄ celo qz celus' fa

cta ē d̄ctā reuelatio. m Erite d̄ illa. i. d̄ imūdicia sara
cenica n̄ em̄ pue. pec. ei' vīqz ad ce. i. corā deo ad
puniendū o Et recoz. est do. et. in deū. i. o caciū obli
uio nec p̄sis recordatio. p̄p̄z s̄ d̄ recoz. d̄ p̄ciorum
metaphorice. qñ ea punit. nā tñc ad modū recordātis
p Reddite. dicit' p̄ describit percussio saraceno (scz h̄z
zū. qz tñc xpianū tñ et p̄ eos affligerūt quātū fuerāt ab
p Reddite illi sicut et ip̄a redduio (eis afflicti. i. d̄
bis et. et pater lra et subdit hui' percussiois ratio.
q Quia i corde suo dic' scz gēs saracenicā supbiēdo d̄
sua potentia. r Edeco regina. sup alios p̄p̄os et p̄o
s Et vidua nō sum. nā gliabat (tissime sup xpianos.
in regibz cū ea fornicantibz p̄dicto mō. t Et luctus
nō videbo. qz nimis cōstibat in sua potentia ipali.
v Ideo in vna die. et nō tpe. r Veniet plague'.
et que sint ille subdit. y Do: s. q̄tū ad occisos.
z Et luct' q̄tū ad fugituos. a Et famēs. q̄tū
b Et igni p̄burent. nā multi incendio pe (ad obflos
nerunt per ignē positū in ciuitatibz et villis.
c Quia fortis est deus qui iudicauit illam. id est con
demnauit ad hanc penam scilicet deus cuius non pōt
d Et flebūt. dicit' p̄ ponit dicte gē (iudiciū impedi
r p̄cuisse lamētatio. et p̄io regū. scdo. mercatorū. ubi. Et
negoriatōres scio nautaz. ubi Et omnis gubernator.
Circa primū sciendū q̄ sicut dictū ē. ibi. Multi reges
in p̄tibus orientis receperāt legem machometi. ad q̄s
nō peruenit exercitus xpianorum. qui festinabat ver
sus hierusalem. et ideo dicti reges volebant de sarace
norum interfectione. quos nō audebant nec poterant

Apocalipsis

adiunare. et hoc est quod dicitur. **d** Et flebunt et pater litera et q. ibi. **e** Cum viderit fumum iucendij eius id est cognauerit certa relatione. vilis enim propter multitudinem frequenter ponit per alios sensibus. **f** et dicitur. **g** pulvis videbat voces. **h** etiam per cognitionem intellectus. unde de communiter dicitur. **i** Hides tu hoc. id est intelligis.

f Nonne stantes propter timores et. **g** Plures enim de regibus orientis timebant de re subsidium illis qui erant in partibus antiochenis quas inuasit exercitus christianus ne penam similem paterentur.

g Civitas illa magna babilon. i. gens saracenicam nomine babilonis significata. ut dictum est supra.

h Civitas illa fortis propter multitudinem bellatorum et divitiarum.

i Quoniam una hora. id est brevi tempore.

l Venit iudicium tuum. i. punitio tua.

l Et negotiatores. **h**ic sequenter ponitur lamentatio mercatorum qui in terra saracenorum exercebant mercationes multas et magnas. vendendo que aliunde apportabant. et emendo qui inde ab aliis deferabant. et sic dupliciter lucrabantur. propter quod volebant de vastatione terre. quia non poterant ibi talia exercere. et pater litera paucis exceptis que discurrent.

m Et byssus. i. lini candidissimi. **n** Et cocci. i. tinctus re rubee. **o** Et omne lignum thymum quod est valde album et spinosum crescens in ophir. et inde fecit salomon cytharas. et lyras cantatoribus. **ij.** Regum. x. cap.

q Et amomum. species est aromatica redolens.

p Et cynamomum. et inde traxit nomen. **q** Et mancipiorum. i. servorum. **r** Et aiaz hominum. redimendo nobiles a saracenis captos. nam inde habebant mercatores emolumentum magni et accipiebantur hic a n. p. hominibus. denominando totum a pre digniori. sicut **ero. i.** Omnes aie qui egressi sunt.

s Et poma desiderij anime (sunt de femore iacob et. fructus desiderabiles. **t** Et omnia pingua. i. omnes divitie facit homo divites dicit pinguis merhabphonice. **v** Que amicta erant bysso et. i. plena talibus preciosis. **r** Et omnes gubernatores. **h**ic describit lamentatio nautarum. nam in terra a saracenis occupata. erant multi portus magni et boni in quibus applicabant naves apportantes ex terris alienis bona ve-

naliam. et de repositas aliam. et sic lucra duplicia reportabant propter quod de vastatione terre et portuum dolebant. et per ista visus ibi. **y** Exulta super eam celus ubi per oppositum describitur exultatio christianorum. quia per ista facta evidenter de perianis a saracenis afflicti capiti et occisi. **y** Exulta super eam celus. i. ecclesia multi-

z Et sancti apostoli (et sancti episcopi qui sunt successores apostolorum.

a Et prophete. id est doctores ecclesie.

b Quoniam iudicium vult deus iudicium vestrum. id est punitio nem pro malis vobis illatis. plures enim episcopi doctores et fideles alii per saracenos fuerant multipliciter afflicti et occisi.

c Et sustulit. **h**ic co sequenter describitur christianorum probitas quantum ad principes laicos et primo tempore. **g**odfredi primi regis. secundo tempore **B**alduini sibi succedentis sequitur capitulum.

lo. prima adhuc in duas partes. quia primo describitur christianorum victoria. secundo consurgens ex hoc leticia in principio capituli sequenti. ubi.

Et vidi ostium apertum. **l**itica prima sciendum. quod capta hierusalem per christianos et saracenis ibidem occisus per maiorem pre et alios electos principes et exercitus christiani instituerunt **g**odfredum ducem lorbam in regem ad custodiendum terram recuperatam et acquisitionem tunc soldanus egypti cum magno exercitu venit ad debellandum regem institutum qui sibi

occurrens cum parvo exercitu respective. quia multi christiani repatriaverant. et ceteris octo milibus paganorum copulit eos fugere et in porta ascalonis suffocati sunt et sepulti ad duo milia. et multi valde inter spineta etiam in mari fugientes perierunt. quorum numerus ignoratur. **h**ic est quod dicitur.

c Et sustulit unus angelus fortis. i. **g**odfredus rex primus.

d Lapidem quasi molarum. i. exercitum fortis et persistentem.

e Et misit in mare. i. in exercitum saracenorum qui erat in mare hic. tum quia per mare venerunt. tum quia ibi multitudo maris maxima erat. qui per mare designat in qui sunt aque multe. **rm** quod dicitur cap. precedenti. **h**icque multe populi multi.

f Picces super ipetum mittet babilon. i. saracenorum exercitus qui fuit ibi valde confusus. **g** Et vox cytharedorum et. nam in tribus istis visus fuit exultatio. **h** Et omnes artifices et. nam illi qui venerunt ad faciendum machinas per christianorum destructionem fugerunt cum magna confusione et similiter alii qui venerant

artifex omnisque ars non invenietur.

citu venit ad debellandum regem institutum qui sibi occurrens cum parvo exercitu respective. quia multi christiani repatriaverant. et ceteris octo milibus paganorum copulit eos fugere et in porta ascalonis suffocati sunt et sepulti ad duo milia. et multi valde inter spineta etiam in mari fugientes perierunt. quorum numerus ignoratur. **h**ic est quod dicitur.

c Et sustulit unus angelus fortis. i. **g**odfredus rex primus.

d Lapidem quasi molarum. i. exercitum fortis et persistentem.

e Et misit in mare. i. in exercitum saracenorum qui erat in mare hic. tum quia per mare venerunt. tum quia ibi multitudo maris maxima erat. qui per mare designat in qui sunt aque multe. **rm** quod dicitur cap. precedenti. **h**icque multe populi multi.

f Picces super ipetum mittet babilon. i. saracenorum exercitus qui fuit ibi valde confusus. **g** Et vox cytharedorum et. nam in tribus istis visus fuit exultatio. **h** Et omnes artifices et. nam illi qui venerunt ad faciendum machinas per christianorum destructionem fugerunt cum magna confusione et similiter alii qui venerant

p cibor pparatione. idco subditur. Et vor mole ꝛc.
i Et vor spōsi ꝛ spōse. q. v. nō erit inter eos materia
gaudij. s. lucꝛ. ꝛ subdit cā cā dꝛ. h Quia mercato
res tui. paupꝛes bona aliar gētiū. i Erāt pꝛincipes
terre. i. sup gētes alias elevati pꝛsupbiā. ꝛ subdit alia
m Quia i ve/ (cā.
necis tuis. muli

em ppli vidētes fara
cenoz pſperitatē tpa
lē receperūt eoz legē
erroneā ⁊ itez ſubdi
tur tertia cā.

n Et in ea sanguis
phaz et. Ma multi
doctores et fideles
christiani a saracenis
fuerunt interfecti.

Capitulum XIX.

Post hec audiui. Descripta. ppianozu vi. etona. h snt dscrpti vniversalis ecclie letricia. ⁊ diuulsi vniuerses pres qz primo de dscrpti bec exultatio. scdo bti Johis grat actio ibi Et dixit mihi Eura primu dr. Post hec audiui qsi vocem magnā. i. satisfactiōe.

b An celo. militāz
ecclie de t̃ara sarace
noꝝ deiectione ⁊ t̃pi
an oꝝ subleuatiōe. ⁊
etiā in celo triūphā
tis ecclie in q̃ sancti
gaudēt ⁊ gr̃as agunt
deo de b̃ficijs i ter
ra fidelij collatis.

¶ Dicitur illa. due
dictioes sunt in he
breo. nā alle idē ē qđ
laudate. ia. vñi laus
et alia. nā dicta victo

ria est deo attribuēda. b Quia ha riuſta iudic
sunt cui duplex rō ſubdif. pīa dñi ē, e Qui iudi
cauit de metetrice magna. i. de gēte faracemica. grū ad
urchos spāl. vt dictū est. ā. c. xii. cā nūmādo

Que corripit terrā & q̄ multos p̄pos infecit p̄
dia machometi. & sic ponit rō sc̄da cū dicit. g. Et
indicauit sanguinē suoz suoz. a turchis & egyptiis
p̄ Et iterū dixerit alla. primo p̄ debellatio (occisoz
nē turchoz. & sc̄do p̄ debellatio egyptioz. vel aliter sc̄s
primo p̄ denictis saracenis. & sc̄do p̄ recuperatio san
te ciuitatis. i. Et fum⁹ ei⁹. s. gētis saracenice.

Alcedit iſta idoz. ſia oculi delcederūt ad ignez
Et ceciderūt ſeniores. gr̃iſſi. i. vniuerſe ea (gephene
bhedrales ecclie. m Et q̃tuor alia. i. q̃tuor ecclie
p̃ſiarchales cū plar̃ ſuis. et dicit̃ e. ſ. ca. liſſ. n Et
adorauerūt deū. 8 tāto b̃ſicio r̃p̃ianis collato.

o Et vos dñi or. i. de sede aplica. p Erunt. et cñ
tão oēs xpianos ad laudãdũ deũ de tãto bñficio res
a iñe certa cognito. q Et au. ãsi vo. cu. i. pieroso
ymitani pñarche. r Et sic vo. aquaz mul. i. plorũ

multos gratulanti, sicut dicti ē. s. viii. ca. sique mul
s. Et sicut vo. to. mag. rei. p. dicator (te ipi multi.
inducētū alios ad laudādū deū. t. Qui reg. dñs
ses iesus xps q̄ dñi tūc in terra sancta regnas. qñ fara
centis deiectis xpiani sibi fui erūt ibide libere.

v Baudeam' men
te interiori.

r Et exult. signo ex
teriori. exultare ei di
ctū ē q̄si extra salta
re q̄d sit q̄si gaudiu
cordis manifestat ex
teri^r sētibilib^{us} signis

¶ Qui uenit nup-
agni tūc em̄ osidit si-
gnū dilectiōis ecclie
collecte in p̄tib hie
rosolymitais sic spō

1° recollat' spōse.
3 Et vxo ei' ppa se
ad fueddā sibi dūote
a Et datū est illi a

b Et coope+ (deo+
se byssino spē. p inte
riorē sanctitatē ⁊ ex
teriorē honestatē qđ
p̄t̄ ex hoc qđ subdit

Et dixit, (piz lra
mi. hic est subdit
ipius iohis qd agra

Et io. 7 primo cā pres
mittit cū dicit Et dixit
mibi. Angelus reue
lās mysteria diuina.

2. Scribe+ (iohāni
ad futurā memoriā+
Beati q̄ ad cenā
supperagēni i ad f.

Vocati (sacri)
 iunt, p. fidē caritate
 sacri (sacra)

Verba sū, nā a deo

It. Et ce. ad pe. ei. s. Ageli (nulli falsum pcedere pot. loqnre ad faciendu sibi reuerentiā. quā frī āgel? rennuit. q? post incarnationē filij dei p quā hūana natura assūpta ē a supposito vbi. angeli reformidāt sic venerari a natura hūana. quā videt sup se eleuatā ī filio dei. q est eiusdē nature nūero cū pte. I Deū adora. adoratio m Testionū ei i.e. s. pphie. i. oēs pphie (ne latrē. restionū pphibet ihu xpo fm q dicit. r. n Et vi. ce. ap. h pnt describit victoria xpianoy tpe balduinke g scbi q successit godfredo frī suo āno dñi. 1187. c. cui? pñio describit pñitio nobil. scdo qdā ei? victoria nota bil. ibi Et vidij pñū āgelū. Circa pñm dñ. n Etri. ce. ap. q? iobi reuelatū fuit celis? qd erat dei pñcia clauo Et ec. equ? al. i. regnū hierosolymitanū deco (suz. re sanctitatē de albatū t pñictū ē. p Et q se. sup eū scz balduin? rerisistit. q Vocabat. r. tre. Mā ad līas fidelis rex ī fact. r. verax. i. vbi. s. Et cū iusti iudi. pplm. sibi subditi. s Et pñg. Mā rerisistit? statim cepit dilatāre nobilr regnū suū p expugnatio nē saracenoy. t Quidāut ei? sic fla. i. g. nā aspectus

Apocalipsis

ei⁹ erat terribilis saracenis. **v** Et in capite ei⁹ dia-
demata multa. nā i terra phylistinoy⁹ z tyri z sydonis
ples obtinuit ciuitates in q⁹bo antiquit⁹ erat reges.

r Nōis nomen scri. q⁹ nemo nouit nisi ipe. bona ei⁹
opa sua quātū poterat celabat a laude p⁹hana. **y** Et
vesti. erat ve. aspsa

sang. s. saraceno⁹ ab
s Et (eo occiso⁹.
vo. no. ei⁹ vbi dei.

Mā ad honestatē vbi
dei frā natiūā dimi-
sit z vltra mare iuit.

a Et exercit⁹ q⁹ sūt
in cel. tēplari⁹ z ho-
spitalari⁹ q⁹ tūc or-
dines fuerūt iustituri

ad militādū s aduer-
sarios xpi vt dicunt
expositores dicti.

b Sequant⁹ eū i p⁹.
c In eqs al. (iqs.
id ē in corpib⁹ casti-
tate dealbat⁹. nā d p
fessione eoz ē votus

d Vestit (castitat⁹.
ti bys. p interiorē et
exteriorē mūdiciātē

e Et d (dictū ē s.
ore ei⁹ pce. gla. acu.
Mā vbi efficacibus
hortabaf z excitabat

bellatores suos s ge-
tes infideles.

f Et ipe reget eas i
vir. fer. eaz pluris
supbia frangēdo.

g Et ipse cal. tor.
vi. tc. q⁹ fuit execut⁹
tor diuine iusticie in
saracenis sanguinis

h Et bz (effusione.
in vesti. z i fe. suo scrip-
tū rex regū z dñs dñantiū. ex p⁹

dict⁹ eū ptz q⁹ habuit
aditioēs regis valde excellētis
ppter q⁹ d⁹ rex regū p tpe suo. eo mō q⁹ rosa d⁹ flos floz

i Et vidi. Postq⁹ descripta ē balduni reg⁹ditio no-
bilis. h p⁹it descriptū qdā ipsius victoria valde notabi-
lis Ad cui⁹ intellectū sciendū q⁹ anno. v. regni baldui

in p⁹incipes egypti dixerūt suo caliphe. q⁹ tps erat aptū
ad recuperādū terrā a xpianis occupatā. tū q⁹ p⁹es tpi
ant p⁹incipes ad terras natiuitatis sue redierant. tū q⁹ z

remanētes bellis frequētib⁹ afflicti z de paupati erāt
vt dicēps tyrenens. r. lib. ca. iij. Addūt etiā exposito-
res aliq⁹ q⁹ ad hecerāt ēt excitati p q⁹sdā falsos pphas

saraceno⁹. q⁹ asserēbāt i b⁹eni petra sc⁹i sepulchri frustra-
tim sterēdā. z cruce sanctā i pfundū mari submergen-
dā z xpianitatē d⁹ terr⁹ illis p⁹em⁹ delēdā. q⁹bo assentiēs

dict⁹ calipha pparauit exercitū magnū p terrā z ma-
read obtinēdū q⁹ erat ei suggestū q⁹ audito xpiani pau-
ci erūt iētes opatiue fuerūt territi. s. p⁹riarcha hieroso-

lymitan⁹ eos sfortas pmittebat eis. si d⁹ vñio s fiderēt
tātā victoriā affuturā q⁹ aues celi de carnib⁹ saraceno-
rū essent sarurāde pferēs q⁹si de verillo dñice cruc⁹ li-

gnū. sicig⁹ n⁹i cū q⁹ngētis eqtū z duob⁹ milib⁹ peditū
s hostes. q⁹z nūer⁹ erat q⁹ndecim milib⁹ absq⁹ illis q⁹ in
classe venerāt a iofius pcedētes pstrauerūt ex hostib⁹
maximā multitudinē. z residui pueri sunt ad fugā. de

classe etiā illa magna ps a n⁹is fuit retēta. dic⁹ q⁹ iohes
i Et vidi. vñū ang. i. p⁹riarchā hierosolymitanū.
l Grantē in sole. p eminctū vite z doctrine. fin il-
lud Eccl. l. Eicut sol refulgēs sic ille refulsit in templo

dei. **i** Et cla. vo. mag. i. n⁹ exhortatiōe p⁹dicta.

m Dices oib⁹ aui-
b⁹ tc. q⁹ p⁹gressus ad
ei⁹ exhortatiōe fa-
ctā aues sat⁹ habuerūt
ad comedendū.

n Et vidi. bestia. i.
egypti soldanū.
o Et re. ter. sibi sub
p Et exer. (iectos.
eo. agre. i. mari z i ter
q Ad faci. p⁹li. (ra.
cū il. tc. i. cū rege bal-
duino z exercitu suo

r Et apphēsa ē be-
te. i. rex egypti z p⁹he
falsi q⁹ in auiuria sua
fuerūt p⁹phēsi. nā p⁹riū
ei⁹ q⁹ cogitauerant

s Et q⁹ fe. (euenit.
signa falsa.
t Corā ipō q⁹bo se.
eos q⁹ acce. caracte.
bestie. i. arma z veril-
la secte machomeri

v Et q⁹ adora. ima.
ei⁹. i. caliphā egypti
rep⁹itātē psonā ma-
chomeri.

x Vñū missi sūt bi-
duo. i. calipha z pro-
pheta q⁹ nō fuerūt in
dicto bello. z accipi-
tur h⁹ singulare p plu-
rali. s. p⁹pha p p⁹het⁹
sicut Fro. viij. Vñū
muscagr auissima. i.

y In sangnū ignis ar.
q⁹ manētes in fide-
litate descēderūt ad ignē gehēne. **z** Et ce. occi. sūt
tc. s. illi q⁹ uerūt ad pugnādū s rege balduinū. z p⁹z ex

e Vidi angelū. de. **Cap. xx.** (dicti s⁹lta
scripta in generali z spali septima plaga. h⁹ sūt
describ⁹ ecc⁹ie p⁹morio noua z diuinit in duas

ptes. q⁹ primo describ⁹ hec p⁹morio. scdo xpianoz ite-
rata p⁹ecutio. ibi. Et vidi sedes. s. ciēdū tū q⁹ p⁹imā p
tē z scbam i pte exponūt aliq⁹ de calixto papa. z bent-

co impatore hui⁹ nois q⁹nto. q⁹ cogēte eū papa sub in-
terlectiōe anathemat⁹. renūciant⁹ s⁹uerudini q⁹ vñi fue-
rāt impatores. s. inuestiēdi epōs z abbates p baculū z

anulū p⁹recētos anos z apli⁹. s. a tpe karoli magni. q⁹
p⁹as ei⁹ p⁹cessa fuerat ab hadriano papa in exilio tome-
celebrato. vt habet in chronica sigisberti. z sic exponūt

bācltam. **a** Et vidi ang. i. papā balixtū. **b** Hā-
bentē clauē abyssi. i. p⁹tātē ex cōmunicādū. q⁹ se gregatur
q⁹ a forno fidelū. **c** Et catphenā magnā in manu

sua i. multitudinem cardinalū z p⁹latoz in hoc facto
sibi assistentiū **d** Et apphendit draconē. i. romā.
nū ipatorē. **e** Et ligauit eū. p cēsurā eccl⁹asticā ne

apl⁹ dicto mō vsurparet sibi eccl⁹asticā iurisdictionē
f Per an. mille. i. p tps xpian⁹ currit vsq⁹ ad antichri-
stū. z ponit hic nūer⁹ determinat⁹ p ideterminato. sic
p. xxiij. seniores designat vniuersitas epoz. s. ca. iij.

g Et q⁹

g Et signavit sup illū vt nō seducat rē. i. sub pena excoi-
cations restrinxit eū ne amplius se intromittat de iurisdic-
tione ecclastica. iō subdit. **h** Et vidi sedes. i. summi
i Et se. (impatoris et pontificis distinctas iurisdictiones.
derit sup eas rē. vii) exercens ecclasticā iurisdictionē. et
aliū tpalem. **h** huic
expositiōi nō psonat
sequens lēa q̄ seq̄ in
eodē vsu. Et alias de
collator rē. qd̄ expo-
nūt aliq̄ de psecutiōe
saladini. in qua multī
xpiani fuerūt occisi.
Itē de h̄ sathana alli-
gato p mille ānos d̄
hic. **q** Post h̄ optet il-
lū solui modico tpe.
qd̄ exponūt de antīpi
tpe. in q̄ larabit p̄as
demonis ad decipiē-
dū gētes. et ideo **q** d̄
hic p sathana ītelligi
romanū ipatorē vidē
eē d̄dictio. et p̄sis nū-
mis extorta expositō.

ānos mille: et misit eū i ab-
yssum et clausit et signavit sup
illū vt non seducat āplius
gētes donec psumēt mille
āni: et post h̄ optet illū solui
modico tpe. **Et vidi sedes**
et sedet sup eas: et iudiciū
datū ē illi. Et alias decolla-
tor p̄f testimoniū iesu et
p̄f v̄bū dei: et q̄ n̄ adoraue-
rūt bestia necq̄ imaginē ei?
nec acceperūt characterē ei?

ap̄ter qd̄ erponēdo līam istā tanq̄ īpletā de p̄terito sal-
uo iudicio maiori vidē hec līa melius exponi de papa in-
nocētiō. q̄ approbavit ordies frat̄ minor et p̄dicatoz. p
quoz doctrinā et p̄dicationē ecclia est qd̄dam mō teno-
uata. et p̄as demonis est restricta. v̄bi multe demonū il-
lusiōes q̄ affiebat cessauerūt. et h̄ est qd̄ dicit iohes. **Et vi-**
di angelū. i. Innocētiū papā tertiū. Descendētem de ce-
lo. i. de apice pontificali descendētem sc̄tis fr̄aisco et do-
minico. p̄ntem clauē abyssi. i. p̄ntem approbādi dictos
ordies ad reprīmendā p̄ntem diaboli. Et cathenā ma-
gnā. i. frat̄ v̄triusq̄ ordinis multiplicatē. Et ap̄phen-
dit draconē rē. q̄ p̄ eoz vitā et doctrinā p̄as demonis ē
repsa. et reprīmet vsq̄ ad antīpī tpa. iō subdit. Et liga-
uit eū p annos mille. q̄ tūc p̄as ei? larabit. iō subdit.
Et post h̄ optet illū solui modico tpe. nā antīpī psecu-
tio brevis erit respectu psecutionū p̄cedentiū. i. iudeoz
h Et vidi sedes. (tyrannoz hereticoz et saracenoz.
hic ponit xpianoz renouata psecutio. quā aliq̄ exponūt
de psecutiōe saladini. et dictū est s̄ mibi vidē melius ex-
poni de tartaris q̄ anno dñi. d̄. c. c. de terra sua exeun-
tes multos iplos tā xpianos q̄ paganos occiderunt. et
sic d̄. h Et vidi sedes. i. pluriū regnoz metropoles
ciuitates. i. Et sedet sup eas. supple tartari eas subij-
li. Et iudiciū datū ē illis. i. p̄as interficiē (ciēdo sibi.
di hoīes finē merita illi? t̄pis. i. Et alias decollato-
rū rē. h̄ d̄ q̄ntū ad xpianos ab eis occisos nomen iesu
xpi p̄fitebāt. et machometū q̄ supra bestia d̄ et legē eius
et mores et cultū totalit̄ negatēs. m Et vixerūt vita
glie in aīab. n Aeteri v̄o mortuo. q̄ntum ad paga-
o Nō vixerunt. (nos et infideles occisos a tartaris.
sup. vita glie. s̄ mortui fuerūt in aīab morte gehenne.
p Donec psumēt mille anni. i. tps xpī. nā resurgēt cū
alijs in fine mūdi. vt puniant s̄l in aīa et corpe.
q Hec ē resurrectio p̄ia. s̄ referat illd̄ qd̄ d̄ de xpīa-
nis. Et vixerūt supple vita glie i aīab suis. q̄ glie vita
h̄: hic resurrectio p̄ia. sc̄da v̄o erit q̄si resurgēt in corpi-
būs glolis. et q̄ isti nā sūt securi de sua b̄ritudine quā iā
h̄nt in aīa. et postea habebūt cū h̄ in corpe. iō subdit.
q In his sc̄da morē pena gehēne. r Nō h̄z p̄ntes
s̄z erūt sacerdotes dei rē. i. coīctes eū caritate p̄fecta.
s Et regna. cū illo mille ānis. h̄ ē vsq̄ ad resurrectiōes

generale. et sic p̄z q̄ loq̄ de glia quā h̄nt sc̄i affi diē iudi-
cij. p̄z igit̄ q̄liter hec lēa a p̄icipio. r̄v̄. ca. vsq̄ ad istū lo-
cū p̄t exponi vt iā cōpleta. veruntū hec expositiō ip̄o-
p̄ia vidē in pluribz et extorta. primo q̄ ca. r̄v̄. dictū est
qd̄ p̄ bestia h̄ntem capita septe ītelligit̄ rex egypti. et p̄

frontibus aut in manibus
suis: et vixerunt et regnaue-
runt cum christo mille an-
nis. **Ceteri mortuorū nō**
vixerunt: donec psumē-
tur mille anni. Hec est re-
surrectio prima. **Beatus et**
sanctus q̄ habet p̄m in re-
surrectiōe prima. In his
sc̄da mors nō h̄z p̄ntem: s̄z
erūt sacerdotes dei et xpī et
regbūt cū illo mille annis.

mulierem fornicariā
rex turchie. et postea
dictū est q̄ v̄nū de se-
ptē capitibz bestie. s̄
sertus est rex turchie
qd̄ dissonat p̄cedenti
bus. maxie q̄ rex egypti
et rex turchie erat
adimnicē inimici vt i
eodē ca. dictū ē et iā
s̄. Item ca. r̄v̄. v̄bi
agīt de punitiōe secte
saracenicē sub nomi-
ne babylonis. plura
dictū. et q̄b̄ vidē ī-
telligi totalē et destru-
ctiō cū d̄. Cecidit ce-
cidit babylon magna
et facta est habitatio
demonioz rē. Itē ex

eo qd̄ postea subdit. In vna diē veniēt plage et mors
et luctus et fames et ignis cōburent. Itē ex eo qd̄ postea sub-
dit in eodē ca. Hoc ip̄etu mittet babylon et vltra iā non
inueniet. et q̄b̄ vidē ītelligi eius destructiō totalis fm
expositiōe dictā. cū tū saraceni remāserūt in regno egypti
et turchie. q̄ tūc nō fuerunt p̄ xp̄ianos acq̄sita nec
postea. sed solū vna pars syrie et iudea. et cū h̄ ista loca p̄-
diderūt xp̄iani p̄ maiori p̄te tpe saladini. q̄li p̄ octogun-
ta annos postq̄ fuerāt a xp̄ianis occupata. et postea illa
q̄ remāserāt xp̄ianis. i. acbon tripolis. et qdam alia fue-
runt a saracenis parti destructa et partim possessa. Itē
qd̄ postea. r̄v̄. cap. exponit de Balduino rege. Et in cap̄
te ei? diadema multa. ap̄ter aliq̄s ciuitates regias q̄s
acq̄siuit vidē īproprie dictū. q̄ regnū ei? nunq̄ sic cre-
uit q̄n remanserūt satis parū. Itē qd̄ ibi subdit. **h̄sis**
nomē scriptū qd̄ nemo nouit nisi ip̄e. q̄ nomē dicti re-
gis et ei? p̄ditōes fuerūt alijs note. talē etiā occultatio noīs
vidē puenire tū diuis p̄onis d̄at̄. xi. Nō nouit si-
liū nisi p̄. necq̄ p̄z q̄s nouit nisi fili? rē. p̄f qd̄ hec līa
nō vidē ītelligi de rege balduino. s̄ tū d̄ ip̄o. v̄bi ibi sub-
dit. Et vocabit nomē ei? v̄bū dei. qd̄ nomē puenit soli fi-
lio i diuinis et p̄z ioh̄. i. Verbū caro factū ē rē. Itē qd̄
postea subdit. Et h̄z in vestimēto suo et i femore suo scri-
p̄tū. rex regū et dñs dñantium. de xpo exponit ad līam a
sc̄tis et doctoribz catholicis. Itē illud qd̄ ibidē interponit.
Et exercit? q̄ sūt in celo seq̄bant eū rē. qd̄ expositū ē de
tēplarijs et hospitalarijs nō vidē b̄si dictū. nā illa victo-
ria notabilis. q̄ ibi describit̄ fuit āno q̄nto regni baldui-
ni. vt dictū ē. s̄. q̄ regnare cepit anno dñi. d̄. c. ordo v̄o
tēplarioz a p̄b̄at? fuit anno dñi. d̄. c. r̄v̄. et exēplo
tēplarioz hospitalarij ceperūt in armis exerceri. s̄ ante
eos fuissent instituti. vt dicit̄ eph̄ achonenf. c. lxx. et sic fi-
vidē q̄ fuerūt i exercitu dicti Balduni regis q̄ regnauit.
r̄v̄. ānis tū. vt dicit̄ idē eph̄ achonenf. ca. r̄v̄. Itē fm
expositiōe p̄dictā oīa scripta i tribz dictis ca. h̄ libri ab
ānis ducētis et amplius sūt cōpleta. vt p̄z ex p̄dictis. līa v̄o
seq̄ns īmediate exponit ab oībz de tpe antīpī q̄ aut d̄
statu ecclie q̄ntū ad p̄tingētā i tāto intermedio tpe cuz
adhuc aduētus antīpī p̄pinqu? nō appareat nihil scri-
p̄t iohes. si vidē pueniēs. maxie cū dicat̄ cōiter a docto-
ribz q̄ iohes i h̄ libro scripsit notabilia circa eccliam

Apocalipsis

ptingētia vsq ad mūdī terminū. Propf hec talia plu
ra q̄ dici possent ē et p̄ositionē p̄dicat. saluo meliori
iudicio q̄ tora ista a p̄rin. xxi. c. vsq ad locū istū nōdū
sit iplēta. Et q̄ nō p̄ba sum nec fili? p̄be nolo ē funi
tis aliqd dicere nisi illud qd a scriptura sc̄ta vel dicti

sc̄toꝝ et doctoꝝ autē
ticoꝝ elici pōt. pp qd
erpoſitionē iſe dicte
ſapiētoꝝ ibi p̄mitto
ſi v̄o circa h̄ dñs de
derit mihi intellectū
h̄bēter alijs cōicabo
Et cū p̄sumati. h̄
deſcribit perſecutio
antiꝝpi. ſ qua ſacta
ſcriptura et ſancti lo
quunt i pluribz loci
cū dī. Et cū p̄sumati
fuerit mille anni. i.
t̄ps ecclie vsq ad tē
p̄as antiꝝpi.

v Solueſ ſathanas
cui p̄as fuit reſtri
cta p̄pi p̄dicationē
et ei p̄aſſionē. et per
aploꝝ et ſanctoꝝ p̄di
catoꝝ doctrinā ſ re
ſarabitur antiꝝpi t̄pe
Et ſe. (iō ſubdit.
gen. q̄ ſunt ſup q̄tu
or angulos terre. qz
de oibz mūdī p̄tibz
aliq̄ adherēbūt anti
ꝝpi ſeducti a ſuis p̄
dicatoꝝibz dyabolo
coopante medaciōibz
ſignis. q̄. Thel. q̄. c.

ſic euageliū p̄pi publicatū fuit p ap̄los dño coopante
et ſimone p̄firmate ſequētibz ſignis veris. P̄dar. xl.

v Bog et magog. p gog q̄ interptat rectū. itelligit an
tiꝝps q̄ erit demonis habitaculū. p magog q̄ interptat
tur de recto itelligunt adherētes antiꝝpi. ſicut dictū

3 Et agte. eos i plū. ſ certū (fuit pleni? Ezech. xxxix.
fidelū. a Et aſcēderūt ſup lati. terre. ad cogendū
oēs antiꝝpi obedire. loquit tū h̄ de futuro p modū p̄
teriti. ppter certitudinē p̄phetie. qd frequēter fit in p

b Et circū. ca. ſctoꝝ. i. p̄pianoꝝ ad eos deſtru (p̄his.
endū. c Et ciuitatē dilectā. i. iſrlm q̄ tūc a p̄pianis
habitabit. vt dictū fuit. Ezech. xxxix. d Et deſcēdit

ignis a deo d celo. qz antiꝝps fulminabit p michaeles
archāgelū p̄pi p̄cipiēte. et magna ps ſui exercitū p̄bit
cū eo vt dictū fuit. q̄. Thel. q̄. e Et dyabol? q̄ ſedu

cebat eos. et. qz tūc reſtringeret ſicut prius. et apli? p̄as
f Abi et be. i. belliaſt v̄ictes. (ſua religabunt i iſerno.
g Et p̄ſeudo. p̄pbe. antiꝝpi q̄ eos decipiet. h Cru

ciabunt die ac no. et. i. ſine fine. p h̄ aut q̄ dī hic. Et
circūerūt ciuitatē dilectā et deſcendet ignis. et. p̄tz q̄

ioh̄es nō loquit h̄ d tartarū. vt voluerūt aliq̄ dicere. qz
nō inueniunt tartari iſrlm a p̄pianis habitatā obſeſſe.

nec ignis d celo deſcendēs eoz exercitū deuoraſſe.
i Et vi. thro. Supius ioh̄es deſcripſit ſtatū ecclie ge

nerale iudiciū p̄cedēte. h̄ x̄r deſcribit ip̄s iudiciū. d.
i Et vi. thro. mag. in q̄ deſignat iudiciū p̄pi p̄as iſrl

l Cadidū. in q̄ deſignat iudiciū claritas. qd (nita.
notū erit oibz eſſe iſrlm. i Et ſe. ſup eū. i. p̄m hoies

et deū. m A cui? p̄ſe. ſu. ſer. et celū. Nā tūc imuta

n Et vi. mortuos magnos et (bunt a ſtatu i q̄ ſunt.
puſil. qz ſic dic apls. q̄. Corin. v. P̄portebit nos oēs
o Et li. ap̄ti ſunt. ſup (manifeſtari aī tribunal p̄pi.
pleoſcietar. nā oia merita et demerita oibz erūt nota
vt ſic appareat oibz iudiciū iſticia. p Et ali? li.

ap. ē q̄ ē vi. et b liber
idē ē qd p̄deſtinatio
diuina. q̄ dī liber me

raphonice. eo q̄ i ea
reſſentant exp̄ſi illi
q̄ ordinati ſt ſimplr

ad p̄ſequēdā vitā be
atā. q̄ liber aperiet i
iudicio. qz tūc appa

rebit manifeſte q̄ ſūt
ad beatitudinē aſſus
medi. et q̄ nō.

q Et i. ſunt mor.
et h̄is q̄ ſcripta erāt
in libris ſupſe p̄cient

riar. qz nō ſolū iudic
cabunt ſm opa. et vi
cta. ſz etiā ſz intēno

nes iſterioꝝ ſ cogit
Et de. ma. (tara.
mortu. et. q̄ ſtud fiet

aī iudiciū qd p̄cedet
reſurrectio mortuoꝝ
tū. ſz hic ſcribat poſt

qz frequēter in ſacta
ſcriptura p̄i ſacta
poſteri? narrant. re

ſurgēt aut tā diuer
ſi i mari q̄ in arida
mortui. q̄ p̄ morte h̄

deſignat. aī etiā i in
ferno deſcēte redibūt

ad corpa. ſz iā ſint mortue morte culpe et gebēne. iō dī
hic. s Et infe. de mor. ſuos. et iudicatū ē d ſingulis

repetitio ē ei? qd dictū ē ſupra ad maiorē aſſertionem
t Et infe. et mors miſſi ſunt i ſtag. i. i. penā gebēne

et p̄ mortē hic itelligit dyabol? cui? iudicia mors intra
uit i orbē terrar. ſic ſol dī effectiue calidus et nō forma

liter. demones em ſunt imortales. Per infernū aut in
telligunt p̄ctoꝝes dānati cū demonibz. ſicut em p̄ ſenti

unt ſeis i culpa. ſic aſſociabunt i pena. P̄dar. x. p̄te
maledicti i ignē eternū q̄ par ē dyabolo et angel ei? et.

i vidi celū nouū. deſcripto (Lap̄lm. xxxi.
e finali iudicio. ſir deſcribit ecclie ſtat? poſt iudic

iciū. et primo i generali. ſcdo magi in ſp̄ali. ibi
Et venit vn? Circa primū p̄dicat ioh̄ānes inouationē

a Et vidi ce. no. et. ter. no. et p̄ iſta (mūdī ſenſibilis. d.
duo intelligunt elemēta media ignis aq̄ et aer. Deceit

oia innouabunt et i meli? mutabunt. iō ſubdit.
b P̄ unū ei ce. et pri. ter. abijt et. nō ē p̄ h̄ intelligēdū

q̄ mutet eoz ſubſtātia. ſz ea manēte meliorabunt in q̄
litatibz et p̄prietatibz vt in claritate diaphoneitate et in

ſilibz. et totū ceder ad gloriā electoꝝ q̄ et creaturis
c Et ego ioh̄ānes. Hic ſcdo ioh̄ānes de (laudat deū.

ſcribit inouationē hūane nature q̄ ſtat ad electos. d.
d Vidi ciuitatē ſan. iſrlm. i. electoꝝ ſocietates p̄fecta

charitate vnitā. e Nouā. q̄ ſt ad corpoꝝ glā cor
pora em ſctoꝝ q̄ mō ſunt corruptibilia groſſa pōderoſa

et obſcura. reſurgēt imortalia. ſubtilia. agilia et clara. et
qz h̄ fiet p̄ glām aīaz ad corpoꝝa redūdant. iō ſubdit

f Deſcendentē de celo empyreo vt corpa reſumāt et i
et iij

inducto adareat. **g** A deo patā. dōtibz aīe r corpō
ris. iō subdit. Sicut spōsam r. **h** Et audiui. hic
tertio describit iohes finalē sūmationē. r pīo q̄tū
ad electos. scō q̄tū ad reprobos. ibi. Timidis aurē
Circa prīmū dicit. **b** Et audi. vō. mag. d throno. s.
diuīe maiestatis.

i Dicentē. Ecce ta
bernaculū dei cū ho.
id ē cohabitatio dei
cū hoībz inseparabil
quia beati habebūt
semp eā p̄tē p aprā
vīsiōnē r p̄fectā frui
tiōnē. r q̄ p̄ excludit
oē malū culpe et
pene. iō subdit. Et
mors vltia si erit r.
l Que p̄la abiecit
Hā i ecclia militāte
q̄ dī terrestis vltm.
ista sunt r erūt vsq̄
ad iudiciū.

l Et dix. q̄ se. i thro
no. s. de. trū r vñ
m. Ecce no. fa. oīa
scz celos elemēta et
electorū corpora. vt
p̄t ex p̄dictis.

n Et dix. m. scribe
r. ad informationē
ecclie r.

o Et dixit mī. fa. ē. i. sūmariū est gaudiū electorū.
p Ego sum alpha r o. qd̄ exponit cū subdit. i.
q Initiū r. i. Alpha ei est p̄la ista greca r o vltia. de
enē p̄icipiū effectiui a q̄ oīa pducunt. r finis in quē
oīa ordināt. **r** Ego sicut. i. debito mō desiderati.

s Dabo d̄ son. aq̄ r. i. p̄icipiatiōē vite beate.
t Grat. i. s. ci hñtes grām mereant d̄ p̄digno beatā vi
tā tñ ipā grā p quā opa sunt meritoria d̄ p̄digno. grat
dat. alioqn grā iā nō esset gratia Ro. xi. v Qui vlt
caruē mūdā r dyabolū. **r** Posside. bec. hereditate
p̄petua. **y** Et ero illi. de. vās glā. **z** Et ip̄e erit
m. si. p̄ assimilationē p̄fectā. i. Job. iij. Cū apparuerit
a Timid. s. h. (siles ei erim. q̄ videbim. ed sicut ē.
p̄t ponit finalis sūmatio q̄tū ad reprobos cū dicit.

a Timidis aut timore mūdano declinātibz ad p̄ctā
mortalia r i eis p̄seuerātibz. **b** Et incredulis. i. ius
deis sāracenis r ceteris fidē catholīcā respicientibz.

c Recrat. i. reuertētibz ad p̄ctā enormia post eorū
cōdonationē sicut canis ad vomitū. **d** Et homi
e. Et for. r p̄ for. (cia. s. facto vel volūtate deliberata.

nicationē intelligunt cetera carnis vicia. **f** Et vene
fici. i. magis r sortilegis. **g** Et idolatris cultū deo
h. Et oībz mēdaciis. (debitū tribuentibz creatur.

i mēdatio p̄nitiōis. r p̄hec vltia intelligunt oīa alia vi
cia mortalia. **i** Pars illoz. i. retributio. **l** Erut
in sūgar. i. i. pena gehēne q̄ dī mors sc̄pa. **l** Et ve.

l Dicat. i. describit stat. post iudiciū magis inspāli. Vt ē
dū tñ q̄ aliq̄ aliter exponit de tpe aī iudiciū. r etiam
aī aduētū aīp̄i. qd̄ nūtū ostēdere ex h̄ qd̄ dī ista se. c.

q ui nocet noceat adhuc. r q̄ in sordibz ē sordescat ad
huc. r iust. i. iustificet adhuc. post iudiciū vō nō erit tps
nec loc. meriti vel demeriti. dicit igit q̄ p̄ angelū hic
introducū intelligit innocēt. papa tert. q̄ approba
uit ordines fratrū minorū r p̄dicatoz. q̄ dicunt hic ci
uitas hierlīm noua. fm. illud p̄ouet. frater q̄ adiūua

tur a fratre q̄ si ciuitas firma. ambo ei ordines ad idē
opus sunt ordinati. sc̄ ad p̄dicationē euāgelij. Dicunt
igit q̄ fundamētū hui. ciuitatis sunt beati fr̄ci cū
r dominic. hor ordinū fundatores. dicunt tñ in nūe
ro duodenario hēc fundamēta. q̄ sunt duodecim apo

o. initiū r finis. Ego sicut
ti. dabo d̄ fonte aq̄ viue.
gr̄is. Qui vicerit posside
bit hēc. Et ero illi. de. r
ip̄e erit mibi fili. Timi
dis at. r incredul. r repera
t. r homicidis. r fornicā
toribz. r veneficis. r idola
tr. r oībz mēdaciis. p̄s il
loz. erit i sūgaro ardenti
igne r sulphure quod est
mors sc̄da. Et veit vñ. d̄
septe āgelis hñtibz p̄bia
las pelnas septe plag. no
uissimis. Et locut. ē me.
cū dices. Veni r oīdaz
tibi spōsam vxorem agni

soloz imitatores
mur. vō regular. i. ob
fustia p̄ p̄cepta r sta
tuta p̄tē vō religi
onū ingressus q̄ dicit
tur ad q̄tuor orbis
ptes. nā ex oībz mū
di p̄tibus aliqui igre
dunt iustas religioes
angeli vō in portis
exiētes sunt mini
stri r p̄uinciales p̄i
ores q̄ p̄ se vel alios
recipiūt ad ordines
venientes r sic alia h
dicta adaptāt ad su
um p̄positū put pos
sunt. Sicut at hēc ex
positio saluari pos
set in aliq̄ sensu mys
tico. nō tñ in sensu
līali sicut credo. pri
mo q̄ dī h̄ q̄ āgel. i
troduc. dicitur 30.
hāne dices. Veni er
ostēdā tibi r. qd̄ nō

pōt verificari de Innocētiō papa. cū post iohāne fue
rit i lep mille ānos r ampl. q̄ tē q̄ infra dī de hac ci
uitate. Et tēplū nō vidi in ea. dicit aut ordines ecclias
habent. q̄ tē q̄ subdit. Et ciuitas nō eget sole neq̄ luna
r postea. Nec intrabit in eā aliq̄d cōmūnatū ab omi
nationē facies r mēdaciū. dicit aut ordines indiget il
luminatiōe solis r lune. nec omnes instantes sunt
immaculati. nec omnes bene intrantes. p̄seuerāt in
bono. sed multi sunt apostate et pessimi. vnde dicit
Aug. Sicut non inueni meliores his qui in monaste
riis p̄fecerunt. ita nō inueni deteriores his qui in mo
nasterijs defecerunt p̄pter que r plura alia que possunt
induci cōtra expōsitiōnē p̄dictā. inq̄t dicit eam līa
lem esse. videt mibi q̄ ciuitas hic descripra est hierlīm
superna. vnde post p̄missa verba de ingressu ciuitat
subditur. Nisi qui scripti sunt in libro vite et agni. hī
sunt p̄destinati. qui etiā hierusalem supernam ingre
diantur r nulli aliq̄. r ideo sicut iaz p̄missi describitur
hic status ecclie trīuphantis magis in speciali. a p̄
mo quo ad sūmū sublimem p̄mittit tñ persona allo
quens be. iohannem. cum dicitur.

l Et venit vnus de septem angelis r. per hunc enim
intelligitur q̄ beatus iacobus. qui supra. r. v. c. dicit
est vnus de septem angelis habentibus p̄bias. r p̄
cussit be. iohānem in gloria p̄ter qd̄ ex dei volūtate
potuit ei reuelare secreta celestia.

m Veni r ostēdā tibi sponsam. i. hierusalē supnā. vt
dictum est in principio ca. que dicitur vxor agni modo
speciali. quia coniungit ei inseparabiliter r eternaliter.
nō sicut ecclia militās. q̄ cessabit in fine mūdi. sicut
imp̄fectū veniēte p̄fecto. r figura figurato adueniente
sicut em̄ lex vetus imp̄fecta fuit. r figura respectu no
ue legis sic ecclia militās respectu triūphātis. cui sta
t. oīno p̄fect. erit i resurrectiōe generali. erūt ei ele
cti sepabunt. at reprobis r erūt i ista r corpe p̄fecti beati

Apocalipsis

resurgent enim in corpibus gloriosis parte gloriam ad corpora re
 n. Et sustulit me in spiritu, id est ad ostendendum (distantem,
 quod non vidit tunc gloriam electorum, putant enim se, sed in aliquid eam
 reputantes, in civitate quodam, describis quam vidit imagina
 ria visione, et cum? significationem intellexit, aliter non fuisse
 visio prophetica. sic
 declaratum fuit diffusum
 us in principio libri
 psalmi, et in principio li
 bri Daniel,

Et sustulit me in spiritu in mon
 te magnus et altus: et ostendit mihi
 civitatem sanctam hierusalem de-

Et sustulit me ī spū in mō
tē magnū z altū: z ondit mē
ciuitatē sanctā hierlm' de-
scendentes de celo: hntem
claritatē dei. Et lumē eius
sile lapidi p̄cioso: tāq̄ lapis
diaspidis: sīc crystallum.
Et hēbat mur magnū et
altū hntem portas duode-
cim: z ī portis āgelos duode-
cim: z nōia īscripta q̄ sūt
nōia duodecim tribuū filioꝝ
isrl'. Ab oriēte porte tres z
ab aq̄lone porte tres: et ab

o In montem ma-
gnū ⁊ altū. Per quez
designat celū empy-
reū qđ fm sctōs ⁊ do-
ctores est loc⁹ btōz. ⁊
in corp'alibz hz situm
supremum.

p Et ostēdit mihi,
hic p̄fir describit̄ q̄n
tū ad pulcz aspectuz
cum dicitur.

q Ciuitatē sanctaz
hierl'm. s. supnam.

**Descēdētē de ce
lo, nā aīe btē descen
dēt ad resūmēdū cor
pora, ⁊ cōicandū eis**

għiam. vñ dictū est. s. in p̄i. c. 7 etiā ibi incipiet stat⁹ p̄fe-
ctus bñitudinis electoz. p̄ōt etiā aliter exponi. qz bñitudo
de celestis nō p̄ōt ab electi bñi nisi p̄i⁹ qđdammodo ad
eos descēdat in p̄f̄iti. nā donū gr̄e p qđ efficiūf digni vi-
ta bñā est qđā inchoatio ⁊ participatio gl̄ie. p̄p̄ qđ i oñō-
ne dñica sc̄da petitio ponit. Adueniat regnū tuum. i. ad
nos veniat. qz nō possum⁹ venīre ad ip̄m nisi prius ad
s̄. Iā sitem claritatē dei. nā cla (nos) veniat mō dicto.
ritas brōz qñtū ad għiam aīe ⁊ etiā corpus est qđ p̄ci-
patio diuīe claritatis. p̄ quā tibi s̄firmat. i. Ioh̄ā. iij.
t Et lumē e⁹? (Scim⁹) qm̄ cū apparuerit siles ei erim⁹
sile lapide p̄cioso. i. r̄po qđ bz lapis p̄ciosus. i. Petri. h. Ec-
ce ponā in iŷō lapidē sūmū angularē electū p̄ciosum in
bñitudine nanqz celesti p̄ għiam corpus ⁊ aīe p̄formabūf
hoīr p̄o. sicut mēbra capiti. v. Nanqz lapidē iaspidiū
sic crystallū. nōiatui casus est ⁊ neutri generi. fm̄ acce-
ptionē amīqz. cōpaf autē r̄ps iaspidi. tum p̄p̄ pluralita-
tē colorū ⁊ i r̄po sunt tres nature. s. diuīa ⁊ aīa intellectiua
⁊ corpus. tum qz iaspis s̄fortat visum. ⁊ bñi delectant⁹ in
visione r̄pi. nā aspectu sue diuinitat⁹ reficiūtur interi⁹ ⁊
aspectu sue hūanitatis exteri⁹. fm̄ qđ dīc Aug. exponens
illud Job. i. Ingrediet⁹ ⁊ egrediet⁹ ⁊ pascua inueniet.

p Sic crystallū. qđ valet s̄ sitim ⁊ ardore. ⁊ sūt rps est
 remediū s̄ sitim ⁊ ardore cupiditat̄. eo qđ tenuit viā pau
 pratis. **y** Et habebat. Sic s̄ter describit sup̄na hier
 usalē q̄ntū ad ciuitat̄ edificū. ⁊ primo in generali. s̄
 cūdo magis in sp̄ali. **i**. Et qđ loq̄bat mecū. **A**rea pri
 y Et heb̄at mur̄ magnū ⁊ altū. i. sp̄issum ⁊ al (mū d̄r.
 tū p̄ quē designat securitas diuine p̄tectōis. qđ maxime
 relinēt i statu sup̄ne b̄ritudis quā n̄lls h̄is pōt amittre
z D̄itern portas. r̄ij. qđ sūt obseruatiōes m̄adator. per
 q̄s habet ingressus ad b̄ritudinis statū. **D**atib. r̄ij. **E**i
 vis ad vitā ingredi sua m̄adata. ⁊ iō sunt. r̄ij. **N**ā obser
 uatio decē p̄ceptor̄ decalogi cū duobz p̄ceptis caritatis
 a Et in port̄ angelos. r̄ij. nā ele (fac ad vitā ingredi.
 ctōy aīe deferūt ad celū p̄ misteriu angeloz. **L**uc. xxi. fa
 ctū est aūt et mōreref mēdē ⁊ portare ab angel̄ in si
 nū abīae. **b** Et noīa scripta qđ sūt noīa duodeci tribu
 um filioz isrl̄. i. oīm fidelū qđ indifferēter admittunt ad

regnū sine acceptiōe psonarū. c. Ab oriēte porte tres
et. nā ex oibz pōibz colligit electi intrātes ianuaz
padiſi dicunt etiā porte tres ad quālibet oibz pte prin-
cipale. nā in fide trinitatiz recipiuntur electi ad glaiam ces-
leſtē. d. Et mult' ciuitati hīs fundamēta. xij. i. rē.

austro portetres: et ab occa
su porte tres. Et mur⁹ ci
uitat⁹ hñs fñdamēta duo
decī: et in ipīs duodecī no
mīa duodecī aploz et agnī.
Et qui loquebatur mecuz
habebat mensuram arun
dineam auream^b vt metire
tur ciuitatē et portas ei⁹.
murū. Et ciuitas in qdro
posita est^c et longitudo ei⁹
tanta est q̄ta et latitudo.
Et mensus est ciuitatem
de arundīe aurea^o per sta

articulos fidei. nā fm
q̄ dic aplūs Heb. xi.
fides ē substantia spe
rādaz p̄ter. i. bonoz ce
lestiū q̄ sūt res sperā
de. et in hac diffinitōe
fidei accipit substanti
a p̄ inchoatione sū
ue fundamētō. eo q̄
fundamētū est incho
atio dom̄. p̄ fidē x̄o
formatā inchoaf brī
tatu celestis i nobis
sē plen̄ fuit dictum
Hebreorum. xi.

e Et in ipſis, rñ. ho
mina duodeci apłoz
7 agni. i. xp̄i. nã. rñ. ar
ticuli fidei ſūt de xp̄o
ſer prinētes ad ei⁹ dē
unitatē, 7 ſer ad eius
hūanitatē, 7 h̄ ſm cōi

orem distinctionē articuloꝝ. Quis aliq̃ distinguat q̃ntu
ordecim articulos fidel. septē de diuinitate. ⁊ septem de
humanitate. dicūtur aut̃ noīa apostoloꝝ in ipsis funda
mentis scripta. q̃ p̃io publicauerūt fidē xp̃i p̃dicādo. ⁊
f. Et q̃ lo. hic p̃r describit̃ edificū (p̃pa mōiēdo.
ciuitas celestis magis in sp̃ali. ⁊ p̃mo p̃ponit̃ intentū
di. Qui loq̃bat̃ mecū. f. angelus. g. Habebat mēsurā
arundinē aureā. f. Item arundinē in figura. q̃ nō pos
b. Et metiet̃ ei (set esse aurea. ⁊ cū hoc arundo vera.
uitatē. q̃ntū ad spaciū intra muros p̃tentum.

Et portas et muros. Quia ad eius latitudinem. nam habita
mensura spatij. intra muros. tenet. habet mensura muri.
nam interior pars muri et dictum spatium continguntur.

Et ciuitas in q̄dro. equilatero. l. Posita ē. i. dispo-
sita q̄d p̄ter eo q̄d subdit. in Et lōgi. est tanta q̄nta
est. r. latitudo. q̄d nō posset esse nisi quadrum esset equi-
laterū. p. b. aūt intelligit q̄dratura q̄ttuor virtutum car-
dinaliū. q̄ manet in patria sicut doctores catholicos. tñ
sine alios act? q̄ in via. nam actus prudentie est ibi nul-
lū bonū deo p̄ponere vel equare. fortitudinis autem deo
firmissime inherere. sp̄antie vō nullo defectu norio de-
n. Et mēsus est. laic (lectari iusticie deo subditū esse.
n. ēd̄tur p̄positū. r. primo q̄ntū ad ciuitatis spaciū. sc̄do
q̄ntum ad mūr. ibi. Et mēsus est muros. tertio q̄ntū ad
fundamenta. ibi. Fundamēta. q̄tro q̄ntū ad portas. ibi.
n. Et mēsus est ci (Et duodecim ponte. Circa primū dz.
uitatē. i. spaciū ciuitatis. o Per stadia duodecim
milia. nō p̄t̄ intelligi q̄ ista duodecim milia stadia p̄ti-
neant totū spaciū ciuitatis r. p̄cise. nā illd̄ spaciū oportet
esse q̄drū eq̄later. et dictū est. duodecim aūt. non est nu-
merus q̄dratus. dz aūt q̄dratus numer? qui resultat ex
ductu vnius numeri in seipm̄ semel sicut ex ductu bina-
riū in seipm̄ resultat q̄ternarius. nā bis duo sunt quattu-
or. ter tria non ē. q̄ter q̄ttuor sedecim. r. sic p̄t̄ p. q̄d pars
q̄ inter nouē r. sedecim. nō est aliq̄s numerus quadrat?
r. iō si spaciū ciuitatis eēt duodecim miliū stadior p̄cise
nō posset eē q̄d r. equilater p̄pter q̄d dicendū q̄ ista duo-
decim milia stadia mensurāt vñ lat? bñ? quadri. r. p.
p̄s totū spaciū p̄tinet duodecies duodeci milia stadia
r. vñ

que sunt in vniuerso centumquadragenta quatuor milia stadia. et est numerus quadratus resolutus et ductu duo denarij in seipm. Hic aut numerus continet monies sedes cum. cuius octo stadia faciunt miliare vnu et duo miliaria leuca vna sequitur quod predictum spatium ciuitatis continet. et viginti milia miliariorum et non uel milia leucarum et quodlibet latum muri duodecim milia stadia et totus et abitur quadraginta octo milia stadia. quod murus ponitur quadratus equilaterus. nec tamen comparatur hic similitudo muri. sed tamen superficies interior et pars exterior dicta. Hec autem signat magnitudinem loci beatorum secundum quod dicitur Baruch. iij. O israel quoniam magna est domus dei et ingens locus possessionis eius et tamen celli empyreus quod est locus beatorum est quasi incomparabilis maior quam ciuitas hic descripta. nam in libro maiora per minora frequenter significans. sicut. s. ca. iij. per viginti quatuor seniores intelligitur vniuersitas episcoporum que multo maiori est. et dictum fuit ibi

dia duodecim milia et longitudo et altitudo et latitudo eius equalia sunt. Et mensura est murorum eius centumquadragenta quatuor cubitorum: mensura hominis qui est angelus. Et erat structura muri eius ex lapide

aspis. ipsa vero ciuitas auro munda: sile vitro munda: et fundamenta muri ciuitatis omni lapide preioso ornata et fundamentum primum iaspis: secundum saphyrus: tertium chalcedonium: quartum smaragdus: quintum

Alogitudo et altitudo et latitudo eius. s. spatij. (dem. b. Equalia sunt. de longitudine et latitudine iam patet ex dictis. nam spatium quadratum est equilaterum. de altitudine vero quantum ad murum non fit mentionem sed postea de altitudine spatij quod accipitur secundum altitudinem montis in quo describitur hec ciuitas sita. secundum quod dicitur supra eodem capitulo. Et sustulit me in spiritu in montem magnum et altum. et ostendit mihi ciuitatem sanctam et cetera. et secundum hanc altitudinem montis huius est duodecim milia stadiorum sicut longitudo spatij et eius altitudo. Et mensura est. Hic autem agitur (tudo. ut predictum est. de mensura murorum. cum dicitur. Et mensura est muros eius. et hoc esset tamen vnu murus. tamen dicit muros in plurali propter quod dicitur. Quatuor eius latera spatium predictum includentia. quadraginta quatuor cubitorum mensura hominis. i. accipiens do cubitum humanum qui continet pedem et dimidium secundum vnam acceptionem. s. a cubito brachij versus ad manum. secundum aliam vero duos pedes. scilicet a cubito brachij versus ad summum rem digitorum. ex quo patet quod non accipitur hic mensura longitudinis muri secundum suum ambitum nec etiam secundum latum vnum nam murus habet quatuor latera et quodlibet longitudo mensura centum quadranta quatuor cubitorum. non posset claudere spatium predictum nec etiam duodecimam eius partem nec etiam minimum. s. vnum stadium quadratum. et tamen solum stadium continet centum viginti quatuor passus. et quilibet passus. et quilibet passus quinq; pedes. et per consequens vnum stadium quadratum. cccxii. cubitos et dimidium quadratos secundum maiorem acceptionem humani cubiti. ut patet ex predictis. et ideo dicendum quod hic accipitur mensura muri secundum eius altitudinem quod est multo minor quam eius longitudo. cuius mensura accipitur secundum mensuram spatij. cuius quodlibet latum est longitudo mensura duodecim milia stadiorum. et per consequens quodlibet latum muri. quoniam angustius spacio in parte interiori. et sic dictum est. propter quod hic facit mensura longitudinis muri. quod sufficienter habetur per mensuram supradictam spatij. et tamen dicitur est autem supra quod per murum intelligitur securitas britudinis. propter quod eius altitudo dicitur centumquadragenta quatuor cubitorum. quod est numerus quadratus. et dictum est supra. et signat stabilitatem britudinis. sicut corpus quadratum firmius stat in quolibet latere propter quod etiam virtuosus comparatur quadrato. i. et b. d. Mensura hominis qui est angelus. Per hoc designat quod homines electi ad equalitatem angelorum assumunt. Et dicitur. et erunt sicut angeli dei in celo.

e. Et erat structura muri eius et lapide iaspide. sicut supra dictum est. per murum intelligitur securitas britudinis. per aspide vero ipse christus propter quod murus dicitur de lapide iaspide. nam ipse christus est securitas beatorum a quo non possunt diuertere nec auelli. f. Ipsa vero ciuitas aurum mundum. Ciuitas autem est ciuitas

aspis: ipsa vero ciuitas auro munda: sile vitro munda: et fundamenta muri ciuitatis omni lapide preioso ornata et fundamentum primum iaspis: secundum saphyrus: tertium chalcedonium: quartum smaragdus: quintum

vnitas. ideo per ipsam intelligitur societas beatorum. per aurum vero quod ceteris metallis est preciosius. intelligitur caritas que pre ceteris dei donis est donum excellentius. ideo dicitur.

f. Ipsa vero ciuitas aurum mundum nam societas sanctorum ciuium vnitas

fruentissima caritate secundum quod dicitur in psalmo. Supra mensuris gradibus et quibus ab aliis dicitur esse beati. Gregorius ab aliis vero Hugonis de sancto victore. in quo subditur. Hec lingua hic nec semel nec fraus. nec terror hostium. sed vna vox letitiam. et vnus ardor cordium.

g. Simile vitro mundo. id est pernitum sicut vitrum quod recipit lumen non solum exterius. sed etiam interius. per quod designatur quod sanctas beatorum in resurrectione penetrata erit lumine

h. Et fundamenta muri ciuitatis omni lapide preioso ornata et quod patet quod non accipitur hic fundamentum per similitudinem illius quod in edificijs absconditur sub terra. nam ibi ornamentum non habet locum. sed accipitur ad similitudinem partis interioris edificij. quod tamen apparet super terram.

i. Et fundamentum primum iaspis. dictum est supra quod duodecim articuli fidei intelliguntur per ista fundamenta. inter sex articulos pertinent ad ipsam diuinitatem primum est de unitate dei quod est principium credendum tollendi errores varios gentiliu plures deos ponentium. ideo per iaspide designat quod oculos purgat. visum acuit et confortat et dicitur libro de proprietatibus rerum et ibidem ponitur proprietates sequenti lapidum.

l. Secundum saphyrus. secundum artem. secundum quod inferius assignantur. ricolus est de unitate personarum cuius fides augmetat corpus ecclesie mysticum. quod primum erat in vna gente modica in deorum. sed modo per fidem trinitatis predicatam se extendit ad multitudinem gentiliu quersorum. ideo signat per saphyrus. quod corpus humanum vegetat. et integra membra conseruat.

l. Tertium chalcedonium. tertius autem articulus est de opere creationis quod soli deo conuenit. valet fides huius articuli contra demonum illusiones. ut non adorentur sicut creatores. ideo signatur per chalcedonium qui valet contra illusiones demonum et virtutes conseruat.

m. Quartum smaragdus. quartus autem articulus est de opere sanctificationis per gratiam que curat casum peccati mortalis et dat verba plussuina in oratione deuota. et ideo significatur per smaragdum qui valet contra morbos caducos. et in causis dat verbum plussuuum.

n. Quintum sardius. quintus autem articulus est de opere resurrectionis corporum cuius fides humiles facit et pudicum. cogitationem inferendo quod corpus est corruptibile. sed finaliter ad gloriam resuscitandum debet teneri in humili gestu et apparatu ratione moralitatis presentis. et mundum ratione glorificationis future. propter quod significatur per sardonem qui facit humilem et o.

o. Sextum sardius. sextus autem articulus (pudicum. est de opere glorificationis cuius fides generat in animo gaudium. et expellit tumorem. quod cogitans glorificari

Apocalipsis

nō timet p christo mori. s; etiā aliqñ gaudet. **Dattb. v.** Añ uos oderint hoies & exprobauerint & elecerint nomē vestrū tanq; malū mentietes ppter me. **Gaudete & exultate** qm merces vstra copiosa est in celis. id significat p sardū. q; gaudiū accedit & expellit timorē. p **Septimū**

chrysolit. **Prīm?** artus culus pñes ad hūanitatē ipi est de pñe pñe & natiuitate ei? ex vigne. cuius fides cōfortat hūanā naturā in pñe pñe ipi verbo vñtā. & valet p timores nocturnos vñtior eo q; nato xpo in nocte medio. dixit angelus pastorib; **Nō time** timere. **Luce. ij.** & ibidē subdit. **Plū** in altissimis deo. & terra par hoib; bone voluntatis. id significat per chrysolitū q; pñat i intellectū. & pñis naturā humanā p intellectū ab alijs aialib; distinctā. **De** & expellit timores nocturnos.

q Octauū beryllus scōs articulus est de passione christi morte ei? & sepultura. cuius fides inuictū reddit in tribulationib; hui? mūdū. **Petri. iij.** **Christo** in carne passio & uos eadē cogitatione armamini. ideo significat p beryllū q; pñes inuictū reddit & **Novū** topazū. **terti?** artus (sic mūt fac & benignū. culus ad humanitatē ipi pñens est de descēsu aīe ei? ad inferos. cuius fides valet p pñia a demonib; inferenda. q; p hūc descēsum fuerūt spoliati. & pñas eorū diminuta. id significat p topazū q; valet p irā. & lunaticā passionē q; frequenter p demones iratos excitat vel auis.

Decimū chrysolitus. **quartus** vñ articulus (gmenat. est de resurrectione ipi q; est cā nre resurrectionis future. ppter qd fides eius valet p corruptionē corpis & anīe p pñm. nā oīs corruptio tollitur in resurrectione christi ideo designat p chrysolitū q; valet p lepā. **Un-** decimū biacynthū. **quint?** articulus de ascēione christi ad celos in hūanitate assumpta. cui? fides dat vigorē fidei lib; ut ipm sequantur tanq; mēbra ei? **Eol. iij.** **Que** sursum sunt sapite. & ppter qd significat p biacynthū q; dat mē. **Duodecimū** (hui? vigorē & salutifer facit saporē. amethistū. **sext?** articulus est de aduentu ad iudicium in q; apparebit christus in forma hūanitatis glōsa. cui? fides reddit hoīem sollicitū & vigilē ut in illo tremēdo iudicio de factis dictis & cogitatioib; suis posset reddere rationem. id significat p amethistū q; facit vigilē & expellit.

Et duodecim porte. **Dic** pñ agi? (malā cogitationē. tur de ornamento portarū. cū dicit. **y** **Duodecim** margarite sunt p singulas. s. portarū. licet autē margarita sit nomē vnus speciei q; gallice vocat perle. tñ hic & in plurib; locis sacre scripture accipit generalit. p qlibet lapide pñoso. qles sint lapides istarū duodecim portarū nō exprimunt. ppter qd pñabiliter videtur q; sunt eiusdē speciei cū duodecim pñictis. & etiā eiusdē significatiois.

Et platea ciuitatis &c. **Doc** iam expositū est supra. **a** **Et** templū. **Dic** pñter describit supna hierlm qñtum ad dei cultum. Ad cultus intellectū sciendum q; cultus dei tempe veteris testamenti fuit figuratū respectu cultus q; obscuratur tempe noui. i. **Cor. x.** **Omnia** in figu-

ra contingebant illis. cultus vero testamenti noui est suo modo figuratū respectu cultus celestis. nam milis tans ecclia representat. pñt potest ecclia pñia vñ dicitur in illa pñia. **Supne** matris gaudia representet ecclia. que quidem representatio fit in templo materiali. & per

corpalia obsequia. **statu** vero superne beatitudinis nō est figuratū alicui? expectati vel non habiti. nāz deus clare videt ibi & pñentialiter habetur et veneratur propter quod dicit beatus **Io-** hannes. **a** **Et** templum non vidi in ea. quia deus non colitur ibi per figuratū sed in sua pñentia. idco subditur. **b** **Domine** deus omnipotens templū illius est & agnus. nā beati reficiunt interius in aspectu diuinitatis. exterius vero in aspectu humanitatis christi. & sic vtrinq; naturā colunt & adorant inqñtū hui? **c** **Et** ciuitas non (manitas est diuinitati coniuncta. eget sole neq; luna. i. illustratione corporali. **d** **Nam** claritas dei &c. quia pfecte electi illustrantur e **Et** ambulabūt gentes. id est electi. **f** **In** lumine eius. nam omnia faciūt ex illustratione dei. **g** **Et** reges terre afferēt &c. rex dicit a regēdo. omnia & corpalia & homines per angelos sanctos administrant & reguntur. ppter quod hic & in plurib; alijs sacre scripture locis angeli reges terre dicuntur. ex electis vero qui per eorum administrationē ad beatitudinē deducuntur eorum gloria augmentatur & fm hoc afferre gloriam suā. **h** **Et** porte (am in supernam hierusalem hic dicuntur. te eius non claudēt per diem nam a tempore passionis christi per quam aperte sunt ianue celi manēt & manebunt aperte. nam ibi statim recipiunt anime purgate. dicitur autem tempus a dicta passione dies. quia tunc sanctis patrib; in limbo detentis data fuit lux glorie. ppter quod christus dixit latroni pendenti in cruce **Hodie** mecum eris in paradiso **Luce. xxiij.** **i** **Nō** enim non erit illic. quasi diceret porte tue decetere nō claudēt. q; dictū est quod non claudunt per diem. **h** **Et** afferent gloriam &c. modo pñdicto. **l** **Nō** intrabit in ea aliquid coīquinatū. vitio carnis. **n** **Aut** abominationē faciens. i. pñm & naturā (nis. **n** **Et** mendacium. id est hypocrisis que est mendacium in facto & vt excludatur omne aliud peccatum subditur. **o** **Nisi** qui scripti sunt in libro vite. id est in diuina predestinatione. & hic liber etiam dicitur liber. **p** **Agnus** id est christi inqñtum est vnus deus cum patre.

Capitulum. xxii

E ostendit mihi flūmū aque &c. **Dic** vltimo describitur superna hierusalem qñtum ad refectionem ciuium. et diuiditur in duas partes. quia primo describitur hoc conuiuium. secundo conuiuiarum exercitium. ibi. **Et** omne maledictum non erit &c. **Añ** primo sciendum q; resectio beatorum non intelligitur a nobis. nisi per similitudinem corporalium

ad refectionē autē corporis duo requirunt. scilicet cibum et potum. primo describitur potus cui dicitur. **Et ostendit mihi fluvium aquę viue. per quē intelligitur spiritus sanctus.** vñ dicit saluator iohannes. **Qui credit in me sic dicit scriptura. flumina fluent de ventre eius aquę viue. quod exponēs euāgelista subdit. Hanc dicit de spiritu quē accepturi erāt credētes in eū. spiritus autē sanctus cui appropriat bonitas et suauitas reficit bonos per modum dulcis potus.** 10 signatur per fluvium aquę viue. id est datus gloriā vite.

Procedēte a sede dei patris et agni. nam spiritus sanctus ex patre et filio. In illo procedit. medio plateę eius. ad reficiendū totū plorūum beatorum.

Et ex vtraque. Hanc dicitur describitur refectionis celestis quantum ad cibum et potum. Et vtraque platea fluminis. id est hinc et inde. **Signum vite. id est spiritus quod secundum diuitatē ē ubique sic et spiritus sanctus cum vñ sunt in cētra.**

Suferēs fructus duodecim. quod etiam dicitur fructus spiritus. Gal. v. Nā indiuisa sūt opa trinitatis et per cō-

sequens filij et spiritus sancti. Sciendū est quod isti fructus aliter habentur in via per gratiam. et aliter in patria per gloriam. sic dictū est de quatuor fructibus cardinalibus. ca. pce. sic sūt alij actus et virtutes et cōprehensores. primum quod fructus. vt Gal. v. dicitur. est caritas quę in patria ē in deū visum totālē per amorem trāsforsari. scdō ē gaudiū quod est in deo visio delectari. tertius est pax quod est in ipso totālē detari. quartus ē pax quę in via ē in aduersariis nō frāgi. in patria vñ ubi nulla ē aduersitas est in deo firmiter stabilita. quartus est benignitas. id est bona igneitas quod est in bonis ad amorē primum inflāmati quantum ad effectū. vñ in eis ē vñ ardor cordium. vt dicit illa ps. **Su-perne mēis gaudia.** 12. scilicet est bonitas. id est diffusio. primum boni ad primum secundum effectū. nā bonū est suū diffusivū bonū aut vñ boni reddidat in alterū. nā vñ gaudet de alteri bono sic de suo proprio. septimus est longanimitas quod est equanimitas expectatio boni futuri. alio vñ boni equanimitate expectat gloriā corporis. octauus est mansuetudo quod est in via ire moderatō. s3 in patria nō h3 locū ira quantum ad suū materiale quod est ascēso sanguis circa cor. s3 quantum ad suū formale. quod est appetitū vindicte h3 ubi locū. quod boni vindictā appetitū obstatōr pctorū secundum illud ps. **Rebabit iustus.** cū viderit vindictā manū suas lauat in sanguine pctorū. et quā appetitū iste moderatū est in bonis secundum regulā diuine iusticie. 10 secundum h3 est ibi mansuetudo. nonus ē fides quod si accipiat vt est virtus theologica nō ē in patria cū sit de nō apparētibus. habet. et si ei in patria succeditur fides clara. si autē accipiat fides per fidelitatem sic est in bonis maxie. decimus est modestia quod excellēter est in patria. nam vires inferiores aīe sunt oīno superioribus subiecte. vñ decimus est continentia. est autē omnes quod cupiscētiās inordinatas patitur. sed ab eis non deducit passiones foriter se tenēs. h3 mō vñ cupiscētiē nō sūt in patria. ppter quod nō ē ibi continentia quantum ad ad cupiscētiās pati. est ibi quantum ad nō deduci. nā boni nō pnt in aliqō malū flecti. duodecimus

Et ostendit. XXII. In fluvium aquę viue splēdidū tūq cry-stallū. procedēte de sede dei et agni. In medio plateę eius et ex vtraque parte fluminis lignū vite afferēs fructus duodecim mēses singulos reddēs fructū suū. et folia ligni ad sanitatē gentiū. Et oī maledictū nō erit apli. sed sedes dei et agni in illa erūt. et fui ei. Fui et illi. et videbūt faciē eius. et nomē eius in frōribus eorū. Et nō ultra nō erit et nō egebūt lumie lucerne necq lumie solis. quā dñs deus illūabit illos. et regbunt in

est castitas. quę put importat mūdiciā est in patria. nā in eā nō intrat aliqō cōmūnatū. vt dictum est supra.

Per mēses singulos reddēs fructū suū. mēsis apud hebreos incipit a prima lunatice. ppter quod nouitate designat. per singulos intelligitur prinuatio. et sic per mēses singulos intelligitur eternitas huius fructus. quod spiritus manet in sua nouitate et sua duratiōe. et hoc mō dicitur. **Et erit mēsis ex mēse. et sabbatum ex sabbato.** 12.

Et folia ligni ad sanitatē gentiū. Per folia intelliguntur vba etiam secundum cōmmodum modus loquēdi. folia ligni sunt vba spiritus in euāgelio etenta. quod sūt ad sanitatē gentiū. nā per pōdicationes euāgelistę gētes per orbē disperse puerie sunt ad christum. 1. Et oī. Hanc dicitur describitur euāgelistę tñ. Circa quod sciendū est quod in iuuē carnalibus solent homines relaxare linguas suas ad blasphemias et puicia. propter quod diues epulo positus in inferno magis cruciabat in lingua. Luc. xxi. 1. Et oī ma (hoc autē remouet a iuuio celesti. cū dicitur. **ledictū nō erit in ea amplius.** Sed gratia et vox laudis. 2. Et sedes dei et agni in illa erunt. nam ibi maxime relucet eorū maiestas. 1. Et serui eius. angeli sancti et beati. m. Seruiunt illi. exequendo quicquid placuit. 2. Et videbunt faciē eius. clare et aperte. (est ei. 3. Et nomen eius in frontibus eorum. id est manifeste patebit omnibus quod sint serui eius. 4. Et nō ultra non erit. hoc expōsitus est supra. hic tamen reperitur ad maiorem assertionem. et quia seruire deo est regnare quod regnabūt in secula seculorū. id est (ideo sequitur. eternaliter a parte post. 5. Et dixit mihi. **Hec est vltima pars principalis huius libri quod ponitur in fine per modum epilogi in quo primo ponitur huius libri commendatio. scdō prescriptorum breuius recitatio. ibi. Qui nō cet tertio dictorū confirmatio. ibi. Contestor eū. Circa primum dicit. 1. Et dixit mihi. angelus. 2. Hec vba a te scripta. 3. Fidelissima et vera sunt. Nam a patre et domini (ma veritate processerunt. ideo subditur. nus deus spirituum prophetarum. licet vnus spiritus illatus tangat mentes oīum. prophetarū tñ effectus sūt innumerati et varij in mētibus iporū. 4. **Osiderē seruis per iohannem.** Que op. fieri cito. quod sūt pōdiciata a deo. cuius ordinatio nō pōt frustrari. 1. 2. **Et ecce venio velociter.** ad ipsam iplendū. et sic apparet huius libri veritas. scdō tā gū est. vt iustas cum dicit. **Stūs quod custodit. tertio eius.** 3. **Et ego iohā.** (autoritas. ex parte scriptoris. cū dicitur. 12. quod adhuc viues in terris fuit maior hōie. par angelis ppter quod angelus renuit accipere reuerentiā quā sibi voluit exhibere. cum dicitur. **Et postq̄ audissem.** 12. et patet ista. q̄rto tangit huius libri aliquis intelligibilitas. cū dicitur. 2. **Et dixit mihi ne signaueris.** 12. i. non occultes oīno intellectū vborū. ppter quod in pluribus locis ponitur aliquid quod satis plane ex quibus aperitur via studiosis ad alia**

secula seculorū. et dixit mihi. **Hec vba. fidelissima sūt. vba.** Et dñs deus spirituum per prophetas misit angelū suū. ostendēte suis suis quod optet fieri cito. **Et ecce venio velociter.** Stūs quod custodit vba prophetie libri huius. **Et ego iohes quod audiui et vidi.** Et postq̄ audissem et vidissem. cecidi vt adorare aī pedes angeli quod in hoc ostēdebat. **Et dixit mihi. Vide ne feceris. Conseruē tuū sum et fratres tuos per prophetas et eos quod suant vba prophetie libri huius.** Deū adora. **Et dixit mihi. Ne signaueris vba prophetie libri huius.**

positus in inferno magis cruciabat in lingua. Luc. xxi. 1. Et oī ma (hoc autē remouet a iuuio celesti. cū dicitur. **ledictū nō erit in ea amplius.** Sed gratia et vox laudis. 2. Et sedes dei et agni in illa erunt. nam ibi maxime relucet eorū maiestas. 1. Et serui eius. angeli sancti et beati. m. Seruiunt illi. exequendo quicquid placuit. 2. Et videbunt faciē eius. clare et aperte. (est ei. 3. Et nomen eius in frontibus eorum. id est manifeste patebit omnibus quod sint serui eius. 4. Et nō ultra non erit. hoc expōsitus est supra. hic tamen reperitur ad maiorem assertionem. et quia seruire deo est regnare quod regnabūt in secula seculorū. id est (ideo sequitur. eternaliter a parte post. 5. Et dixit mihi. **Hec est vltima pars principalis huius libri quod ponitur in fine per modum epilogi in quo primo ponitur huius libri commendatio. scdō prescriptorum breuius recitatio. ibi. Qui nō cet tertio dictorū confirmatio. ibi. Contestor eū. Circa primum dicit. 1. Et dixit mihi. angelus. 2. Hec vba a te scripta. 3. Fidelissima et vera sunt. Nam a patre et domini (ma veritate processerunt. ideo subditur. nus deus spirituum prophetarum. licet vnus spiritus illatus tangat mentes oīum. prophetarū tñ effectus sūt innumerati et varij in mētibus iporū. 4. **Osiderē seruis per iohannem.** Que op. fieri cito. quod sūt pōdiciata a deo. cuius ordinatio nō pōt frustrari. 1. 2. **Et ecce venio velociter.** ad ipsam iplendū. et sic apparet huius libri veritas. scdō tā gū est. vt iustas cum dicit. **Stūs quod custodit. tertio eius.** 3. **Et ego iohā.** (autoritas. ex parte scriptoris. cū dicitur. 12. quod adhuc viues in terris fuit maior hōie. par angelis ppter quod angelus renuit accipere reuerentiā quā sibi voluit exhibere. cum dicitur. **Et postq̄ audissem.** 12. et patet ista. q̄rto tangit huius libri aliquis intelligibilitas. cū dicitur. 2. **Et dixit mihi ne signaueris.** 12. i. non occultes oīno intellectū vborū. ppter quod in pluribus locis ponitur aliquid quod satis plane ex quibus aperitur via studiosis ad alia**

Apocalypsis

intelligēda aliq̄liter. saltem in mltis. sicut supius decla-
raui in loc̄ suis. **b** *Lps em̄ ppe est ipleriois scriptor*
c *Qui nocet. hic iterponit brevis recitatio p̄scripto-*
rii. nā supius actū est de distinctōe elector̄ ⁊ reprobor̄.
⁊ q̄ntū ad h̄ d̄. Qui nocet. peccādo p̄ primū d̄. Noce

at adhuc. i. nocebit.
ita q̄ ponit hic opta-
riū p̄ indicatōe. ⁊ lo-
q̄rur de reprobis p̄e-

scatis q̄ mo. iū in pec-
cato mēali.

e *Et q̄ in sordibz est*
peccādo in seipm.

f *Sordescat adhuc*
id est sordescet.

g *Et q̄ iust̄ recte vi-*
uēdo ad primum.

h *Iustificet adhuc*
i. iustificā faciet. ⁊ loq̄-

tur de iust̄ p̄destina-
ris q̄ decedūt in gra-

ria finali.

a *Et sanc̄. viuens*
domūde ad seipm. se-

cūdo i supioribz frequ-
ter dictū ē de retribu-

tione bonor̄ ⁊ repro-
bor̄ ⁊ q̄ntū ad h̄ d̄ i

p̄sona christi.

b *Ecce venio ⁊ c. et*
q̄ h̄ possit offidit di.

c *Ego sum alpha ⁊*
o. i. cā effectiua ⁊ fina-

lis oīm. sic alpha est
prima l̄ra greca ⁊ o vltima.

d *B̄ri q̄ la. sto. suas aq̄s*
penitēte in p̄siti. Q. aut in aliq̄bz libris subdit. In san-

guine agni. nō est de textu. neq̄ h̄ in antiq̄s bibliis.

e *Et sū p̄as eor̄ in ligno vite. i. in futuro fruans xpo*
cū vinitate reficiūt b̄i interi⁹ ⁊ ei⁹ h̄sanitate exteri⁹.

f *Et p̄por. intrēt ciuitatē. i. p̄ obseruatōes mādatorū.*
intrāt ad vitā eternā.

g *Foris canes. i. gulosi ⁊ d̄tra-*
ctores ⁊ bonos latrātes.

h *Et venefici. i. inuidie ve-*
neno pleni.

i *Et ipudici. i. seipos inficiētes.*

l *Et hoicide. corporales ⁊ sp̄iales.*

l *Et ydol̄ seruientes. q̄d ē*
p̄ctm̄ directē ⁊ oīm i. Et oīs q̄ ⁊ c. ille amat q̄ delectat

mēdacia p̄ ferēdo. s̄z hypocrita fac mēdaciū. nā hypocri-
sis est mēdaciū in facto.

n *Ego iesus misi angelus meum testificari vobis hec*
siclicet punitionē malor̄ ⁊ p̄miationē bonor̄.

o *In eccle. q̄ sūt p̄ orbē vniuersum. tertio in supioribz. et di-*
ctū est frequēter de xpi excellentia. ⁊ q̄ntū ad h̄ subdit in

p̄ Ego sū radix ⁊ gen⁹ dauid. i. de radice (ei⁹ p̄sona.
yesse. sic d̄d est de genere ei⁹ q̄ntū ad humanitatē. fm̄ q̄

vidi. Eia. r. Egre diei ⁊ ga de radice yesse ⁊ flos de radice
ei⁹ ascēdet ⁊ c. q̄ flos est xps fm̄ sensum l̄talem sic diffu-

q̄ Stella splē. ⁊ matu. q̄ntū ad diuī (h̄ fuit ibi dictū.
nitatē illustrās oēm hōiem veniētē i hūc mūdū Job. i.

r *Et spūs ⁊ spō. vi. veni. nota hec est ⁊ l̄ra. sic h̄st li-*
bri correcti. dic̄ aut spūs sanct⁹ xpo.

s *Veni. i. ad iudi-*
cū ad iustos p̄miandū q̄d dupl̄t pōt intelligi vno mo-

do. q̄ fac iustos h̄ dicere. q̄ p̄mari desiderāt a xpo iudi-
ce eo mō loq̄ndi q̄ d̄. Kom. viij. Spūs postulat p̄ nobis

⁹ *Lps em̄ ppe ē. Qui nocet*
noceat adhuc. ⁊ q̄ i sordibz

est sordescat adhuc. Et qui
iust̄ iustificet adhuc. ⁊ san-

ctus scribificet adhuc. Ecce
veio cito. ⁊ merces mea me-

cū est. reddere vnicuiq̄ fm̄
opa sua. Ego sū alpha ⁊ o

p̄m̄ ⁊ nouissim⁹. p̄icipiū
⁊ finis. B̄ri q̄ lauāt stolas

suas in sanguie agni vt sit
p̄as eor̄ in ligno vite. ⁊ p̄

portas intrēt ciuitatē. Fo-
ris canes ⁊ venefici ⁊ ipu-

dicī ⁊ homicide ⁊ idol̄ ser-
uientes. ⁊ oīs q̄ amat ⁊ fac

mēdaciū. Ego ies⁹ misi an-
gelū meū testificari vobis

in ecc̄lis. Ego sum gen⁹ ⁊
radix dauid. Stella splēdi-

da ⁊ matutina. Et spūs et
spōsa dicūt veni. Et q̄ au-

dit dicat v̄i. Et q̄ sicut ve-
niat. ⁊ qui vult accipiat a-

quā vitē grat̄. Tōrestor ei
offi audiet vba p̄phetie li-

bri hui⁹. Siq̄s apposuerit
ad hec. apponet de⁹ sup̄ il-

lū plagas scriptas in libro
isto. et siq̄s diminuerit de

v̄bis libri p̄phetie hui⁹ au-
feret de⁹ p̄te ei⁹ de libro vi-

ter ⁊ d̄ ciuitate sc̄tā ⁊ de his
q̄ scripta sūt i libro isto. Vi-

ci q̄ testimoniū p̄hibz isto-
rū. Etia. Venio cito amē.

Veni dñe iesu. Eia dñi
n̄ri iesu christi cū omibz no-

bis. Amen.

Lib̄r Apocalypsis finit.

tores catholicos. Alio mō q̄ sic fil⁹ missus fuit i mūdū
a p̄e ⁊ spūs sc̄to. sic ip̄sona ei⁹ d̄. Eia. xlvij. Edixit me de
us ⁊ spūs ei⁹. sic ibidē plen⁹ fuit offitum. sicut aduētū ad
iudiciū mittere a p̄e ⁊ spūs sc̄to. Et spōsa. i. ecc̄lia militās
q̄ desiderat p̄iūgi ecc̄lie triūphāti q̄d fiet i iudicio finali.

s *Et q̄ audit. a spūs*
sc̄to p̄ inspirationē et

ab ecc̄lia p̄dicatōez.

t *Dicat veni deside-*
rādo fm̄ aduētū xpi.

v *Iu. xpi. dic salua-*
tor loq̄n s̄ de ei⁹ aduē-

tu ad iudiciū. H̄is at
fieri incipitibz respi-

citer levate capitave-
stra. i. exultate cor-

da. put expōit. B̄ieg.
qm̄ appropinq̄t redē-

prio vestra.

v *Et q̄ sicut. deside-*
rādo gl̄iam.

x *Veni p̄ gratiam.*

y *Et q̄ vult accipi-*
at aquā vitē. i. gl̄iam.

z *q̄ est vita aīe.*

3 *Brat̄. nā hic h̄st p̄*
xpi meritū in baptis-

mo. dū r̄i non ponat
a cōtes. (obstaculū

hec ē vltima ps in q̄
ponit p̄dictor̄ p̄firma-

no. q̄ nihil ibi t̄net
sup̄flū aut diuinus

tū. ideo subditur.

b *Si quis apposuerit ad hec. s. discrepantia a veritate*
euāgelij. sic ebion ⁊ c̄berin⁹ b̄ctici q̄ tpe illo addebant

aliq̄ discrepantia a v̄itate euāgelij. ⁊ aliq̄ diuinebant de
ei⁹ v̄itate. dicētes xpm̄ aīi mariā nō fuisse p̄ h̄ t̄i non ex-

cludit q̄n possint aliq̄ dici licite. q̄ faciūt ad declaratōez
c̄. Dic q̄ te (sacre scripture. ⁊ sic fecerūt doctores sc̄ti.

simoniū p̄hibet istor̄. s. xps. d̄. Etia. venio cito ad iu-
diciū quilibet i morte. nā q̄lis vnusq̄q̄ inuenit in morte

tal̄ p̄s̄tabit i iudicio. generalr̄ aut̄ veniet oibz ad iudiciū
i generali resurrectionē. e. Veni dñe iesu. h̄ dicat ioh̄es

p̄formādo se spūs sc̄to ⁊ ecc̄lie. iō subdit ei⁹ orō p̄ oibz fide-
libz. cū dicitur. f. B̄ia dñi n̄ri iesu christi cū omnibz

vobis. Amen.

¶ *Exactū est Argētime in signē h̄. ac inusitatū op⁹ biblie*
v̄nacti postillis venerādī viri ordinis minor̄ fr̄is. Pico-

lai de lyra. cūq̄ additōibz p̄ venerabilē ep̄m Paulū bur-
gesem edūz ac replicis m̄gri Dattbie dorinc̄ ei⁹isdē m̄

ordinis minor̄ fratris et theologi optimi. caractare ⁊ o
impessum habes iucundissimo. expletum deniq̄ Anno

incarnate deitatis. d̄. ecc̄l̄x̄x̄ij. die vero. Nonari. iij.
Monēb̄nū. De q̄ bonor̄ inuictissime trinitati necnō in

temerate v̄gini D̄arie iesu xpi gemile Amē. Itē plogor̄
biblie expositiōes in h̄ totali ope ab imp̄ssoribz inserte

recepte sūt ex tractatu britonis. de expositiōibz plogozū
biblie. demptis expositiōibz plogor̄ i q̄rtuor euāgelistas

que sunt ip̄ius Nicolai de lyra. q̄ in sc̄da p̄fatione ante
initium postille veteris testamēti. posita excusat se de

huiusmodi expositione plogorum.